

ทศบารม

ของ

ในหลวงรัชกาลที่ ๙

อมตธรรมจากสายน้ำพระราชหฤทัย

สรพรรณ

“ทศบารมีของในหลวงรัชกาลที่ ๙”

- พิมพ์ครั้งที่ ๑ : เมษายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม
บริษัท เอมี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด
๒๑ ซ.พระรามที่ ๒ ซอย ๓๘ ถ.พระราม ๒
แขวงบางแค เขตจอมทอง กทม. ๑๐๑๕๐
โทร.๐๒-๔๑๕-๒๖๒๑ ต่อ ๒๐๓
- พิมพ์ครั้งที่ ๒ : กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๗,๐๐๐ เล่ม
: พร้อมซีดี ๒๐,๐๐๐ แผ่น
บริษัท ธรรมสภา บันลือธรรม จำกัด
- จัดพิมพ์โดย : แม่ชี รศ.ดร.ไพเราะ ทิพย์ทัศน์
และคณะศรัทธา
อาศรมมาตา ต.ภูหลวง อ.ปักธงชัย
จ.นครราชสีมา ๓๐๑๕๐
โทรศัพท์. ๐๘๙ ๑๒๔-๔๓๓๔
- ศิลปิน : จุลจิต เสน่ห์งามเจริญ
เทอดศักดิ์ ไชยกาล

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์พระพุทธศาสนา ของธรรมสภา

๑/๔ - ๕ ถนนบรมราชชนนี ๑๑๙ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗/๐

โทร. ๐๘๙-๒๑๐๕๑๓๓, โทรสาร. ๐๒-๔๔๑๑๙๘๓ www.thammasapa.com

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่สอง

“ทศบารมีของในหลวงรัชกาลที่ ๙” เป็นอักษรภาษาไทย ที่บรรยายภาพพิมพ์ใจของคนไทยที่เป็นลูกคนหนึ่ง (จาก ๖๗ ล้านคน) เนื้อความเป็นแก่นของวัฒนธรรมเกิดจากใจของข้าพเจ้า ที่ถูกหลอมมาจากสภาวะธรรมถึง ๓ สถาบัน ได้แก่ สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

เนื่องจากความจำกัดของปัจจัยต่างๆ ทำให้อรรถสาระในหนังสือนี้ค่อนข้าง ห้วน สั้น ชัด ตรง ลึก สามารถซึมซาบเข้าไปในจิตใจของคนไทยที่มีทิวฐิ (ความเห็น) คล้ายกันกับของข้าพเจ้า กล่าวคือ

หนึ่ง เชื่อว่าตนเองคงเกิดตายแถบดินแดนสุวรรณภูมิมาหลายพันปี จึงสามารถซาบซึ้งคำสอนที่เป็นพระนิพพานขององค์พระศาสดาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธธรรม อันพระเจ้าอโศกมหาราชได้ส่งพระราชบุตร (ลูกชายคือพระมหินทร์ ลูกสาวชื่อสังฆมิตตา) มาเผยแผ่ในแถบสุวรรณภูมิ ข้าพเจ้าจึงเห็นความงดงามของความเป็นสถาบันชาติ ซึ่งคนไทยได้ประดิษฐานจารีต ประเพณี และความเชื่อผ่านหลักพุทธธรรม ส่งต่อสืบทอดผ่านมาโดยการทำให้ดู อยู่ให้เห็น เป็นองค์ธรรมต่อเนื่องมาหลายพันปี

สอง เชื่อว่าตนเองคงสะสมบุญบารมีมาดี จึงได้เกิดภายใต้ร่มโพธิสมภารของในหลวงรัชกาลที่ ๙ รวมทั้งเกิดภายใต้ร่มโลกาภิวัตน์ คือ คนทั้งโลกพากันเปลี่ยนความเชื่อเดิมมาเชื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และต่างพากันเชื่อในวัฒนธรรมสากลคล้ายๆ กัน บุญบารมีของข้าพเจ้านั้นหมายถึง ความเป็นคน ๓ วัฒนธรรม มีชีวิตที่เห็นวัฒนธรรมการสื่อสารผ่านคลอง ผ่านถนน และผ่านสมาร์ทโฟน

สาม เชื่อในพลังของภาษาไทยเดิม ที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นโดยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เมื่อ ๘๐๐ ปีที่ผ่านมา ทำให้ข้าพเจ้าได้ทราบวาทนเองเป็นผู้รับมรดกธรรมจากบรรพชนผู้เป็นปราชญ์ของพุทธธรรม คนไทยที่มี

หัวใจเข้าถึงแก่นของความเป็นพุทธบริษัท ย่อมซาบซึ้งในการอภิบาลของชาติ ศาสนา ตลอดจนองค์เอกอัครราชูปถัมภ์ของพระมหากษัตริย์แห่งชนสยาม

ต่อไปนี้เป็นข้อเขียนของ **คุณพดิน อินทรวงค์** ลูกของพ่อหลวงอีกคนหนึ่ง ได้สรุปรงานที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้ทรงทำไว้อย่างซาบซึ้งใจมาก

ข้อคิดในวันที่พ่อไม่อยู่

๑. จากนี้ไปประเทศไทยของเราจะไม่มีวันเหมือนเดิมอีก อาจมีหลายสิ่งเปลี่ยนไป รอยต่อของคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่อาจชัดเจนขึ้น มันคือการเปลี่ยนผ่านในวันที่พ่อไม่อยู่ ทุกคนมีสิทธิ์เสียใจ และควรเสียใจ ทุกคนมีสิทธิ์กลัว และควรกลัว แต่จงตระหนัก เตรียมพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงด้วยสติปัญญา

๒. พ่อคือตัวแทนของความพอเพียง เป็นต้นฉบับของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในวันที่ประเทศไทยกำลังถูกบั่นด้วยกระแสความโลภ จงหยิบภูมิปัญญาของท่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ จดจำหลอดยาสีฟันของท่านไว้ จดจำการแต่งกายที่เรียบง่ายของท่านไว้ อะไรที่ประหยัดได้ จงประหยัด อะไรที่พึ่งพาตนเองได้ จงพึ่งพา อะไรที่แบ่งปันได้ จงแบ่งปัน เมื่อยืนด้วยลำแข้งตัวเองได้แล้ว เราจะพึ่งพาผู้อื่นน้อยลง

๓. พ่อเป็นผู้มีความเพียรดูพระมหาชนก ท่านเป็นผู้ว่ายน้ำข้ามมหาสมุทรโดยไม่เคยถามว่าเมื่อไหร่จะถึงฝั่ง ความคิดเช่นนั้นทำให้ท่านทำงานที่ยิ่งใหญ่ได้ ผাগถึงคนไทย อย่าทำงานด้วยตณหา อย่าขับเคลือนชีวิตด้วยความอยากมี อยากได้ อยากเป็น อย่าให้อ่านาจวัดถุบังตาจนไม่รู้จักผิดชอบชั่วดี จงขับเคลือนชีวิตและการงานด้วยฉันทะ ความรัก ความเมตตา ด้วยประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เหมือนที่พ่อเคยทำให้เห็นเป็นตัวอย่าง

๔. พ่อเย็นเคียงข้างคนยากจนเสมอ คนจนอยู่ที่ไหนท่านก็อยู่ที่นั่น ท่านเดินทางบุกป่าฝ่าดง ไปเยี่ยมพวกเขาถึงบ้าน เป็นพระราชอาชญาผู้ง่าย กินง่าย ไม่ยึดติดความหรูหรา เมื่อพ่อไม่อยู่แล้ว เราอย่าหลงลืมปณิธาน ข้อนี้ อย่าทอดทิ้งคนยากจน จงหยิบยื่นโอกาสให้ผู้ด้อยกว่า อย่าใช้ช่องว่าง กฎหมายซ้ำเติมและเอาเปรียบผู้อื่น

๕. ไม่มีท่าน เราจะมานั่งทะเลาะกันเหมือนในอดีตไม่ได้ เพราะ ไม่มีใครที่จะมาห้ามเราได้ ไม่มีใครอีกแล้วที่เราจะเกรงใจ ระวังเหมือนที่เคยระวังท่าน ถ้าทุกฝ่ายไม่คิดถึงข้อนี้ให้มาก ถ้ายังเอาแต่ความคิดตน เป็นใหญ่ ประเทศไทยที่เรารักยอมตกอยู่ในฐานะอันตราย เมื่อพ่อไม่อยู่แล้ว จงรักและถนอมน้ำใจกันให้มากกว่าที่ผ่านมา

๖. สิ่งที่พ่อทิ้งไว้ ไม่ใช่เพียงอิฐ หิน ปูน ทราย แต่เป็นความรู้ชั้น ปรีชาญาณ เราอาจรักษาร่างกายท่านไว้ไม่ได้ เพราะนั่นคือกฎธรรมชาติ แต่เราสามารถรักษาภูมิปัญญาของท่านไว้ได้ จงค้นคว้าข้อมูลทางเทคนิค ต่างๆ ฝนเทียมเกิดได้อย่างไร กังหันน้ำชัยพัฒนาคืออะไร มันมีความน่าทึ่ง ยังไงในมิติทางวิศวกรรม การเพาะปลูกโดยไม่พึ่งสารเคมีทำได้อย่างไร การพัฒนาดิน รักษาน้ำ ชุบชีวิตป่าเป็นอย่างไร ทำไมท่านไม่สนับสนุน ให้ปลูกพืชเชิงเดี่ยว ทำไมท่านจึงส่งเสริมให้ชาวบ้านรู้จักการหมักดิน ท่าน เคยสร้างรากฐานอันโตไวให้วงการเกษตรกรรมของชาติ สิ่งเหล่านี้ควร สนับสนุนให้มีการร่ำเรียนกันเป็นระบบ ในโรงเรียน มหาวิทยาลัย ถ้าเรา ทำเช่นนี้ได้ ภูมิปัญญาที่ท่านคิดค้นมาหลายสิบปีจะไม่สูญหายไปจาก สังคมไทย

๗. จากนี้ไปจะมีคนอีกมาก ที่ออกมาแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง อาจมีคนที่ไม่เข้าใจท่านออกมาพูดในสิ่งที่เราไม่ชอบ จงใช้สติ อดทน ไม่โต้ตอบ เหมือนที่ท่านได้กระทำมาชั่วชีวิต พระพุทธเจ้าตรัสไว้เสมอ ไม่เคยมีสันติภาพใด เกิดจากความรุนแรงและคำด่าทอ

๘. พ่อเป็นผู้ค้าศาสนาโดยแท้จริง ไม่ใช่ด้วยคำพูด หรือแค่เม็ดเงินบริจาค แต่ท่านคือผู้พิสูจน์ธรรมะด้วยกายใจ ในฐานะผู้ปฏิบัติธรรม ท่านคือนักภาวนาที่หาตัวจับยาก เป็นผู้มีความอดทนอดกลั้นเป็นวิหิงสาธรรม ทำไมพ่อทำงานหนัก แต่ยังมีเวลาภาวนา ทำไมเราทำงานน้อยกว่าท่าน แต่เรากลับอ้างว่าเราไม่มีเวลา สิ่งนี้ต้องคิดให้มาก เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง

๙. พ่อคือครูผู้ยิ่งใหญ่ที่สอนด้วยชีวิตและการกระทำ ชีวิตคือธรรมะ และธรรมะก็คือชีวิตที่ตั้งอยู่ในความธรรมดาที่เกิดขึ้นกับเราทุกคน พ่อกำลังบอกเราว่า จงดำรงตนอยู่ในความไม่ประมาท ทำให้ดีที่สุดในวันนี้ จะไม่ต้องติดค้างเสียใจในภายหลัง

๑๐. แม้วันนี้พ่อจะไม่อยู่ แต่ขอให้ชาวไทยจงวางใจว่า สถานที่ที่ท่านเดินทางไปนั้น น่าอยู่และงดงามกว่านี้หลายเท่า ท่านคือพระโพธิสัตว์ผู้ผ่านมาสร้างแสงสว่าง การเกิดของท่านในชาตินี้เป็นการเกิดที่สมศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และเราทั้งหลายควรภูมิใจไปกับท่าน ท่านคงไม่ยอมให้เราคนไทยถูกทับถมด้วยทะเลแห่งความเศร้า อย่างที่เห็นหน้าๆ อย่านั่งทำงานและสิ่งต่างๆ ที่รับผิดชอบอยู่ จงตั้งสติให้มั่นคง เป็นกำลังสมาธิเป็นความสว่างเบิกบาน เพื่อน้อมส่งท่านสู่สวรรคาลัย ด้วยหัวใจแห่งความรักของเราชาวไทยทุกคน

หวังใจว่าลูกของท่านคงสำนึกถึงการกระทำของตนเอง ส่วนไหนควรปรับ ส่วนไหนควรดำรงไว้ ส่วนไหนควรเพิ่มพูน เพื่อเป็นการแสดงกตเวทิตาต่อพ่อหลวง ซึ่งจะเป็นการบูชาคุณอย่างสูงสุด

สิริวรุณ

๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

วันถวายพระเพลิงพระบรมศพ ในหลวงรัชกาลที่ ๙

คำนำ

พระนามินทรราชาทรงปรากฏ
ขจรยศบันลือหล้าฟ้าแจ่มใส
ยอดกษัตริย์พัฒนาไพร่ฟ้าไทย
ทรงเหน้อยยากเพียงใดไทยควรตรอง

กลอนที่อัญเชิญมาเป็นคำนำ จาก “*วีรกรรมชมรัตน์โกสินทร์*”
ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค พ.ศ. ๒๕๓๗

ทศบารมีคือธรรมสิบประการที่จำเป็นต่อการทำงานทุกชนิด
ที่ต้องการให้งานนั้นสำเร็จดังเป้าหมายที่ตั้งไว้

เป้าหมายของพระโพธิสัตว์ คือการได้ตรัสรู้หรือริยสัจธรรม
รวมกับความสามารถสอนเวไนยสัตว์ให้รู้ตาม

การจะบัญญัติคำสอน การจะประดิษฐ์คำสอนให้พอเหมาะกับ
อุปนิสัยของเวไนยสัตว์เป็นเรื่องยาก พระโพธิสัตว์จึงต้องสะสม
ทศบารมีขั้นออกอุษฏ์ จนกว่าจะได้สมรรถนะดังกล่าว และในชาติใดที่
บารมีสะสมเต็มที่ และทุกอย่างเหมาะสม จึงจะลงจากชั้นดุสิต
มากำเนิดเป็นมนุษย์และตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

จากอารยธรรมที่บันทึกไว้ มหาบุรุษผู้เกิดมาเพื่อประโยชน์สุข
ของมวลมนุษยชาติมีบันทึกไว้ไม่มาก

๗๐ ปีแห่งการครองราชย์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
ภูมิพลอดุลยเดช ทรงแสดงความเป็นโพธิสัตว์วิเศษจะวาจา
“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน
ชาวสยาม”

พระองค์เสียสละพระวรกาย สุขส่วนพระองค์ ทรงงาน โดยไม่มีวันหยุด หรือมีเวลากลางวันหรือกลางคืน พระจริยวัตรทุก ประการก็เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขของพสกนิกรในประเทศไทยโดย ถ้วนหน้า

แต่ในช่วง ๗๐ ปีที่ทรงครองราชย์ บังเอิญเป็นช่วงการเปลี่ยน ผ่านอารยธรรมถึง ๓ ยุค จากยุคการติดต่อสื่อสารผ่านคลอง มา เป็นการติดต่อผ่านถนนโดยมีรถยนต์ รถไฟเป็นพาหนะ กลายมาเป็น ช่วงการติดต่อที่ไร้พรมแดน โดยมีสมาร์ทโฟนมาเป็นอันดับที่หนึ่ง

สังคมไทยตื่นตา ตื่นใจ ติดกับटकความทันสมัย ทันโลก ทัน เหตุการณ์ โดยเฉพาะโลกของการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ขยายโลกทัศน์ในการมอง การฟัง การลิ้มรส การดมกลิ่น การได้สัมผัสอารมณ์ และการหลงปรุงแต่งให้วิจิตรพิสดารต่อไปเรื่อยๆ โดยไม่มีที่สิ้นสุด

จนกระทั่งลัทธิศรัทธาที่เคยเชื่อมาแต่โบราณกาลว่า การได้ ร่างกายมนุษย์นั้นประเสริฐสุด เพราะมีโอกาสที่จะใช้ร่างกายเพื่อให้ เข้าใจอย่างแจ่มใจว่า ชีวิตคืออะไร ชีวิตควรเป็นอย่างไร จึงจะมีทุกข์ น้อย มีสุขสงบ สันติ มากที่สุด

เมื่อพิจารณาจากพระราชประวัติของในหลวงรัชกาลที่ ๙ จะเห็นว่า พระองค์ทรงรู้เท่าทันกระแสความเจริญทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี พระองค์ไม่ทรงต่อต้าน ตรงกันข้ามกลับทรงเป็นผู้นำ และบุกเบิกในการนำเครื่องมือเหล่านั้นมาปรับใช้ แก้ไขปัญหาต่างๆ ให้คนไทย พระองค์ไม่ทรงทอดทิ้งความเชื่อเดิมที่ใช้หลักพุทธธรรม นำทางชีวิต พระองค์ทรงแสวงหาความกลมกลืนระหว่างความเจริญ

ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับหลักของไตรสิกขา (ทาน ศีล ภาวนา) เพื่อนำสิ่งที่ดีที่สุดจากทั้งสองศาสตร์มาเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดเพื่อพัฒนาสังคมไทย

ในหลวงทรงไม่ทอดทิ้งรากเหง้าที่ประเสริฐของคนสยาม

ในหลวงทรงนำ ทรงดำเนินพระราชจริยวัตรเป็นต้นแบบที่โดดเด่น

ในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง ทรงประพฤติตนสันโดษ ขยัน เรียบง่าย และทรงความเป็นพุทธบริษัทที่แท้สมบูรณ์แบบ

ในฐานะพ่อหลวง ทรงใช้พระราชอำนาจอย่างพระราชอาชฎาธรรม ช่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขด้วยการใช้ทั้งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้คุณธรรมจริยธรรมของพสกนิกร ใช้สิ่งที่ดีที่สุดของแผ่นดิน ได้แก่งูมีลักษณะที่แตกต่างของแผ่นดิน รวมทั้งพืชพันธุ์ที่แตกต่าง ทรงบริหารมนุษย์ สัตว์ พืชพันธุ์ ด้วยนิยามของ “เพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย” ครบสมบูรณ์ของความ เป็นพุทธบริษัทผู้เลิศยิ่ง

พระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านเป็นความอัศจรรย์ที่เป็น ปาฏิหาริย์ของสัมมัตตานุภาพ คือไม่ว่าทรงคิด พูด กระทำอะไร จะมีความถูกต้อง ชอบธรรม เป็นหลักธรรมที่ปรากฏชัด จึงเหมาะสมที่จะ นำมาวิเคราะห์ทศบารมี ในฐานะพระโพธิสัตว์

การวิเคราะห์ทศบารมีของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เป็นเครื่องแสดง กตเวทิตาธรรมที่ข้าพเจ้ามีต่อพระพุทธศาสนา และยังเป็นเครื่อง แสดงความเชิดชูยิ่งที่ข้าพเจ้ามีต่อภาษาไทย ในฐานะภาษาที่มี

อำนาจในการสร้างสันติสุขในจิตใจมนุษย์ เป็นภาษาที่เป็น ปริศนาธรรมของการสร้างนิพพานได้ยอดเยี่ยม

สุดท้ายเป็นเครื่องบูชา ถวายเป็นราชสักการะที่ข้าพเจ้าผู้เขียน
ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากในหลวงรัชกาลที่ ๙ โดยตั้งแต่วัยเยาว์
ก็วิ่งตามยลพระบารมี อีกทั้งในฐานะนิสิตและอาจารย์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ก็ได้ฟังดนตรีที่พระองค์ทรงพระกรุณาสร้างความสุข
ความสามัคคี ทรงเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าพเจ้า ทั้งเป็นการส่วน
ตัวและส่วนรวม ยากนักที่ข้าพเจ้าจะไม่น้อมรำลึกถึง และมีอาจลิม
พระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม ซาบซึ่งในพระราชหฤทัยอยู่ในจิต
วิญญาณ ตลอดเวลาที่ยังหายใจอยู่ในโลกนี้

สิริวรรณ

๒๐ มกราคม ๒๕๖๐

(“สดมวาร” ครบร้อยวันสวรรคต

การสวดพระอภิธรรมพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙)

คำอุทิศ

ขออุทิศทุกตัวอักษรที่เขียนเป็นต้นฉบับลายมือ และที่พิมพ์ด้วยการพิมพ์สมัยใหม่ น้อมถวายเป็นราชภักดีแด่องค์พระมหากษัตริย์ของสยามประเทศทุกพระองค์ รวมทั้งเหล่านักปราชญ์ราชบัณฑิต ผู้อยู่เบื้องหลังการค้ำจุน ทั้งภาษาไทย คุณธรรม และจริยธรรม ที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมตลอดระยะเวลาอันยาวนาน

ข้าพเจ้าได้ค้นพบปริศนาธรรมที่แฝงอยู่ในอักขระและสระของภาษาไทยทุกตัวอักษร ทุกตัวสระ เป็นรหัสที่จะนำจิตสู่สันติสุขได้

ขอให้การค้นพบของข้าพเจ้า จงมีอำนาจแห่งความเป็นสากล ให้ผู้อ่านทุกคนสามารถอ่านเอาความด้วย และอ่านเพื่อสันติภาพในใจของตนเองด้วย เทอญ

สารบัญ

คำนำ		๓
คำอุทิศ		๗
สารบัญ		๘
บทที่หนึ่ง	อารัมภกถา	๙
บทที่สอง	ความสำคัญของทศบารมี	๒๕
บทที่สาม	ทานบารมี	๔๙
บทที่สี่	ศีลบารมี	๖๕
บทที่ห้า	เนกขัมมบารมี	๘๑
บทที่หก	ปัญญาบารมี	๙๕
บทที่เจ็ด	วิริยะบารมี	๑๐๙
บทที่แปด	ขันติบารมี	๑๑๙
บทที่เก้า	สัจจะ-อธิษฐานบารมี	๑๒๕
บทที่สิบ	เมตตาบารมี	๑๓๗
บทที่สิบเอ็ด	อุเบกขาบารมี	๑๔๙
บทที่สิบสอง	ปัจฉิมกถา	๑๕๙
ภาคผนวก	สาเหตุการเขียนหนังสือธรรมของสิริวิรุณ	๑๗๕

บทที่ ๑
อารัมภกถา

อารัมภกถา

ในหนังสือสวดมนต์ทั่วไป มีข้อความแปลเป็นไทย ถึงสิ่งที่เกิด
ได้แสนยากสี่ประการ คือ

(หนึ่ง) การได้ร่างกายมนุษย์นั้นแสนยาก เหตุผลเพราะ
ร่างกายมนุษย์สามารถเป็นเครื่องมือของจิตให้เจ้าของได้ค้นพบ
อมฤตธรรม หรือพระนิพพาน

(สอง) การได้เกิดในสมัยที่มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั้นแสนยาก
เหตุผลเพราะผู้ที่จะเป็นสัมมาสัมพุทธเจ้าได้นั้น ต้องสะสมทศบารมี
ชั้นอภิกษุภีระดับที่เรียกว่า ปรมัตถบารมี เพียงเพื่อสามารถเปล่ง
วาจาที่น้อมนำศรัทธาในปรมัตถสัจจะได้

(สาม) การได้เกิดในดินแดนที่ปรมัตถธรรมยังรุ่งเรืองอยู่นั้น
แสนยาก เหตุผลเพราะต้องมีอรรถกถาที่สามารถไขปรมัตถสัจจะ
ได้ในภูมิภาคนั้นๆ

(สี่) การเลือกปฏิบัติธรรมสมควรธรรมนั้นแสนยาก เหตุผล
เพราะต้องมีบุพการีเป็นสัมมาทิฐิ การเจริญเติบโตของร่างกายของ
มนุษย์ผู้นั้นจึงจะเป็นภาชนะที่เหมาะสมสำหรับรองรับปรมัตถสัจจะ
ได้

วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๗๐ เวลา ๘.๔๕ น. ณ โรงพยาบาล
เมานต์ออเบิร์น เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศ
สหรัฐอเมริกา ได้มีพระราชสมภพของในหลวงรัชกาลที่ ๙ โดยได้รับ
พระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (ในหลวง

รัชกาลที่ ๗) ว่า “พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช”
(หมายความว่า ผู้เป็นพลังของแผ่นดิน)

พระราชสมภพของพระองค์เจ้าพระองค์นี้ ประสูติพร้อม
พระอิสริยยศ และพระบุญญาบารมีอันแสนยากครบ ๔ ประการ

ขณะเป็นพระองค์เจ้าพระองค์น้อย ทรงกำพำพระราชบิดา
ตั้งแต่พระชนมายุยังไม่ครบสองชันษา แต่พระองค์ทรงพระดำเนิน
ตามลำพังเหมือนเด็กโต (ทั้งๆ ที่อายุไม่ถึงสี่ชันษา) ขณะทรงพระ
เยาว์โปรดการเล่นสร้างเขื่อน การเล่นเรือใบของเด็ก การทำการ
เกษตร และการเล่นชนิดที่ไม่ใช่ของเล่นของเด็กทั่วไป

ถ้าผู้อ่านอยากเข้าใจบุญบารมีของพระโพธิสัตว์ว่าเป็นเช่นไร ก็
โปรดอ่าน “เจ้านายเล็กๆ – ยุวกษัตริย์” ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ธันวาคม
พ.ศ. ๒๕๓๐ จะซาบซึ้งใจได้ดี

พระราชบุพการีของพระองค์ โดยเฉพาะพระชนกพระชนนี
ทรงมีสัมมาทิฐิตรงกัน ต่างมีพระราชอุดมการณ์ตรงกัน ดังต่อไปนี้

“เกิดเป็นคน ควรทำตนให้มีค่า ทำตนให้เป็นที่หลังออก
เพื่อประโยชน์ต่อผู้อื่น ให้ผู้อื่นได้รับความสุขจากเรา”

“ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของ
เพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง”

ทั้งสองวาทะนี้เป็นพระราชดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ประทานไว้ให้กับนักศึกษาแพทย์

ทุกพระองค์ในราชวงศ์มหิดลต่างก็ทรงปฏิบัติพระองค์ด้วย
อุดมคติอันเดียวกันนี้

การได้เกิดเป็นมนุษย์ ได้พบพุทธศาสนา ได้อยู่ใต้พระบรม
โพธิสมภาร อยู่ภายใต้พระบิบาลของพระมหาธรรมราชา กษัตริย์
ผู้นำมงคลมาสู่ชีวิตของพสกนิกร คนผู้นั้นจะต้องมีมงคลคาถาบทที่
หนึ่งครบถ้วนก่อน กล่าวคือ

๑. การไม่คบคนพาล ต้องไม่เกิดกับบุพการีที่เป็นบาปมิตร มี
แต่มีจณาภิภูจิวเป็นที่ตั้ง

๒. การคบบัณฑิต เกิดกับบุพการีที่มีสัมมาภิภูจิว มีปัญญาพอที่
จะเข้าใจว่า บัณฑิตหมายถึงคนที่รู้จักตนเอง รู้จักชุมชน รู้จักบุคคล
รู้จักกาล รู้จักประมาณ รู้จักเหตุ รู้จักผล ลักษณะทั้งเจ็ดประการนี้คือ
สัปปุรุษที่มีครบในองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดช พระเจ้าอยู่หัวของปวงชนชาวไทย

๓. บุชาคคนที่ควรบูชา คือทุกคร้วเรือนจะต้องบูชาพระองค์ท่าน
รองลงมาจากบูชาพระพุทธเจ้า

พสกนิกรไทยผู้ใด ถ้ามีครบทั้งสามข้อ มงคลอื่นๆ อีก ๓๕ ข้อ
เป็นที่หวัง เมื่อบุคคลใดมีมงคลครบ ๓๘ ประการ บุคคลนั้นย่อมถึงซึ่ง
ความสุขสวัสดิ ความไม่พ่ายแพ้ในที่ทั้งปวง

เมื่อมีประกาศของสำนักพระราชวัง แจ้งข่าวการสวรรคตของ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร

รามาศิปตี จักรีนถบดินทร สยามินทรราชิราช บรมนาถบพิตร เสด็จ
สวรรคตแล้ว เมื่อเย็นวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

สันคำประกาศของสำนักพระราชวัง มหาวิปโยคได้เกิดขึ้นทั่ว
แผ่นดินไทย

ความรู้สึกส่วนลึกสุดของหัวใจ สลายเป็นหยาดน้ำตา พรั่งพรู
ออกมาเป็นอัตโนมัติของมันเอง

ถ้าออกแรงมาก ได้น้ำเหงื่อ

ถ้าซาบซึ้งมาก ได้น้ำตา

ความพรั่งพรูแห่งน้ำตาทั่วฟ้าแผ่นดินไทย เป็นเครื่องหมายว่า
“พระร่วมโพธิ์ทองของปวงชนชาวไทย เสด็จนิวัติสู่สวรรคาลัย สถิตอยู่
ณ ชั้นดุสิต ที่พำนักของพระโพธิสัตว์เจ้า”

ความภาคภูมิใจของคนไทย ที่ได้เกิดภายใต้พระบรม
โพธิสมภารรัชกาลที่ ๙ แสดงออกด้วยการแต่งกาย และสื่อ
ความหมายความจงรักภักดี รวมทั้งแต่งเป็นเพลงร้องกระหึ่มทั่ว
แผ่นดิน

ข้าพเจ้าผู้เขียน “ทศบารมีของในหลวงรัชกาลที่ ๙” เกิดใน
รัชกาลที่ ๘ มีชีวิตถึงตลอดรัชกาลที่ ๙ มีความภาคภูมิใจที่มีองค์พระ
ประมุขเป็นไอดอล

ขณะเป็นเด็กน้อย ข้าพเจ้าได้ตามซื้อขนมโก๋แผ่นเล็กๆ ที่มี
ภาพถ่ายของในหลวง รูปนั้น รูปนี้ รูปโน้น ขณะนั้นมีแค่ภาพขาวดำ
เทคโนโลยีภาพสียังไม่ได้ถูกค้นพบขึ้นในโลก

ขณะที่ข้าพเจ้าเป็นเด็กวัยรุ่น ก็ได้ตามชื่นชมพระสิริโฉมของพระองค์ท่านและพระบรมราชินีนาถ ในงานศิลปะหัตถกรรม ณ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย งานศิลปะหัตถกรรมของนักเรียนในยุคนั้น (ประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๐) ถือว่าเป็นงานระดับชาติ

สมัยนั้น ไม่ว่าจะจัดแสดงอะไร แม้มีเพียงงานแสดงแค่มู่ก็ห้องในหลวงจะทรงพระกรุณาเสด็จมาเปิดนิทรรศการ โดยมีนักเรียนรอบพระนครมาชมดู สนใจซักถามอย่างเนืองแน่น ปีหนึ่งจัดไม่กี่ครั้ง ผู้ชมแน่นชนิดทุกครั้ง

ถือว่าผู้เขียนโชคดีที่เกิดมาอยู่ในสามยุคของวัฒนธรรม ยุคแรกวัฒนธรรมติดต่อกันโดยไข่คล้อง ยุคที่สองวัฒนธรรมติดต่อกันโดยใช้ถนน ยุคนี้เป็นยุคไร้พรมแดน ติดต่อกันทางอินเทอร์เน็ต

ถ้าถื่องงานวิจัยเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความล้ำยุค ข้าพเจ้าเคยเป็นนักวิจัยพันธุวิศวกรรมมาสองทศวรรษ เป็นผู้ทำวิจัยล้ำยุคมาก ๆ ของยุคนั้น แล้วก็อยู่ในช่วงที่ในหลวงทรงงานวิจัยแทบทุกมิติ เพื่อแก้ไข บรรเทา ปรับปรุง ส่งเสริมความเป็นอยู่ ความอยู่ดีกินดีของพสกนิกรไทย (พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๓๕)

พ.ศ. ๒๕๓๕ เข้มทิศชีวิตของข้าพเจ้าเปลี่ยนจากงานวิจัยทางรูปมาเป็นงานวิจัยทางจิต นั่นก็คือลาออกจากราชการมาปฏิบัติธรรม นิ่งสมาธิภาวนาในป่าภูหลวง อำเภอปากช่องชัย จังหวัดนครราชสีมา

นับแต่ปีนั้นจนถึงปีนี้ ได้รับข่าวการสูญเสียราชวงศ์มหิดลไปถึงสามพระองค์คือ สมเด็จพระอัยยราชของปวงชนชาวไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ และการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ นับเป็นการสูญเสียไอดอลของชีวิตทั้งของตนเองและของปวงชนชาวไทย

ข้าพเจ้าก็เหมือนๆ กับพสกนิกรไทยทั้งประเทศ ที่ยังคงความวิปโยคอยู่ วันนี้ (๕ ธันวาคม) เคยเป็นวันฉลองวันพระราชสมภพของพระองค์ท่าน แต่พสกนิกรกลับต้องถวายความอาลัยแทน

“อารัมภบท” ที่เขียนขึ้นนี้ เป็นเครื่องหมายแสดงความจงรักภักดีที่ข้าพเจ้ามีต่อพระองค์ท่าน และพระราชวงศ์ทุกพระองค์

ข้าพเจ้าเปิดอ่านหนังสือเก่าๆ เกี่ยวกับชีวประวัติของพระองค์ท่าน เท่าที่ตนเองได้รวบรวมไว้ตามเหตุตามปัจจัย ตลอดระยะเวลาที่สังคมไทยเริ่มมีการพิมพ์สี่สี เริ่มมีโทรทัศน์สี และตลอดมา จนพยายามเปลี่ยนโทรทัศน์จากยูคอนาล็อก เป็นยุคดิจิทัล รวมแล้วก็ครึ่งศตวรรษ

ทศวรรษของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่จะเขียนต่อไปนี้ เกิดจากหนังสือที่ข้าพเจ้าสะสมไว้รวมถึงข้อมูลจริงที่รับชมผ่านสื่อโทรทัศน์ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นมา

แผ่นดินนี้เป็นที่ท่องเที่ยว ผู้คนมากมายต่างมีสิทธิ์ไปชม ไปเดินเที่ยวบนแผ่นดินตามความต้องการของใจ แต่รอยพระบาทของพระโพธิสัตว์ที่เหยียบย่างไปในบ้านของใคร แม้แค่หนึ่งหรือสองครั้ง ความเป็นมหามงคลของบ้านนั้นเรือนนั้น จะเกิดขึ้นอย่างเป็นอมตะ

นิรันดร์ พระราชจริยวัตรของพระองค์ท่านที่ทรงประทับ ทรงถาม ทรงทำสิ่งใด เขาผู้นั้นจะถนอมรักษาไว้เป็นกำลังใจ เป็นสิริมงคลของชีวิต

เหตุการณ์ทำนองนี้ ที่วีได้ไปนำมาเผยแพร่ ช้าแล้วช้าเล่า ทว่า แคว้นแดนสยาม แม่พระธรณีให้ความกรุณากับมนุษย์ทุกคนและสัตว์ ทุกตัว แต่รอยพระบาทของโพธิสัตว์ย่อมทำให้แผ่นดินสะเทือน แม้เวลาได้ล่วงไปที่สิบปีก็ตาม แต่ความศักดิ์สิทธิ์แห่งรอยพระบาท มิได้เสื่อมคลายตามกาลเวลา พสกนิกรผู้นั้นยังคงเก็บความประทับใจ จากการได้เข้าเฝ้าใกล้ชิด เทิดไว้เป็นมงคลของชีวิต

มนุษย์ส่วนมากมักชอบฟังเสียงของตนเอง บางคนช่างพูด ตลอดเวลา เช่น กำลังรับประทานอาหารก็ชอบพูดเรื่องนี้ เรื่องนั้น เรื่องโน้น แม้กระทั่งทำกิจส่วนตัวบางที่ก็ยังไม่หยุดพูด โบราณว่า คำพูดของคนทั่วไปไม่ต่างจากใบไม้ต้องลมกราว สิ้นเสียงก็สิ้น ความหมาย หาสาระอะไรไม่ได้

แต่เสียงตรัสของพระโพธิสัตว์ สิ้นพระดำรัสของพระองค์ท่าน จะมาสะเทือนที่ใจของปวงชน แม้พระดำรัสถามปัญหาส่วนตัวง่าย ๆ อยู่สบายดีไหม ทำนาได้ผลดีไหม คำถามง่าย ๆ ที่ใคร ๆ ก็ถามได้ แต่กลับตราตรึงในหัวใจ ถ้าเสียงนั้นออกมาจากพระโอษฐ์ของผู้มี สัจจะวาจา “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่ง มหาชนชาวสยาม”

มนุษย์ส่วนมากคิดไปเรื่อย คิดไม่มีสาระ ไร้เป้าหมาย เรียกว่า ฟุ้งซ่าน คิดห้วงโยกกังวลเรื่องนี้ นั่น โน้น เรียกว่า กังวลสงสัย คิดอยาก

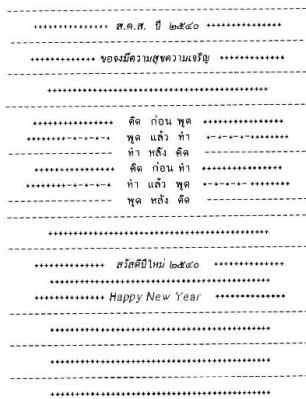

ได้นี้ นั่น โนน เรียกว่า *คิดโลก* คิดไม่ชอบนี้ นั่น โนน รังเกียจทำนี้
ทำนั้น ทำโน้น เรียกว่า *คิดโกรธ* และไม่รู้จักคิดอะไร มึนงง ซึมเป็น
อาเจียน เรียกว่า *คิดหลง*

พระพุทธเจ้าทรงจัด *คิดโลก คิดโกรธ คิดหลง* เป็นฐานของ
อกุศลกรรม คือความไม่ดีทั้งปวง และจัดความคิดฟุ้งซ่าน กังวล
สับสน หลงคิด ว่าเป็นอุปสรรคของความเจริญทั้งปวง

มนุษย์มีหน้าที่ขจัดอุปสรรคในจิตตนเอง และปราบปราม
ป้องกัน มิให้ฐานของอกุศลจิตได้มีโอกาสทำงาน เพื่อจิตจะได้ผ่องใส
คิดจะพูด ทำอะไร จะได้ตรงตามเจตนาที่ตั้งไว้โดยชอบโดยธรรม

พระพุทธเจ้าทรงเตือนให้ระวังความคิดของตนเอง ในหลวง
รัชกาลที่ ๙ ทรงสรรเสริญในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า พระองค์ท่าน
ได้ให้ ส.ค.ส. ปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังภาพ

น.ร. 9 ปี ๓ 301929 น. 2539

ส.ค.ส. ปี ๒๕๔๐
ขอจงมีความสุขความเจริญ
คิดก่อนพูด
พูดแล้วทำ
ทำหลังคิด
คิดก่อนทำ
ทำแล้วพูด
พูดแล้วทำ

พระองค์ท่านใช้คำไทยแท้ไม่กึ่งคำ ผันวลีที่เป็นคำสอนที่เป็น
สัจธรรมทั้งสิ้น

คำไทยแท้เพียงไม่กี่คำ ได้สรุปคำสอนที่เป็นฆราวาสธรรม
(ธรรมที่ฆราวาสควรปฏิบัติ) และคำสอนที่เป็นปรมัตถธรรม (ธรรมที่
พุทธบริษัทควรเข้าถึง) ของพระพุทธศาสนาครบถ้วน

นี้แหละเรียกว่า “ทิพยวาจาของโพธิสัตว์”

ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ท่านทรงใช้ทุกสมรรถนะของพระองค์
ไม่ว่าจะทรงดำริ ตรัส ทรงทำอะไรก็ตาม ทรงใช้ทุกกลมหายใจของ
พระองค์ทำแต่ประโยชน์เพื่อพวกเราชาวไทย

ความจงรักภักดีที่แท้จริง ที่คนไทยควรมีควรถวายพระองค์
ท่าน คือ การต้องสำนึกถึงความดี ความซื่อ ความอ่อน ความแข็ง
ที่เป็นสมบัติภายในจิตตน จะต้องค้นพบตนเองว่า สมรรถนะที่จะ
ปรับปรุงตนเองให้ทำดีเป็นอย่างไร ตนมีจุดอ่อนจุดแข็งที่ต้องพึงระวัง
อย่างไร วิเคราะห์ วิจัยประสบการณ์ตรงของตนเอง นำสิ่งที่ดีที่สุด
มาปรับ ส่งเสริม ให้ดียิ่งขึ้น

การก้าวตามพ่อจะเกิดได้จริง คนไทยต้องสำนึกใน
สมรรถนะส่วนตนก่อน ส่วนไหนที่คิดว่าไม่ควรทำต่อก็พยายาม
เลิกละส่วนนั้นเสีย เพราะตนเองจะรู้ตนเองดีว่า อะไรที่ควรทำ
และไม่ควรทำ

การเลิกละสิ่งที่ตนเองยอมรับว่า ทำไปแล้วไม่เกิดผลดี ไม่ทำ
ซ้ำซาก นี้แหละคือการถวายความจงรักภักดีสูงสุด

การพยายามปรับปรุง สร้างเสริมสมรรถนะให้ทำแต่สิ่งดี มีประโยชน์และไม่เบียดเบียนผู้อื่น ทำให้เป็นเหตุแห่งประโยชน์ในอนาคต นี่แหละคือการถวายเป็นความจงรักภักดีสูงสุด

ผู้เขียนกำลังพยายามกระทำอยู่เช่นกัน

กล่าวคือ ได้สำนึกว่า ตนเองมีสมรรถนะในการถอดรหัส พฤติกรรมของมนุษย์ ให้สอดคล้องกับหลักของพุทธธรรมที่ พระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ และบัญญัติไว้ให้พุทธบริษัทได้ มีแผนที่ธรรมไว้เป็นแสงสว่างของชีวิต

สำหรับส่วนราชการซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญของรัฐบาล ที่มีหน้าที่รวบรวมพระราชกรณียกิจ พระราชประวัติ พระอัจฉริยภาพ ในชื่อเรื่อง ในวาระที่แตกต่างกัน ล้วนเป็นหนังสือที่ดีทั้งนั้น

หนังสือเล่มที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสสัมผัสและประทับใจมาก ได้แก่ “จดหมายเหตุเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๘๔ ปี ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔” จำนวน ๒ เล่ม

ในหนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมพระราชประวัติส่วนพระองค์ตามรูปแบบของสากล โดยระบุพระราชพิธีต่างๆ ที่รัฐบาลได้ทำการเฉลิมฉลองพิธีมหามงคลต่างๆ ตั้งแต่พิธีพระบรมราชาภิเษก พระราชพิธีทรงผนวช พระราชพิธีสถาปนาสยามมกุฎราชกุมาร และ

มกุฎราชกุมารี พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก พระราชพิธีกาญจนภิเษก
พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๘๐ ปี และครบ ๗ รอบ (๘๔ ปี)

รวมทั้งได้รวบรวมพระราชกรณียกิจ การบำบัดทุกข์บำรุงสุข
แก่ราษฎร การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเป้าหมายต่างๆ โครงการวิจัยใน
พระราชดำริ โครงการหลวง คือโครงการที่เริ่มต้นด้วยพระราชทรัพย์
ส่วนพระองค์ เช่น โครงการวิจัยต่างๆ ในวังสวนจิตรลดา โครงการ
แพทย์สาธารณสุข โดยเฉพาะทรงเริ่มต้นให้มีการผลิตวัคซีน ขณะที่
โรคกำลังระบาดในไทย เช่น อหิวาตกโรค โรคโปลิโอ วัณโรค
โรคเรื้อน เป็นต้น

เมื่อทำงานกับหน่วยราชการไปนานพอ ในหลวงทรงเห็น
ข้อจำกัดของหน่วยราชการ ที่ต้องมีระเบียบการจัดการ การดำเนิน
การเป็นเกณฑ์กลาง จึงทรงตั้ง “มูลนิธิชัยพัฒนา” อันมีพระองค์
ท่านทรงเป็นประธานที่ปรึกษา และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธานบริหารมูลนิธิ ทั้งนี้เพื่อ
มูลนิธิชัยพัฒนา จะได้เร่งงานวิจัยที่จำเป็น เร่งด่วน อันจะรอกการ
ตั้งงบประมาณของราชการไม่ได้ทันต่อปัญหา

หนังสือเล่มนี้ ได้รวบรวมพระอัจฉริยภาพในด้านความเป็น
อัครศิลปิน (พระราชสมัญญานามที่รัฐบาลทูตเกล้าฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙)
ในด้านภาษา ท่องเที่ยว กีฬา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทหาร ด้านการ
ศึกษาซึ่งมีทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ พระองค์
ทรงได้รับปริญญาคุณวุฒิปันธิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยใน

ประเทศ ๒๔๐ สาขา จากต่างประเทศ ๒๘ สาขา ทรงได้รับการแต่งตั้ง
เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์จากองค์กรระหว่างประเทศ ๑๒ แห่ง ทรงได้
เหรียญรางวัลจากในและต่างประเทศ (บางเหรียญตั้งขึ้นเพื่อพระองค์
ท่านโดยเฉพาะ) ๔๗ เหรียญ ทั้งนี้ไม่รวมสิทธิบัตร พระราชสมัญญานาม
ที่ได้รับ เพื่อเป็นการแสดงออกถึงสัญลักษณ์ที่ยอดเยี่ยมของพระราช
กรณียกิจของพระองค์ท่าน

ถ้าข้าพเจ้าไม่ได้เกิดมาในยุคสงครามโลกครั้งที่ ๒ อ่านหนังสือ
เล่มนี้แล้วคงคิดว่าเป็นตำนานของเทพนิยาย มากกว่าจะเป็นผลงาน
ของมนุษย์คนหนึ่ง ที่เวลาทรงงานหนัก ต้องทรงเหนื่อย พระเสโท
อาบพระวรกาย ทรงต้องทนตรากตรำไม่ใช่แค่พระวรกาย แต่ทรงต้อง
มีขันติต่อความไม่เข้าใจของคนไทยบางคน พระองค์ต้องอดทนฟันฝ่า
ทุกอุปสรรค ยามที่เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในถิ่น
ทุรกันดาร ขาดถนน ขาดความเจริญทุกรูปแบบ เพื่อทอดพระเนตรให้
ประจักษ์ว่า ควรทำอย่างไรดีกับภูมิลักษณะของแผ่นดิน ณ ที่นั้นๆ
กับความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ กับความ
ไม่เห็นด้วยของนักวิชาการบางท่าน หรือการทนความยากลำบาก
ไม่ไหวของผู้ติดตามที่กำลังความอดทนและเสียสละไม่เท่าพระองค์

การเสียสละร่างกาย แรงใจ แรงความไม่ได้ตั้งใจของผู้อื่น เพื่อ
ทำสิ่งที่ถูก ที่ควร ที่ต้องใช้เวลาในการที่จะเห็นผลสัมฤทธิ์ เหล่านี้
เรียกว่า พระองค์ทรงประกอบด้วยฆราวาสธรรมเต็มบริบูรณ์
(ฆราวาสธรรมประกอบด้วย สัจจะ ทมะ ขันติ จาคะ)

การที่มีพระราชหฤทัยจะช่วยคนไทยทั้งแผ่นดิน ซึ่งคนไทยจำนวนมาก แต่ช่วยตัวเองยังทำไม่ได้ จำนวนไม่น้อยปล่อยให้ครอบครัวเป็นปัญหาสังคม จำนวนไม่น้อยเป็นผู้รับผิดชอบบริหารชุมชน เล็ก กลาง ใหญ่ แต่ไม่ได้ทำอย่างเต็มที่ตามหน้าที่ที่ตนรับมา

ในหลวงทรงมีน้ำพระราชหฤทัยแก้ไขปัญหาทั้งหมดทั้งสิ้นทั่วถิ่นแผ่นดินไทย

คุณสมบัติดังกล่าวนี้ ต้องเป็นพระโพธิสัตว์เท่านั้น ที่จะทำให้ตามความเชื่อของพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท พระโพธิสัตว์จะต้องทำทศบารมี หรือบารมีสิบอย่าง ได้แก่

หนึ่ง	ทานบารมี
สอง	ศีลบารมี
สาม	เนกขัมมบารมี
สี่	ปัญญาบารมี
ห้า	วิริยะบารมี
หก	ขันติบารมี
เจ็ด	สัจจะบารมี
แปด	อธิษฐานบารมี
เก้า	เมตตาบารมี
สิบ	อุเบกขาบารมี

พระโพธิสัตว์คือผู้ที่มีปณิธานช่วยผู้อื่นก่อน โดยสละความสุขสบายของตนเอง ดังนั้นจึงถือความสุขของผู้อื่น คือความสุขของตนเอง

พ่อแม่ ครูอาจารย์ บางท่านก็มีพฤติกรรมเป็นที่พึ่งของลูกและลูกศิษย์ อุปมาคล้ายกับพระโพธิสัตว์ของลูกและลูกศิษย์

แต่พระโพธิสัตว์จะมีปณิธานช่วยทุกชีวิต จะเป็นมนุษย์ สัตว์ พืช ท่านเห็นว่าอะไรช่วยได้ก็จะช่วย

นี่คืออิทธิพลที่พระโพธิสัตว์ได้รับจากพระพุทธเจ้า ที่บัญญัติว่า “ทุกชีวิตคือเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย” นั่นเอง

พระพุทธเจ้าที่เป็นพระศาสดาสัมมาสัมพุทธะ จะต้องบำเพ็ญบารมีชั้นอุกฤษฏ์ เรียกว่าบารมี ๓๐ ทศ อุกฤษฏ์ที่สุดเรียกว่าปรมัตถบารมี

จากประสบการณ์ตรงของตนเอง ประสบการณ์ผ่านสื่อภาพ และประสบการณ์ผ่านสื่ออักษร ข้าพเจ้าขออุปมาว่า ในหลวงรัชกาลที่ ๙ คือพระโพธิสัตว์ของปวงชนชาวไทย

บทความที่จะเขียนถัดไปสืบทว่าบทนี้ จึงได้วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระองค์ท่าน ให้สอดคล้องกับทศบารมีดังกล่าว

หวังใจว่าพสกนิกรที่ว้ารักในหลวงคงจะชอบอ่านบทความเหล่านี้ ด้วยจิตวิญญูณของความกตัญญูและตั้งปณิธานจะทำกตเวทิตาธรรม ถวายเป็นราชสักการะแด่พระองค์ท่าน

ธ ทรงเป็นภูมิพลังของแผ่นดิน
ธ ทรงเป็นภูมิพลังของแรงบันดาลใจ
ธ ทรงเป็นภูมิพลังของสันติภาพ...แบบไทยไทย

บทที่ ๒

ความสำคัญของทศบารมี

ความสำคัญของทศบารมี

ทศบารมีเป็นสิ่งที่พระโพธิสัตว์ต้องสะสม

ในพระไตรปิฎกของเถรวาท พระโพธิสัตว์ผู้ปรารถนาความเป็นพระพุทธเจ้า ต้องสะสมทศบารมี

ถ้าปรารถนาเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะต้องทำทศบารมีชั้นอุกฤษฏ์ เรียกว่า ปรมัตถบารมี หรือบารมี ๓๐ ทศ

แต่ถ้าประสงค์เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า หรือพระอนุพุทธเจ้า ก็ไม่ต้องทำบารมีชั้นอุกฤษฏ์ขนาดนั้น

ถามว่าพระพุทธเจ้าทั้งสามประเภทต่างกันอย่างไร

ตอบว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือผู้ที่จะต้องแสวงหาสัจธรรม และภายหลังการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าแล้ว สามารถบัญญัติและให้นิยาม เพื่อให้เวไนยสัตว์ได้ตรัสรู้เป็นอนุพุทธะหรืออรหันตสาวก

ส่วนพระปัจเจกพุทธเจ้าคือผู้ที่ตรัสรู้แล้ว ไม่สามารถบัญญัติศัพท์ หรือวิธีสั่งสอนผู้อื่น ผลของการตรัสรู้จึงมีอันสงส์ไม่กว้างขวาง

ด้วยเหตุที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีปณิธานที่จะนำเวไนยสัตว์ไปสู่ความดับทุกข์ทั้งปวง ดังนั้นจึงต้องสะสมหรือประกอบทศบารมีมากมายนับไม่ถ้วน

กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือต้องเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏเพื่อสะสมกุศลกรรมมากมายมหาศาล และสะสมพร้อมกับผู้เป็นสหชาติที่รู้จักกันจำนวนหนึ่ง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน ทรงมีพระนามว่า สมณโคดม พระองค์ทรงบำเพ็ญเพียรมาสี่อสงไขย แสนมหากัป มีความหมายว่าเป็นเวลายาวนานมาก และพระองค์จะตรัสรู้ด้วยปัญญาวิมุตติ การเสด็จมาโปรดเวไนยสัตว์จึงต้องอยู่ในยุคที่มนุษย์มีอวิชชาสูงมาก เป็นยุคที่มีความหลงผิดมากนั่นเอง (กสิยยุค)

ในตำนานประวัติของสมณโคดม กล่าวถึงชาติต่างๆ มากมาย แต่ชาติที่เด่นๆ มีสิบชาติ ทั้งสิบชาตินั้นได้ทรงกระทำการมีบางประการโดดเด่น

สมัยก่อนโน้น ตำนานพระเจ้าสิบชาติ คนไทยพุทธเล่าชานได้ แต่ปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทยใช้หลักสูตรที่ลอกมาจากตะวันตก เรื่องพระเจ้าสิบชาติหรือประวัติพระพุทธเจ้า จึงยังคงจำกันได้อยู่ในวงแคบ

คนทันสมัยที่คิดว่าตนเป็นนักวิทยาศาสตร์ บางคนไม่เชื่อว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเรื่องจริง เพราะจากพุทธประวัติมีเรื่องราวที่ไม่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของคนยุคนี้

ตัวอย่างเช่น เจ้าชายสิทธัตถะกุมารประสูติจากครรภ์พระราชมารดา (ในทำยีน) ก็เดินได้พูดได้ทันที และมีอิทธิปาฏิหาริย์อื่นๆ อีกมาก

หรือไม่ในตำนานของพระสาวกบางองค์ เช่น พระสีวลีอยู่ในครรภ์มารดา ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน เช่นนี้เป็นต้น

เรื่องของพระเจ้าสิบชาติที่นำมาย่อไว้ลัดสั้นที่สุด ได้นำมาจาก “ประวัติของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” เรียบเรียงจากพระไตรปิฎก โดย

สุรีย์ มีผลกิจ พิมพ์โดยชมรมรักษ์ธรรม บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พิมพ์เป็นธรรมทาน ๒๐,๐๐๐ เล่ม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๕๐๑ หน้า มีภาพสี่สีที่วาดประกอบงดงาม เป็นหนังสือแจกฟรีที่น่าอ่านมาก และหนังสือนี้ได้กระจายไปตามห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ๑๔๓ แห่ง ห้องสมุดประชาชน ๑๘๐ แห่ง ห้องสมุดกรมราชทัณฑ์ ๔๒๕ แห่ง

อยากให้ผู้อ่านอนุโมทนากับคุณสุรีย์ มีผลกิจ ที่ได้ผลิตหนังสือพุทธประวัติชั้นเลิศมาหลายเล่ม ทุกเล่มแจกเป็นธรรมทาน

การที่คุณสุรีย์ มีผลกิจ ใช้นิเวศน์อันสืบปี สะสมการเรียบเรียงพุทธประวัติในมิติต่างๆ เช่นนี้ เรียกว่า **วิริยะบารมี**

ใน**วิริยะบารมี**ที่มีความเพียรมหาศาล ก็ต้องมีบารมีตัวอื่นอีก ๙ ตัวประกอบด้วย

เพียงแต่ **“วิริยะบารมี”** เป็นธรรมที่โดดเด่นกว่าธรรมตัวอื่น บุคคลที่เพียรทำอะไรนานๆ ไม่ล้มเป้าหมายเช่นนี้มีไม่น้อยในสังคมไทย

ตัวอย่างเช่น สตรีกลุ่มหนึ่งประมาณ ๕-๖ ท่าน รวมตัวกันตั้ง **“สวนอุศม”** เพื่อช่วยกันถอดเทปธรรมเทศนาของท่านพุทธทาสภิกขุ แห่งสวนโมกขพลาราม ประวัติของแต่ละคนน่าทึ่ง ได้ทุ่มกาย ได้ทุ่มจิตวิญญูณถอดพระธรรมเทศนาได้เกือบ ๖๐ เล่ม เรียกว่า **“ธรรมโฆษณ”** ของพุทธทาสภิกขุ นอกจากนี้ยังเพียรหาทุนพิมพ์ธรรมโฆษณ์ทุกเล่ม แต่ละเล่มต้องการทุนทรัพย์ไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท จนถึงหลายๆ แสนบาท คณะอุบาสิกาผู้ปิดทองหลังพระกลุ่มนี้ จนลมหายใจสุดท้าย (มรณะ) จึงเลิกทำ

ข้าพเจ้าผู้วิเคราะห์ “ทศบารมีของในหลวงรัชกาลที่ ๙” ได้ อาศัยธรรมโฆษณ์ทั้ง ๖๐ เล่ม เป็นแนวทางพัฒนาจิตวิญญาณของ ตนเอง จากการหลงยึดติดปรัชญาตะวันตก ผ่านการศึกษาในระดับ ปริญญาเอก สาขาชีวเคมี ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อราวครึ่ง ศตวรรษที่ผ่านมา จนกระทั่งสามารถแทงทะลุความคิดแยกคายเชิง พุทธ ในภาษาพูดก็คือ “สามารถมองเห็นอะไรเป็นอะไร” ด้วย ตนเอง

พูดอีกนัยหนึ่งก็คือ โลกียธรรมก็เข้าใจว่าสมมติกันมา อย่างไร เพราะทำวิจัยทางวิทยาศาสตร์อยู่หลายสิบปี โลกุตรรธรรม ก็เข้าใจว่าเหนือสมมติอย่างไร เพราะปฏิบัติภาวนามาหลายสิบปี เช่นกัน

ความโดดเด่นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

จากประวัติอารยธรรมโลก ผู้เป็นนักปราชญ์ที่ค้นพบสัจธรรม มีมากมาย แต่สัจธรรมที่ทำให้เปลี่ยนความเชื่อและปรับพฤติกรรม ของผู้คนจำนวนมาก มีเพียงจำนวนน้อย

ศาสดาที่เป็นผู้นำศาสนาใหญ่ๆ จึงมีไม่มาก

แม้โลกนี้จะมีฐานความเชื่อของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นแกนนำ แต่นักวิทยาศาสตร์ผู้ที่ตั้งทฤษฎีและปรับความเชื่อของ คนทั้งโลก มีไม่กี่คน เช่น

เซอร์ไอแซก นิวตัน เจ้าของทฤษฎีแรงโน้มถ่วง ทำให้มนุษย์ เลิกกลัวการตกโลก กล้าเดินทางท่องเที่ยวตั้งแต่นั้นมา

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เจ้าของทฤษฎีสัมพัทธภาพ ที่ทำให้เกิดความเชื่อเรื่องการวิจัยโดยใช้พลังงานแม่เหล็กไฟฟ้า ความรู้โบราณ ถูกพับใส่พิพิธภัณฑน์ โลกหันมาเชื่อทฤษฎีของวิทยาศาสตร์แทน

ชาร์ลส์ ดาร์วิน เจ้าของทฤษฎีวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต โลกเลิกเชื่อพระเจ้าว่าเป็นผู้สร้างโลก แต่กลับเชื่อวิวัฒนาการของสารชีวโมเลกุล เกิดความนิยมสารบริสุทธ์ เปลี่ยนแปลงความเชื่อเกี่ยวกับการแพทย์ การเกษตร การสาธารณสุข และผลลัพธ์ของชีวิตที่ทันสมัยเกิดขึ้น ทั้งหมดเป็นเพราะทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ลส์ ดาร์วิน

ซิกมันด์ ฟรอยด์ เป็นคนแรกที่เชื่อว่า ความสุขของคนเกิดจากกามคุณห้า (ล้มพับความเชื่อของพระพุทธเจ้า) ทุกวันนี้คนเชื่อเรื่องการทำตัวเซ็กซี่ การบันเทิงหลุดโลกทั้งคอมเพล็กซ์บันเทิงใหญ่โต เกินจินตนาการ ทั้งสมาร์ทโฟน ทั้งภาพยนตร์ สวนสนุก เหลือเชื่อจริงๆ

ข้าพเจ้าเคยเขียนเรื่องนี้ละเอียดกว่านี้ โปรดอ่านจาก “วิถีพุทธ วิถีโลกาภิวัตน์” สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๔

ถามว่า คนเก่งเหล่านี้ต้องทำทศบารมีไหม เพราะไม่ใช่ชาวพุทธ
ตอบว่า ต้องทำแน่นอน ถึงไม่ใช่โพธิสัตว์ ก็ต้องทำทศบารมีแน่นอน

ย้อนกลับมาที่การตรัสรู้ของพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อ ๒๖๐๐ ปีเศษ

ภายหลังที่พระองค์ตัดสินใจจะเข้าไปโปรดปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี จนกระทั่งสำเร็จเป็น

พระอรหันต์ทั้งหมด ๕ รูปแล้ว พระพุทธรองค์ได้ทรงพบยสกุลบุตร ลูกเศรษฐีที่กำลังเปื้อนชีวิตที่ไร้ค่าของตนอยู่ เมื่อที่ว้าวุ่นๆ หนึ่งได้แต่เสพสุขซ้าซากทุกวัน เมื่อพระพุทธรองค์ทรงตรัสถึงโทษของกามคุณห้าว่ามีคุณน้อยมีโทษมาก ยสกุลบุตรได้ดวงตาเห็นธรรมตั้งแต่ยังเป็นคฤหัสถ์

เมื่อบรรลุลหรรณขอบวชแล้ว พระยสะได้ไปชวนเพื่อนมาบวชอีก ๕๔ คน และยังชวนภรรยาและมารดาบิดามาเป็นอุปัฏฐาก ขณะของพระยสะเป็นสาวกกลุ่มแรกที่พระพุทธรองค์ทรงส่งไปเผยแผ่พุทธธรรมณ ที่ต่างๆ

คราวนี้จะเล่าประสบการณ์การเผยแผ่ธรรมของตนเอง (แม่ชีโพเราะ) ดิฉันมีโอกาสปรารภธรรมกับทั้งเยาวชน คนทำงาน คนสูงวัย ทั้งมีความรู้สูง และอื่นๆ มากพอสมควร เคยแนะนำเยาวชนว่า “ลูกรัก อย่าเล่นสมาร์ทโฟนเกินวันละ ๒ ชั่วโมงได้ไหม จะได้มีเวลาไปท่องหนังสือ ช่วยพ่อแม่ทำงาน” เด็กๆ ทุกคนรู้ว่าเป็นคำแนะนำที่ถูกต้อง แต่สงสัยว่าจะมีสักหนึ่งในร้อยคนใหม่ ที่ทำตามสิ่งที่ดิฉันแนะนำ

ความแตกต่างที่เกิดขึ้นเรียกว่า “ทศบารมี” นั่นเอง ลองทดสอบกับตัวเองก็ได้ ดิฉันบอกว่า กามคุณห้าคือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ มีคุณน้อย มีโทษมาก จงระวังอย่าประมาท เพราะนี่คือคำสอนของพระพุทธเจ้า

ท่านอ่านจบ ก็ผ่านเลยจริงไหม ก็ได้แค่อ่านผ่าน ไม่สะอึกใจ
อะไรเลย

จะหาสักคนที่จะเชื่อ และทำตามเช่นยสกุลบุตร จะมีไหม
นี่แหละคือความสำคัญของกำลังของทศบารมี

**ยังมีหลักการใหญ่ ๆ อีก ๓ หลักการ ที่เป็นลักษณะเฉพาะ
ของพุทธธรรม และต้องพระพุทธเจ้าตรัสเท่านั้น จึงจะหยุดคนฟัง
ให้สำนึกได้**

๑. การเปรียบเทียบทุกลำดับชั้น ทุกประเภท เช่นเทียบว่า
ดีกว่า เสมอกัน เลวกว่า เป็นเรื่องที่ควรระวัง เพราะนี่คือการผูกจิต
ไว้ในสังสารวัฏ

แต่พุทธศาสนิกชนชาวไทยเชื่อแต่การประเมินและเปรียบเทียบ
ของปรัชญาฝรั่ง จะหาได้กี่คนที่เชื่อว่าการประกวดแข่งขันทั้งหลาย
มีทุกข์มากมีสุขน้อย

ถ้าทำได้และมีโอกาสเมื่อไร ก็จะช่วยกันล้มสถิติที่มีในกินเนสส์บุ๊ก
และถือว่าเป็นเกียรติยศของชาติ พุดง่าย ๆ หาโอกาสจะแข่งขันทุกเรื่อง
ทุกมิติ

ถ้าทำได้ ก็จะส่งนักกีฬาไทยไปโอลิมปิก รวมทั้งนักแสดงนักร้อง
ทั้งหลาย ต่างรู้สึกเป็นเกียรติที่เป็นสินค้าอินเตอร์ ไปขายความบันเทิง
ระดับอินเตอร์

ถ้าทำได้ ก็จะเข้าร่วมแข่งขันใน “ทุกเรื่อง ทุกคดีความ” ไม่ว่าจะ
จะประกวดความงาม ความอ้วน ความเช็กชี ความเป็นที่หนึ่งที่มี
คนโหลดมากที่สุด และอื่นๆ จินตนาการไปได้ไม่มีที่สิ้นสุด

ไม่มีใครใส่ใจว่า การกระทำดังกล่าว มีทุกข์มาก มีสุขน้อย

๒. ปาฐกถาชาติเป็นจุดศุกรกรรมฐานของมนุษย์ เพราะป่าจะให้ความสงบ ความพ้นไปจากระบบสมมติของความเป็นเมือง

พระพุทธเจ้าตรัสเสร็จ มีผู้ทูลขอพรพรพชา สละบ้านเรือนทิ้งมากมาย แต่คนสมัยนี้เข้าป่าด้วยเครื่องสัสมการะส่วนตัว ทั้งสมาร์ทโฟน ไปเซลฟี ทิ้งนำเพลงไปฟัง ทั้งอาหารการกิน ตั้งแคมป์สังสรรค์ ซึ่งทั้งหมดนี้คือ ค่านิยมของตะวันตก คือใช้ป่าเป็นแค่ฉากหาความบันเทิงอีกรูปแบบหนึ่งเท่านั้น

๓. พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติว่า ชีวิตของมนุษย์เกิดมาแล้วจากความไม่รู้ (อวิชชา) และจากความไม่รู้ ก็จะเป็นปัจจัยทำให้เกิดการปรุงแต่ง (สังขาร, การคิดปรุงแต่ง)

ดังนั้น มนุษย์ต้องระวังทุกความคิด เพราะมันก่อให้เกิดความหลงผิดได้ง่ายที่สุด ๔ ประการ

๑. หลงผิดคิดว่า ความทุกข์คือความสุข เช่นคิดว่าการได้แต่งงาน การมีครอบครัวเป็นความสุข

๒. หลงผิดคิดว่า ความน่าเกลียดคือความน่ารัก เช่นร่างกายของมนุษย์เต็มไปด้วยปฏิภูกุลไหลออกทางทวารต่างๆ ต้องทำความสะอาดกันทั้งวัน และทุกวันจนตาย แต่มนุษย์กลับเห็นว่าร่างกายเป็นของสวยงาม

๓. หลงผิดคิดว่า สิ่งที่ไม่เที่ยงเป็นสิ่งเที่ยง เช่น ซื่อสมาร์ทโฟน เครื่องใช้ไฟฟ้า คอนโดมิเนียม รถยนต์ ต่างพากันคิดว่าเที่ยง แคกลับ

มาถึงบ้านก็พบความไม่เที่ยงของเครื่องมือเหล่านั้น ไหนต้องใช้ให้ถูกวิธี ไหนค่าบำรุงรักษา ไหนจะเป็นที่ต่อตาของใจ

๔. หลงผิดคิดว่า **สิ่งที่เป็นอนัตตาเป็นอัตตา** กล่าวคือ ทั้งหลายทั้งปวงล้วนไหลไปตามเหตุปัจจัย ไม่ใช่ใครจะบังคับให้เป็นไปตามใจ หรือไปยึดว่าเป็นเราของเรา เมื่อมนุษย์หลงคิดผิด ความไม่ได้ตั้งใจเพราะความคิดผิด จึงมากมายมหาศาล

คนยุคนี้ทุกข์ได้สารพัด และสร้างวิกฤตได้จากเหตุเล็กๆ น้อยๆ

แค่มองเห็นกัน แค่มือแตะรถใส่กัน แค่อรถเฉี่ยวกัน แค่งแย่งคิวกัน ฯลฯ และ ฯลฯ ก็มีเรื่องบาดหมางทะเลาะวิวาทกันแล้ว เพราะกำลังของตัวกู (อัตตา) เกิดจากความคิดผิด คือคิดว่าจะบังคับบัญชา นี่ นั่น โน่น ได้ตั้งใจ **ไม่ได้รับการสอนให้เข้าใจสัจธรรมของชีวิต**

ทั้งหมดทั้งมวลนี้ เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสสั่งสอน จะมีผู้ศรัทธาทำตาม ส่วนมากผู้เป็นหัวหน้าจะศรัทธาก่อน แล้วชักชวนให้ลูกน้องหรือประชาชนศรัทธาตาม

ยุคของพระพุทธเจ้าจึงมีกษัตริย์ พราหมณ์ เศรษฐีจำนวนมาก อุบัติจากพระสงฆ์เพราะศรัทธาในพุทธบารมีนั่นเอง

ด้วยเหตุนี้ พุทธบริษัทจึงควรศรัทธาว่า การเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าเป็นการยาก กว่าจะมีสัมมาสัมพุทธเจ้าได้องค์หนึ่ง ต้องใช้เวลาสร้างบารมียาวนานสุดพรรณนา

ผู้ที่อ่านและฟังพระสัทธรรมแล้วซาบซึ้งก็หาแสนยาก เพราะต้องสร้างบารมียาวนานเช่นกัน

เปรียบเทียบทศชาติของพระพุทธเจ้ากับโลกาภิวัตน์

ตำนานพระเจ้าสิบชาติ ซึ่งเป็นเรื่องเล่าในสมัยที่พระพุทธเจ้ายังบำเพ็ญบารมี เป็นเรื่องที่มีมาหลายพันปี ไม่ใช่แค่ประเทศสยามประเทศอื่นก็มี

แต่วิทยาศาสตร์ฐานการกำเนิดโลกาภิวัตน์ มีได้ประมาณสองร้อยปี และสร้างเทคโนโลยีประมาณหนึ่งร้อยปี ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมหรือระบบออนไลน์

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “อมตธรรม หรือปรมาตมธรรมที่พระองค์ได้ตรัสรู้ ไม่ขึ้นกับกาลเวลา”

ดังนั้นลักษณะของบารมีที่โดดเด่นของพระโพธิสัตว์จึงน่าจะเทียบเคียงกับสภาวะที่เป็นอยู่ของโลกาภิวัตน์ได้ เพราะปรมาตมธรรมไม่ขึ้นกับกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป

๑. เตมียชาติ เป็นชาติที่ทำ “เนกขัมมบารมี” โดดเด่น

เรื่องย่อมีอยู่ว่า เตมียกุมารขณะเป็นทารก ได้เห็นพระราชบิดาทรงลงโทษนักโทษ ๔ คน คนหนึ่งสั่งให้เขียนด้วยหวายหนึ่งพันครั้ง จองจำใส่ตรวนไว้ในกรงขังคนหนึ่ง ให้เอาดอกแห่งร่างกายคนหนึ่งให้เสียบด้วยหลาวคนหนึ่ง

เตมียกุมารทรงสะดุ้งกลัว พระองค์คิดถึงเสวตฉัตรที่ทรงเคยครองมาในอดีตชาติ และเคยอยู่ในนรกอยู่นานนับหมื่นนับแสนปี ดังนั้นเตมียกุมารจึงทำเสมือนว่าหูหนวก เป็นใบ้ เพื่อให้ถูกกล่าวหาว่าเป็นกาลกิณี จะได้ถูกไล่ออกจากเสวตฉัตร

พระราชบิดาทรงดูลักษณะของกุมาร ไม่เชื่อว่าเตมีย์กุมาร
หูหนวกหรือเป็นใบ้ จึงทดสอบเตมีย์กุมารตั้งแต่ชั้นษา ๑ ขวบ
ทดสอบทุกปีด้วยกระบวนท่าแตกต่างกัน

ณ ที่นี้จะขอลอกวิธีที่เตมีย์กุมารถูกพระราชบิดาทดสอบ จะได้
มีจินตนาการว่าโหดแค่ไหน

แต่เตมีย์กุมารก็ไม่มีวันปริปาก เพราะต้องการออกไปจาก
อำนาจ ไปบำเพ็ญเพียรในป่า ไม่ต้องการเวดล้อมด้วยกามคุณห้า

ต่อไปนี่คือกระบวนทดสอบของพระราชบิดา

เมื่ออายุ ๑ ขวบ ทดลองโดยการให้นมผิดเวลา และให้อดนม
เป็นวันๆ

เมื่ออายุ ๒ ขวบ ให้เด็กทั้ง ๕๐๐ คน เอาขนมมาล่อ

เมื่ออายุ ๓ ขวบ ให้เด็กทั้ง ๕๐๐ คน เอาผลไม้มาล่อ

เมื่ออายุ ๔ ขวบ ให้เด็กทั้ง ๕๐๐ คน เอาของเล่นมาล่อ

เมื่ออายุ ๕ ขวบ ให้เด็กทั้ง ๕๐๐ คน เอาของเสวยรสอร่อยมาล่อ

เมื่ออายุ ๖ ขวบ ให้เอาไฟมาขู่

เมื่ออายุ ๗ ขวบ ให้เอาช้างตกมันมาไล่ขู่

เมื่ออายุ ๘ ขวบ ให้เอางูมาขู่

เมื่ออายุ ๙ ขวบ ให้เล่นมหรสพให้ดู

เมื่ออายุ ๑๐ ปี ให้เพชรฆาตควงดาบแสดงท่าจะฟัน พร้อมกับ
ร้องขู่คำราม

เมื่ออายุ ๑๑ ปี ทดลองโดยการเป่าสังข์และตีกลองให้เกิดเสียง
ดังในห้องบรรทม

เมื่ออายุ ๑๒ ปี ทำให้เกิดแสงสว่างอย่างฉับพลัน ขณะที่บรรทม
หลับ

เมื่ออายุ ๑๓ ปี เอน้ำอ้อยมาทาตัว แล้วปล่อยให้แมลงวันเกาะ

เมื่ออายุ ๑๔ ปี ให้นอนจมอยู่กับกองอุจจาระ จนแมลงวันมาตอม

เมื่ออายุ ๑๕ ปี ให้นอนบนกระเบื้องที่มีความร้อน

เมื่ออายุ ๑๖ ปี ทดลองให้หญิงสาวเข้าไปเส้าโลม

ไม่ว่าจะทดสอบรุนแรงขนาดไหน เติมียกุมารก็ไม่ยอมพูด
จนบุโรหิตก็ยอมแพ้ และตัดสินใจให้เป็นกาลกณีนำไปฝังทั้งเป็น

เนกขัมมบารมีคือการเห็นโทษของกามคุณห้า กามคุณห้า
คือสภาวะที่แวดล้อมไปด้วยรูป รส เสียง กลิ่น โผฏฐัพพะ และความ
คิดที่วิจิตร

ผู้ที่บำเพ็ญเนกขัมมบารมี จึงเป็นผู้มีตบะ สามารถใช้ชีวิตได้
ตามลำพังในป่า บางทีก็พูดภาษาสัตว์ได้ และยังชีวิตด้วยผลไม้ป่า

พูดโดยสรุป พระราชาบิดาของเติมียกุมารมีแต่ความโง่
(อวิชชา) คิดว่าเป็นกษัตริย์ที่มีอำนาจสั่งการ เป็นเจ้าของชีวิตของผู้คน
เป็นเรื่องดี แต่เติมียกุมารเป็นโพธิสัตว์ ระลึกชาติได้ กลับเห็นว่า
อำนาจของกษัตริย์นั้นน่ากลัวที่สุด

ถ้าจะถามว่า ยุคนี้จะพบผู้มีเนกขัมมบารมีได้หรือไม่

ตอบว่า พบได้ไม่ยาก อาจเป็นภิกษุ นักบวช หรือฆราวาสก็ได้

เขาผู้ซึ่งมีเนกขัมมบารมี จะมีพฤติกรรมที่คนยุคนี้จะเข้าใจได้
ดังต่อไปนี้

ก. เขาไม่เป็นทาสของเงินตรา ตัวอย่างเช่น ทำงานถวายเป็น
พุทธบูชา คนเหล่านี้ไม่มีเงินเดือน เป็นอยู่อย่างประหยัดมาก และ
ทำงานหนักมาก

ข. เขาไม่เป็นทาสของโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ไม่ยินดีกับ
การลด แลก แจก แถม ให้ตัวเครื่องบินฟรีไปโน่นไปนี้ ให้รถยนต์ฟรี
ก็ไม่เอา ไม่เห็นค่าของสิ่งทั้งหลายทั้งปวง แต่เห็นคุณค่าของงาน
ที่กำลังทำมากกว่า

ค. เขาไม่เป็นทาสของความบันเทิงทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็
ภาพยนตร์ระดับหมื่นล้าน กีฬาโอลิมปิก และสิ่งสุดอัศจรรย์ในสายตา
ของชาวโลก เพราะเขาเห็นว่ามันเป็นแค่มายา สื่อออนไลน์ทุกชนิด
เป็นเรื่องของการตัดต่อ แต่งแต้ม เติมเต็ม ไม่มีจริง เป็นเรื่องของ
คอมพิวเตอร์กราฟฟิก

ดังนั้น แค่เขาอยู่ในโลกนี้โดยไม่ต่อต้านโลก แต่ไม่วิ่งตามโลก
เข้าใจโลกได้อย่างดี และเขากำลังทำงานหนักช่วยโลกตามความ
เชื่อของเขาเอง

เขาเหล่านั้นแหละ เรียกว่า กำลังบำเพ็ญเนกขัมมบารมี

ถามว่า แล้วจะรู้ได้อย่างไร ว่ามีคนที่กล่าวมาจริง

ตอบว่า ผู้ที่บำเพ็ญเนกขัมมบารมี ย่อมไม่ถูกรบกวนด้วยสิ่งเร้า
ที่อ้างว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ของโลกทุกชนิด ทุกประเภท ทุกเรื่อง

แม้ว่าจะมีอำนาจครอบครองได้ตามนิตินัย แต่เขาก็ครอบครอง
อย่างเป็นนาย ไม่เป็นทาสของสิ่งเหล่านั้น พุดง่าย ๆ จิตวิญญาณมี
อริยทรัพย์เป็นเครื่องอยู่ จึงไม่ติดข้องกับทรัพย์ใดๆ ของโลก

๒. **มหาชนกชาดก** เป็นชาติที่บำเพ็ญ **วิริยะบารมี** (ความ
เพียร) โดดเด่น

บังเอิญมหาชนกชาดก เป็นเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
ภูมิพลอดุลยเดช ทรงแปลมาจากภาษาบาลี มีภาพประกอบงดงาม
พระราชนิพนธ์เรื่องนี้ถูกเผยแพร่เป็นฉบับการ์ตูน และละครเพลง
ประกอบแสงสีเสียงอีกด้วย

เรื่องนี้สังคมไทยคงจำกันได้ดีกว่าเรื่องอื่นๆ

พระมหาชนกเมื่อเดินทางจะกลับเมืองเกิด เรือล่มกลาง
มหาสมุทร พระมหาชนกก็ยังไม่วางใจว่ากำลังเดินทางกลับ
บ้านเกิด พระองค์ไม่รอคอยความตายในทะเล แต่กลับว่ายน้ำอยู่ ๗ วัน
๗ คืน จนร้อนถึงเทพธิดาฉวีเมขลา ต้องมาช่วยอุ้มพาเข้าฝั่ง

สำนวนที่โดดเด่นของพระมหาชนกก็คือ นางฉวีเมขลาบอกว่า
ว่า “ฝั่งมหาสมุทรนั้นกว้างหาประมาณมิได้ ความพยายาม
อย่างลูกผู้ชายของท่านก็เปล่าประโยชน์ ท่านไม่ทันถึงฝั่งก็จก
ตาย” พระมหาชนกกล่าวตอบว่า “บุคคลเมื่อกระทำความเพียร
แม้จะตายก็ชื่อว่า ไม่เป็นหนี้ระหว่างหมู่ญาติ เทวดา บิดา
มารดา อนึ่งบุคคลทำกิจอย่างลูกผู้ชาย ย่อมไม่เดือดร้อนใน
ภายหลัง”

สรุปว่า ความตายไม่ใช่เรื่องสำคัญ ความเพียรที่ไม่ทิ้งเป้าหมาย
ที่ตั้งใจไว้สำคัญกว่า

ดังนั้น ถ้าบุคคลที่มีภาระมองไม่เห็นว่าจะปลดภาระได้อย่างไร
แต่ก็ไม่ท้อถอย ทำงานต่อไปถ้ายังมีลมหายใจอยู่

ถ้าจะถามว่า จะเทียบกับโลกาภิวัตน์ได้อย่างไร

ขอตอบว่า มีธุรกิจในครัวเรือนหลายอย่างที่ไปได้ด้วยดี เป็น
ธุรกิจที่ทำรายได้มั่นคง ครอบคลุมครัวมีฐานะ แต่ทว่าก็มีรายได้จำกัด

เมื่อรัฐบาลสนับสนุนให้เป็นธุรกิจ SME เปลี่ยนจากการใช้มือทำ
เป็นใช้เครื่องจักร โดยธนาคารลงทุนให้ในระดับหลักล้าน

เมื่อเป็นเช่นนี้ ต้องจ้างคนงานเพิ่ม โดยเฉพาะฝ่ายขาย ฝ่ายส่ง
สินค้า และฝ่ายต่างๆ ที่เป็นความเชื่อของตะวันตกเข้ามาแทนที่ธุรกิจ
ครอบครัว

โรงงานดูใหญ่โตขึ้น มีผู้รู้จักสินค้ากว้างขึ้น แต่ทว่าเจ้าของกลับ
ทุกข์ใจมากขึ้น เพราะต้องบริหารทั้งคน ทั้งกระบวนการ บริหารเงิน
ลงทุน พอเป็นธุรกิจ SME แล้ว ต้องใช้วิธีะบายมี ความเรียบง่าย
อย่างเดิมหายไปหมดสิ้น ย้อนกลับคืนอย่างเดิมก็ไม่ได้ เพราะติดหนี้
ธนาคารไว้มากมาย

๓. สุวรรณสามชาตก เป็นชาติที่บำเพ็ญ เมตตาบารมี โดด
เด่น

เรื่องย่อก็คือ สุวรรณสามเป็นเด็กกตัญญู เลี้ยงดูบุพการีที่
ตาบอดทั้งคู่ โดยหาผลไม้ในป่ามาเลี้ยงดูบิดามารดา ประณินับดีด้วยดี

วันหนึ่งถูกพระราชานามว่า กบิลยักษ์ ยิงด้วยธนูอาบยาพิษ
สุวรรณสามร้องถามว่า “เนื้อของเราก็กินไม่ได้ เหตุใดท่านจึงต้องยิงเรา
ด้วยลูกศรอาบยาพิษ”

พระราชานี้กษัตริย์ โดยจะชดใช้ความผิดด้วยการนำบุพการี
ของสุวรรณสามไปเลี้ยงดูในวัง

บิดามารดาที่ตาบอด เมื่อรู้ว่าสุวรรณสามถูกศรอาบยาพิษ
จึงอธิษฐานว่า “ขอความกตัญญูของสุวรรณสาม จงทำให้พิษจากลูกศร
หายเถิด”

นางเทพธิดาจึงลงมาช่วย ทำให้สุวรรณสามรอดตายจากการ
ถูกศรอาบยาพิษ

เรื่องนี้อาจเทียบได้กับลูกยอดกตัญญูที่เป็นข่าวในสื่อมวลชน
บ่อยๆ เด็กหญิงต้องบ๊องข้าวแม่ที่เป็นอัมพาต วิ่งกลับไปเรียนหนังสือ
วิ่งกลับบ้านมาดูแลแม่ ในที่สุดครูไปพบความจริง จึงยื่นมือเข้าช่วย และเมื่อ
สังคมรับรู้ จึงอุปถัมภ์แม่ไปรักษา อุปการะเด็กหญิงให้ได้เล่าเรียน

ทำนองนี้เป็นต้น

๔. **เนมิราชชาดก** เป็นชาติที่บำเพ็ญ **อธิษฐานบารมี** โดดเด่น

เนมิราชเป็นพระราชชาติที่ขบถสมมติ ชอบบริจาคตาน ชอบ
รักษาศีล จึงอยากรู้ว่า อาณิสงส์ที่ได้ทำเช่นนั้นมาเนิ่นนานเป็นอย่างไร

ท้าวสักกะ (พระอินทร์) จึงลงมาจากดาวดึงส์ และตอบข้อ
สงสัยของพระเจ้าเนมิราชว่า การประพฤติพรหมจรรย์ทำได้ยากกว่า
บริจาคตานและการรักษาศีล ดายแล้วได้ขึ้นไปเป็นพรหม

การประพาดิพรหมจรรยัหมายถึง การเจริญสมาธิภาวนา ไม่คลาดไปเลย แต่ทว่า การประพาดิพรหมจรรยัก็ยังคงต้องการ การบริจาดิทานและการรักษาศีลอยู่เช่นกัน

อุปมาไม่ต่างจากความเชื่อของคนุคนี้ว่า การปฏิบัติภาวนาได้ผล กว่า การให้อามิสทาน คนทั้งหลายจึงพากันหาเวลามาปฏิบัติธรรม แต่ที่สำคัญคือการประพาดิธรรมที่สม่ำเสมอ จึงเรียกว่า **อธิษฐาน บารมี** ไม่เสื่อมจากการภาวนานั้นเอง

๕. มโหสถาดก เป็นชาติที่บำเพ็ญ **ปัญญาบารมี** โดดเด่น

ในชาตคเรื่องนี้สั้นมากจนข้าพเจ้าไม่อาจจับใจความว่า ปัญญา บารมีคืออย่างไร เพียงแต่กล่าวถึง **อานิสงส์ของปัญญาบารมี**ว่า ถ้า มีอยู่ในผู้ใด สามารถรักษาเยียวยาตนเองได้ จากโรคภัยหรือ จากภัยอื่น ๆ

อุปมาดังผู้มีความรู้ของโลกาภิวัดัน ที่รู้วิธีรักษาสุขภาพ ร่างกาย สุขภาพอารมณ์ไว้ด้วยปัญญาของตนเอง เป็นผู้ไม่ต้องไปหา หมอ หรือกลัวเป็นโรคนั้นโรคนี หรือกลัวภัยนั้นภัยนี้

คนเหล่านี้มีอยู่จริง และมีอยู่ไม่น้อยเลย เรียกภาษาสมัยใหม่ ว่า มี IQ (ปัญญาสูง) EQ (อารมณ์ดี) MQ (คุณธรรมดี) SQ (จิต วิญญานดี)

๖. **ภุริทัตตชาตค** เป็นชาตคที่เกิดเป็นนาค และรักษาศีลเข้มขัน แม้ว่าจะถูกมนุษย์ทรมาณแสนสาหัส ภุริทัตตตะซึ่งเป็นนาค (งูใหญ่) ก็ไม่ทำร้ายมนุษย์ เพราะรักษาศีลอยู่นั้นเอง เป็นตัวอย่างของ

ศิลปินมี ไม่ทำร้ายแม้มีผู้กลั่นแกล้ง ทำร้าย ทรมานสารพัด (ทั้งๆ ที่ตนมีสิทธิ์ทำ)

อุปมาดังคนบางคน แม้ถูกชักชวนให้ไปทำชั่ว ผิดศีล ไปเป็นนักฆ่า ปล้น ไปขายตัว ไปล่อลวง ไปเสพเหล้ายาต่างๆ ก็ไม่มีทางจะไปทำเช่นนั้น เพราะเขามีศรัทธาในการรักษาศีลห้านั่นเอง

๗. **จันทกุมารชาดก** เป็นชาติที่บำเพ็ญ **ขันติบารมี** โดดเด่น

จันทกุมารเกิดเป็นลูกพระราชอาหุเบา ถูกบุโรหิตยุแหย่ว่า ถ้าต้องการให้พระมเหสี พระโอรส พระธิดาขึ้นสวรรค์ ก็ต้องทำพิธีบูชายักษ์

จันทกุมารจะทูลทัดทานอย่างไร พระราชบิดาก็ไม่ฟัง มีแต่ความปรารถนาอยากส่งลูกเมียไปสวรรค์โดยการเผาทั้งเป็นท่าเดียว

ร้อนถึงพระอินทร์ต้องมาช่วยพุด เมื่อพระราชบิดาเปลี่ยนใจไม่บูชายักษ์พระมเหสี พระโอรส พระธิดา จันทกุมารก็ไม่โกรธบุโรหิตที่คอยยุแหย่พ่อของตน แสดงถึงขันติบารมีอย่างสูง

อุปมาดังนักโทษประหารหรือนักโทษจำคุก โดยมีได้ทำผิด แต่ทว่าถูกศาลพิพากษาตามหลักฐาน จนกระทั่งติดคุกอยู่หลายปี ไม่มีใครไปประกันตัว จนวันหนึ่งมีทนายความใจบุญ ช่วยว่าความและรื้อฟื้นคดีให้ศาลตัดสินใหม่ จึงได้หลุดจากคุก

ขณะติดคุกฟรี และไม่ถือโทษศาล เรียกว่า บำเพ็ญ**ขันติบารมี**

๘. **มหานารทกัศสปชาดก** เป็นชาติที่บำเพ็ญ **อุเบกขาบารมี** โดดเด่น

พระนางรูกาเกิดในครอบครัวกษัตริย์ที่มีพระราชบิดาเป็น
มิชฌาภิภูฏี ที่เป็นดังนี้เพราะเชื่อนักปราชญ์ที่ชื่อว่า คุณาซึก ซึ่งตั้ง
ลัทธิไม่เชื่อเรื่องบุญบาป ไม่เชื่อว่าโลกหน้ามีจริง ไม่เชื่อว่าจะต้อง
ตอบแทนคุณบิดามารดา และสอนว่า ถึงจะตัดศีรษะผู้อื่นก็ไม่บาป
เพราะแค่เป็นช่องว่าง ไม่มีตัวตนที่แท้จริง

เมื่อชีวิตมีแค่ชาตินี้ พระราชาก็ตั้งหน้าตั้งตาเสพกามคุณห้า ไม่
เป็นอันปกครองบริหารบ้านเมือง จนร้อนถึงทำวมหาพรหมต้องแปลง
กายเป็นมานพ ซ่อมहारทกัสนปะ และใช้บารมีของพรหมบังคับให้
พระราชบิดาของพระนางรูกา เชื่อในบุญบาป และให้บำเพ็ญบารมี
๔ ข้อ คือ สัจจะ ทมะ ชันติ จาคะ

อุปมาดังผู้ที่เชื่อว่าตนเองมีความรู้ทันสมัย ไม่เชื่อบุญบาป ไม่
เชื่อกรรมและกฎแห่งกรรม แต่กลับคิดว่าคนเชื่อนั้นแหละคนโง่ ถูก
คนโบราณหลอก แต่ครั้งประสบเคราะห์กรรม กลับโทษนั้นโทษนี้
และเกิดความกลัวหันมารักษาศีล สุดท้ายก็ต้องเชื่อบุญบาป กรรม
มีจริง ทำนองนี้

๙. **วิรุรชาติก** หรือ**วิฑูรบัณฑิต** เป็นชาติที่บำเพ็ญ **สัจจะบารมี**
โดดเด่น

เรื่องมีอยู่ว่า สีสหายเคยเป็นเพื่อนกัน และแยกกันไปบำเพ็ญ
บารมี กลับมาด้วยความเชื่อที่ว่า

คนที่หนึ่ง พญานาคสรรเสริญ ชันติของความไม่โกรธในผู้ที่
ควรโกรธ

คนที่สอง พญาครุฑสรรเสริญ การไม่กระทำชั่ว แม้มีของ
บริโภคน้อย

คนที่สาม ท้าวสักกะเทวราชสรรเสริญ การละความยินดีใน
กามคุณห้า

คนที่สี่ พระราชาโกรพยะสรรเสริญ ความไม่มีกังวล

ทั้งสี่คนเป็นสหายกัน อยากทราบว่าศีลของใครจะดีกว่ากัน จึง
ไปถามวิฑูรบัณฑิต นักปราชญ์ของพระราชาโกรพยะ ซึ่งตอบว่า ศีล
ของทั้งสี่คนเสมอกัน แม้จะสรรเสริญคุณธรรมต่างกันก็ตาม

นางวิมาลาเทวี มเหสีของพญานาคอยากฟังธรรมของ
วิฑูรบัณฑิต จึงแสวงประชวร พญานาคดำริว่า ใครนำวิฑูรบัณฑิตมา
นาคพิภพได้ จะยกธิดาให้

ปุณณกยักษ์จึงรับอาสา ไปทำพินกับพระราชาว่า ถ้าเล่นสกา
แพ้ ขออะไรต้องให้ ปรากฏว่าพระราชาแพ้ จะยกสมบัติอย่างอื่นให้
ปุณณกยักษ์ก็ไม่ยอม วิฑูรบัณฑิตจึงต้องไปกับปุณณกยักษ์

ระหว่างเดินทาง ปุณณกยักษ์พยายามหาทางจะฆ่าวิฑูรบัณฑิต
ทำอย่างไรก็ฆ่าไม่ได้ วิฑูรบัณฑิตสงสัยจึงถามปุณณกยักษ์ว่า ทำไม
จึงอยากได้ชีวิตตนนัก

เมื่อยักษ์ตอบว่า “อยากได้หัวใจของวิฑูรบัณฑิตไปฝากวิมาลา
เทวี” เท่านั้นวิฑูรบัณฑิตรู้ทันทีว่า ยักษ์เข้าใจผิด ที่แท้วิมาลาเทวีอยาก
สนทนาธรรม อยากถามข้อธรรมกับตนเท่านั้น

ในชาตกกล่าวถึงธรรมที่จำเป็นสำหรับผู้ครองเรือน และธรรมที่จะได้วิมานงดงาม

สรุปว่า สัจจะบารมีมีอยู่ในผู้ใด ใครก็มีอาจคิดร้าย เพราะฟ้าดินจะรักษาผู้มีสัจจะบารมีไว้

อุปมาดังผู้มีสัจจะวาจา แม้จะถูกคนเอาเปรียบ คดโกง ก็ไม่อาจกระทำต่อผู้มีสัจจะวาจาได้ ปาฏิหาริย์ย่อมเกิดกับผู้มีสัจจะวาจาเสมอ

๑๐. เวสสันดรชาดก เป็นชาดกที่บำเพ็ญ ทานบารมี โดดเด่น นอกจากนี้ยังเป็นชาดกสุดท้ายก่อนจะกลับมาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ชาดกเรื่องเวสสันดร จะเป็นภาพรวมของทศบารมี เป็นภพที่ทำบารมีแทบทุกตัวแบบปรมัตถบารมี เช่น

- บริจาคชีวิตของตนเอง
- บริจาคสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง
- บริจาคลูกและภรรยา
- บริจาคทุกอย่างหมดแล้ว ก็ยังบำเพ็ญต่อในป่า จนในที่สุดพระราชบิดายกโทษให้ อัญเชิญกลับวัง

ถึงวังแล้วก็ยังอธิษฐานขอให้ราษฎรมีทุกสิ่งที่ต้องการ ทั้งๆ ที่พระองค์ถูกขบไล่ เพราะความไม่พอใจของราษฎรเป็นเหตุ

เวสสันดรชาดกมีสิบกัณฑ์ นิยมเทศน์ในวันลอยกระทง

อุปมาในหลวงรัชกาลที่ ๙ ก็คล้ายๆ กับพระเวสสันดร ทรงสละทุกอย่างเพื่อช่วยเหลือให้ประชาชนได้อยู่ผาสุก

สรุปก็คือ ผู้ที่จะบริจาคของอันเป็นที่รักทั้งมวลได้ ต้องทำบารมี
ชั้นอุกฤษฏ์ คือปรมัตถบารมีนั่นเอง

มีข้อน่าสังเกตอยู่อย่างหนึ่งว่า พระโพธิสัตว์ยังไม่ใช้ผู้ค้นพบ
สังขาร เป็นเพียงมีปณิธานอยากค้นพบความจริงแท้เท่านั้น จึงไม่
ต้องสงสัยว่า พระโพธิสัตว์จะมีพฤติกรรมสุดโต่งตามสามัญสำนึก
เช่นพระเวสสันดรอยากได้ตบะบารมี บริจาคช้างศักดิ์สิทธิ์คู่บ้าน
คู่เมือง บริจาคลูกเมีย ซึ่งโดยสามัญสำนึก ตนไม่มีสิทธิ์ที่จะครอบครอง
หรือเป็นเจ้าของชีวิตของมนุษย์ การบริจาค่นี้คือการเรียนรู้สภาวะธรรม
ของพระโพธิสัตว์

แต่ก็เป็น การทดสอบความทนทานของจิตวิญญูณาว่า ทนเรื่อง
ขนาดนี้ได้ไหม จึงเรียกว่า ปรมัตถบารมี

ดูคล้ายกับคนยุคนี้ ซึ่งเป็นสังคมก้มหน้า ต่างคนต่างไม่ใส่ใจคน
รอบข้าง เอาแต่จดจ้องแสวงหาความบันเทิงจากสมาร์ทโฟน

ครอบครัวพร้อมหน้าพ่อแม่ลูกปู่ย่าตายาย แต่ปล่อยให้ผู้อาวุโส
น้ำตาตกใน เพราะทุกคนไปสาละวนอยู่ที่หน้าจอกันหมด อุปมา
เหมือนบริจาคคนที่นั่งใกล้ไปเช่นกัน เพราะใจได้สละเขาเหล่านั้น
ไปอยู่หน้าจอเสียแล้ว

ความแตกต่างระหว่างพระเวสสันดรกับคนยุคนี้ คือพระองค์
บริจาคของสุดรัก เพื่อดูว่าจิตมันถูกทรมานแค่ไหน ทำอย่างไรจึงสงบ
แต่คนยุคนี้กลับมองไม่เห็นความจริงตรงหน้า ไม่รู้ว่าคนที่นั่งใกล้
น้อยใจ จึงเป็นสภาวะของ “ผู้รู้และผู้ไม่รู้” (คนฉลาดและคนโง่)

ผู้ใดฝึกฝนให้ดูที่หน้าจอและรู้สภาวะรอบข้างได้ด้วย ถ้ามีจริง
ผู้นั้นแหละเป็นผู้มีตบะยอดเยี่ยม มีทั้งสติและสมานะที่จะบริหาร
อินทรีย์ให้รอบรู้ในปัจจัยภายนอก เป็นแบบนักสู้สำหรับหลาย

มนุษย์ในโลกมีเจ็ดพันล้านกว่าคน แต่มีเพียงไม่กี่คนที่
ผู้ครอบครองทรัพย์สินของโลก มีไม่กี่คนที่ทำงานเพื่อความสุขของ
ผู้อื่น มีไม่กี่คนที่อยากมีอำนาจ และได้อำนาจนั้นมาอย่างชอบธรรม

คนไม่กี่คนดังกล่าว จึงเป็นบุคคลตัวอย่าง ที่โลกต้องจารึกและ
น้อมคารวะด้วยความสำนึกถึงความยิ่งใหญ่ของบุคคลเหล่านั้น

บทที่ ๓

ทานบารมี

ทานบารมี

สังฆกรรมของความสุข

สยามประเทศสร้างบ้านแปงเมืองมาจากปัญญาไตรสิกขา สำหรับคฤหัสถ์ ปัญญาจะได้มาจากการทำทาน การรักษาศีลห้า และการเจริญจิตตภาวนา บรรพชิตถ้าเป็นภิกษุศีล ๒๒๗ ข้อ สามเณร ๑๐ ข้อ แม่ชีศีล ๘ สำหรับบรรพชิตจะสร้างปัญญาจากศีล สมาธิ และการศึกษาปริยัติธรรม (ปัญญา)

สยามประเทศมีประวัติแค่ ๘๐๐ ปีก็จริง แต่ก็เชื่อว่าคนพื้นเมืองแถบนี้นับถือพุทธศาสนาหลายพันปีมาแล้ว ตั้งแต่ยุคพระเจ้าอโศกมหาราช ประมาณสองร้อยปีเศษหลังพุทธปรินิพพาน

ณ ดินแดนลุ่มน้ำสุวรรณภูมิ แม่ปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ไม่ว่าจะกษัตริย์จะมีพระราชอำนาจเพียงใด แต่ก็ไม้อาจก้าวท้าววัดซึ่งเป็นเขตอภัยทานได้ พุดง่าย ๆ อุปมาวัดก็เหมือนสถานทูตที่ยังมีอธิปไตยของประเทศนั้น ๆ และนี่คือความจริงสากลที่มีมาหลายพันปี

- อย่างน้อยก็ก่อนที่จะเปลี่ยนนามประเทศสยามมาเป็นประเทศไทย
- ก่อนเปลี่ยนการนับวันเดือนปีจากระบบจันทรคติมาเป็นสุริยคติ
- ก่อนเปลี่ยนการใช้หน่วยนับจากเลขฐานสี่มาเป็นเลขฐานสิบ
- ก่อนเปลี่ยนจากการใช้สัจจะวาจา มาตกลงแลกเปลี่ยนด้วยเงินตรา

- ก่อนเปลี่ยนจากการศึกษานอกระบบ มีวัดเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการศึกษาในระบบ ให้ทุกคนมีจินตนาการอย่างเดียวกัน เชื่ออย่างเดียวกัน เห็นดีเห็นงามกับเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ทั้งๆ ที่น้อยคนจะเข้าใจว่า เหตุผลทางวิทยาศาสตร์คืออะไร มีที่มาที่ไปอย่างไร และทำไมจึงเรียกว่าเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ และต่างจากเหตุผลของพุทธศาสตร์อย่างไร

และที่เปลี่ยนมากที่สุด จนถึงกับเห็นว่าสำคัญที่สุด คือเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ในนาม)

ทุกวันนี้เราฉลองปีใหม่ตามระบบสากล คือมีการเคาท์ดาวน์นาที่สุดท้ายของวันสิ้นปี เป็นอันว่าหนึ่งปีมี ๓๖๕ วัน หนึ่งวันมี ๑,๔๔๐ นาที นี่คือนิยามที่สุริยคติ การนับเวลาแบบใหม่ของประเทศไทย

ดังนั้นมนุษย์ทุกคนในระบอบประชาธิปไตย มีสิทธิ์เท่าเทียมกันที่จะบริหารเวลาของตนเองวันละ ๑,๔๔๐ นาที

คนไทยส่วนมากไม่เข้าใจว่า แจ็ค หม่า เจ้าของอาลีบาบาบริหารเวลาอย่างไร ทำไมจึงกลายเป็นมหาเศรษฐีของโลกภายในเวลาแค่สองทศวรรษ หรือเกินกว่าไม่มากนัก เพราะคนไทยจะตกวิชาคำนวณถ้วนหน้ากัน ไม่รู้การคำนวณเกี่ยวกับการให้เงินทำงานแทนมือ

คนไทยส่วนมากท่องไว้ในใจ จะเป็นคนดี จะศึกษาให้สำเร็จ จะหางานทำ จะเอาเงินไปเลี้ยงดูพ่อแม่ (สูตรสำเร็จคำตอบของคนดี)

ถ้าคิดเป็นได้เพียงแค่นี้ น่าจะหาความสุขโดยใช้สัจธรรมของพุทธศาสนา จะดีกว่าไปใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ เพราะจะเป็นทาสโลกาภิวัตน์ นี่คือนิยามข้อฝากให้คิด

พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ว่า มนุษย์คือสัตว์โลกที่ต้องทนทุกข์
ทุกข์ที่เปิดเผย ทุกข์ที่ซ่อนเร้น

ความทุกข์ในความหมายของพุทธธรรม คือสภาวะที่ทนได้ยาก
ถ้าเมื่อใดว่างจากทุกข์เวทนา ก็ว่างอย่างน่าเกลียด กล่าวคือ ขณะที่
ว่างจากทุกข์เวทนา จิตจะเพิ่มทุกข์มากขึ้น ทรมานทรมายมากขึ้น

ความทนได้ยากของทุกข์เห็นอยู่ต่อหน้าชื่อ ๆ คือนั่งนาน
ยืนนาน เดินนาน นอนนาน เป็นอันว่าถูกทรมานแน่นอน

มิใช่แค่อิริยาบถใหญ่ ๆ ทั้งสี่ แม้อิริยาบถย่อย ๆ ก็ทนได้ยาก
นั่งแวนเดียวขยุกขยิก เกาโน่น คันนี้ วุ่นวายตลอด มนุษย์เกิดมาจาก
ท้องแม่ ก็ต้องดิ้นขยับแขนขยับขา ขณะหลับก็ต้องพลิกไปพลิกมา
ถ้านอนแช่นานไปตื่นมาจะระบมเพราะเส้นยึด

หลักการของพุทธธรรมมีฐานคิดจากนักปรัชญาตะวันออก ทุก
ลัทธิของนักปรัชญาล้วนเชื่อว่ามีจิต แต่พระพุทธเจ้าทรงนิยามลงไปว่า

“ถ้าเข้าใจจิตของตนเองดีแล้ว ก็จะเข้าใจโลกดีด้วย”

นิยามดังกล่าวเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพุทธธรรม

ส่วนโลกสากลใช้นิยามของนักปราชญ์ตะวันตกที่เชื่อว่า “ถ้า
เข้าใจหน่วยย่อยที่สุดของสสาร (รูป) ดีแล้ว ก็จะเข้าใจชีวิตและ
จักรวาลดีด้วย”

นิยามทั้งสองรูปแบบดังกล่าวอยู่เหนือความผิดความถูก อุปมา
ไวยากรณ์ของไทยและไวยากรณ์อังกฤษ แม้จะต่างกัน แต่ทว่ามี
ประโยชน์ทั้งคู่ สามารถใช้เป็นสื่อกลางสร้างอารยธรรมได้

หันกลับมาศึกษาว่า พระพุทธเจ้าทรงสอนเกี่ยวกับการสร้างความสุขไว้อย่างไร

ขอประชาสัมพันธ์ว่า ยืนมือออกไปพร้อมคิดว่าจะทำอะไรสักอย่าง เช่น กำลังเขียนต้นฉบับ “ทานบารมี” ก็เขียนด้วยความสุข เพราะจะเขียนให้สุดความสามารถ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลและเป็นเครื่องแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๙) จากจิตของข้าพเจ้า

ถ้าเป็นชาวนา ขณะดำนา ก็คิดว่าขอให้ได้ข้าวเพื่อไปเลี้ยงประชากรของโลก นี่คือหลักการทำนาให้เป็นทานบารมี

จะสานกระบุง ตะกร้า ทอเสื่อ ทอผ้า ก็ทำด้วยความสุข เพราะจะมีผลผลิตที่เป็นประโยชน์ใช้สอยของมนุษย์ ซึ่งก็เป็นทานบารมีเช่นกัน

นี่คือหลักคิดของพุทธบริษัทที่สืบทอดกันมาได้หลายพันปี ใช้ทุกการเคลื่อนไหวให้เป็นทานบารมี

สรุป “ความสุขย่อมได้จากการทำงานด้วยมือ เพราะคือทานบารมี”

“การทำงานด้วยมือคือการปฏิบัติธรรม”

มาบัดนี้สังคมไทยอยู่ในยุคบริโภคนิยม ไม่ละอายใจที่จะใช้เงินหรือบัตรเครดิตไปแลกสินค้า เพียรแต่สร้างสรรคิ์ให้ทุกสิ่งทุกอย่างกลายเป็นสินค้า รวมทั้งชีวิตของตนเองก็ยอมรับสมญาว่า “มนุษย์เงินเดือน” (ยอมรับว่า ฐานะของตนคือสินค้าชนิดหนึ่ง)

มนุษย์เงินเดือนมักจะทำอย่างเดียว ไม่ต่างจากคอมพิวเตอร์ที่ถูกใส่ซอฟต์แวร์ให้มีหน้าที่เฉพาะกิจ

เลิกจากทำงานก็บริโภคสินค้าทั้งสินค้ารูปธรรม เช่น ผลผลิตจากอุตสาหกรรม และสินค้านามธรรม เช่น ดูหนัง ฟังเพลง อาบอบนวด เป็นต้น มนุษย์เงินเดือนต้องเป็นปัจจัยของอุปสงค์และอุปทาน

มนุษย์เงินเดือนจะเกิดความสุขได้ต้องรอเลิกงาน และต้องเลือกเสพกามวัตถุให้พอเหมาะพอดีกับเงินเดือนของตน เพราะมนุษย์เงินเดือนขาดความเชื่อเรื่อง การทำงานคือการสร้างทานบารมี เกิดเป็นคนต้องทำงาน

ถ้าตกคำนวณ ก็จะกลายเป็น “มนุษย์ผ่อนส่ง” ผ่อนส่งทุกอย่าง ยิ่งได้เครดิตมาก ยิ่งได้รับการสรรเสริญมาก

เมื่อใดผ่อนส่งไม่ไหวก็ต้องทนทุกข์เมื่อนั้น

ถึงอย่างไรก็อย่าลืมความเป็นคนพุทธ มนุษย์ที่แท้สร้างสุขได้โดยใช้มือทำงาน และยกผลของงานให้แก่พระธรรม ความสุขจากการทำงานจึงไร้ซึ่งมลพิษ นับเป็นความสุขที่ประณีต คนสยามเมืองยิ้ม อยู่สุขได้ด้วยการเชื่อเรื่อง การทำงานคือการปฏิบัติธรรม

ทานบารมีของในหลวง

ตามวิธีคิดของทฤษฎีเศรษฐกิจทุนนิยมกระแสหลัก มนุษย์เงินเดือนคนเดียวที่เป็นหัวหน้าครอบครัว จะสามารถเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวได้ถึงสิบคน

แต่ในหลวงทรงถูกอุปโลกน์ให้เป็นพ่อหลวง ซึ่งมีลูกๆ หลายนับล้านคน ขณะที่พระองค์ท่านเข้าพิธีบรมราชาภิเษก ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ประชากรไทยมีแค่ ๑๖ ล้านคน แผ่นดินไทยยังอุดมสมบูรณ์ การคมนาคมยังใช้คลองเป็นหลัก มหาวิทยาลัยมีแค่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง
ขณะที่ข้าพเจ้าสอบเอนทรานซ์เข้ามหาวิทยาลัย ถนนปทุมวันและ
ถนนอังรีดูนังต์มีคลองขนาบสองคลองต่อหนึ่งถนน ต้นก้ามปูยักษ์
เรียงราย ร่มครึ้ม ในรั้วจุฬาฯ ยังมีคลองเล็กๆ เรียงหนังสือยังกระโดด
ข้ามคลองเล่น

กรุงเทพฯ ได้รับสมญานามว่า “เวนิสตะวันออก” ซึ่งเป็นเพียง
อดีตที่คนรุ่นใหม่ไม่มีทางจินตนาการได้ตรงจริง

สายน้ำพระราชหฤทัยของในหลวง ได้เริ่มตั้งแต่พระองค์ทรง
เป็นยุวกษัตริย์ คือกรุงเทพฯ ยังคงเป็นเวนิสตะวันออก

พระโพธิสัตว์ไม่ว่าจะดำริ พุด คิด ทำอะไร ผลที่ตามมาเป็น
มหากานเสมอ ไม่ต่างจากต้นน้ำของแม่น้ำสำคัญทุกสายที่เป็นสายธาร
เล็กๆ แต่ด้วยเหตุปัจจัยที่เติมเข้ามา ได้กลายเป็นสายน้ำหล่อเลี้ยง
อารยธรรมของโลก เช่น แม่น้ำโขง แม่น้ำฮวงโห แม่น้ำคงคา เป็นต้น

**แม่น้ำสายสำคัญทั้งนั้นล้วนกำเนิดจากธารเล็กๆ ตรงกัน
ทั้งสิ้น**

ตั้งแต่เป็นยุวกษัตริย์ สิ่งที่ออกมาจากพระราชหฤทัยของ
ในหลวง ล้วนเป็นเหตุแห่งความสุขความเจริญของปวงชนชาวไทย
ยกตัวอย่างเช่น

๑. ขณะที่เป็ยุวกษัตริย์ ทรงพระอัจฉริยภาพทางดนตรี แต่ง
ได้ทั้งทำนองและเนื้อเพลง

เพลงพระราชนิพนธ์ “ยี่มสู” เป็นสายน้ำพระราชหฤทัยที่กอบกู้
ปลอบขวัญ ให้กำลังใจ คนตาบอดทุกคน แคบทเพลง “ยี่มสู” ก็ให้
แรงบันดาลใจคนตาบอดทั่วประเทศ

ข้าพเจ้าอดิทนิตของคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ยุคนั้นมีแต่มหาวิทยาลัยในพระนคร ยังไม่มีมหาวิทยาลัยภูธร เช่น
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ เป็นต้น

ขณะที่ข้าพเจ้าเป็นนิสิตในราวต้น พ.ศ. ๒๕๐๐ ช่วงนั้นเพลง
พระราชนิพนธ์ “มหาจุฬาย” เพลงประจำสัญลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยมีอยู่แล้ว

กว่าจะจบเป็นบัณฑิต ก็ร้องเพลง “มหาจุฬาย” ไม่รู้กี่สิบครั้ง
ทุกครั้งจะเกิดพลังใจ ภูมิใจ และบูชาสัญลักษณ์พระเกี่ยวไว้เหนือสิ่งใด
แม้ขณะที่เขียนต้นฉบับ “ทศบารมีของในหลวงรัชกาลที่ ๙” ก็ยังใช้
สมุดบันทึกสัญลักษณ์พระเกี่ยวของจุฬาย

ไม่ว่าจะทำอะไร จะผลิตอะไรสู่สังคม เห็นสัญลักษณ์พระเกี่ยวแล้ว
เกิดพลังแห่งการท้ออย่างถูกต้อง สุดกำลังของความเสียสละ เพื่อบูชา
คุณของสถาบันที่ให้ปริญญา

สัญลักษณ์พระเกี่ยวเป็นของศักดิ์สิทธิ์ เป็นตราของจิตวิญญาณ
ต้องทำอะไร ผลิตอะไร ให้สมกับเป็นบัณฑิตของสถาบันนี้ ตราพระ
เกี่ยวก็คือสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองและให้แรงบันดาลใจกับคนยุคผู้เขียน

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๙ กระทรวงศึกษาธิการได้
ถวายพระราชสมัญญานาม “อัครศิลปิน” แต่ในหลวง เพราะ
ทรงมีอัจฉริยภาพในศิลปะแทบทุกแขนง ตั้งแต่นั้นประเทศไทยได้
เริ่มคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ผ่านมาถึงวันนี้วันที่เขียนต้นฉบับ
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เรามีศิลปินแห่งชาติจำนวนหนึ่ง เพราะเลือก
ศิลปินแห่งชาติทุกปี

จิตวิญญาณทางศิลปะของข้าพเจ้าอยู่ในระดับชาวบ้านธรรมดา แม้กระนั้นก็ยังรู้สึกว่าจะแสวงหาศิลปินที่ปลุกใจให้ใฝ่ดี ช่างยากเย็น เหมือนนมเข้มในมหาสมุทร ศิลปะที่เป็นสายธารแห่งแรงบันดาลใจ หายไปไหนจากใจคนสยาม

เพราะศิลปะประจำยุคโลกาภิวัตน์เกลือกกลั้วแต่การเร่งเร้า กามคุณห้า ข้าพเจ้าบุคคลผู้เป็น สว. (สูงวัย) ก็เลยต้องอยู่แต่ในอดีต ศิลปินยุคก่อนน่าจะเคยเป็นผู้ทำบุญกับพระโพธิสัตว์พระองค์นี้ ศิลปะ ยุคนั้นจึงปลุกใจคนรุ่นข้าพเจ้าให้ใฝ่ดี รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เน้นนาน แม้เวลาผ่านไปหลายทศวรรษแล้วก็ตาม

นี่แหละคืออมตธรรมจากสายน้ำพระราชหฤทัยของในหลวง แค่เพลงมหาจุฬายาห์ เพลงเดี่ยว ก็เป็นอมตธรรมซึมแทรกอยู่ใน สายใยของอารมณ์ชีวิต

อยากจะหมายเหตุเรื่องส่วนตัวไว้ด้วยว่า บัณฑิตยุคของ ข้าพเจ้าก็หนีไม่พ้นการเป็นทาสของปรัชญาการศึกษาตะวันตก กล่าวคือ ขอบความทันสมัย ทันโลกตะวันตก ว่าดีกว่าของดั้งเดิม

เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไป ต่างเป็นคนสำคัญรับตำแหน่ง ใหญ่ๆ ทั้งนั้น ทั้งเป็นคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยพุทธ ทั้งเป็นผู้จัดการ โรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเริ่มทยอยตั้งขึ้นในช่วงเวลานั้น

แม้จะหลงบูชาความทันสมัย ทันความรู้โลก ทันเหตุการณ์ แต่ ส่วนลึกของจิตวิญญาณก็ยังมีรากแก้วของการให้ ซึ่งเป็นอิทธิพลของ ไตรสิกขา และอิทธิพลจากการใช้มือทำงานตั้งแต่ตัวเล็กๆ

สมัยที่ทำงานเป็นนักวิจัยวิทยาศาสตร์ ข้าพเจ้าได้พยายามให้สิ่งที่คิดว่าดีที่สุดจากความรู้วิทยาศาสตร์กับผู้เรียน

“ผู้ให้ก่อนย่อมได้ก่อน”

ข้าพเจ้าซาบซึ้งหลักของพุทธธรรมที่ว่า **“เป็นผู้ให้ย่อมดีกว่าเป็นผู้รับ”**

ข้าพเจ้าได้แสวงหาสิ่งที่ดีที่สุดจากการวิจัยเพื่อให้ตามหน้าที่การเป็นอาจารย์ ข้าพเจ้าจึงสามารถแทงทะลุความเป็นสมมติของวิทยาศาสตร์ได้

แม้กระนั้น ข้าพเจ้ายังคงควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ เพราะขาดความศรัทธาในการฝึกสติและเจริญสมาธิภาวนา แต่ก็สามารถแทงทะลุสมมติสังขะของความรู้วิทยาศาสตร์ เช่นรู้วาระบบวิทยาศาสตร์ตั้งขึ้นมาอย่างไร สมมติทฤษฎี หลักการ แนวความคิดมาอย่างไร มีกลุยุทธ์ทำวิจัยอย่างไร ทำไมจึงเรียกชิ้นงานบางชิ้นว่าเป็นงานวิจัยรางวัลโนเบล ทำไมจึงต้องทำวิจัยในห้องทดลองก่อน แล้วไปแก้ไขภาคสนาม เรียกว่า รู้ทันการสมมติของความรู้วิทยาศาสตร์

ข้าพเจ้าเคยเขียนความซาบซึ้งในความรู้วิทยาศาสตร์เมื่อ ๓๐ กว่าปีที่ผ่านมา ให้ชื่อว่า **“วิทยาศาสตร์ประทับใจ”** พิมพ์โดยสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๓

ถ้าปราศจากการแทงทะลุในความเป็นวิทยาศาสตร์ ข้าพเจ้าอาจไม่สามารถซาบซึ้งอมตธรรมของพุทธธรรม ที่อยู่เหนือกว่าวิทยาศาสตร์มากนัก

๒. พุทธธรรมเชื่อว่า กว่พระโพธิสัตว์จะเสด็จมาประสูติเป็นมนุษย์ ต้องรอเวลา โอกาส จังหวะ เงื่อนไข ที่เหมาะสมสำหรับการลงมาบำเพ็ญบารมี

มองกลับไปถึงความเชื่อของพุทธธรรม ในหลวงของเราทรงมีพระราชประวัติที่เหมาะสมสำหรับจะมาเพิ่มพูนทศบารมียิ่งนัก

เด็กวัยทารกหรือเด็กเล็กจะซึมซับความรู้จากวิถีชีวิตและการได้เล่นชน ขณะที่ในหลวงมีพระชันษา ๑-๖ ปีนั้น ได้ทรงพำนักอยู่ในประเทศไทย แวดล้อมด้วยบรรยากาศของผู้ดีโบราณ เพราะประเทศไทยขณะนั้นยังเป็นประเทศที่ใช้คลองเป็นวิถีชีวิต

และบุพการีที่มีอำนาจเลี้ยงดูพระองค์ มีพระราชหฤทัยเป็นสัมมาทิฐิ เชื่อมั่นในการทำดีที่เป็นบุญกุศล และเชื่อมั่นว่าพระมหากษัตริย์ต้องมีทศพิธราชธรรม ผู้ปลูกฝังคือสมเด็จพระบรมราชชนนี (สมเด็จพระย่า)

พระองค์ท่านจึงทรงคุ้นเคยกับวิถีชีวิตตะวันตก แต่ทรงมีความเชื่อที่เป็นพุทธ

ที่ข้าพเจ้าวิเคราะห์เช่นนั้น เพราะพระองค์ทรงเป็นอิสระ ไม่ได้เป็นทาสของปรัชญาตะวันตก หมายถึงมิได้มุ่งจะสร้างสรรค์ความเจริญทางวัตถุเท่านั้น โดยไม่เหลียวหลังดูภูมิหลังทางจิตวิญญาณของไทย

หลังพิธีบรมราชาภิเษกขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์โดยสมบูรณ์ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ พระองค์มีพระราชศรัทธาทรงผนวชและปฏิบัติตามพระธรรมวินัย ทรงศีล ๒๒๗ ข้อ อยู่ ๑๕ วัน

หลังจากลาผนวชทรงบำเพ็ญตนเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภก เป็นผู้
อุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาในทุกด้าน ตัวอย่างเช่น ทรงสร้าง
พระพุทธรูป ภ.ป.ร. และให้จารึกข้อความไว้ทั้งภาษาไทยและภาษา
บาลี มีใจความว่า **“คนชาติไทยจะรักษาความเป็นไทยอยู่ได้ด้วย
ความมีสติ และสำนึกถึงความสามัคคี”** ไม่ว่าจะสร้างพระพุทธรูป
ที่เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ครั้งใดก็ทรงอธิษฐาน ขอให้คนไทยมีความสามัคคี
นอกจากนี้ก็ยังทรงสร้างพระเครื่องสมเด็จพระจิตรลดาไว้พระราชทาน
แก่ข้าราชการบริพารที่เสียสละทำงานเพื่อชาติ

ศาสนสถานที่เป็นสัญลักษณ์ของรัชกาลที่ ๙ คือวัดพระราม ๙
กาญจนมาภิเษก ทรงตั้งพระราชหฤทัยอยากได้บ้าน วัด โรงเรียน
(บวร) เนกเช่นสยามในอดีต จึงทรงตั้งโรงเรียนวัดพระราม ๙
กาญจนมาภิเษก สัญลักษณ์ที่โดดเด่นของโบสถ์วัดพระราม ๙ คือ
เรียบง่าย แต่ยังคงดำรงรูปแบบวัดไทย มีประโยชน์สูง ประหยัดสุด
โดยมีเรื่องเล่าว่าผู้ออกแบบถวายประเมินค่าก่อสร้างโบสถ์ ๓๐ ล้านบาท
ในหลวงทรงปรับปรุงใหม่ลดลงเหลือ ๓ ล้านบาท เช่นนี้เป็นต้น

เหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวกับการทำนุบำรุงและเชิดชูพระพุทธ
ศาสนา ได้แก่ การปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม การริเริ่มพิธี
ทอดกฐินทางชลมารค การตั้งกองทุนการศึกษาภิกษุและสามเณร
ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ๑๓ ล้านบาท

นอกจากนี้กระแสพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท ที่มีมากมาย
ล้วนอิงคำสอนของพระพุทธเจ้า

ตัวอย่างที่กล่าวมานี้ครบถ้วนกระบวนความ สมพระนาม
เอกอัครศาสนูปถัมภกของพระพุทธศาสนา

ตัวอย่างที่ยกมาเน้นย้ำเฉพาะพระพุทธศาสนา มิได้รวมทรง
อุปถัมภ์ทุกศาสนาในฐานะที่ศาสนาเหล่านั้นเข้ามาอยู่ใต้ร่มพระบารมี
นี่ก็เป็นมหากาณที่ยิ่งใหญ่ในทัศนะ “**ทานบารมี**” ของทศบารมี

๓. มหาบุรุษมักจะเกิดมาพร้อมกับร่างกายและจิตใจที่งดงาม
ไม่ว่าจะไปทีใด ณ โอกาสใด ผู้ที่ได้ชมพระบารมีของในหลวงมักจะ
ชื่นชมโสมนัส

ประชาชนคนไทยมักจะแห่แหนไปกราบบูชาพระอริยเจ้าด้วย
ความรู้สึกเป็นมงคล และชอบดูข่าวในพระราชสำนัก (ข่าวในหลวง)
ด้วยความปลาบปลื้ม มีความสุข และรู้สึกสบายใจว่าพ่อแม่พี่น้อง
เผ่าชาวไทยได้รับความคุ้มครองจากพ่อหลวง อีกทั้งรู้สึกมีเกียรติไป
ด้วยที่เห็นข่าวที่พระองค์เสด็จเจริญสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ
และเห็นองค์พระประมุขช่างงามเป็นศรีสง่า ปฏิสันถารของพระองค์
ท่านไม่ว่ากับใคร ที่ไหน อย่างไร ดูสอดคล้อง ดูเป็นธรรมชาติ เป็นบุญ
ของผู้พบเห็น

แต่การปรากฏพระองค์ของพระองค์ท่าน ได้เห็นพระราชจริยวัตร
ไม่ว่าการโบกพระหัตถ์ หยุดชักถาม หยุดรับของถวาย ก็ได้มงคลกับ
ชีวิต สมกับพระราชสมัญญานาม “**ล้นเกล้าของชาวไทย**”

สรุป พระราชจริยวัตรของท่านก็คือ **ทานบารมี** นั่นเอง

๔. ทรงอนุเคราะห์วัดอุทยานแก่ผู้ประสบเคราะห์อย่างเร่งด่วน
ตัวอย่างเช่น ทรงระดมทุน ข้าวของ เพื่อไปช่วยราษฎรที่ถูกพายุไซร่อน

แอสเรียตพัดถล่มที่ภาคใต้ อ.ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อราว ๕๕ ปีที่ผ่านมา พระองค์ทรงเยี่ยมราษฎรที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ที่ถูกไฟไหม้ครั้งใหญ่เมื่อราว ๖๓ ปีที่ผ่านมา ต้องระลึกว่าในสมัยนั้นสื่อออนไลน์ยังไม่มี มีแค่วิทยุไม่กี่สถานี และวิทยุโทรเลข

แต่ในหลวงกลับรู้ข่าวภัยพิบัติก่อนผู้ใด

ท่านไม่ทรงนิ่งเฉย พยายามติดต่อ ประกาศแจ้งทางวิทยุและสถานทูตต่าง ๆ เพื่อระดมสรรพกำลังเข้าไปช่วยผู้ประสบเคราะห์อย่างเร่งด่วนที่สุด

ตัวอย่างนี้คือสายน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงรู้สึกราวว่าจะต้องช่วยราษฎรอย่างไร ด้วยอะไร เร่งด่วนเท่าไร ควรทำอย่างไร

การปิดเป่าทุกข์ที่พระองค์ได้ทรงกระทำทุกครั้งที่ราษฎรประสบเคราะห์จากภัยธรรมชาติ นับเป็นมหากาณที่ซบกำลังใจ และพลังชีวิตของพวกเขาเหล่านั้น ให้ยืมสู้อยู่ในชะตากรรมที่ไม่มีใครอาจควบคุมบังคับได้

ทุกวันนี้ ชาวในพระราชสำนักที่ออกข่าวการพระราชทานสิ่งของเมื่อประชาชนประสบอุทกภัย วาดภัย ภัยจากแผ่นดินไหว เป็นข่าวประจำอยู่โดยตลอด แต่นั้นหมายความว่า พระองค์ทรงบริหารจัดการให้มูลนิธิต่าง ๆ ในพระบรมราชูปถัมภ์มีหน้าที่ช่วยเหลือปิดเป่าบรรเทาทุกข์

แต่น้ำพระราชหฤทัยที่ทรงยื่นพระหัตถ์มาปิดเป่าด้วยพระองค์เอง ดังตัวอย่างที่เกริ่นมานี้ นับเป็นมหากาณของโพธิสัตว์ที่มีพระมหากรุณาโดยแท้

๕. ทรงให้โอกาสกับราษฎรชายขอบ กลุ่มผู้ขาดแคลนโอกาส แทบทุกมิติ

ตัวอย่างเช่นหลังจากอุปถัมภ์โรงเรียนไกลกังวล (หัวหิน) ให้เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูง พระองค์ได้จัดให้มีการถ่ายทอดการเรียนการสอนจากโรงเรียนไกลกังวลไปสู่โรงเรียนที่อยู่ในที่ทุรกันดาร อยู่บนภูเขาสูงห่างไกลเมือง อยู่ตามตะเข็บชายแดน โดยได้ทดลองถ่ายทอดการสอนผ่านดาวเทียมเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ และการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมได้ช่วยลดความไม่เท่าเทียมระหว่างเด็กเมืองและเด็กในถิ่นทุรกันดาร

โครงการถ่ายทอดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมที่พระองค์ได้ทรงบริหารจัดการดังกล่าวนี้ นับเป็นสายน้ำมหาทานที่ยิ่งใหญ่และแสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ครอบคลุมคนไทยที่อยู่ชายขอบให้มีโอกาสได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับเด็กเมือง

เรื่องนี้นับว่าเป็นมหาทานที่ใหญ่ยิ่งที่ต้องจารึกไว้ในแผ่นดิน

๖. เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ออกประกาศว่าในหลวงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการปฏิรูปที่ดินในที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ทั้งหมด ๕๑,๙๖๗ ไร่ ๙๕ ตารางวา (พูดง่าย ๆ ห้าหมื่นกว่าไร่) ให้ที่ดินเหล่านั้นซึ่งกระจายอยู่ใน ๘ จังหวัดจัดตั้งสหกรณ์เพื่อการเกษตร และจัดสรรที่ดินทำกินให้ชาวนาชาวไร่ทั้งหลาย

ไม่ใช่แค่จัดสรรที่ดินเท่านั้น แต่จัดตั้งสหกรณ์การเกษตร ต่อมาก็จัดตั้งธนาคารต่าง ๆ เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารโคกระบือ ฯลฯ รวมทั้งพระราชทานคำแนะนำต่าง ๆ ทั้งนี้ก็เพื่อช่วยให้ราษฎรสามารถพึ่งตนเองได้

สรุปว่า บริจาคทุกอย่างครบวงจร เพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถ
ทำนาทำไร่ ยืนบนลำแข้งของตนได้

อยากให้ท่านผู้อ่านสร้างจินตนาการว่า พระองค์ได้ให้อิสรภาพ
กับราษฎรมากมายมหาศาลเท่าไร อิสรภาพที่มีที่ดินอยู่อาศัยและ
ทำกิน อิสรภาพที่จะทำการเกษตรอย่างถูกต้อง และพร้อมกับปัจจัยที่
จะช่วยรักษาความสวัสดิ์ของราษฎรในรูปของสหกรณ์

มีแต่พระโพธิสัตว์เท่านั้น ที่สามารถให้ทุกอย่างในคราวเดียว
กับราษฎรจำนวนมากได้

แต่มหาทานข้อนี้ข้อเดียว ข้าพเจ้าก็อดหวนคิดถึงมหาทานของ
พระเวสสันดรไม่ได้

พระองค์ท่านไม่ได้ทรงประทานลูกและภรรยาอย่างพระ
เวสสันดร แต่ท่านทรงประทานมากกว่านั้น คือท่านทรงนำทั้ง
ครอบครัวออกไปสงเคราะห์ อนุเคราะห์ แก่ราษฎรทุกมิติ ทุกพระองค์
ในครอบครัวของพระองค์ท่านดูเหมือนว่าทรงทำตามพระราชดำริ ใน
ภาษาพูดก็คือทุกพระองค์มาบริการช่วยเหลือราษฎรทุกมิติ ใช้ความ
สามารถทุกอย่างมาช่วยราษฎรนั่นเอง

บทที่ ๔

ศีลบารมี

ศีลบารมี

สังฆธรรมของศีลคือภูมิคุ้มกันของชีวิต

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม มนุษย์ที่อยู่รวมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ต้องมีศีล การอยู่ร่วมกันจึงจะนำความสุขและสันติมาให้

ศีลห้าเป็นข้อปฏิบัติพื้นฐานของการเป็นพุทธศาสนิกชน โดยธรรมเนียมและโดยจารีตประเพณี ก่อนจะนิมนต์ภิกษุให้ทำกิจใด ท่านจะให้สาธุชนรับศีลห้าก่อน

เมื่อกล่าวสมาทานศีลห้าแล้ว พระสงฆ์ท่านก็จะบอกว่า ที่รับศีลมานั้นทำให้เป็นเครื่องป้องกันความปลอดภัยของโภคทรัพย์ ทำให้เกิดความสุข และทำให้มีโอกาสเข้าถึงนิพพาน

บางคนสมาทานศีลห้า โดยไม่เคยรู้ว่า ศีลห้าคืออะไร

บางคนท่องศีลห้าได้ แต่ทำผิดศีลก็ยังไม่รู้ เพราะเหตุว่าจำได้ เป็นข้อความ มิได้มีศรัทธาปฏิบัติตาม

ศีลเป็นอริยทรัพย์ข้อหนึ่งจากเจ็ดข้อ องค์ธรรมอีก ๖ องค์ ก็เป็นอริยทรัพย์เช่นกัน คือ ศรัทธา หิริ โอตตปปะ สุตะ จาคะ และปัญญา

ผู้มีศรัทธาในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า มักจะรักษาศีลอย่างเคร่งครัด และจะใส่ใจที่จะเข้าใจการรักษาศีลให้ยิ่ง เรียกว่า “อริศีล”

อริศีลเป็นศีลของบรรพชิต ผู้ปฏิบัติตามองค์ศีล และที่ไม่กล้าจะละเมิดศีลก็เพราะอำนาจของหิริ (ละอายชั่ว) โอตตปปะ (กลัวบาป) ได้เพิ่มกำลังขึ้น

เมื่อศีลเข้าถึงจิต ผู้นั้นสามารถจะมองเห็นความจริงตรงหน้าตามที่เป็นจริง ผู้มีศีลจึงมักเป็นผู้รอบรู้ เพราะเกิดสุดมยปัญญา ไม่ว่าจะอ่าน เขียน เรียนรู้อะไรจะว่องไวหมด

ศีลที่รักษาจนทำให้เกิดเป็นความปกติที่จะไม่ถูกเร้าโดยง่ายจากปัจจัยภายนอกทั้งหลายที่ส่งมารบกวน นอกจากนี้ยังมองเห็นว่าอะไรเป็นส่วนจำเป็น อะไรเป็นส่วนเกิน จึงมักจะสละส่วนเกินออก เพราะผู้นั้นย่อมเห็นชัดว่า การสละส่วนเกินออกทำให้เกิดความสงบร่มเย็นกับจิตตนเอง นี่เรียกว่าศีลรักษาจนกลายเป็นศีลจิต

การรักษาศีลจึงเป็นข้อปฏิบัติที่จำเป็นเพื่อการอยู่อย่างสงบเย็น และมีอิสระจากเครื่องรุมเร้าที่ส่งผ่านตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ โดยเฉพาะค่านิยมโฆษณาสุดโต่งหลุดโลกของยุคบริโภคนิยม

อริยทรัพย์หมายความว่า เป็นทรัพย์อันประเสริฐ โจรไม่อาจลักได้ ให้ใครก็ไม่ได้ แต่นำติดจิตไปได้ทุกแห่ง แม้แต่ในปรโลก

ศีลจึงเป็นภูมิคุ้มกันความปลอดภัยและความสวัสดิ์ของชีวิตภัยจากธรรมชาติ ภัยจากมนุษย์ด้วยกัน ภัยจากโรคภัยแรง จะถูกป้องกันได้ ถ้ารักษาจนเป็นอริศีล

อริศีลเป็นฐานของญาณปัญญา ทำให้รู้เห็นชีวิตตามที่เป็นจริงว่าอะไรเป็นอะไร

ผู้มีศีลจึงหอมหวานลมไปถึงเทวโลก แม้เทวดายังต้องตามมาปกป้องรักษา เพราะอำนาจของกลิ่นศีล

น่าเสียดายที่คนไทยยุคบริโภคนิยมไม่สู้จะศรัทธาในการรักษาศีล
บางทีอาจจะข้องใจได้ว่า อำนาจของศีลนั้นช่วยคุ้มครอง
ป้องกันโรคทรัพย์ และความปลอดภัยของชีวิตได้จริงหรือ

ถ้าลองแคลงใจขนาดนี้ ต้องประกันชีวิต หรือประกันสุขภาพ
ตามความเชื่อของโลกแน่นอน

ข้าพเจ้าผู้เขียนใช้ชีวิตปกติอยู่ตามลำพังในสถานที่ปฏิบัติธรรม
ติดป่า ไม่เคยคิดจะประกันชีวิต หรือประกันภัยอะไรทั้งสิ้น เพราะมี
ศรัทธาประกันความสวัสดิ์ทั้งหมดทั้งสิ้นไว้กับศีล

ข้าพเจ้าเคยเขียนอำนาจของศีลห้า ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ
“พุทธานุภาพ” สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๒๒๖ หน้า

และเคยเขียนว่า อธิศีลนี้ยังเป็นกำลังที่จะส่งญาณปัญญา ให้ไป
ถึงระดับสัมมัตตานุภาพ นั่นก็คือ คิด พุด ทำ อะไร ที่ไหน อย่างไร
จะมีปาฏิหาริย์แห่งความถูกต้องกำกับ ท่านที่สนใจโปรดอ่านได้จาก
“สัมมัตตานุภาพ ปาฏิหาริย์แห่งความถูกต้อง” สำนักพิมพ์สุขภาพใจ
พ.ศ. ๒๕๕๓ หน้า ๒๘๙ หน้า

ปัญหาของสังคมไทยคือ คนไทยพุทธไม่ไว้ใจในอำนาจของ
ศีลห้า บางคนรับศีลห้ามาเป็นร้อยครั้งก็ยังคงไม่เชื่อว่า มนุษยธรรม
หรือความเป็นมนุษย์ผู้ฝึกฝนตนเองได้ เกิดจากอำนาจของศีลห้า

ทั้งนี้เพราะบรรยากาศของสังคมโลก ค่านิยมของสังคมไทยที่
ตามโลกตะวันตก และวัฒนธรรมที่เชื่อว่าดิงามแล้วนั้น แตกต่างจาก
โลกยุคยังรู้จักกันในประเทศสยามอย่างสุดซึ้ง

พระไตรปิฎกย้ำ ช้ำความว่า ศิลเป็นบาทฐานของปัญญา
ภาวนา เกิดปัญญามองเห็นตรงตามจริงจะยิ่งรักษาศีลให้บริสุทธิ์ยิ่งขึ้น
ศีลและปัญญาภาวนาเปรียบประดุจไม้ค้ำยันที่ต้องมีสองขาจึง
จะใช้งานได้ดี

จะรู้ได้อย่างไร ว่ากำลังของศีลอยู่ระดับใด มีมลทินแปดเปื้อน
มากน้อยแค่ไหน

นี่คือข้อเสนอให้ทดสอบตนเองทางอ้อม

๑. ถ้าสามารถมีความสุขได้ด้วยตนเอง อยู่กับธรรมชาติก็
สบายใจกลมกลืนกับธรรมชาติ แสดงว่าศีลงดงามดี

เด็กเลี้ยงควายกลางทุ่งแต่ต้องอัดหูไว้ด้วยเสียงเพลง แสดงว่า
ขาดสิ่งกลมมไม่ได้ ไม่เรียกว่ามีศีล เพราะใช้ชีวิตประมาท ต้องเร้าจิต
ตนเองด้วยสิ่งกลมม

ผู้ที่อยู่ตามลำพังในห้องส่วนตัว แต่ก็ก่อกองด้วยเสียงวิทยุ เสียง
ทีวี หรือหมกมุ่นกับการแชทแชร์ ควรระวังด้วยว่า ประมาทอยู่หรือไม่

๒. ถ้าชอบทำงาน รู้สึกสนุกเป็นสุขที่ได้ทำงาน เช่น ล้างห้องน้ำเอง
ไม่ต้องเกีย่งแม่บ้านหรือคนรับใช้ ทำสวนเองไม่ต้องเกีย่งคนสวน
ทำครัวเองบ้างไม่ต้องเกีย่งรอแม่ครัว ทำนองนี้ ผู้นั้นแหละศีลดี

ทำไมจึงว่าศีลดี

เพราะว่างานจะสนุกเขาต้องเห็นว่า งานเล็กจิ๋วแค่ไหนก็ทำทายน
ปัญญา เขาทำกิจส่วนตัวอย่างไรไม่ให้เกิดปัญหา เศษผมติดจนท้อตัน

ห้องน้ำลื่นเลอะเทอะ ทำสวนอย่างไรจึงเข้าใจธรรมชาติของต้นไม้ชนิดนั้นๆ ไม่ใช่คิดแต่เพียงภูเกิลทุกเรื่องทุกครั้งโดยถ่ายเดียว แม้ทำสวนยังทำแบบทาส ก็ต้องระวังมลทินของจิตด้วย

๓. ผู้ที่รักงานบ้าน จะทำงานให้เสร็จทีละอย่าง ไม่ใช่ตม่น้ำและทำสวนพร้อมกัน โอกาสที่จะเกิดหม้อใหม่ ส้มโน่นนี่นั่น จะเกิดขึ้นทันที ถ้าทำงานบ้านอย่างมีสติ จะเข้าใจได้เลยว่า ทำไมพระเซนจึงบรรลुरुธรรมขณะล้างจาน หรือถูบ้าน

ทั้งนี้ เพราะจะเริ่มอัครรย์ในกลไกการทำงานของจิตตนเอง ยิ่งเพิ่มพลังสติปัญญามองเห็นการทำงานระหว่างมือกับคำสั่งของจิต จะยิ่งเห็นว่า นี้นมนุษย์จะสร้างคอมพิวเตอร์ช่วยงานบ้านทำไมกัน

เมื่อออกุศลกรรมไหลดเต็มทีเมื่อไร เมื่อนั้นจึงจำเป็นต้องมีคอมพิวเตอร์ช่วยทำงาน

คนมีศีลดีย่อมไม่ดูหมิ่นศักดิ์ศรีของตนเองเช่นนั้น

๔. ต่อไปนี้คือมาตราวัดระดับศีลของสังคม ถ้าสังคมมีกำลังศีลอ่อนแอ มีมลทินอยู่ในจิตของคนในชุมชนนั้นๆ มากมาย ชุมชนนั้นจะยกย่องรัฐสวัสดิการ ชอบนโยบายแจกเงินปีใหม่ เพื่อให้เศรษฐกิจคล่องตัว สังคมที่มีศีลดีจะไม่เห็นด้วยกับวิธีโปรยทานออนไลน์ของรัฐบาลเช่นนี้

ศาสตร์ตะวันตกใช้หลักการรูปช่วยรูป ปวดศีรษะหรือปวดท้อง ก็คว่ายามากิน ไม่หยุดระลึกถึงเหตุที่ทำให้ปวดศีรษะหรือปวดท้อง เรียกว่าแก้ปลายเหตุ เป็นหลักการรักษาตามอาการ (curing)

แต่สังคมพุทธนั้นต้องถือว่า การแก้ปัญหาต้องดูต้นเหตุ ต้องดูเหตุแห่งปัญหา (สมุทัยสังัจ) จะได้หาวิธีแก้ได้ถูกต้อง การแก้ปัญหาโดยหลักของพุทธธรรมเป็นการแก้ต้นเหตุ (healing) แก้เสร็จไม่มีผลข้างเคียงเช่น curing อีกต่างหาก

ศิลปะารมีของในหลวง

ข้าพเจ้าแค่เป็นพสกนิกรที่สามารถใกล้ชิดในหลวงที่สุด ก็ตอนที่รับใบปริญญาจากพระหัตถ์ นอกนั้นก็ไ้จากการอ่านพระราชประวัติ หรือการวิ่งตามรับเสด็จเมื่อครั้งเป็นนักเรียนและนิสิตมหาวิทยาลัย

หมายความว่า จะรู้สึกว่ในหลวงรักษาศีลเข้มข้นแค่ไหน ต้องเป็นผู้รับใช้ใกล้ชิดเท่านั้น ถ้าอ่านจากหนังสือก็จะพบว่า พระองค์ท่านทรงมีปกติไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิสั้นๆ ก่อนทรงงาน และถึงวันพระใหญ่ทั้งข้างขึ้นและข้างแรม จะทรงสมาทานอุโบสถศีลหนึ่งวันหนึ่งคืน

อุโบสถศีลหมายถึงการที่คนๆ หนึ่งมีเจตนาจะวิริติ (การงดเว้น) พฤติกรรมเคยชินปกติ แต่จะประพฤติเจกเช่นพระอรหันต์หนึ่งวันหนึ่งคืน เช่น จะพิจารณาอาหารก่อนรับประทาน ไม่ว่าจะบริโภคปัจจัยอะไร จะพิจารณาก่อนว่าบริโภคเพื่ออะไร จะเรียกว่าเป็นศีลตรวจสอบกิเลสตนเองก็ได้ และในหนังสือที่อ่านพบระบุว่า พระองค์ท่านทรงสมาทานศีลอุโบสถเป็นเวลายาวนานหลายสิบปี ทุกวันพระใหญ่จะตรวจสอบศีลและจริยธรรมของตนเองนั่นเอง

ท่านใดคิดว่าทำได้ง่าย ก็ลองสมาทานศีลอุโบสถสักครั้งหนึ่ง
ทดลองดูด้วยตนเองว่า จะทำได้จริงไหม

ด้วยเหตุนี้ การจะวิเคราะห์ศีลบารมีของพระองค์ท่าน ก็จะได้
ได้จากพิจารณาอานิสงส์ของผู้มีศีล หรือผู้ไม่มีศีล หรือผู้ที่มีศีล
ต่างพร้อย เป็นการพิจารณาจากอานิสงส์ของผู้มีศีล

๑. ศีลข้อที่หนึ่ง เจตนางดเว้นจากการฆ่า ประทุษร้าย
เบียดเบียน ทำร้ายผู้อื่น ให้เสียชีวิตและเจ็บปวดทุกข์ทรมาน

คนไทยส่วนใหญ่ไม่รู้เลยว่า การสังกัฆเฒ่า ปลาหนึ่ง สัตว์น้ำ
ที่ว่ายน้ำอยู่ในตู้หน้าภัตตาคาร จู่ๆ ก็มีคนจับไปเฒ่า ไปหนึ่งทั้งเป็น
นี่แหละผิดศีลข้อที่หนึ่งอย่างชัดเจน ผลลัพธ์ก็คือมีเรื่องร้อนใจจากเหตุ
ไม่เป็นเรื่อง หรือเป็นโรคที่ไม่รู้สาเหตุ หรือเป็นโรคแอบแฝงทรมาน
เช่นโรคสมัยใหม่ที่เป็นกันมากในยุคนี้

สุขภาพร่างกายแข็งแรงจึงเป็นดัชนีแสดงว่าศีลข้อนี้ดี
ถ้าสุขภาพของในหลวงไม่ทรงแข็งแรง พระองค์ท่านจะทรงงานบุกป่า
ฝ่าดงเข้าไปในถิ่นทุรกันดารวันแล้ววันเล่าเป็นเวลายาวนานได้
อย่างไร ผลจากที่พระองค์สามารถนำหน้าบุกไปทั่วทุกถิ่นแดนไทย
ก็ต้องแสดงว่าศีลข้อที่หนึ่งเป็นอริศีล ศีลไม่บริสุทธิ์จะบุกไปทั่วแคว้น
แดนไทยไม่ได้

๒. ศีลข้อที่สอง เจตนางดเว้นจากการลักขโมย ประทุษร้าย
วัตถุสิ่งของและทรัพย์สินของผู้อื่น

พุทธธรรมถือว่า ธรรมชาติเป็นมารดาของสัตว์โลก สัตว์โลก ตามคติของพราหมณ์มี ๓๑ ภาพ คือ ทุกคติภาพ ๔ ได้แก่เปรต อสุรกาย สัตว์ดิรัจฉาน และสัตว์นรก ที่เหลือเป็นสฤติที่มนุษย์เป็นภาพประเสริฐ เพราะเปลี่ยนแปลงตนเองได้ นอกนั้นเปลี่ยนแปลงตัวเองไม่ได้ เสวยกรรมตามภพนั้นๆ ได้แก่ เทวดา ๖ พรหม ๑๖ อรูปพรหม ๔

พูดง่าย ๆ ทรัพยากรธรรมชาติไม่ใช่สมบัติของมนุษย์เท่านั้น แต่เป็นสมบัติของสัตว์โลกอื่นๆ ที่กล่าวมาด้วย

เวลาคนโบราณจะตัดต้นไม้ยืนต้นเพื่อปลูกบ้าน จึงต้องจูดรูปขออัญเชิญเทวดาย้ายต้นไม้ก่อน โดยบอกถึงความจำเป็นเพื่อให้เทวดาเห็นใจย้ายที่ให้เสียก่อนลงมือโค่น

แต่ปัจจุบัน คนไทยเชื่อปรัชญาตะวันตกมากกว่า กล่าวคือ เขาสมมติให้มนุษย์เป็นจุดสุดยอดของวิวัฒนาการ ตามทฤษฎีที่ชาร์ลส์ ดาร์วิน เสนอ เพราะฉะนั้น มนุษย์ต้องการอะไรเพื่อประโยชน์ของมนุษย์ก็ทำเต็มที่ ไม่เกรงใจธรรมชาติ จะขุดก๊าซ ตัดป่า ทำประมงสิ้นซาก ทำพีชเชิงเตี้ยว ใส่ปุ๋ย ฆ่าหญ้า ฆ่าแมลง ก็ทำได้เลย เพื่อประโยชน์ที่มนุษย์จะได้ใช้สอย สะดวกสบาย รวดเร็ว ตามที่เห็นกันอยู่ในยุคบริโภคนิยม

เราเจาะอ่าวไทยจนพรุณ ส่งก๊าซจากอ่าวไทยมาที่มาบตาพุด แล้วส่งต่อไปโรงงานแยกก๊าซที่มาบตาพุดซึ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมหนัก หลังจากส่งผลิตภัณฑ์กันเป็นทอดๆ ก็จะได้เม็ดพลาสติกเพื่อประโยชน์ใช้สอยไร้ขีดจำกัด เพราะยุคนี้เป็นยุคโพลีเมอร์

มนุษยยุคบริโภคนิยมถูกบั่นให้เชื่อว่า ต้องดื่มน้ำบรรจุขวดจึงสะอาดถูกสุขลักษณะ หลังจากดื่มมาแล้วก็โยนขวดกลับคืนสู่ธรรมชาติ ขวดพลาสติกผลิตใบแรกของโลกยังคงสภาพดีอยู่เลย เพราะอายุของมันประมาณห้าร้อยปี สำหรับพลาสติกที่สลายง่ายก็เป็นเม็ดพลาสติกเล็กๆ ลอยอยู่ในมหาสมุทร ถูกสัตว์ในมหาสมุทรกลืนกิน ทุกปีมีสัตว์ทะเลกว่าแสนตัวเกยตื้นตายเพราะกินพลาสติกเข้าไป พลาสติกสลายยากจะไปออรวมกันเป็นแพขยะพลาสติกปริมาณมหาศาล พบในมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งเป็นการสะสมของพลาสติกที่ถูกกระแสน้ำพัดพามารวมกัน

สังคมยุคบริโภคนิยมขอความสะดวก รวดเร็ว ทันใจ มีมาตรฐาน อย. (มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) รับรองอยู่แล้ว ใครจะยอมกลับไปดื่มน้ำใช้ชนน้ำแบบเดิม

ลองจินตนาการถึงปริมาณขยะโพลีเมอร์ดูคร่าวๆ ในแต่ละวัน

ทุกวันที่ประชาชนไปกราบถวายบังคมพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ ต้องมีอาสาสมัครพันคนต่อวันเก็บแยกขยะ เทศบาลขนขยะกันทั้งคืน ซึ่งเป็นขนาดเนื้อที่แคบๆ เท้าสนามหลวงเท่านั้น

พูดอย่างนี้แล้วจะให้ทำอย่างไรดี

ตอบง่ายนิดเดียว ทำตามแบบอย่างในหลวง ที่พระองค์ท่านทรงใช้ของทุกอย่างประหยัดหมด

รองเท้าของพระองค์ท่าน ถูกนำไปซ่อมซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนข้างซ่อมรองเท้าต้องขอเก็บคู่เก่าเอาไว้บูชานั่นหึ่ง เพราะเกินกว่าจะเข้าใจว่า นี่คือรองเท้าของพ่อหลวงปวงชนชาวไทย

ถ้ารัฐบาลขอร้องให้ทุกคนใช้น้ำใช้ไฟอย่างประหยัด เช่นตอนอาบน้ำให้กดสบู่ออกก่อนอาบน้ำแค่พอเพียง จะได้ไม่เปลืองน้ำประปา เวลาล้างออก ตอนกินกาแฟก็เทจากกระติกน้ำร้อน อย่าเสียบปลั๊กกระติกน้ำร้อนทิ้งไว้ข้ามวัน (ข้ามคืน)

แค่ทำสองอย่างนี้ก็ประหยัดน้ำ-ไฟมากมายมหาศาล เมื่อรัฐบาลไม่มีหนี้มาก ก็ไม่ต้องเร่งเร้าการส่งออกมาก

คนสุ่ยสุ่ยแม้รวยล้นฟ้าก็ยังจนใจอยู่ เพราะเงินเป็นแค่ตัวเลข ไม่ใช่ความสุข

คนประหยัดน้ำ-ไฟและข้าวของต่างๆ แม้พอมีพอกิน ก็เป็นเศรษฐีทางจิตวิญญาณได้

ฝากข้อคิดนี้ไว้กับคนอยากรวย ทำได้ไม่ยาก ทำทุกอย่างประหยัด ให้คล้ายกับในหลวงของปวงชนชาวไทย

๓. ศีลข้อที่สาม เจตนางดเว้นจากการประพฤติดิตหรือล่วงเกินในกาม โดยเฉพาะกามคุณห้า ได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ อันเป็นที่รักและหวงแหนของผู้อื่น

หลังวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ชาวการปริเวทนาจากคนไทยที่แสดงออกว่าเสียใจขนาดไหน หมายความว่าคนไทยต่างรักเทิดทูนพระองค์ท่านเหนือสิ่งอื่นใดนั่นเอง

ถามว่า เหตุใดคนไทยจึงรักในหลวงขนาดนี้ ถ้าตอบโดยทั่วๆ ไปก็คือ เห็นพระองค์ทรงงานหนักทั้งชีวิตเพื่อความผาสุกของปวงชน

มีข้อคิดอีกอย่างหนึ่งว่า การเสียสละเพื่อชาติของนักกีฬา
ตำรวจ ทหาร ข้าราชการ ไม่ว่าจะทางบกหรือทางลบ (เช่นเสียแขนขา)
พระองค์จะรับรู้และทรงเยี่ยม หรือถ้าทางบก (เช่นได้เหรียญ
โอลิมปิก) พระองค์ก็ชื่นชมยินดี ลักษณะเช่นนี้ก็เหมือนพอให้กำลังใจ
ลูกนั่นเอง

บทสัมภาษณ์ล้วงลึกถึงชัยชนะของนักกีฬาบางคน ทำให้รู้ว่า
ในหลวงทรงเป็นกำลังใจให้ลูกๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อชาติ นี่แหละ
อิทธิพลข้อที่สาม ไม่แย่งของรักแต่กลับมูทิดาใจได้อย่างเดียว

๔. ศีลข้อที่สี่ เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำ
หยาบ พูดเพื่อเจ้าเลวไหล รวมไปถึงการเขียนข้อความที่เป็นเท็จ
โดยเฉพาะส่งข่าวแพร่ออกไปทั้งๆ ที่ไม่รู้ว่าจริงหรือเท็จ สร้างความ
เสื่อมเสียให้กับผู้อื่น ทำให้ต้องเป็นทุกข์ บางทีถึงกับปลิดชีวิตตนเองทั้ง

ชมราวาสมีทุกข์จากคำพูด จากข้อสนทนา จากข้อเขียน
มากมายนับประมาณไม่ถ้วน เพราะผิดศีลข้อที่สี่

ทั้งๆ ที่การพูดจาติดต่อกันระหว่างมนุษย์นับเป็นแก่นแท้ ที่
แยกมนุษย์ให้ประเสริฐต่างจากสัตว์โลกทุกชนิด

พระพุทธเจ้าทรงเน้นอกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ แต่มีเหตุร้าย
เนื่องจากคำพูด คำเขียนมีอยู่ถึง ๔ ประการ คือพูดไม่จริง พูดส่อเสียด
พูดคำหยาบ และพูดเพื่อเจ้าเลวไหล

ก็เพราะอิทธิพลจากข้อบัญญัตินี้เอง ทำให้อาชีพนักแสดง
นักเขียนเป็นเรื่องต้องระวัง เพราะเสี่ยงจะเป็นอกุศลกรรมบถมาก

ตรงกันข้าม ถ้าพูดคำจริง พูดคำตรง พูดไพเราะ พูดมีสาระ ก็จะเป็นกุศลกรรมบถที่ดีด้วย

กุศลกรรมบถจะทำให้เกิดความเจริญ พัฒนาความสุข ส่วนอกุศลกรรมบถจะให้ผลตรงกันข้าม คือเกิดความเสื่อม ความวินาศ และความทุกข์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ท่านเป็นพ่อหลวงที่พูดน้อยมาก

พระองค์จะตรัสอะไร กับใคร ต่อให้เป็นเรื่องง่าย ๆ เช่นถามถึงอาชีพ ถามถึงความทุกข์-สุข ถามข้อมูลรอบตัว เมื่อใดคำถามของพระองค์ตรัสกับใคร เวลาอะไร ข้อความดังกล่าวกลายเป็นอมตธรรมบันทึกอยู่ในใจของผู้นั้นอยู่อย่างเป็นนิรันดร์

แสดงว่า กำลังศีลข้อที่ ๔ ของพระองค์ท่านบริสุทธิ์มาก

ภิกษุหลายรูปที่คนไทยเชื่อว่าเป็นอริยสงฆ์ก็จะพูดน้อยเช่นกัน ถ้าใครทำอะไรจนทำให้ท่านอนุทานออกมา ดูราวกับว่าเป็นคำสายฟ้าฟาด ถ้าพูดมีนัยยะดีก็สุขใจไปตลอดชาติ ถ้าเฟอิญมีนัยยะทางลบก็ชนหัวลูก ไม่รีบขอขมาลาโทษก็อย่าอยู่เป็นสุขอีกเลย

สำหรับพระบรมราชาวาท หรือพระราชดำรัสสวดที่มากมาย มีการรวบรวมและเผยแพร่มามากแล้ว แต่สิ่งที่จะมาชมวัดไว้ ณ ที่นี้คือพระราชดำรัสและพระราชหัตถเลขาของพระองค์ท่านช่างสั้น ตรง กินความลึก ยิ่งคิดก็ยิ่งลึก ยิ่งซึ่งก็ยิ่งเห็นพระคุณของภาษาไทย ดังตัวอย่าง

ส.ค.ส. ปี ๒๕๔๐

ของงมีความสุขความเจริญ

คิด ก่อน พุด

พุด แล้ว ทำ

ทำ หลัง คิด

คิด ก่อน ทำ

ทำ แล้ว พุด

พุด หลัง คิด

ถ้านักปราชญ์ของไทยไม่มีความลึกซึ้งในสังขารม ย่อมไม่อาจ
บัญญัติคำ สั้น ง่าย ความหมายลึก และเป็นความหมายที่เดาได้ด้วย
ว่า เป็นกุศลกรรมบถหรืออกุศลกรรมบถได้ เช่น แม่ แม่่น้ำ แม่นม
แม่ทัพ แม่พระพาย แม่พระโพสพ อื่นๆ อีก ล้วนเป็นกุศลมุลทั้งสิ้น
ถ้าเป็นชี่ ชี๋ยา ชี้แก ชิ่งอน ชิ่งก ชี้เกียจ ชี้เซา ชี้ตื่น ชี้ติด ฯลฯ ล้วนเป็น
อกุศลมุลทั้งสิ้น

๕. ศีลข้อที่ห้า เจตนางดเว้นจากการเสพสุรา เมรัย ของมีนเมา
ยาเสพติดให้โทษทุกชนิด (รวมติดเกมออนไลน์ ติดแชท ติดแซร์)
เพราะการเสพติดสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นที่ตั้งแห่งความประมาททั้งสิ้น

มีคนไปกราบเรียนถามท่านพุทธทาสภิกขุว่า เขาอยากลอง
รักษาศีลเพียงข้อเดียวก่อน เขาควรจะเลือกข้อไหนดี ท่านพุทธทาส
ภิกขุตอบว่า ให้เลือกศีลข้อ ๕

เพราะถ้าผู้ใดไม่ประมาท มีสติสัมปชัญญะรู้ตัว ว่ากำลังคิด พูด ทำอะไร เขาก็จะไม่มีทางทำผิดศีลข้ออื่นๆ ที่กล่าวมา

ผู้เป็นนักบวชสอนการปฏิบัติกรรมฐาน จึงเน้นย้ำให้มีการฝึกสติ ฝึกจนเป็นสติปัญญาฐานสี่ คือรู้การเคลื่อนไหวของอริยาบถ เรียกว่า รู้กาย รู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลง เย็น ร้อน อ่อน แข็ง ที่แปรปรวน เรียกว่ารู้เวทนา รู้ถึงความผันผวนของอารมณ์จิต เรียกว่า รู้จิต รู้ถึงความทนอยู่ไม่ได้ของความรู้สึกทั้งมวล รวมทั้งความคิด เรียกว่า รู้ธรรม

ผู้ใดตามรู้สติปัญญาฐานสี่ได้มาก เรียกว่าดำรงความไม่ประมาทตามพุทธปรัชญาอโงวาท

ลองถามว่า เมื่อเกิดพายุฝนอย่างหนัก ชาวที่ว่าในหลวงทรงขับรถด้วยพระองค์เองออกจากพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส เพื่อไปทอดพระเนตรกระแสน้ำไหลว่า เป็นอย่างไรในพื้นที่ที่กำลังทรงงาน ในภาพข่าวมีแคร์รถติดตามหนึ่งคัน พระองค์ทรงขับฝ่าสายน้ำเกือบมิดรถพระที่นั่ง อย่างนี้เรียกว่าประมาทหรือไม่

คำถามนี้น่าถามยิ่งนัก เพราะเมื่อเกิดภัยธรรมชาติ เรามักคุ้นกับคำเตือนว่า ให้ย้ายไปอยู่ยังที่ปลอดภัย ไม่ใช่ขับรถเข้ามาสู่แดนอันตรายอย่างที่พระองค์ได้ทรงกระทำ

เรื่องนี้ต้องขึ้นกับความเชื่อส่วนบุคคล บังคับให้เชื่อไม่ได้ พุทธธรรมเชื่อว่า พระโพธิสัตว์ผู้มีปณิธานจะช่วยบรรเทาทุกข์ให้กับผู้อื่น ไม่เคย

คิดถึงหรือห่วงใยตนเองเลย บุคคลพิเศษเช่นนี้จะมีเทพปกป้องรักษา
คอยปรับดินฟ้าอากาศและเหตุปัจจัยให้เฉพาะพิเศษ

ท่านจะเชื่อก็ได้ ไม่เชื่อก็ได้ คิดไม่เป็นก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นคนไทย
แบบไหน ก็ได้ประโยชน์จากการทรงงานหนักของในหลวงทุกคน

บทที่ ๕

เนกซ์มบาร์มี

เนกขัมมบารมี

ผู้ประเสริฐจะรู้จักความพอดี

ศาสนาพราหมณ์มีมาเนิ่นนานมากกว่าห้าพันปี พราหมณ์กล่าวว่า มนุษย์ที่เกิดจากบ่าของพรหมคือกษัตริย์ จากโอษฐ์ (ปาก) ของพรหมคือพราหมณ์ จากท้องของพรหมคือแพศย์ และจากเท้าของพรหมคือศูทร ดังนั้นมนุษย์ถูกแบ่งเป็นสี่วรรณะตามกรรม และจะเปลี่ยนไม่ได้ เกิดเป็นวรรณะใดต้องยอมรับการทำหน้าที่ของวรรณะนั้นๆ ผู้ใฝ่ฝืนจะมีบทลงโทษรุนแรง โดยเฉพาะวรรณะศูทรจะถูกลงโทษรุนแรงมาก

พราหมณ์บางคนไม่เห็นด้วยกับคำอธิบายเช่นนั้น จึงเข้าป่าพยายามจะหาความจริงแท้ว่า ชีวิตคืออะไรกันแน่

ยุคก่อนพระพุทธศาสนามีเจ้าลัทธิมากมาย

เจ้าชายสิทธัตถะซึ่งเป็นโอรสกษัตริย์ เมื่อทราบว่่าสมณะหรือโยคีสามารถใช้ชีวิตตามลำพังในป่า พระองค์ทรงอัศจรรย์ใจหรือประหลาดใจมาก

ในตำนานของเรื่องต่างๆ ของไทย พระราชามักจะส่งโอรสไปศึกษาหาความรู้จากโยคีในป่า เช่น จันทโครพ เป็นต้น

ผู้บำเพ็ญเนกขัมมบารมีจึงมักมีจินตนาการผูกพันอยู่กับความเป็นป่า

ลองพิจารณา คนยุคบริโภคนิยมที่ชอบเข้าป่า เข้าไปเพื่อเสพประสบการณ์ใหม่ๆ จะได้คลายเครียดจากการทำงาน หรือไม่ก็เข้าไปแช่ฟឹกับธรรมชาติที่งดงามของป่า

คนชอบป่ายุคนี้นิ่งไม่เกี่ยวกับเนกขัมมบารมี เพราะขณวัตถุ
อำนาจความสะดวกต่างๆ เข้าไปในป่า มิใช่เข้าป่าเพื่อสงบจิต นั่งสมาธิ
จนจิตมีกำลังตั้งโบราณกาล

พระพุทธเจ้าท่านประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานในป่า หลักของ
การตรัสรู้ที่รู้จักกันดีคือ ทางสายกลาง หรือความพอเพียง ที่เกิดจาก
การรวมกันของธรรม ๘ ประการ เรียกว่า มรรคมีองค์แปด

ถ้าเช่นนั้นน่าจะถามว่า ยุคบริโภคนิยมยังคงฝึกสะสมกำลังของ
เนกขัมมบารมีหรือสันโดษได้ แม้เป็นฆราวาสอาศัยอยู่ในความเจริญ
ของเมือง ได้หรือไม่

อีกมุมหนึ่งที่มนุษย์จะประเสริฐได้ คือการมีสมบัติ ๗ ประการ

๑. รู้จักตนเองว่า คือใคร อยู่ในฐานะอะไร มีหน้าที่อะไร ชอบ
ไม่ชอบอะไร

๒. รู้จักชุมชน คือรู้ว่าอยู่ในสถาบันใด มีวัฒนธรรม ประเพณี
ความเชื่ออย่างไร

๓. รู้จักบุคคล เช่นรู้จักคนสำคัญของประเทศ ของสถาบันต่างๆ

๔. รู้จักประมาณ ความประมาณทุกปัจจัยที่เข้ามาในชีวิต

๕. รู้จักกาล รู้ว่าอยู่ในยุคบริโภคนิยม อยู่ในยุคใช้เงินทำงาน
แทนมือ เช่นนี้เป็นต้น

๖. รู้จักเหตุ เหตุที่จะก่อทุกข์ ถ้าตกเป็นทาสของสิ่งเร้าและ
สิ่งกล่อม

๗. รู้จักผล ที่จะตามมา ตามเหตุที่ได้กระทำไว้

ลองว่าไม่รู้จักตน ไม่รู้ว่าตนเป็นหญิงหรือชาย ทำตัวผิดเพศ

ปัญหาเพศที่สามมีมากมาย เพราะไม่รู้จักตน แต่อยากเป็นคนอื่น
อยากเป็นดารา อยากเช่นนั้นเช่นนั้น เป็นนักเรียนแต่ทว่าไม่เรียน หา
เรื่องทะเลาะวิวาท

ลองว่าไม่สนใจสถาบันที่ตนอยู่ เช่นไม่สนใจครอบครัวของ
ตนเอง ไม่รู้ว่าสถาบันการศึกษาจะเสียชื่อ ถ้าประพฤติไม่เหมาะสม ก็
อาจสร้างความเสียหายที่กระทบต่อสถาบันได้

ลองว่าแม่ครูใหญ่ก็ไม่รู้จัก ไม่รู้แม่ชื่อนายกรัฐมนตรี เหมือน
เป็นคนไร้สัญชาติ คนที่ไม่มีบัตรประจำตัวเพราะมีปัญหา มีอยู่
๖๐ ล้านคนในโลก คนเหล่านี้ไม่มีแผ่นดินที่จะให้ความคุ้มครอง
เหมือนดังคนถูกสาป

ลองว่าบริโภคนิยมไม่มีประมาณ ใช้ของสาธารณะสิ้นเปลือง
ก็ไม่มีทางจะเข้าใจความพอดี เพราะมักง่ายจนลืมนึก

ลองว่าถ้ารู้จักกลยุทธ์ลด แลก แจก แถม โฆษณาสุดโต่ง เล่น
เกมสุดโต่ง ก็จักรู้จักความพอดี ไม่ตกเป็นทาสของบริโภคนิยม ที่คิด
โฆษณาเหลือเชื่อ (ของราคาสามหมื่นบาท ถ้าโทรมาในห้านาทีลด
เหลือสามพันบาท แถมให้อีกหนึ่ง)

ลองว่าสามารถเข้าใจเหตุที่จะทำให้เสียความพอดี เช่นถูกเร้า
ง่ายจากเพื่อน จากโฆษณา และระวังไม่ประมาณ ก็จะพอดีอยู่ได้ คือ
สำรวจตนอยู่ได้ท่ามกลางสิ่งเร้าและสิ่งกล่อมมากมาย

และรู้ว่าตนควรตั้งความหวังแค่ไหน ให้สมกับฐานะ เช่นเป็น
คนไม่สวยโดดเด่น ก็ไม่ควรหวังอยากเป็นนางแบบหรือนางงาม อาจ
หวังแค่เป็นตัวประกอบในภาพยนตร์ พอเหมาะกับฐานะ เช่นนี้
เป็นต้น

ผู้ที่ได้ทำเนกขัมมบารมีมาแล้วในอดีตชาติ เรียกว่ามีเนกขัมมบารมี อยู่ในชั้นธสันดาน มักจะหาความพอดีในตนเองได้ แม้ว่าจะเผชิญมี ลาม ยศ สรรเสริญ แวดล้อมมากมายก็ตาม

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จพระย่าของปวงชนชาวไทย) ทรงมีชั้นธสันดานเป็นผู้รักความสันโดษ นอกจากพระองค์ จะอภิบาลพระธิดาและพระโอรสทั้งสองพระองค์ (รัชกาลที่ ๘ และที่ ๙) ให้เห็นคุณค่าของการทำงานด้วยมือตนเอง เช่น ขณะที่ยังทรง พระเยาว์ประทับที่เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทุกพระองค์ ต้องช่วยกันทำงานบ้าน อยากรู้ทำอะไรต้องเก็บสตางค์ไว้ครึ่งหนึ่ง และ ต้องซื้อวัสดุมาต่อให้เป็นเครื่องเล่นด้วยตนเอง สรุปได้ว่า สมเด็จพระ ย่าทรงอภิบาลให้ทุกพระองค์เห็นคุณค่าของการทำสิ่งต่างๆ ด้วยมือตนเอง

เนกขัมมบารมีที่โดดเด่นของสมเด็จพระย่า คือ การที่ทรงเก็บดอกหญ้า บนภูเขาหรือริมทาง ดอกเล็กๆ มาทับด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์หรือ กระดาษที่ใช่แล้ว พระองค์ทรงนำดอกไม้แห้งมาบรรจุจดิดกาทำเป็น การ์ดเล็กๆ เป็นพันๆ ใบ เพื่อมอบให้ข้าราชการบริพาร ข้าราชการที่ ถวายงานรับใช้ในโครงการพระราชดำริ เช่น โครงการแพทย์อาสา (พอ.สว.) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เช่นนี้เป็นต้น

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ เล่าไว้ว่า เมื่อใดที่เสด็จไปเยี่ยมราษฎรด้วย เฮลิคอปเตอร์หรือเครื่องบิน เมื่อระดับบินทรงตัวดีแล้ว จะทรงนำ นิตติ้งมาถักต่อ สรุปว่าเป็น มือที่ไม่เคยว่างงาน (busy fingers)

สมเด็จพระยาทรงเป็นผู้นำการเยี่ยมราษฎรที่ปฏิบัติหน้าที่ตาม
ตะเข็บชายแดน อยู่ในที่ทุรกันดารที่สุด ทรงต้องการไปเห็นด้วย
พระเนตรว่า พวกเขาใช้ชีวิตกันอย่างไร เพราะเขาทั้งหลายล้วนต้อง
คอยระวังปกป้องประเทศให้ปลอดภัยและมีสันติสุข

ประวัติของสมเด็จพระยา เป็นเรื่องการสะสม**เนกขัมมบารมี**
โดยตรง เพราะทรงสนโดษทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเครื่องแต่งกาย ที่อยู่
อาศัย และใช้เวลาส่วนมากศึกษาโหราศาสตร์ ปรัชญา วิชาแผนกที่
และอื่นๆ อีก ส่วนในหลวงท่านจะทรงโดดเด่นที่**วิริยบารมี** เพราะมี
โครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบกว่าสี่พันโครงการ มากมายเกินที่จะ
จินตนาการเช่นกัน

เนกขัมมบารมีของในหลวง

ผู้ที่จะเห็นคุณค่าของเนกขัมมบารมีจะต้องถูกอบรมให้มี
ระเบียบวินัยตั้งแต่เล็ก

ถึงแม้ในหลวงจะประสูติด้วยฐานันดรของพระองค์เจ้า แต่ทว่า
ทรงได้รับการอภิบาลให้ตรงต่อระเบียบวินัย ตั้งแต่เป็นเด็กเล็ก ถึง
เวลาเสวย ถ้าเล่นไม่เลิก สมเด็จพระยาจะปล่อย เมื่อเลิกขึ้นมาญาติ
พระหัตถ์และลงโทษไม่ให้เสวย

อันที่จริงประชาชนคนไทยเป็นหนี้พระคุณสมเด็จพระยา ที่ทรง
อภิบาลพระโอรสและพระธิดาให้เป็นกำลังที่สำคัญของแผ่นดินทุก
พระองค์

ด้วยคุณสมบัติที่พระองค์ทรงเข้าใจ เข้าถึง เข้าแจ้งในทุกเรื่อง
ทำให้คุณสมบัตินั้นประเสริฐของพระองค์เป็นที่ประจักษ์แก่พสกนิกร
และคนทั้งโลก

๑. ทรงรู้ว่าพระองค์เองอยู่ในฐานะพระราชอา ซึ่งเป็นสมมติเทพ เป็นที่จงรักภักดี เป็นศูนย์รวมแห่งความหวังยามเกิดวิกฤตการณ์ พระราชหัตถเลขาของในหลวงเมื่อครั้งยังทรงศึกษาอยู่ในยุโรป ความตอนหนึ่งว่า “...ข้าพเจ้าสำนึกถึงความรักอันมีค่ายิ่ง (ของปวงชนชาวไทย) ข้าพเจ้าได้เรียนรู้โดยการทำงาน ที่ของข้าพเจ้าในโลกนี้ คือการที่ได้อยู่ท่ามกลางประชาชนของข้าพเจ้า นั่นคือคนไทยทั้งปวง”

และเพราะรับรู้ความจงรักภักดีของปวงชนชาวไทยนี้เอง จึงทรงตั้งพระราชปณิธานไว้ คือการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของชาวไทยทั้งมวล

ด้วยคุณสมบัติของนักปกครองที่ดี พระองค์ทรงปฏิบัติด้วย ทศพิธราชธรรม (ธรรม ๑๐ ประการของพระราชอา) อันได้แก่

- หนึ่ง ทาน ได้แก่การให้ทรัพย์สินของ
- สอง ศีล ความประพฤติดีงาม
- สาม บริจาคะ ความเสียสละ
- สี่ อาชชวะ ความซื่อตรง
- ห้า มัททวะ ความอ่อนโยน
- หก ตบะ ความไม่หมกมุ่นในความสำราญ
- เจ็ด อักโกธะ ความไม่โกรธ
- แปด อวิหิงสา ความไม่ข่มเหง
- เก้า ชันติ ความอดทนไม่ทอดถอย
- สิบ อวิโรธนะ ความไม่ผิด หรือไม่คลาดธรรม

๒. ทรงรู้จักคนไทยดีกว่าใครๆ รู้ว่าคนไทยภูเขา คนไทยอีสาน คนไทยภาคใต้ คนไทยภาคกลาง คนไทยในกรุงเทพฯ ต่างกันด้วย ภูมิปัญญา ภูมิลักษณะ ความเชื่อดั้งเดิม จารีตประเพณี การแต่งกาย การใช้ชีวิตแตกต่างกันอย่างไร แต่ชาวไทยภูเขา ก็มีหลากหลายเผ่าแล้ว

เพราะพระองค์ทรงดำเนินทอดพระเนตรเห็นภูมิลักษณะของ แผ่นดินไทย จึงรู้ว่าแผ่นดินนี้เป็นแผ่นดินทองแห่งการเกษตร ไม่ว่า พื้นดินจะถูกทำลายด้วยความไม่รู้เท่าไร แต่สภาพภูมิอากาศ และ นิเวศวิทยาที่อยู่ในเขตศูนย์สูตร ทำให้สามารถพลิกฟื้นภูมิพลังเกษตร ได้ง่าย ขอให้มือน้ำกินน้ำใช้เท่านั้น ประชาชนก็จะช่วยตนเองให้ พอมืออยู่พอมือกินด้วยความสุข สมดังพระราชดำรัสที่คุ้นหูกันดีว่า

“หลักสำคัญว่า ต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้ ถ้าไม่มี ไฟคนอยู่ได้ ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้”

เพราะความที่ทรงเข้าใจคนไทยทุกหมู่เหล่านี้เอง เวลาจะ พัฒนาด้วยโครงการในพระราชดำริ ไม่เคยหักหาญน้ำใจใคร

ทรงรู้ว่าจะต้องให้ชาวไทยเลิกปลูกฝิ่นให้ได้ แต่ก็มิได้เคย หักหาญน้ำใจ ขออาสาสมัครนำไม้ยืนต้นที่ให้ผลขายได้ นำพืชล้มลุก ที่เป็นพืชเมืองหนาว ดอกไม้เมืองหนาว กาแฟ ชา เหล่านี้ไปปลูก เป็นกระบวนการค่อยเป็นค่อยไป กว่าจะได้เป็นสินค้าจากน้ำพระราช หฤทัยส่งให้คนไทยทั้งปวงได้บริโภค ทรงต้องกลับไปแนะนำ ไป แก่ไขอุปสรรค ไปเป็นกำลังใจ อย่างน้อยๆ ก็ ๒๐ ครั้ง พุดง่าย ๆ ใช้ เวลาก็ไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี

โดยสรุป พระองค์ทรงทำวิจัย ไม่ว่าโครงการอะไร จะเป็นงานวิจัยที่ใช้เวลายาวนานกว่าโครงการวิจัยของใครๆ ในแผ่นดิน

นอกจากงานวิจัยแล้ว ก็ยังต้องรับไปเป็นองค์ประธานเปิดงานต่าง ๆ มีผู้บันทึกไว้ว่า ปีหนึ่งๆ มีผู้กราบทูลเชิญไปเปิดงานนี้นั้นโน้นกว่า ๕๐๐ พิธีการ หมายความว่าบางวันต้องเสด็จไปเปิดงาน ๒ แห่งด้วยกัน ขนาดทรงต้องมีพระราชกรณียกิจมากมายเพียงนี้ ยังมีเวลาที่เหลือทำโครงการต่างๆ ทั้งริเริ่มใหม่ ทั้งแก้ไข ปรับปรุง สนับสนุนอีกหลายพันโครงการ

ถ้าไม่เชื่อว่าในหลวงเป็นพระโพธิสัตว์ก็น่าจะงงมากไป

๓. ทรงสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับบุคคลที่ทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจักมีชื่อเสียงอยู่ในมิติไหนของสังคม เช่นทรงสนพระราชหฤทัยกับนักวิชาการที่ได้รับทุนพระราชทาน “อานันทมหิดล” เพื่อไปศึกษาระดับปริญญาเอก หรือระดับผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ

เมื่อประมาณครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประเวศ วะสี ซึ่งเป็นนักเรียนทุนอานันทมหิดลคนแรกๆ (ทุนพระราชทานนี้เป็นทุนให้เปล่า ไม่มีพันธะที่เป็นเงื่อนไขผูกมัด) ขณะนั้นท่านเป็นคนแรกๆ ที่บุกเบิกการแพทย์ชนบท (หมอชาวบ้าน) ในหลวงก็โปรดให้เข้าเฝ้า ซักถามถึงงานและอุปสรรคต่างๆ เรื่องแบบนี้คนยุคข้าพเจ้ารู้ดี เพราะสนทนากันบนโต๊ะอาหาร

ภายหลังวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สื่อสารมวลชนไปพลิกค้นข้อมูลพระราชกรณียกิจต่างๆ ข้าพเจ้าก็ตามดูบ้างเป็นบางเวลา แต่ที่รู้สึกอัศจรรย์ก็คือ โปรดให้ทันตแพทย์หญิงท่านหนึ่งที่ได้รับทุน

อานันท์มหิตล และกำลังทำวิจัยเรื่องอาหารของผู้ป่วยมะเร็งอยู่ที่ ศูนย์แพทย์พัฒนา กรุงเทพฯ ให้เข้าเฝ้า เพื่อทรงประทานพระราช วินิจฉัยในผลผลิตที่ทันตแพทย์หญิงท่านนี้ผลิตขึ้น เรื่องที่ทรงวินิจฉัย งานวิจัยของทันตแพทย์หญิงเกิดขึ้นขณะที่พระองค์พักรักษาตัวที่ โรงพยาบาลศิริราช พ.ศ. ๒๕๕๔

ที่นำเรื่องนี้มาพูดเปรียบเทียบกันก็เพื่อให้เห็นรายละเอียดที่ พระองค์ท่านทรงสนพระทัย ให้กำลังใจกับนักวิชาการไทยตลอดมา แม้อยู่ในโรงพยาบาลยังทรงงานเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัย

เรื่องที่ทรงให้กำลังใจนักกีฬา เช่น สนับสนุนให้ ดร.เจริญ วรรณะสิน นักแบดมินตันรุ่นแรกๆ ที่มีชื่อเสียงให้ไปศึกษาเกี่ยวกับการ กีฬา และเรื่องอื่นๆ อีกมาก ท่านทั้งหลายที่ตามดูข่าวพระราช กรณียกิจที่ถูกนำมาเผยแพร่ในกลางเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นมา จะรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ที่ทรงบริหาราสังคมไทยทุกมิติ

ถ้าไม่ได้เกิดมาภายใต้พระบรมโพธิสมภาร อาจคิดว่าเป็นเรื่อง เหลือเชื่อก็ได้ (ภาษาพูด – ไม่รู้ว่าทรงทำได้อย่างไร)

๔. เพราะไม่ทรงติดทฤษฎีและไม่ต่อต้านหลักการใหญ่ๆ ด้วย วิสัยทัศน์ดังกล่าวนี้ ทำให้พระองค์สามารถจะประยุกต์ความรู้จาก โบราณ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสานเข้ากับวิทยาการสมัยใหม่

เรื่องเหลือเชื่อที่ทรงพระราชทานคำแนะนำให้จัดทำ เพื่อแก้ไข ปัญหาต่างๆ จึงเกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น

– ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก แต่ต้องแนะนำอย่าให้ประชาชน เข้าไปรบกวนป่าที่เสื่อมสภาพ ทั้งไว้สักพัก ป่าก็จะฟื้นสภาพได้เอง

– ปลูกป่าสามอย่าง เพื่อประโยชน์สี่อย่าง เช่นปลูกไม้ยืนต้นไม่ให้ผลผลิต ไม้ทำพลังงาน รวมกันจะได้ประโยชน์สี่ คือเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและอาจเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ด้วย

– ทำให้เขาถูกก่อน ให้เขาเรียนรู้จากของจริง ด้วยความเชื่อเช่นนี้ ทำให้เกิดโครงการวิจัยครบวงจรที่กระจายอยู่ทุกภาค ซึ่งเป็นข่าวที่เผยแพร่ทั่วไป

– พระองค์ทรงมีข้อมูลน้ำในแผ่นดินมากกว่าผู้อื่น ในที่สุดได้ตั้งมูลนิธิอุทกพัฒน์ เพื่อจัดการข้อมูลเกี่ยวกับน้ำทั้งประเทศ รวมถึงพยายามคืนชีวิตน้ำในคลองกรุงเทพมหานครอีกด้วย

– พระองค์เป็นผู้นำคนแรกๆ ที่พยายามจะให้หน่วยงานของประเทศไทยผลิตวัคซีน โดยเฉพาะวัคซีนป้องกันโรคระบาดต่างๆ อาทิ อหิวาตกโรค โปลิโอ วัณโรค โรคเรื้อน เป็นต้น พุดถึงโรคเรื้อนที่วีช่อง ๓ ได้นำชายที่เคยป่วยเป็นโรคเรื้อนสมัยหนุ่มๆ มาออกอากาศ ชายผู้นี้เล่าว่า ผู้ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อนขณะนั้น เหมือนคนตายหรือคนถูกสาปทั้งครอบครัว เพราะความที่กลัวติดโรคจากคนเป็น ทำให้ชาวบ้านทำพรหมทัณฑ์ ไม่คบไม่พูดด้วย อาการที่ชาวบ้านกลัวโรคเรื้อนทำให้คนที่ เป็นโรคเรื้อนต้องหลบซ่อนตัว ไม่กล้าไปหาหมอ เพราะถ้าข่าวการติดโรคกระจายไป ลูกเมียเป็นอันถูกหางเลข คือไม่มีใครยอมเข้าใกล้ พระเจ้าอยู่หัวเมื่อได้ทราบข่าวความกลัวของประชาชน พระองค์ทรงไปเยี่ยมผู้ป่วย ยื่นพระหัตถ์ไปจับมือเขา (คนเล่าเรื่อง) และข่าวในหลวงเยี่ยมคนไข้โรคเรื้อนได้ออกข่าวที่วี (ข่าวดำ) ผลทำให้ความกลัวในหมู่คนไทยลดลง เพราะเห็นว่า

ในหลวงยังไม่ทรงกลัวเลย แม้กระนั้นพระองค์ตั้งมูลนิธิราชประชาสมาสัย เพื่อรับเด็กที่เป็นลูกของคนเป็นโรคเรื้อนมาเรียนรวมกัน ทรงให้มีการไปสืบหาผู้เป็นโรคเรื้อนที่แฝงตัวอยู่ทั่วประเทศให้มาอยู่รวมกันที่ศูนย์รักษา ด้วยพระเมตตาอย่างหาที่สุดมิได้ ทำให้คนเป็นโรคเรื้อนในประเทศไทยลดจำนวนจากแสนกว่าคน เหลืออยู่ทุกวันนี้ประมาณสี่ร้อยคน

ถ้าพระองค์ทรงติดทฤษฎีกลัวติดโรคเรื้อนไปกับชาวบ้านด้วย ป่านนี้คนไทยคงยังมีคนเป็นโรคเรื้อนแฝงอยู่เต็มประเทศ

แค่เรื่องเดียวก็จินตนาการได้แล้วว่า พระองค์คือพระโพธิสัตว์ลงมาปราบทุกข์เข็ญให้ประชาชนคนไทย

๕. ทรงมีเวลาในวันหนึ่ง ๑,๔๔๐ นาทีเท่าๆ กันกับพวกเราทุกคน แต่ไม่ทราบว่าจะทรงบริหารจัดการเวลาในแต่ละวันอย่างไร จึงทำให้เหมือนมีพระองค์อยู่ในทุกวงการ ทุกพื้นที่ ทุกเรื่องที่เป็นปัญหาของไทย หรือทุกครั้งที่เป็นเกียรติเป็นศรีของไทย

๖. ทรงเป็นพุทธบริษัทที่เข้าใจเหตุของปัญหาดีกว่าใครๆ ในแผ่นดินนี้ (เรียกว่า เข้าใจใจในคาถาอัสนชิ)

เมื่อจะแก้ปัญหาทรงแนะนำให้ไปหาต้นเหตุ และไปแก้ที่ต้นเหตุ ปัญหา ก็จะหายไปได้ ตัวอย่างเช่น

ในวันหนึ่งขณะทรงเยี่ยมราษฎรอยู่ในแถบอีสาน มีประชากรในหมู่บ้านที่เป็นโรคคอกพอกจำนวนมาก หลังจากที่หน่วยแพทย์พระราชทานได้เยียวยาผู้ป่วยตามอาการแล้ว ทรงแนะนำผู้ที่เกี่ยวข้องให้ไปหาแหล่งผลิตเกลือสินเธาว์ ว่ามีอยู่ที่แหล่ง และให้นัก

วิชาการแนะนำการเติมไอโอดีนลงไปแหล่งผลิต จึงเกิดโครงการตามเส้นทางการผลิตเกลือ และเหตุแห่งโรคคอพอกก็ได้หายไปจากประเทศไทย (ผู้ติดทฤษฎีตะวันตกจะคิดไม่ถึงในการใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ)

อีกตัวอย่างหนึ่งที่รู้จักกันดี คือการบรรเทาน้ำท่วมจากเส้นทางเดินน้ำภาคกลาง โดยตัดคลองลัดโพธิ์ยาวประมาณ ๖๐๐ เมตร ทำประตูกันน้ำ เพื่อเปิดเปิดน้ำตามที่ต้องการ เช่นเปิดให้น้ำไหลออกทะเล ปิดมิให้น้ำทะเลหนุน โครงการคลองลัดโพธิ์ช่วยทำให้ราษฎรที่พระประแดงซึ่งถูกน้ำท่วมทุกปี ทั้งยังทำให้กรุงเทพฯ มีโอกาสท่วมอีกด้วยนั้น โดยนับจากมีการเปิดประตูน้ำคลองลัดโพธิ์ที่พระประแดงจังหวัดสมุทรปราการแล้ว ชาวบ้านแถบนั้นก็พ้นจากวิกฤตน้ำท่วมตลอดมา

การแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ ได้ผลประโยชน์ทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผู้ที่จะแก้ที่เหตุของปัญหาได้ ต้องไม่ตามทฤษฎีของใคร แต่ต้องอยู่กับข้อมูลที่เป็นจริง ต้องมีแผนที่ที่เป็นภูมิลักษณะ (contour) ของที่นั้นๆ ตรงตามจริง

ประตูน้ำคลองลัดโพธิ์จึงเป็นเครื่องหมายแสดงถึงพระอัจฉริยภาพในการแก้ปัญหา ชนิดที่ไม่มีอยู่ในตำราเล่มใดในโลก แต่อยู่ที่มตธรรมจากญาณปัญญา กระแสน้ำพระราชหฤทัยของพระโพธิสัตว์ที่ทรงงานหนัก (อย่างชาญฉลาด) เพื่อความผาสุกของคนไทยทุกหมู่เหล่าโดยแท้

๗. ผลจากการที่ทรงมีข้อมูลจริง จากการลงไปสำรวจด้วยพระองค์เอง ทรงบันทึกข้อมูล รวบรวม ได้ตรงจริง จนสามารถเห็น ภูมิลักษณะของแผ่นดินไทยได้ตรงจริง จึงแก้ปัญหาได้แทบทุกอย่าง แบบเบ็ดเสร็จ แก่แล้วได้ผลยั่งยืน มั่นคง

ไม่มีนักวิจัยคนใดในแผ่นดินนี้ ที่จะสามารถรู้สภาพปัญหาตรงจริง และรู้วิธีแก้ไขแบบประหยัด ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ เช่น ปลูกหญ้าแฝกตามไหล่เขาเพื่อทำการเกษตรในที่ราบสูง หญ้าแฝกจะลด การชะล้างอินทรีย์สารจากการที่ฝนตกหนัก เพราะเป็นเขาหัวโล้น หญ้าแฝกจะช่วยทำเป็นชั้นบันไดโดยธรรมชาติของหญ้าแฝกเอง แถมกักสารอินทรีย์ไม่ให้ไหลตามน้ำ ส่วนที่ราบสูงข้างล่างให้ทำฝาย ชะลอน้ำ ด้วยวัสดุที่มีอยู่ตรงนั้น แลบนั้น ฝายชะลอน้ำที่สร้างจาก วัสดุตามธรรมชาติ จะทำให้น้ำไหลสู่ที่ราบข้างล่าง จึงเป็นการช่วย รักษาความชุ่มชื้นไว้ในที่สูง ป่าจึงฟื้นสภาพได้เร็ว

การที่คนๆ หนึ่งจะใช้ธรรมชาติแก้ธรรมชาติด้วยกันเอง มีแต่ ผู้ที่มีญาณปัญญาเท่านั้นที่จะมองเห็นวิธีแก้เช่นนี้ (อริยสัจธรรม)

ส่วนผู้เป็นนักวิชาการสำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ เช่นตัว ข้าพเจ้าผู้เขียนบทความนี้ เวลาคิดจะแก้ไขช่วยเหลือชาวบ้าน คิดเป็น แคนำหลักการที่ตนทำปริญญาเอกมาจากเมืองนอกมาปรับใช้ พ้น จากประสบการณ์ที่เคยทำมาจากต่างประเทศ สติปัญญาที่จะคิดเอง อย่างในหลวงพระองค์ท่าน สารภาพตรงๆ ว่าทำไม่เป็น เพราะเป็น ทาสภูมิปัญญาของตะวันตกนั่นเอง

ทั้งหมดคือภาพรวมของเนกขัมมบารมีของในหลวงในทุกมิติ ของการแก้ปัญหา (ทำกิจทุกอย่างตรงประเด็น ไม่ทำการแก้ปัญหา อย่างชี้ข้างไปจับตักแตนอย่างปรัชญาตะวันตก)

บทที่ ๖

ปัญญาบารมี

ปัญญาบารมี

ปรมาตถัสัจจะของพุทธธรรม

พระพุทธเจ้าทรงมองเห็นธรรมชาติเป็นสัจจะที่เป็นองค์รวม จินตนาการของพระองค์สร้างนิยามที่กว้างสุดกำลังความเชื่อของมนุษย์ คือ “สัตว์โลกทั้งหลายเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย”

ด้วยเหตุนี้ ศีลข้อที่หนึ่ง จึงบัญญัติห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต หรือ ประทุษร้ายเบียดเบียนสัตว์ (รวมสัตว์ดิรัจฉาน) ซึ่งแทบทุกลัทธิที่มีมาก่อนพุทธศาสนา ล้วนใช้ชีวิตสัตว์สำหรับบูชาัญ เพื่อแสดงความภักดีที่มนุษย์มอบให้พระเจ้า ความดีที่มนุษย์ทำมักจะถูกสังเวทด้วยชีวิตของสัตว์เสมอ

ปัญญาเป็นองค์ธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญว่าประเสริฐสุด ซึ่งวิทยาศาสตร์ก็สรรเสริญปัญญาว่าเป็นสิ่งประเสริฐเช่นกัน

แต่ทว่าหลักการสร้างปัญญาของทั้งสองศาสตร์มาจากกระบวนการที่แตกต่างกัน

ปัญญาของพุทธธรรมมีหลักใหญ่คือ ศีล สมာธิ ปัญญา เป็นดั่งปิรามิด ขาดอะไรไม่ได้ เพราะจะทำให้ได้มัจฉาปัญญา คือเป็นปัญญาที่เบียดเบียนผู้อื่น เพราะความเห็นแก่ตัวของตนเอง

ปัญญาของวิทยาศาสตร์มีหลักใหญ่คือ ให้สร้างสรรค์อะไรก็ได้ ทั้งรูปธรรมนามธรรม เพื่อใช้เป็นเครื่องเร้าความสุขให้มนุษย์

มนุษย์ยุคโลกาภิวัตน์จึงขาดความสุขไม่ได้

กามสุข คือสุขที่ต้องอิงอาศัยปัจจัยภายนอก ไร้ผ่านตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เช่น อาหาร เครื่องสำอาง ความบันเทิงทุกชนิด เป็นต้น

ปัญญาของพุทธธรรมเป็นปัญญาหยั่งรู้การแปรปรวนของ อารมณ์ตนเอง และมีการใช้สมาธิควบคุมอารมณ์ มีความสงบสุขจาก ภายใน เรียกว่า นิรามิสสุข เป็นความสุขที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องข้อง นิรามิสสุขเป็นสุขที่ประณีต เต็มอ้อม ทำให้พอใจง่าย ขวนขวายที่จะ แสวงหาปัจจัยภายนอกมาปรนเปรอกามสุขของตนเองต่ำ

ในยุคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีของไทยที่มาจากรัฐบาลทหาร ถึงกับ ขอร้องไม่ให้พระสงฆ์สอนเรื่องสันโดษ และนิยามใหม่ว่า “งานคือเงิน เงินคืองาน บันดาลสุข” ซึ่งก็ได้ผลดี เพราะคนไทยบูชาเงินเป็น พระเจ้าในเวลาไม่กี่สิบปี

พระพุทธเจ้าทรงเทศนาครั้งแรกสุดโปรดปัญจวัคคีย์ คือ ชัมมจักกัปปวัตตนสูตร มีใจความว่า ให้ระวังทางสุดโต่งทางการ ปรนเปรอด้วยกามวัตถุ คือกามสุขัลลิกานุโยค และระวังการทรมาณ ร่างกายตนเอง เรียกว่า อตตกิลมถานุโยค

ผู้ที่ชอบบริโภคนิยม ตามใจตนเองสุดๆ มักจะประมาท ไม่ สนใจคำเตือนของพระพุทธองค์

เราจึงพบว่า บางคนเล่นเกมออนไลน์ เป็นเหยื่อของผู้ผลิตเกม เป็นเหยื่อของการสร้างภาพยนตร์มหัศจรรย์ เต็มไปด้วยคอมพิวเตอร์ กราฟิก หรือติดฟังเพลง ติดกันจนลืมเวลา กินเวลานอน เรียกว่า อตตกิลมถานุโยค

คนเหล่านี้ไม่เคยได้สังเกต หรือรู้สึกถึงความประมาทของโลก
ยุคบริโภคนิยม ที่ยังไม่เคยทำอะไรเสร็จ ถ้วยกาแฟออกแบบมาใหม่ๆ
กลืนรสกาแฟต้องปรุณี่ นั้น โน่น

ถามว่ามีอะไรที่ผลิตเสร็จ ตอบได้ทันที ไม่มีอะไรเสร็จสักอย่าง
เดียว

ด้วยเหตุนี้ ค่านิยมดั้งเดิมที่เคยกินอาหารประจำภาค ต่างกัน
แต่ละภาคไม่มาก เช่น คนไทยภาคเหนือกินน้ำพริกอ่อน ภาคกลาง
ชอบกินน้ำพริกปลาย่างปลาทอด ภาคอีสานกินน้ำพริกปลาร้า ภาค
ใต้กินน้ำพริกแกงเหลือง อย่างไรก็ตามก็ต้องเน้นน้ำพริกอยู่ดี

ค่านิยมที่สืบทอดกันมานับแต่สร้างประเทศ ได้ค่อยมลายหายไป
ในยุคบริโภคนิยม หน้าซ้ายังบริโภคคุณค่าเทียมมากกว่าคุณค่าแท้
เช่น ของอย่างเดียวกัน ดิเดี่ยหื้อที่ตั้งระดับโลกราคาเพิ่มขึ้นเป็นสิบ
หรือหลายสิบเท่า แม้กระนั้นนักบริโภคนิยมก็ยังไม่รู้สึกแปลกหรือ
รู้สึกผิดปกติ ยังคงแข่งกันซื้อสินค้าแบรนด์เนม ผู้ขายจึงต้องจ้างผู้ทำ
ประชาสัมพันธ์สร้างแบรนด์ขึ้น น่าสังเกตว่าแม้จะทำด้วยมือคนไทย
ก็ต้องดิเดี่ยหื้อต่างประเทศ มันเป็นดัชนีชี้ชัดว่า แม้แต่ภาษาไทยยังถูก
นักบริโภคนิยมเมินหน้า

ทำไมปัญญาที่เห็นธรรมชาติต้องคร่อมหายไปจากจิตวิญญาณ
ตอบว่าเพราะปรัชญาตะวันตกมองธรรมชาติแบบแยกส่วนและลดทอน

เมื่อเราไม่ศรัทธาในความเรียบง่าย แคंपรุงอาหารก็ต้องเปิบ
พิสดาร เราไม่เชื่อในยาสมุนไพร หรือผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ แต่

ต้องเป็นสารสังเคราะห์เท่านั้น เพราะว่าเราถูกเป่าความเชื่อผ่านการ
ศึกษาในระบบ ให้เชื่อว่าสารบริสุทธิ์ย่อมดีกว่าสารจากธรรมชาติ
ดั้งเดิม

ยุคนี้จึงเป็นยุคที่เต็มไปด้วยความเชื่ออย่างเหลือเชื่อของผู้คน
ที่วิ่งตามบริโภคนิยมสุดโต่ง

แทบทุกคนคิดไม่ออกว่า สารบริสุทธิ์ทุกชนิดไม่มีทางที่จะใช้
งานได้ ถ้าไม่ผสมกับสารอื่นๆ หน้าซำแค่คิดง่ายๆ ว่ากิน ดีอะไร
เข้าไปในร่างกาย ก็กลายเป็นสารผสมอยู่ดี แสดงว่าคิดเป็นแค่
ขั้นตอนเดียว คือเชื่อสิ่งที่เขาบอก แม้จะถูกหลอกก็ไม่ว่า ยังยินดี
เต็มใจให้หลอกอีกด้วย

การที่ต้องแยกสารให้บริสุทธิ์ แล้วเติมสารโน้น นี่ นั่น ทำให้
ร่างกายต้องมีภาระรับสารแปลกๆ เข้าไป

แต่ที่สำคัญคือ ทำให้มนุษย์มีทัศนคติไม่ดีกับธรรมชาติแบบ
องค์รวม เห็นต้นไม้ใบหญ้ารกตา รำคาญใจ ชอบตัดแปลง ตกแต่งใหม่
ให้วิจิตรตามสไตล์ที่ตนคิดว่าดี

หลักการที่ว่า ธรรมชาติแท้จริงคือมารดาของชีวิต จึงเป็นแค่คำ
พูดไร้ความหมาย มองไม่เห็นคุณค่าของแผ่นดิน ผืนน้ำ และอากาศที่
บริสุทธิ์

ที่เคยเกรงใจธรรมชาติ จะกินจะอยู่จะใช้แต่พอเพียง ก็เป็นอัน
จบสิ้น บางคนยังคิดว่าเกรงใจธรรมชาติเป็นความโง่ชนิดหนึ่ง

สิ่งที่น่าอัศจรรย์ของสังคมไทยคือ มีคนจำนวนไม่น้อยที่เชื่อว่า

เงินมีอำนาจซื้อได้ทุกอย่าง เช่น ซื้อตำแหน่ง ซื้อเสียงประชานิยมไปโดยซื้อโอกาส (จะสอบเข้าทำงาน) และที่น่าอัศจรรย์มากที่สุดคือ ใช้เงินซื้อบุญบารมี

แม้จะซื้อบุญใส่บาตรหลงเหลืออยู่ บางคนก็ยังมักง่ายหยิบชนบัตรใส่บาตรพระก็มี

ในที่สุดถึงกับเชื่อว่า อำนาจเงินสามารถซื้อโอกาสได้ เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าในโลกทิพย์ได้

ไม่น่าเชื่อว่า เงินเป็นของสมมติ ใช้ไม่ถึงแค่หนึ่งร้อยปี แต่มีอำนาจเกินหน้าเกินตาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ชนิดอื่นๆ

พุทธธรรมมิได้ต่อต้านการใช้เงิน แต่ให้หลักไว้ว่าเงินเป็นสิ่งสมมติชนิดหนึ่ง ใช้ให้เป็นจะเป็นคุณ แต่ถ้าใช้ไม่เป็น เงินก็จะเป็นนายหรือเป็นเจ้าของชีวิตของมนุษย์ได้

พุทธธรรมมิได้มีบัญญัติห้ามพัฒนาวัตถุ ส่งเสริมด้วยซ้ำไปว่าควรพัฒนาให้แยกคายอย่างไร แต่ให้ข้อควรสังวรว่า อย่าใช้อย่างดัดแปลงกามวัตถุอย่างสุดโต่ง ไม่รู้จักจบสิ้นเสียที

ปัญญาบารมีของในหลวง

ถ้าลองตั้งสมมติฐานว่า ในหลวงท่านทรงเห็นว่าพุทธบัญญัติเหนือกว่าปัญญาจากวิทยาศาสตร์ พระองค์ท่านจะทรงเผชิญกับอุปสรรคอะไร เพราะการทำงานทุกชนิดต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้อื่นจำนวนมาก

ลองคิดเล่นๆ ว่า เมื่อครั้งที่พระองค์ยังเป็นยุวกษัตริย์ เพิ่งผ่านพิธีบรมราชาภิเษกใหม่ๆ พระองค์ก็ทรงมีพระราชประสงค์สร้างสรรค์

บ้านเมือง เช่น เขียนักวิทยาศาสตร์เข้าวัง ทรงดำริจะทำฝนเทียม
เมื่อกว่าครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ทั้งที่ไทยยังไม่เคยพบปัญหาภัยแล้ง
มโหฬาร ฟ้าฝนยังตกดีแบบเขตรมรสุม

นักวิชาการทั้งหลายยอมไม่เห็นความจำเป็นในการทำ
ฝนเทียมอย่างแน่นอน

พระองค์จึงทรงต้องค้นคว้าวิจัยด้วยพระองค์เอง เพราะค่าใช้จ่ายสูง
อีกสิบกว่าปีถัดมาจึงได้ทรงทดลองทำฝนเทียมที่เขาน้ำใหญ่ เพื่อพิสูจน์
ว่าจะมีฝนตกตามที่คำนวณไว้หรือไม่

พระองค์ทรงทดสอบฝนเทียมอีกหลายสูตร จนทำให้ต่างประเทศ
สนใจ โดยเฉพาะรัฐบาลสิงคโปร์ขอมาดูงาน ตามที่อ่านมาในบันทึก
ฝนหลวงพบว่า การทดลองในวันนั้น ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ฝนตก
ที่แก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ตรงที่พระองค์คำนวณไว้ และฝน
ตกหนักมากขนาด ๑๐๐ มิลลิเมตรที่แก่งกระจาน ซึ่งหมายความว่า
ฝนเทียมคราวนั้นลงทุนด้วยสารเคมีไร่ละ ๒ สตางค์ ถูกอย่างเหลือเชื่อ
ตั้งแต่นั้นฝนหลวงก็ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย จนราชการ
ยอมรับที่จะจัดตั้งกรมฝนหลวงขึ้น

สรุปได้ว่า แม้จะเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ถ้าเสนอโครงการที่ผู้อื่น
ไม่เห็นด้วย ก็จะไม่ได้รับความร่วมมือ ถ้าพระองค์ไม่มีปัญญาบารมี
คู่กับวิริยะบารมี โครงการอีกมากมายคงไม่เกิดขึ้นในแผ่นดิน โดย
เฉพาะโครงการที่อัศจรรย์ที่สุดในทัศนะของผู้เขียนบทความนี้ คือ
เกษตรทฤษฎีใหม่ของพระองค์ท่าน

ทำไมจึงกล่าวว่าเกษตรทฤษฎีใหม่อัศจรรย์กว่าเรื่องอื่นๆ

คำตอบก็คือ การปลูกพืชเชิงเดี่ยวสุดสายตา เป็นเรื่องที่ชาวนาชาวไร่ของไทยปรับตัวจนทำเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่แล้ว

ความอัศจรรย์ของเกษตรทฤษฎีใหม่

ชาวไร่ชาวนาปรับตัวเข้ากับพืชเชิงเดี่ยว เช่น ทำนาข้าวใช้เทคโนโลยีทันสมัย มีรถไถนา รถหว่านข้าว รถเกี่ยวข้าว รถสีข้าว ทุกอย่างเป็นเทคโนโลยีหมด ชาวนาคือผู้บริหารต้นทุน ค่ารถไถ ค่ารถหว่านข้าว ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง อื่นๆ ปัญหาก็คือเมื่อราคาข้าวตก หรือเกิดอุทกภัย ชาวนาชาวไร่สิ้นเนื้อประดาตัว เพราะที่ไม่สามารถจะมีเงินไปใช้หนี้ที่ต้องกู้เขามาทำนาทุกชั้นตอน

มีแต่นายทุนขนาดใหญ่ที่จะทนการขาดทุนได้ระยะยาว ส่วนชาวนาส່วนมากพบปัญหาขาดทุน แค่มดตัวปีเดียวก็เป็นเหตุ เกิดปัญหาเป็นหนี้เรื้อรังสะสมหมักหมมไปตลอดเวลายาวนาน

นอกจากนี้ ยังมีการเผชิญกับความเสี่ยงราคาข้าวตก และปัญหาอื่นๆ ซ้ำๆ ซากๆ

ในหลวงทรงคิดทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อแก้ปัญหาคาการเป็นหนี้สินไม่จบสิ้นของชาวนาชาวไร่ไทย

เนื่องจากเกษตรกรรายย่อยยังมีอยู่ เขาอาจมีที่ ๑๐ ไร่ หรือมากกว่าเล็กน้อย

ต่อไปนี่คือเกษตรทฤษฎีใหม่โดยแบ่งพื้นที่ขนาดเล็กเป็น ๔ ส่วน

๑. ไร่ย่อยละ ๓๐ ของพื้นที่ให้ขุดสระลึก ๔ เมตร สำหรับกักน้ำใน

ฤดูฝน และใช้เป็นน้ำเสริมในฤดูแล้ง ตลอดจนเลี้ยงสัตว์น้ำพืชน้ำไว้ในสระและขอบสระ

๒. ร้อยละ ๓๐ ใช้ปลูกข้าวในหน้าฝน เพราะพื้นที่ห่างจากเส้นทางชลประทาน

๓. ร้อยละ ๓๐ ใช้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม พืชไร่ พืชสมุนไพร แล้วแต่ความเหมาะสม

๔. ร้อยละ ๑๐ ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ทำปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก โรงเพาะเห็ด คอกสัตว์ แปลงผักสวนครัว

นี่เป็นอัตราส่วนคร่าวๆ ทุกอย่างหันกลับไปใช้มือทำงาน ไถนา ใช้ควายเพราะเป็นแปลงเล็กๆ

ผลจากการใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ กล่าวคือ ไม่ว่าจะเกิดฝนแล้ง ราคาข้าวตกต่ำ หรืออุปสรรคอื่นๆ ชาวนาก็ยังพอมีพอกิน เพราะมีอาหารอยู่รอบบ้าน ปุ๋ยก็ไม่ต้องซื้อ สุขภาพก็ดีขึ้น งานมีทำตลอด ไม่ต้องทิ้งบ้านไปเป็นแรงงานยามที่เก็บเกี่ยวแล้ว

นี่คือวิถีชีวิตพอเพียง มั่นคง ยั่งยืน ถ้าขยันมากก็จะปลดหนี้ได้เร็ว และสามารถฟื้นฟูที่ดินให้อุดมสมบูรณ์ เพราะมีแนวศรียาครอบ

ปัญหาก็คือ ชาวนาติดภาพรถไถนาที่มีโฆษณา และติดภาพลด แลก แจก แถม ขณะซื้อปุ๋ยและยาฆ่าแมลง

น่าสนใจว่า ผู้ที่ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่พอมืออยู่ และเป็นตัวอย่าง เป็นกำลังใจให้กับเกษตรกรที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว

แต่ทว่าก็มีไม่มากนัก เพราะภาพพืชเชิงเดี่ยวตามทฤษฎีตะวันตก

ยังเป็นเรื่อง que เห็นอยู่ ทั้งในทีวี หนังสือพิมพ์ ฯลฯ อีกทั้งเกษตรกรรมเริ่มคุ้นเคยกับการบริหารจัดการ ใช้เวลาที่มีไปกับการบันเทิง บางทีก็เป็นการพนัน ที่จะหันมาใช้มือทำงานอีกครั้งไม่ใช่เรื่องง่าย ชาวเขาก็ติดบริโภคนิยม และติดกำไรขาดทุน ไม่เห็นค่าของการทำงานด้วยมือ

ถามว่า ถ้าไม่ใช่โครงการพระราชดำริ และถ้าไม่ใช่พระบารมีของพระองค์ท่าน จะมีคนเชื่อและทำตามเกษตรทฤษฎีใหม่ไหม

คำตอบในใจของท่านคงมีอยู่แล้ว คนที่รักความสะดวกสบายและการขับเครื่องจักร มีหรือจะเห็นดีเห็นงามกับการมาจับควายไถนา ดูเหมือนถอยหลังเข้าคลอง

ข้าพเจ้าผู้เขียนลงความเห็นว่ เกษตรทฤษฎีใหม่ที่พระองค์คิดขึ้นล่าสุดนี้ จึงเป็นทฤษฎีที่จะพาคนไทยกลับไปเคารพธรรมชาติอีกคำรบหนึ่ง

เกษตรทฤษฎีใหม่แม้ว่ายังไม่ขยายวงกว้าง แต่ก็จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะฟื้นคืนจิตวิญญาณของคนสยามกลับคืนมาอีก

ผู้ที่อยู่กับธรรมชาตินานพอ จะมีปฏิภาณพอที่จะรู้ว่า ความสุขที่แท้จริงคืออะไร

ระบบสหกรณ์เครื่องมือคู่ความสามัคคีกลับคืน

คนไทยสมัยใหม่รวมตัวกันเป็นหมู่ใหญ่ ไม่ใช่ประกอบพิธีทางศาสนาตั้งโบราณกาล แต่รวมกันเพื่อเชียร์กีฬา โดยเฉพาะฟุตบอล แมตซ์สำคัญร่วมกัน เพื่อชมมิวสิควิดีโอ แสงสีเสียง ร่วมกันที่ไรก็ต้อง

ซื้อบัตรราคาแพงมาก จึงจะอยู่ชิวเวที้ มิเช่นนั้นก็ต้องดูจากจอยักษ์
ถามว่าไม่เห็นดาราแล้วเสียค่าบัตรแพงทำไม ตอบว่าเพราะเข้าไป
แสดงออกได้เต็มที่ ต่างคนต่างกรี๊ดร้อง ไม่มีใครใส่ใจใคร จึงเป็นที่
ระบายความเครียดอย่างดี

คนไทยสมัยก่อนรวมกันในงานบุญ กฐินสามัคคี งานแต่งงาน
งานศพ งานเกี่ยวข้าว ในงานเหล่านั้นต่างฝ่ายต่างต้องช่วยกันทำ
เพื่อความถูกต้องและความชอบธรรมของงาน ความสามัคคีจึงเป็น
ผลพลอยได้

ทำอย่างไรจึงจะทำให้ความสามัคคีของชุมชนกลับคืน

ด้วยพระปรีชาญาณ ในหลวงทรงเห็นว่า ระบบสหกรณ์การเกษตร
เป็นทางออกที่ดีที่สุด

สหกรณ์การเกษตรเกิดขึ้น พระองค์หวังให้มีการรวมตัวกันของ
เกษตรกร เพื่อที่จะช่วยกันสร้างถนน พัฒนาแหล่งน้ำ พัฒนาการปลูกพืช
การบำรุงดิน การเลี้ยงปศุสัตว์ การทำปุ๋ย การสอนอาชีพในครอบครัว
และช่วยให้เกษตรกรนำผลผลิตมารวมตัวกันเพื่อทำเป็นพาณิชย์

ทรงให้จัดตั้งสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงเป็นแห่งแรก จดทะเบียน
วันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ และจัดให้เป็นศูนย์สาธิตสหกรณ์เพื่อ
เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับจังหวัดอื่นๆ ซึ่งต่อมาก็มีการจัดตั้งสหกรณ์
การเกษตรขึ้นอีกหลายจังหวัด

เมื่อเกษตรกรรวมตัวกันได้ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ง่ายขึ้น เช่น
ส่งวิทยากรไปฝึกสอนศิลปาชีพบางเรื่อง แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิด

ขึ้นเฉพาะหน้า เพราะสหกรณ์การเกษตรจะรู้ปัญหา และรู้วิธีแก้ไข
ปัญหา และทำให้เกษตรกรกลับคืนสู่ความสามัคคีได้

การรวมตัวกันเป็นสหกรณ์การเกษตร เพื่อช่วยกันกำจัด
อุปสรรค ไม่ใช้รวมตัวกันเพื่อแข่งขันเอากำไรต่อกัน

มนุษย์เริ่มกลับมาเห็นคุณค่าของกันและกัน ฟังพา ช่วยเหลือกัน
ระบบสหกรณ์การเกษตรจึงเสมือนสิ่งค้ำยันไม่ให้ระบบการแข่งขัน
ตัวใครตัวมัน เข้ามากลืนจิตวิญญาณของไทยจนสิ้นซาก

ข้าพเจ้าเห็นว่า ระบบสหกรณ์การเกษตรเป็นต้นแบบที่จะเรียก
พลังของชุมชนให้เข้มแข็งกลับคืนมา ในสมัยโบราณชุมชนเข้มแข็ง
เป็นระบบการปกครองของสยามประเทศที่อยู่กันอย่างชุมชนบ้านพี่
เมืองน้อง

ถ้ามิใช่เพราะปัญญาบารมีของในหลวง ระบบสามัคคีธรรมของ
คนในชุมชน คงไม่อาจเกิดขึ้นมาได้

การสูญเสียคือการได้มา

“ขาดทุนคือกำไรถ้าคิดเป็น”

“วิกฤตคือโอกาส”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ท่าน
ทรงเป็นในหลวงที่ทรงทำทุกวิกฤตให้เป็นโอกาสแห่งการพัฒนา
ยกตัวอย่างเช่น

เมื่อดินแล้ง ภูเขาโล้น น้ำท่วม ทุกวิกฤตการณ์ที่ผ่านมาในสังคมไทย เป็นวิกฤตการณ์ที่เป็นโอกาสให้พระองค์แก้ไขและปรับให้เป็นการพัฒนา

การทำไร่เลื่อนลอยและการปลูกฝิ่นของชาวไทยภูเขา ถูกปรับให้เป็นการปลูกพืชเมืองหนาว เพื่อตรึงชาวเขาให้อยู่กับที่ ไม่ลักลอบทำลายป่าต้นน้ำ

โดยเริ่มแรก ปลูกพืชที่ทำกำไรระยะสั้น เช่น สตรอว์เบอร์รี แครอท ผักกาดหอม บล๊อคโคลี่ กะหล่ำปลี ทำนองนี้

พระองค์ทรงมีหน่วยเกษตรของกระทรวงเกษตรฯ เป็นผู้ช่วย และเป็นพี่ปรึกษา โดยตั้งผู้ใกล้ชิดให้เป็นหัวหน้าโครงการ

จากการล้มลุกคลุกคลานในปีแรก เพราะชาวเขาไม่คุ้นเคยที่จะปลูกพืชอื่นๆ นอกจากฝิ่น ในปีถัดมาเมื่อผลผลิตเริ่มทำรายได้ ก็แนะนำให้ปลูกไม้ยืนต้นเมืองหนาว เช่น ท้อ แอปเปิล แมคคาดีเมีย ต่อมาก็ปลูกกาแฟ ชา และที่พัฒนาจนกลายเป็นสินค้าส่งออก และเป็นแหล่งท่องเที่ยว คือการปลูกไม้ดอก ปลูกเห็ดเมืองหนาว ปลูกผักสลัดเมืองหนาว (ผักกาดแก้ว) และอื่นๆ ที่คนทันสมัยเห่ออยากรับประทาน

ผลสำเร็จต้องเริ่มต้นจากการแนะนำ ทำไร่ขั้นบันไดเพื่อมิให้น้ำฝนชะล้างหน้าดิน รวมทั้งวิธีบำรุงดิน วิธีกันการสไลด์ของดิน

ผลผลิตจากการพัฒนาที่ดินเมืองเหนือ ทำให้คนในเมืองโดยเฉพาะคนกรุงเทพฯ ได้มีดอกไม้ที่สวยงาม ได้มีผลไม้เมืองหนาว ผักเมืองหนาว

ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต้องเข้าคู่กับอาหารตะวันตก เช่น สเต็ก พิซซ่า แมคโดนัลด์ทุกชนิด รวมทั้งไก่ทอด KFC ฯลฯ

นอกจากนี้ทำให้ทิวทัศน์เมืองเหนือเป็นภูมิประเทศที่งดงาม มีแม่น้ำหนึ่ง มีทุกอย่างที่คนช่างฝันอยากเห็นและได้เห็น ได้สัมผัส ด้วยการไปท่องเที่ยว ไปตั้งแคมป์ ไปปีนเขา ไปสารพัด ตามแต่หัวใจเรียกร้อง ตามประสานใจทันสมัย บริโภคทุกอย่างที่ขวางหน้า

เหตุทั้งหมด มาจากการเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสของในหลวง ที่เป็นแกนแท้ของการแก้ไขปัญหา ที่มีแต่ในหลักของพุทธธรรม เท่านั้น

บทที่ ๓

วิริยะบารมี

วิริยะบารมี

มหาบุรุษไม่ล้มเลิกความตั้งใจ

วิริยะบารมี หมายถึงความตั้งใจของมหาบุรุษที่เมื่อปรารถนาจะทำอะไรแล้ว จะไม่ทิ้งเป้าหมายของตนเอง แม้ขณะกระทำ มองไม่เห็นความสำเร็จก็ตาม

พระพุทธองค์ทรงตรัสว่า “คนจะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร” ความเพียรจัดเป็นกลุ่มธรรมสำคัญของการดับทุกข์ เรียกว่า สัมมัปปธานสี่ (การมุ่งมั่นทำความเพียรชอบ) ได้แก่

หนึ่ง เพียรละอกุศลกรรมให้หมดไป

สอง ไม่ทำอกุศลกรรมใหม่ให้เกิดขึ้น

สาม ประคองกุศลกรรมให้คงอยู่

สี่ กุศลกรรมที่ยังไม่มี ทำให้มีขึ้น

เมื่อครั้งที่พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นพระมหาชนก เป็นชาติที่มีวิริยะบารมีโดดเด่น

กล่าวคือ เมื่อมีพระราชประสงค์จะกลับเมืองเกิดที่ชื่อว่ามิถิลานคร เรือเกิดอับปางกลางทะเล ซึ่งมองเห็นแต่น้ำกับฟ้า แต่พระมหาชนกก็ไม่หวาดหวั่น กลับพยายามว่ายน้ำในมหาสมุทรอยู่ ๗ วัน ๗ คืน จนกระทั่งนางมณีเมขลาเหาะมาพบ

ขาดกเรื่องพระมหาชนก ได้รับการแปลจากภาษาบาลีโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งในขณะที่พระองค์

ทรงงานเพื่อช่วยราษฎรอย่างมากมาย ยังทรงแบ่งเวลาศึกษา
ไวยากรณ์ภาษาบาลี ซึ่งไม่ง่ายเลย

ภิกษุรูปใดเขียนภาษาบาลีได้ไม่ผิดและเขียนได้ตามข้อสอบ
ที่ให้ไว้ จะได้รับเกียรติสูงสุดรู้จักกันว่า “ป/ท. ๙”

ของยากๆ เช่นนี้ ในหลวงได้ทรงแสดงถึงวิริยะบารมีในทาง
วรรณกรรม ที่มีภิกษุเก่งๆ ไม่กี่รูปสามารถทำเช่นนี้ได้

ต่อไปนี้ คือ ข้อความโต้ตอบระหว่างนางมณีเมขลาและ
พระมหาชนก

นางมณีเมขลาเมื่อเห็นพระมหาชนกว่ายอยู่ในมหาสมุทร จึง
ถามด้วยความสงสัยว่า แน่ใจหรือจะถึงฝั่ง

พระมหาชนกตรัสตอบว่า “เราเห็นอานิสงส์ของความเพียร ขึ้น
ชื่อว่าความเพียรของบุรุษย่อมไม่เสียหาย ย่อมตั้งอยู่ในความสุข แม้
มองไม่เห็นฝั่ง ก็ต้องพยายาม”

นางมณีเมขลา ก็ตอบว่า “ฝั่งมหาสมุทรกว้างหาประมาณไม่ได้
ความพยายามอย่างลูกผู้ชายของท่านก็เปล่าประโยชน์”

พระมหาชนกตรัสตอบว่า “บุคคลเมื่อกระทำความเพียร แม้จะ
ตายก็ได้ชื่อว่า ไม่เป็นหนี้ระหว่างหมู่ญาติ เทวดา และบิดามารดา
อนึ่ง บุคคลเมื่อทำกิจอย่างลูกผู้ชาย ย่อมไม่เดือดร้อนภายหลัง”

ทั้งหมดนี้ลอกมาจาก “พระมหาชนก” ในหลวงทรงพระราชนิพนธ์
ไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙

ความหมายของวิริยะบารมีเป็นปฏิจจสมุปบาทที่ลึกซึ้ง

ที่มนุษย์ยุคบริโภคนิยมควรใส่ใจอย่างยิ่ง

นั่นก็คือ แค่เปิดน้ำดื่มหนึ่งขวด เราก็เห็นมนุษย์จำนวนเป็นแสนคน รับผิดชอบการผลิตน้ำดื่มขวดนั้น (ปฏิเสธสมุptionาในการผลิตน้ำดื่ม)

เริ่มจากการเจาะหาก๊าซในอ่าวไทย การฝังท่อก๊าซหลายร้อยกิโลเมตรมาที่โรงงานอุตสาหกรรมมาบตาพุด มีโรงงานที่ต้องกลั่นก๊าซเป็นชั้นๆ นำชั้นที่ต้องการไปโพลิเมอไรซ์ (polymerize) เป็นไวนิลคลอไรด์ นำของเหลวที่ได้ไปทำเป็นโพรพลาสติก นำโพรพลาสติกไปทำเป็นโพลิเมอร์ที่ต้องการ ว่าต้องการโพลิเมอร์มีความทนทานขนาดไหน บริษัทผลิตน้ำดื่มซื้อโพรพลาสติกไปออกแบบขวดให้เป็นสัญลักษณ์ของตนเอง และบรรจุน้ำดื่ม นำไปโฆษณาว่า แม้แต่น้ำวิเศษยังสู้น้ำดื่มยี่ห้ออื่นๆ ไม่ได้เลย น้ำดื่มที่ผลิตอย่างยาก ใช้ความรู้ทางวิชาการอย่างมาก ใช้น้ำมันเตาเพื่อขับเคลื่อนไฟฟ้า โรงงานอุตสาหกรรม ไม่นับโลจิสติกส์และการวางขายปลีก ทุกขวดของน้ำดื่มมีประวัติผ่านมือและความรับผิดชอบต่อคนมานับไม่ถ้วน นำอัศจรรย์จริงหนอ มนุษย์จับขวดน้ำแค่มาก็หนักโยนทิ้งลงถังขยะหรือโยนกลับคืนธรรมชาติ

**แค่น้ำวันละขวดก็เป็นหนี้ธรรมชาติและมนุษยชาติ
นับไม่ถ้วนแล้ว**

หน้าข้ามมนุษย์ยุคบริโภคนิยมมิใช่แค่น้ำเท่านั้น ยังกินอาหารสะดวกซื้อ โยนโฟม โยนถุงพลาสติก โยนกล่องนม ฯลฯ ทิ้งอีกต่างหาก

ถ้าเป็นหนี้ขนาดนี้แล้ว ไม่ใช่ความเพียรทำอะไรสักอย่างเพื่อ
ตอบแทนมนุษยชาติและธรรมชาติ ก็จะไม่เสียชาติเกิดอย่างยิ่ง

แม้จะसानกระบุง ตะกร้า ทอผ้าไหม ทำความเพียรให้เกิดขึ้น
ก็ยังได้ชื่อว่าไม่เสียชาติเกิด ต่างจากคนที่ท่องเที่ยววัดดูพระไปวันๆ
ไม่มีเป้าหมายว่าจะทำอะไร เพื่อใคร ใช้หนี้สังคม ใช้หนี้อารยธรรม
ใช้หนี้ธรรมชาติ ที่ต้องให้ข้าว น้ำ อากาศ ตลอดทุกวัน

ถ้าเข้าใจพระธรรมที่อยู่ในพระมหาชนกแค่ข้อนี้ข้อเดียว
บุคคลย่อมไม่อาจนิ่งเฉย ดูตาย มองเห็นปัญหารอบบ้านรกรุงรัง
ถนนพัง น้ำประปารั่ว ฯลฯ ปัญหาที่ว่าธุระไม่ใช่ คงไม่เกิดขึ้นแทบ
ทั่วฟ้าแผ่นดินไทย

ในหลวงทรงเป็นพระโพธิสัตว์ ที่ทำงานอย่างไม่เห็นแก่ความสุข
ส่วนพระองค์

วิริยะบารมีของพระองค์ท่าน ย่อมทำให้สะท้อนไปถึงมิติต่างๆ
ท่านทรงเกิดมาเป็นลูกผู้ชายตัวจริงโดยแท้

พระราชกรณียกิจของพระองค์มีมากมาย หลายโครงการสำเร็จ
ให้ผลประโยชน์เป็นรูปธรรม แต่ทว่าต้องใช้วิริยะบารมีของในหลวง
มากเท่าไร ไม่ใช่จะสำเร็จง่าย ๆ ดุจนางมณีเมขลาอุ้มพระมหาชนก
เข้าถึงฝั่งมหาสมุทร

วิริยะบารมีของในหลวง

๑. ขณะที่เป็ญยวักษัตริย์ พระองค์ต้องใช้ความเพียรอย่างมาก
ในการเรียนดนตรี จนกระทั่งสามารถแต่งทำนองเนื้อร้องที่เป็นสากลได้

พระองค์ต้องเพียรที่จะทำงานศิลปะอื่นๆ เช่น การวาดภาพ การปั้น การถ่ายภาพ การเขียนแผนที่ จนกระทั่งได้รับสมัญญานาม อัครศิลปิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรงต้องเพียรเล่นดนตรีแจ๊ส โดยเป่า แซกโซโฟนและเครื่องดนตรีที่ต้องใช้กำลังปอดมาก ทรงดนตรีกับ วงดนตรีสากลได้ทันที จนกระทั่งได้รับเกียรติทูลเกล้าฯ ถวายปริญญา กิตติมศักดิ์จากสถาบันการดนตรีและศิลปะแห่งกรุงเวียนนา ประเทศ ออสเตรีย ที่ทรงดนตรีพระราชนิพนธ์ของพระองค์เองให้แขก ผู้มีเกียรติฟัง และได้รับการสดุดีว่า วิเศษที่สุด

๒. ทรงเป็นนักวิจัยที่เก็บข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับภูมิลักษณะของ แผ่นดิน ประเพณี ความแตกต่างของชนเผ่า ครอบคลุม กว้างไกล นี่คือลักษณะของนักมานุษยวิทยาที่น่าอัศจรรย์

นอกจากนี้ ยังเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา ด้านอาชีพ การทำมาหากิน ทำให้พระองค์มีภาพแบบ องค์กรรวมของสังคมไทย

ด้วยเหตุที่คนไทยส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรรม พระองค์จึง เอาใจใส่เรื่องการจัดหาน้ำเพื่อการเกษตร ใช้ความเพียรเกี่ยวกับเรื่อง การชลประทานมากที่สุด ทั้งสร้างอ่างเก็บน้ำมากมาย สร้างเขื่อน ชลประทาน ฝ่ายชลล่อน้ำ ฯลฯ

๓. ก่อนที่พระองค์จะเชี่ยวชาญเรื่องน้ำ พระองค์ต้องไปศึกษา ทุกโครงการที่รัฐบาลมีนโยบายสร้างเขื่อน ทรงเสด็จไปทอดพระเนตร การสร้างแต่ละเขื่อนหลายๆ ครั้ง ราวกับเป็นวิศวกรควบคุมการสร้าง

นี้แสดงว่าทรงไปเพื่อศึกษาเทคโนโลยีการสร้างเขื่อน เพื่อประโยชน์ต่างๆ

พ.ศ. ๒๕๐๕ ทรงมีข้อมูลแหล่งน้ำต่างๆ อยู่ในพระหัตถ์ แล้วเริ่มต้นโครงการพระราชดำริเกี่ยวกับการเก็บกักน้ำเขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นแห่งแรก

ทรงมีความเชื่อว่า ถ้าสามารถแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนเรื่องน้ำ ให้ราษฎรได้มีน้ำกิน น้ำใช้ น้ำเพาะปลูก ราษฎรย่อมมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น ทุกอย่างก็จะดีขึ้นตามไปด้วย จากนั้นมาไม่ว่าจะเสด็จไปที่ไหน จะทรงถือแผนที่ไว้ในพระหัตถ์ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ และซักถามข้อมูล จดรายละเอียดไว้ในแผนที่ส่วนพระองค์

ในภาคเหนือ การพัฒนาต้องเป็นการพัฒนารักษาต้นน้ำลำธาร และมีจุดมุ่งหมายหยุดการทำให้เสื่อมลงของชาวเขาเผ่าต่างๆ ทรงพยายามหาอ่างเก็บน้ำให้เหมาะกับชาวเขา เพื่อให้พ้นจากความเดือดร้อนจากการขาดน้ำให้ได้ โดยทำโครงการฝายทดน้ำบ้านหนองหอย ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นก็มีพระราชดำริสร้างอ่างเก็บน้ำอีกหลายแห่งในภาคเหนือ และอ่างเก็บน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากมายหลายจังหวัด ส่วนภาคใต้ปัญหาเรื่องน้ำแตกต่างออกไป ทรงต้องฟันฝ่าพายุต่างๆ จึงเกิดโครงการแก่งดินกว่าจะฟันสภาพของดินภาคใต้ให้ทำการเกษตรได้ไม่ง่ายเลย ต้องใช้วิริยะบารมีมากมายมหาศาล

ไม่มีใครในประเทศไทยที่รู้เรื่องน้ำดีเท่าพระองค์ท่าน พระองค์จึงทรงสามารถให้คำแนะนำยามน้ำท่วม น้ำแล้ง ขาดน้ำ แก่ประชาชนทั่วประเทศ รวมทั้งกรุงเทพมหานครด้วย

เฉพาะเรื่องการบริหารจัดการน้ำกิน น้ำใช้ น้ำเพื่อการเกษตร
ก็ว่าอัจฉริยะเหลือเชื่อแล้ว ยังต้องแก้ไขเหตุการณ์น้ำเน่าตามแม่น้ำ
ลำคลอง หรือตามเมืองที่เกิดผลกระทบจากความเป็นเมือง และ
อุตสาหกรรม

พูดภาษาสมัยใหม่คือ ต้องจัดนิเวศวิทยาของประเทศไทยแทบ
ทุกมิติ พระองค์เดินทางเกือบประมาณหนึ่งในสี่ของพื้นที่ประเทศไทย

๔. วิริยะบารมีทางวรรณกรรม

สิ่งที่เด่นชัดที่สุดคือ ในหลวงทรงเป็นพระบรมมทูต พระบรม
ราชาบาท พระราชดำรัสต่างๆ ล้วนเป็นวรรณภูมิของชีวิต หรือบางทีก็
เป็นอริยสัจของพุทธธรรม

**ภาษาที่ช่วยทำให้มนุษย์มองเห็นตนตามที่เป็นจริงได้
ถือว่าเป็นภาษาประเสริฐสุด**

พุทธบริษัทผู้นำถึงสังฆธรรมดังกล่าว น่าจะชวนขวยศศึกษา
ปรมัตถธรรมของพุทธธรรม ทั้งนี้เพราะผู้บริหารการศึกษาของไทย
ไม่เข้าใจเรื่องนี้ แต่ไปหลงยกยอภาษาวิทยาศาสตร์ จนยกเลิกแก่นแท้
ของพุทธธรรม มิให้เยาวชนไทยมีโอกาสได้ซาบซึ่งปรมัตถสัจจะที่
พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้

ภาษาวิทยาศาสตร์ประสบความสำเร็จตรงที่สามารถทำให้
มนุษยชาติมีที่พึ่งทางใจอันใหม่ และเลิกกลัวพระเจ้าลงโทษ เมื่อใครๆ
ก็หันมาใช้ระบบการศึกษาของตะวันตก ภาษาวิทยาศาสตร์ซึ่งอยู่ใน
รูปภาษาอังกฤษจึงได้รับการแปลเป็นภาษาแม่ของชาตินั้นๆ

แต่สังคมไทยเป็นเมืองพุทธ มีความเชื่อหลักที่ไม่ผูกพันกับพระเจ้าอยู่แล้ว เมื่อผู้บริหารการศึกษาตัดขาดให้พุทธธรรมเป็นเรื่องที่ภิกษุรับผิดชอบ คนไทยที่สนใจพุทธธรรมจึงต้องศึกษาด้วยตนเอง

ในหลวงยังทรงเป็นบุคคลที่ต้องศึกษาทุกเรื่องด้วยพระองค์เอง ถ้าพระองค์ปราศจาก สุ จิ ปุ ลิ (ฟัง คิด ถาม จด) มีหรือที่พระองค์จะทรงสามารถสร้างวรรณกรรมได้มากมายขนาดนี้

พระบรมราชาโฆวาทที่มีผู้ทูลเกล้าถวายทุกเรื่อง พระองค์จะทรงตรวจแก้โดยพระองค์เอง พระราชสมัญญานามที่เหมาะสมที่สุดคือ “พระบรมธรรมิกราช” ผู้มีพระราชหฤทัยเป็นธรรม ผู้ที่ทูลเกล้าถวายรายงานบางอย่าง พระองค์จะทรงมีปฏิภาณไหวพริบแก้ไขทันที ขณะดำรงส บ่อยครั้งดำรงสสด

ข้าพเจ้าเห็นว่า ผู้เป็นนักศึกษาบัณฑิตของพุทธศาสตร์ น่าจะนำพระบรมราชาโฆวาทของพระองค์มาทำวิจัย บางเรื่องตรัสไว้ตั้งแต่ทรงเป็นยุวกษัตริย์ หมายความว่าทรงเข้าถึงธรรมนุญของชีวิตตั้งแต่พระชันษาไม่มากนักนั่นเอง

วรรณกรรมที่คนไทยรู้จักกันดีมี ๔ เรื่องคือ “นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ ติโต พระมหาชนก และเรื่องของคุณทองแดง”

ทั้งสามเรื่องที่ทรงแปลล้วนแสดงถึงความโดดเด่นของ “วิริยะบารมีของพระองค์ท่าน”

อัจฉริยภาพทางภาษาเห็นชัดจาก ส.ค.ส. ที่ส่งเป็นพรปีใหม่ทุกปีจะชวนปริศนาทำให้ขบคิด เสมือนพระองค์เป็นพระเซนที่ส่งโกธานให้ลูกศิษย์อ่าน

สิ่งที่ได้รับการกล่าวขวัญและคนไทยทั่วไปติดปากบ่อยที่สุดคือ “เศรษฐกิจพอเพียง” อันที่จริงก็คือ มรรคมีองค์แปดของพุทธธรรม แต่ในหลวงทรงนำมาดัดแปลงให้เป็นภาษาร่วมสมัย คำนี้เป็น “คำพ่อสอน” ที่พระองค์ท่านประสบความสำเร็จมากที่สุด เพราะมีลูกๆ ให้คำมั่นสัญญาว่าจะเดินตามรอยพ่อสอน จะปรับปรุงตนใหม่ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่พ่อหลวงให้หลักการไว้

วรรณกรรมเป็นเครื่องหมายของผู้มีบุพกรรมที่ทำร่วมกันมานั้นนาน อย่างเช่นผู้เขียนได้รับอิทธิพลจากพระองค์ท่านตั้งแต่เป็นเด็กนักเรียน ถ้าหากเป็นวรรณกรรมของเทพผู้เป็นปรนนิมิตสวัสดิ์ดี ก็จะเป็นต้นบทของวรรณกรรมเชิงบวก เช่น บันทึกของพระถังซำจั๋ง เป็นต้นบทของพระไตรปิฎกโดยทั่วไป ส่วนผู้ที่ถอดวรรณกรรมของพระโพธิสัตว์เป็นอคติทางลบ ก็เป็นผู้มีบุพกรรมกับพระองค์ท่านเช่นกัน และบทบาทของเขาผู้มองพระโพธิสัตว์ทางลบคือ มารชั้นปรนนิมิตมาร ในภาษาพูดคือเป็นมารทางวรรณกรรมนั่นเอง

บทที่ ๘

ขันติบารมี

ขันติบารมี

มนุษย์มีขันติโดยสัญชาตญาณ

การจะได้ร่างกายมนุษย์ทรงตัวอยู่ในครรภ์มารดา ๙ เดือน ต้องใช้ความอดทนอย่างเดียว

แรกคลอดก็ต้องอดทนต่อการปวดแสบปวดร้อน เพราะสัมผัสกับบรรยากาศที่ไม่เหมือนกับอยู่ในมดลูกของแม่

ทารกต้องฝึกการกินใหม่ ดูดนมจากเต้านมแม่ หรือจากขวดนม ต้องการความอดทนทั้งปวง เพื่อที่จะมีชีวิตรอดไปแต่ละวัน

กว่าจะฝึกการนั่ง การยืน การเดิน ให้ประคองตนเองได้ หากไม่ได้แม่ช่วยประคองชีวิตไว้ให้ ก็ไม่มีทางที่ทารกคนใดจะรอดชีวิต

ทารกเพราะต้องการมีชีวิตอยู่จึงสังเกตได้ง่าย ไม่มีมนุษย์คนไหนทนนั่ง ทนยืน ทนเดิน ทนนอนได้นาน เพราะทุกอริยาบถเป็นเหตุแห่งการทนได้ยากทั้งสิ้น

ใครที่ทนอริยาบถทั้งสิ้นได้นานกว่าผู้อื่น นานกว่ามาตรฐานปกติ ถือเป็นฮีโร่ เช่น คุณ (บอดีส์แลม) วิ่งจากหัวหินถึงสนามหลวงระยะทาง ๔๕๐ กิโลเมตร เพื่อหาเงินสมทบทุนซื้อเครื่องมือแพทย์ให้กับโรงพยาบาลบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีประชาชนร่วมบริจาคได้เงิน ๗๐ ล้านบาท การวิ่งเช่นนี้ไม่นับว่าเป็นการวิ่งมาราธอน เพราะไม่ใช่วิ่งเพื่อทำเวลาตามกติกา แต่เป็นการวิ่งเพื่อชนะตนเอง ทำตามที่ตนเองตั้งใจไว้ เพื่อถวายเป็นราชภักดี จึงจัดเป็น**ขันติบารมี** และได้บุญกิริยาวัตถุ มีบุคคลร่วมอนุโมทนามากมาย รวมทั้งท่านนายกรัฐมนตรี ประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้วย

**ขันติบารมีคือ สมรรถนะที่คนจะต้องฝึกตนเองออกไป
เพื่อทำอะไรที่ควรทำด้วยตนเองให้สำเร็จเรียบร้อยเป็นเรื่อง ๆ ไป**

การที่จะทำอะไรเรียบร้อยก็ต้องมีระเบียบวินัยควบคุมตนเอง
ระเบียบวินัยของชาติบ้านเมือง เช่น เดินข้ามตรงทางม้าลาย เข้าแถว
ต่อคิว ทิ้งขยะให้เป็นที่ เช่นนี้ต้องการถูกฝึกให้มีขันติ ไม่มั่งงาย
ทำตามใจตนเอง

กีฬาที่ดี ดนตรีที่ดี การบ้านการเรือน และการที่จะทำตนไม่ให้
เดือดร้อนเมื่อใช้ของส่วนสาธารณะ หรือส่วนกลาง ทุกอย่างจะทำได้
ต้องถูกฝึกตั้งแต่เด็ก

ปัจจุบันเป็นค่านิยมของบริโภคนิยม การเรียนรู้ที่จะอยู่รอด
เลยกายเป็นหน้าที่ของโรงเรียน เช่นฝึกให้เด็กหุงหาอาหารให้เป็น
เมื่ออยู่ในป่า พฤติกรรมที่เยาวชนต้องถูกฝึกนั้น ยุคของข้าพเจ้าทำ
ทุกอย่างเป็นตั้งแต่ตัวเล็ก ๆ นอกจากช่วยตนเองเกี่ยวกับข้าวปลา
อาหาร เสื้อผ้าที่ตัดเย็บด้วยมือตนเอง ต้องดินถอยหลัง ต้องซุนผ้าเป็น
และยังต้องตักน้ำ ต้องหัดว่ายน้ำเองด้วยลูกมะพร้าว และเมื่อไม่สบาย
ยังรู้จักยาสมุนไพรที่จะรักษาตนเอง

ข้าพเจ้าโตจนเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย เคยจำได้ว่าไปสถาน
พยาบาลฉุกเฉินครั้งเดียว เป็นอุบัติเหตุเอานิ้วอัดเข้าไปในโม่บดแป้ง
ซึ่งมีผลเย็บอยู่จนทุกวันนี้

ทำไมจึงพูดยาว เพื่อให้เห็นชัดเจนว่า วิธีชีวิตเหล่านี้เป็น
สัญชาตญาณ พ่อแม่ต้องทำมาหากิน ไม่มีเวลามาเอาอกเอาใจหรือ
สอนอะไรตามที่อ่านพบในจิตวิทยาสสมัยใหม่

เวลาจะสอบ ต้องท่องหนังสือกลางคืน อ่านเสียงดังท่ามกลาง
แสงจันทร์

ช่วงเวลาสนุกคือน้ำท่วมกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เพราะมีปลา กุ้ง ชุกชุมอยู่ติดพื้นบ้าน

เมื่อฝึกจนชินที่จะช่วยตนเอง ชันดิกก็กลายเป็นชันธสันดานทนไม่ได้ที่จะทำอะไรทั้งไว้ให้เป็นภาระของผู้อื่น ถ้ามีเวลาว่างต้องช่วยกันทำงานอะไรสักอย่าง ถ้าอยากเล่นสนุกต้องนัดกับเพื่อนเล่นเป็นทีม

สมัยนั้น คำว่าบริหารจัดการยังไม่มี นวัตกรรมที่วันหนึ่ง ๑,๔๕๐ นาที เด็กยุคข้าพเจ้าใช้เวลาแต่ละวันมีประโยชน์ ไม่เคยเบื่อ และยุคนั้นก็ไม่มีทีวี หรืองานบันเทิง งานรื่นเริงอะไร งานยิ่งใหญ่ประจำปี คืองานศิลปหัตถกรรมที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย และงานกาชาดที่สวนอัมพร

เมื่อไม่มีเทคโนโลยีก็ไม่มีปัญหานินทา ริษยา ปัญหาออนไลน์ต่างๆ ความเรียบง่ายของชีวิตทำให้ดูเหมือนไม่มีปัญหาสังคม ไม่ได้สนใจว่ารัฐบาลคือใคร ความรู้รอบตัวมีนิดหน่อยคือการสังเกตธรรมชาติที่อยู่รอบๆ ตัว น้ำขึ้นน้ำลงในแต่ละวัน หน้าน้ำหลาก หน้าฝน

พระชนม์ชีพของในหลวงก็ทรงอยู่ในช่วงของวัฒนธรรม ๓ ยุค เช่นกัน คือ หนึ่ง ยุคการคมนาคมด้วยคลอง สอง ยุคใช้ถนนเป็นวิถีชีวิต และสาม ยุคออนไลน์

ขันติบารมีของในหลวง

ขันติบารมีมีสองประเภท คือ อุดทนทางร่างกาย และอุดทนทางจิตใจ

พระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงที่มีพระเสโทท่วมพระวรกาย เป็นเครื่องหมายถึงขันติบารมีของพระองค์ท่าน

ยุคนั้น เหนือที่ไหลแสดงถึงต้องทำผลประโยชน์หรือทำงาน

อะไรสักอย่าง แต่ยุคบริโภคนิยม เหงื่อไหลเพราะเข้าฟิตเนส อาบอบนวด เหงื่อเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นมนุษย์ ลูกผู้ชายตัวจริงต้องทำงาน ให้เหงื่อไหล แสดงถึงความบากบั่นต่อสู้ชีวิต

ข้าพเจ้าอ่านหนังสือ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการพัฒนาแหล่งน้ำ” ของกรมชลประทาน มีนายปราโมทย์ ไม้กลัด เป็นบรรณาธิการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งจะค่อยๆ ไล่เรียงพระราชกรณียกิจของในหลวง ที่จะศึกษาเกี่ยวกับน้ำในแผ่นดินไทย สิ่งที่น่าสนใจก็คือ ทรงมีขันติบารมีอย่างเหลือเชื่อ เพราะขณะนั้นทรงพระชันษามากแล้วก็ตาม

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นมา ด้วยความเชื่อมั่นว่าทรงรู้จักแหล่งน้ำและผืนดินในประเทศไทยดีพอสมควร พระองค์ได้พระราชทานพระราชทรัพย์เพื่อเป็นทุนเริ่มต้นให้สร้างอ่างเก็บน้ำที่บ้านเขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สร้างเป็นเขื่อนดินกว้าง ๕ เมตร ยาว ๖๐๐ เมตร นับเป็นอ่างเก็บน้ำแห่งแรกสุดในโครงการพระราชดำริ ต่อมาพระองค์ทรงดำริให้สร้างอ่างเก็บน้ำทั้งเล็กและใหญ่แถบภาคอีสานและทางภาคใต้ กว่าจะได้อ่างเก็บน้ำแต่ละแห่ง ต้องมีพระราชกรณียะไปดูภูมิลักษณะของแผ่นดิน (contour) หลายต่อหลายครั้ง ทุกครั้งต้องการขันติบารมี

การบริหารจัดการแหล่งน้ำของภาคเหนือจะมีแนวทางต่างจากภาคอื่นๆ เพราะมีปัญหาชาวไทยภูเขาทำไร่เลื่อนลอยอยู่ด้วย เมื่อรับสมัครชาวไทยภูเขาให้เข้ามาอยู่ในโครงการที่จัดเป็นโครงการสาธิตทั่วภูมิภาค พระองค์จะต้องเสด็จไปติดตามทุกโครงการ การเสด็จไปแต่ละที่ ในขั้นต้นล้วนทุรกันดาร กว่าที่จะสามารถเรียกศรัทธาจาก

ชาวไทยภูเขา ให้เห็นคุณค่าของเกษตรที่สาธิตให้ดู เช่น ปลูกไม้เมืองหนาว พืชผัก ไม้ดอก แทนปลูกฝิ่น พระองค์ทรงต้องหาวิธีแก้ปัญหาหน้าดินพังทลายจากฝนตกหนัก เพราะทุกแห่งล้วนเป็นเขาหัวโล้น สูดลูกหูลูกตา นั่นก็คือโครงการปลูกหญ้าแฝก และทำฝายชะลอน้ำ เพิ่มจากการที่ต้องทำอ่างเก็บน้ำ หลังจากชาวเขาเริ่มมีศรัทธา ก็ต้องต่อยอดให้เขาสามารถขายสินค้าที่ผลิตได้ จึงกลายเป็นเกษตรจากดอยคำ ดอยอ่างขาง ซึ่งบัดนี้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อ

ทุกครั้งที่ไปชื่นชมสุนทรียภาพของภาคเหนือ ก็อย่าลืมพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงที่ชโลมด้วยเหงื่อท่วมพระวรกายด้วย

ไม่ว่าคุณคือใคร ที่อาศัยอยู่ในแผ่นดิน อมตธรรมที่เป็นสายน้ำพระราชหฤทัย ที่ทรงพระกรุณาต่อทุกชีวิต ย่อมพร่างพรमไปยังทุกผู้ทุกนามทั่วทุกหย่อมหญ้า

สิ่งทั้งหลายทั้งปวงล้วนถูกบริหารด้วยขันติบารมีของในหลวงทั้งสิ้น

บทที่ ๙

สัจจะ-อธิษฐานบารมี

สัจจะ-อธิษฐานบารมี

เหตุที่ต้องนำมาเขียนร่วมกัน

ในตำนานพระเจ้าสิบชาติ สัจจะบารมีและอธิษฐานบารมีถูกเล่าแยกกันเป็นสองตำนาน

ตำนานเป็นเรื่องเล่า ท่องเรื่องผูกเป็นเรื่องเวทดา ยักษ์ พรหม นาค รวมกับมนุษย์ จะเขียนแยกให้พิสดารได้ง่าย

แต่การจะวิเคราะห์สัจจะบารมี - อธิษฐานบารมีของในหลวง ซึ่งเป็นเรื่องส่วนพระองค์มากๆ ต้องวิเคราะห์จากผลงานที่สำเร็จเป็นรูปธรรมที่ทั้งประเทศและทั้งโลกต่างยอมรับ และนำไปจัดเป็นพิพิธภัณฑ์พระราชกรณียกิจของในหลวง

สัจจะและอธิษฐานเป็นธรรมสองประการที่จะผสมกันเป็นหนึ่ง เพื่อทำให้งานนั้นๆ บรรลุเป้าหมาย

บารมีขององค์ธรรมสองประการนี้ จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ร่วมกัน โดยมุ่งไปวิเคราะห์ผลงานที่พระองค์ท่านทรงได้กระทำจนสำเร็จเป็นรูปธรรมแล้ว

ในพระไตรปิฎกกล่าวว่า “รสที่ประเสริฐที่สุดคือรสแห่งสัจจะ” การที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบความจริงอันประเสริฐ เช่น ปฏิจจสมุปบาท อริยสัจสี่ ซึ่งเป็นสัจจะที่ไม่ขึ้นกับกาลเวลา นับเป็นความประเสริฐสุดของอารยธรรม

จากโบราณกาล จะมีพิธีตั้งสัจจะอธิษฐานซึ่งถูกจัดให้เป็นพิธีศักดิ์สิทธิ์ เช่น พิธีบรมราชาภิเษก พิธีอุปสมบทเป็นภิกษุ แม้แต่พิธีวิวาห์ในโบราณมุ่งที่สัจจะบารมีว่า จัดงานวิวาห์แล้ว คงไม่มีการหย่าร้าง จะอยู่ครองคู่กันจนแก่เฒ่าตายจากกันไป

พิธีที่เลียนแบบโบราณกาล ก็มีการถวายสัตย์ก่อนเข้ารับตำแหน่งที่สำคัญ เช่น ตำแหน่งผู้พิพากษา ตำแหน่งการเมือง เช่น นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี

จริงๆ แล้วขณะรับปริญญา มหาวิทยาลัยก็ให้กล่าวปฎิญาณว่าจะเป็นคนบัณฑิตที่ดี หรือเวลาไปทำงานห้างร้าน บริษัท สถาบันต่างๆ เขาก็ให้เซ็นว่าจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของเขา แต่ความที่สัจจะ อธิษฐานของคนสมัยใหม่เจือจางลง ขนาดเซ็นชื่อในใบคำมั่นต่างๆ ก็มีได้ใส่ใจรักษาไว้ สมกับที่ได้เซ็นชื่อรับรอง

อธิษฐานเป็นประจักษ์ความตั้งมั่นที่สำคัญลงไปว่า จะข้ามอุปสรรคทุกอย่าง เพื่อดำรงสัจจะที่ให้ไว้

สัจจะ-อธิษฐานจึงต้องทำงานควบคู่กัน

นักศึกษาสอบเข้ามหาวิทยาลัย เซ็นชื่อว่าจะเข้ามาเป็นนักศึกษาของคณะหนึ่ง เผอิญไม่ชอบใจลาออกไปสอบเข้าคณะใหม่ เรื่องการเปลี่ยนใจของคนยุคนี้ ถ้าเป็นกันจำนวนมากทำนุทำลายเศรษฐกิจของประเทศ เพราะการศึกษาใช้งบเงินลงทุนของประเทศที่ลงไปให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว ว่าสมควรจะได้รับโอกาสเล่าเรียนเป็นบัณฑิตได้

เมื่อนักศึกษาผิดสัจจะมาก ขอบังคับทางกฎหมายจึงจำเป็นขึ้นมา ถ้าผู้ใดเปลี่ยนใจไม่ทำตามสัญญา ต้องถูกปรับเช่นนั้น เช่นนี้ เนื่องจากการบริหารจัดการการเงินของประเทศ ทำตามหลักคิดของปราชญ์ตะวันตก

ทุกอย่างที่เป็นเงินงบประมาณของรัฐบาลเป็นเรื่องของการลงทุน และลงทุนอะไรไปก็ต้องคำนวณเป็นกำไร ขาดทุน รู้จักกันดีว่า

ต้องมีต้นทุนผลได้ (cost benefit) การที่รัฐบาลลงทุนให้ แล้วเด็กเปลี่ยนคณะ ลงทุนให้แล้วไม่นำสิ่งที่เรียนมาทำเป็นอาชีพ จะถูกคิดว่าขาดทุน เพราะปรัชญาตะวันตกเน้นไปที่การคำนวณตัวเลขตามหลักเศรษฐศาสตร์

ทุกวันนี้ ตัวเลขทางเศรษฐศาสตร์จะฟังกันรู้เรื่องเฉพาะผู้ที่เรียนและเข้าถึง เข้าใจนิยามเศรษฐศาสตร์แบบตะวันตกเท่านั้น

แต่มีผู้พยายามอธิบายเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ ที่เน้นย้ำประสิทธิภาพของงานมากกว่ากำไรขาดทุน เรียกว่าเน้นที่ต้นทุนประสิทธิผล (cost effectiveness) มากกว่าต้นทุนผลได้ (cost benefit) หรือเน้นที่ประสิทธิผลของความเป็นบัณฑิตมากกว่าเน้นปริมาณ

ในหลวงทรงงานและมีโครงการในพระราชดำริมากมาย แต่ที่ว่าเน้นเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ คือเน้นต้นทุนประสิทธิผล (cost effectiveness) แทบทั้งสิ้น

ในสมัยโบราณ เป้าหมายของการทำงานระดับประเทศ จะทำเพื่อผลแห่งการเข้าถึงสวรรค์ที่พระศาสดาทรงตรัสรู้ ดังนั้น พระมหากษัตริย์เมื่อทรงสร้างเมือง สร้างวัด สร้างถาวรวัตถุอะไรก็ตาม จะทรงอธิษฐานขอผลานิสงส์ ส่งผลให้ได้ถึง ได้เข้าใจพระนิพพาน สัจจะอธิษฐานที่สูงสุดของพระมหากษัตริย์จึงอยู่ที่การตรัสรู้นิพพาน

สัจจะ-อธิษฐานของในหลวง

ในวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ พิธีบรมราชาภิเษกด้วยการทำสัตยาธิษฐาน การหลั่งน้ำทักษิโณทก เป็นน้ำที่นำมาจากแม่น้ำ ๕ สาย ของไทย คือ

แม่น้ำเพชรบุรี ตักที่อำเภอหนองชัย จังหวัดเพชรบุรี
แม่น้ำราชบุรี ตักที่ตำบลดาวดิ่งส์ จังหวัดสมุทรสงคราม
แม่น้ำเจ้าพระยา ตักที่ตำบลบางแก้ว จังหวัดอ่างทอง
แม่น้ำป่าสัก ตักที่ตำบลท่าราบ จังหวัดสระบุรี
แม่น้ำบางปะกง ตักที่ตำบลบึงพระอาจารย์ จังหวัดนครนายก
และกล่าวสัจจะว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อ
ประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ในพระนามว่า “พระบาท
สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร
รามธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร”

ในพระราชพิธีที่ประกอบขึ้นเพื่อเป็นการประกาศความเป็น
สมมติเทพขององค์พระมหากษัตริย์นั้น กระทำกันท่ามกลางสักขีพยาน
ของพระราชาคณะ คณะรัฐมนตรี ราชวงศ์ และทูตานุทูต จะเห็นว่า
พระราชพิธีที่สำคัญนั้น เหมือนเป็นการรวมบุคคลสำคัญจากสถาบัน
ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และตัวแทนของนานาชาติ

สัจจะบารมีของการบรมราชาภิเษกจึงเป็นสัจจะที่ยิ่งใหญ่
และในหลวงท่านก็ทรงรักษาสัจจะที่ทรงดำรัสไว้

ดังที่พสกนิกรที่รักพระองค์ท่านซาบซึ้งใจดีแล้ว ว่าเป็นบุญ
เหนือเกล้าฯ ของตนเองมหาศาลแค่ไหน ที่ได้อยู่ภายใต้พระบรม
โพธิสมภารของพระมหากษัตริย์พระองค์นี้

พระองค์ทรงบริหารไม่ใช่แต่มนุษย์ (คนที่สัญชาติไทยและ
ไม่ใช่สัญชาติไทย) ยังบริหารสัตว์เดรัจฉาน แผ่นดิน พื้นน้ำ แผ่นฟ้า
ป่าเขาลำเนาไพร มหาสมุทร ทั้งทางกายภาพ ทั้งทางสุนทรียภาพ และ

ทั้งศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่ประเสริฐสุด

เนื้อร้องทำนองเพลงในหลวงของแผ่นดิน... “มีทุกอย่างที่ดีเพราะใคร ฉันจะไม่ลืม” ควรอย่างยิ่งที่จะเป็นสัจจะอธิษฐานของพสกนิกรของพระองค์ท่าน

ความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายนั้น ไม่ใช่ได้มาง่าย ๆ แต่ได้มาด้วยการเสียสละของผู้คนจำนวนมาก ผู้บริโภคควรพึงสำเหนียก

โดยสัจธรรม ความขัดแย้งของปัจจัยต่างๆ เป็นกฎของธรรมชาติธรรมดา

นักวิทยาศาสตร์สามารถสร้างสรรค์เคมีตัวใหม่ๆ ก็เพราะค้นพบกลวิธีสร้างความขัดแย้งระหว่างสารเคมีเริ่มต้นบางชนิด เมื่อปลดปล่อยความร้อนหรือพลังงานเกินออกนอกระบบ ก็จะได้สารเคมีตัวใหม่

นี่คือหลักการสร้างสรรค์ใหม่ๆ ในระดับอุตสาหกรรม

ปัญหาก็คือ ความขัดแย้งถ้ามาอย่างไม่ถูกจังหวะ ไม่ถูกสภาวะ ก็สามารถกลับกลายเป็นความเสียหายได้ ลมพัดแรงไปจึงเรียกใหม่ ว่าพายุ กระแสน้ำไหลแรงไปจึงกลายเป็นอุทกภัย ความร้อนแรงไปจึงเป็นอัคคีภัย

ความเจริญที่มาเร็ว มาแรง เหมือนกับสายน้ำที่เชี่ยว ลมที่พัดแรง ก็สามารถเป็นเหตุให้เกิดอารมณ์สับสน กังวล สะดุ้ง ตระหนกตื่นเต้น ในที่สุดก็กลายเป็นหายนะทางอารมณ์ได้เช่นกัน

หลังพิธีบรมราชาภิเษก ความเจริญทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีทำให้เกิดยุคโพลีเมอร์ นิยมใช้สารที่สังเคราะห์จากโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่าสารจากธรรมชาติ มีผลทำให้เกิดวิถีชีวิตบน

ถนนแทนวิถีชีวิตลำคลอง และการเปลี่ยนที่รุนแรงคือ การเปลี่ยนความเชื่อที่ใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรกลระบบอัตโนมัติแทนสองมือที่มาจากร่างกายของมนุษย์

คลื่นความเชื่อใหม่กระจายไปทั่วโลก ขณะความเชื่อดั้งเดิมของทุกท้องถิ่น และเกิดความเป็นโลกาภิวัตน์ขึ้น

โลกาภิวัตน์หมายถึงมนุษย์ยอมสละความเชื่อเดิมที่ยึดถือมาแต่โบราณ มาเห็นดีเห็นงามกับนิยามความเจริญ พัฒนาภายใต้ปรัชญาตะวันตกเป็นใหญ่ โดยมีวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเป็นทัพหน้า

ปรัชญาตะวันตกเป็นปรัชญาลדתอน เพราะไปตั้งสมมติฐานว่า “ถ้าเข้าใจหน่วยย่อยที่สุดของสสาร (เรียกว่าอะตอม) ดีแล้ว ก็จะเป็นฐานทำให้เข้าใจชีวิตและโลกดีด้วย”

นอกจากนี้ปรัชญาตะวันตกยังเป็นปรัชญาเหมารวมเป็นทฤษฎีเดียว หลักการเดียว ขั้นตอนเดียว เป็นอิทธิพลที่เหลือค้ำมาจากทุกสิ่งทุกอย่างเป็นการบันดาลของพระเจ้าเป็นเจ้า

ปรัชญาตะวันตกมีทิศทางตรงกันข้ามกับปรัชญาพุทธ ที่เน้นปรัชญาองค์รวม มองทุกชีวิตเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายทุกชีวิตต่อสู้อันตรายเกิดตายในสังสารวัฏ สับสนปนเปกันจนเชื่อว่าไม่มีชีวิตใดเลยที่ไม่เคยเกิดเป็นญาติพี่น้องกันมาก่อน

ปรัชญาพุทธจึงเน้นปรัชญาโครงข่ายที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มิดันไม่มีปลาย ชับซ้อน โกลาหล ควบคุมบังคับไม่ได้ และไม่ใช่ว่าเรื่องที่จะได้ตั้งใจใคร สภาวะเช่นนี้ไม่ใช่ตัวตนที่ใครจะหมายมั่นได้ จึงมีตัวตนที่เป็นปัจจุบันขณะ และต้องเปลี่ยนไปตามกฎของธรรมชาติ เป็นธรรมชาติอยู่เช่นนี้เอง

ข้อเท็จจริงที่ไกลהלอย่างมีระเบียบเช่นนี้ พระพุทธองค์ทรงบัญญัติว่า “อนัตตาธรรม” (ในความควบคุมไม่ได้ก็มีความควบคุมได้)

ข้าพเจ้าเขียนต้นฉบับ “สัจจะ-อธิษฐานบารมีของในหลวง” ในปลายเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ รอบตัวของข้าพเจ้าเป็นข้าวของเครื่องใช้ที่ทำมาจากโพลีเมอร์ ตั้งแต่โต๊ะ ผ้าปูโต๊ะ เบาะบุเก้าอี้หนึ่งปากกาลูกกลิ้ง ฯลฯ

ข้าพเจ้าเริ่มต้นชีวิตวัยเด็กด้วยวัฒนธรรมความสัมพันธ์ผ่านคลอง กระดาษยังหายาก ถ้ามีก็ราคาแพง ไฟน้ออนยังไม่มี มีแต่ไฟไส้หลอดทั้งสแตนพร้อมที่จะดับ จึงนิยมอ่านหนังสือภายใต้แสงจันทร์ ปากกาคอแรงถูกเปลี่ยนมาเป็นปากกาหมึกซึม และคนที่ทันสมัยจะใช้ปากกาจากประเทศเยอรมนี เมื่อปากกาลูกกลิ้งยังไม่มีก็ไม่ต้องพูดถึงเครื่องใช้ไม้สอยที่ทำด้วยโพลีเมอร์ และไม่ต้องกล่าวถึง ค่านิยมการหีบห่อและการใช้พลาสติกที่เป็นค่านิยมของยุคบริโภคนิยมที่ทันสมัยของโลกาภิวัตน์

ความขัดแย้งไม่ใช่แค่ข้าวของเครื่องใช้ เครื่องเขียนเขียนอ่าน ค่านิยมเรื่องอาหาร การดื่มน้ำ การชื้อยา เครื่องสำอาง การแต่งกายที่อยู่อาศัยถูกปรับใหม่แบบไร้พรมแดน

ข้าพเจ้าผู้เขียนเป็นนักเรียนปริญญาเอก ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา แต่เผอิญไปเรียนซ้ำอายุเกินเบญจเพส จึงค่อนข้างจะเป็นผู้ใหญ่ถ้าเทียบกับเพื่อนร่วมชั้น

มีเด็กได้หัวคนหนึ่งมาเคาะประตูห้อง ชวนให้ชิมบะหมี่สำเร็จรูปที่เขาเทน้ำร้อนใส่แล้ว เรอบอกอย่างภาคภูมิใจว่า ได้หัวผลิตบะหมี่สำเร็จรูปได้แล้ว (ผ่านมาแล้วประมาณครึ่งศตวรรษ)

ภาพเด็กอเมริกันที่เรียนปริญญาตรีที่วันนี้จะได้กินสเต็ก แต่เป็นวันที่ข้าพเจ้าแทบจะอดข้าว เพราะกลิ่นชิ้นสเต็กไม่ลง ผักต้มก็ เบี้ยวและ ถ้าไม่ต้มจนและก็กินเป็นผักดิบ ไม่ได้ลวกพอให้ผักนุ่มชนิด ที่เรารับประทานทุกวันในเมืองไทย

ข้าพเจ้าใช้ชีวิตอยู่ประเทศสหรัฐอเมริกาเกือบห้าปี แต่ทว่าจะ ไม่ชอบอาหารสำเร็จรูป ยกเว้นขณะเดินทางท่องเที่ยว ที่ไม่มีทางอื่น ให้เลือกเท่านั้น

ถามว่า นักศึกษาไทยคนอื่นเรื่องมากอย่างข้าพเจ้าหรือไม่ ตอบว่าก็มีบ้างเหมือนกัน แต่อาการไม่รุนแรงเท่า เพราะส่วนมากอายุน้อยกว่าข้าพเจ้านั่นเอง

ขนาดแค่เรื่องกินเรื่องดื่มยังสร้างความขัดแย้งได้ขนาดนี้ และ ข้าพเจ้าก็เป็น ...คนติดดิน แต่ก็ติดวิถีชีวิตต้องกินข้าวเจ้า...

ปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ทำให้เป็นตัวแปรของความ ขัดแย้งมากมาย ยังมีวิถีการเดินทาง การจัดการเรื่องเงิน (คน อเมริกันเชื่อ เงินยิ่งหมุนเร็ว ยิ่งมีค่ามาก ซึ่งค้านกับความคิดเก็บเงิน ไว้ของคนโบราณ) การแต่งกาย การบริหารจัดการที่ต้องทำล่วงหน้า ตรงเวลาที่กำหนดไว้ การชอบดนตรี บันเทิงอื่นๆ การเมือง และการที่ เปลี่ยนแปลงความเชื่อจากการทำงานเพื่องาน เน้นการทำงานเพื่อ แลกเงิน แม้คู่ชีวิตก็ยังใช้คิตออเมริกันแชร์ได้ด้วย

คำถาม จะต้องบำเพ็ญอย่างไร เพราะคนไทยยุคใหม่ไม่ใช่ ร้อยพ่อพันแม่ แต่เป็นล้านพ่อล้านแม่ โกลาหล สับสน จะต้องมียุติ ปฏิบัติอย่างไร จึงทำให้คนไทยยุคใหม่เกิดประโยชน์สุข

ถ้าไม่ใช่โพธิสัตว์ที่มีโพธิญาณ ต้องรักษาจะไว้ไม่ได้แน่นอน
เพราะปัญหาขัดแย้งของคนยุคโลกาภิวัตน์มีนับไม่ถ้วน

ต่อไปนี้นับว่าน่าอัศจรรย์ เพื่อประโยชน์สุขของคนเมืองที่
ทันสมัย พันธสัญญาจะบำเพ็ญประโยชน์สุข...เพื่อคนเมือง ทำให้
ในหลวงต้องทรงมีพระราชกรณียกิจเพื่อคนเมืองที่ศิวิไลซ์ใน
สไตล์ตะวันตก ดังต่อไปนี้

๑. เวลาต่อหนึ่งปี ท่านต้องเสด็จไปทำพิธีเปิดงานต่างๆ ที่
คนเมืองคิดว่าทันสมัย ล้ำยุค ปีหนึ่ง ๕๐๐ กว่างาน แสดงว่าวันหนึ่ง
บางทีเสด็จไปเปิดงานมากกว่าหนึ่ง งานสมัยนั้นพระราชภาระเปิด
งานต้องพระองค์ท่านเท่านั้น เพราะยังไม่มืองมนตรีช่วยเปิดงาน
และพระราชโอรสพระราชธิดายังเล็กเป็นเด็กนักเรียนทุกพระองค์

๒. พระองค์ต้องไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิต แม้จะ
มีจำนวนไม่มากนัก ก็เป็นหลายๆ พัน หรือพระราชทานกระบี่แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ ทหาร พระองค์ทรงปฏิบัติหน้าที่นี้ติดต่อกัน
๕๐ ปี จนกระทั่งพระราชโอรสและพระราชธิดามีพระชันษาสูงขึ้นพอ
ทำหน้าที่แทนได้

๓. พระองค์ทรงดนตรี ตั้งวงดนตรีเอง เพื่อให้รู้สึกสมสมัยกับ
คนยุคนั้น ที่โปรดที่สุดคือเครื่องดนตรีเป่าทุกชนิด

๔. พระองค์ทรงเป็นนักกีฬา แต่โปรดมากที่สุดคือ กีฬาเรือใบ
อาจเพราะเป็นกีฬาที่ปลดปล่อยพระองค์ให้อยู่กับธรรมชาติได้อย่าง
สันติเป็นหนึ่งเดียว

๕. พระองค์ทรงอุปถัมภ์ทุกศาสนา เพื่อมิให้ความเชื่อที่แตกต่าง
ระหว่างศาสนาเกิดเป็นเหตุของความขัดแย้ง

๖. พระองค์ทรงสนับสนุนคนเก่งทุกแขนง คนเก่งทางวิชาการ สมัยใหม่ สนับสนุนด้วยทุนอานันทมหิดล คนเก่งทางเทคโนโลยีท่าน ก็ทรงเชิญให้มาเขียนสารานุกรมไทย รวมทั้งคนเก่งทางศิลปหัตถกรรม ประติมากรรม เพลงพื้นบ้าน ฯลฯ ทรงเข้าพระทัยศิลปะ ทั้งศิลปะ ดั้งเดิม และศิลปะร่วมสมัย

๗. ที่เลิศที่สุดคือ ทรงภาษาได้หลายภาษา เพื่อประโยชน์สุข ในการติดต่อสัมพันธ์กับนานาประเทศ ภาษาที่ชำนาญคือภาษาไทย ภาษาเยอรมัน ภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษสโตร์อเมริกัน ภาษา ฝรั่งเศส นอกจากนี้ยังทรงเรียนภาษาบาลีอีกด้วย

และที่อัศจรรย์ไม่แพ้กัน เพื่อประโยชน์สุขของคนชนบท ทำให้ ในหลวงต้องทรงพระราชกรณียกิจ ที่จะดำรงความผาสุกของ คนชนบท ดังต่อไปนี้

๑. ทรงไปเยี่ยมเยียนราษฎรทุกถิ่น ทุกภาค ทรงสนทนาใกล้ชิด กับผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ติดตามทุกข์สุขปัญหาของท้องถิ่นนั้นๆ และข้อสำคัญนำคณะแพทย์และสาธารณสุข ไปเยียวยาปัญหาการ เจ็บป่วยเฉพาะหน้า

๒. ยามที่เกิดปัญหาเฉพาะหน้า เช่น เกิดพายุถล่ม น้ำท่วม แผ่นดินสไลด์ ท่านก็ทรงรวบรวมข้าวของเครื่องใช้ ส่งไปบรรเทาทุกข์

๓. ทรงเป็นผู้นำบุกป่าฝ่าดงเข้าไปในถิ่นห่างไกล (ทุรกันดาร) ต้องเดินด้วยเท้า ขึ้นเขา ลงห้วย และจากการที่ทรงกระทำเช่นนี้ คล้ายเป็นประทีปนำถนน รถยนต์ และไฟฟ้า ที่รัฐบาลจะจัดงบประมาณ ให้ในปีถัดไป เพราะทรงดำเนินไปดูการพัฒนาซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง

๔. ทรงชื่นชมวิถีชีวิตของพวกเขา เช่น การแต่งกาย การประกอบพิธีทางความเชื่อ นี่คือกุศโลบายสร้างมิตรภาพ เพื่อให้เขาเหล่านั้นยินดีที่จะปรับทัศนคติของตนเอง เช่น หยุดทำไร่เลื่อนลอย หยุดการปลูกฝิ่น หยุดล่าสัตว์และตัดไม้ทำลายป่า แต่กลับให้เขาศรัทธาที่จะรักษาป่าต้นน้ำลำธารเอาไว้

๕. ทรงวิริยะและอดทนมากที่สุด ยาวนานที่สุด คือ การหาแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรแก่คนชนบท

ในแต่ละที่มีภูมิลักษณะเฉพาะแห่ง ต้องการไปเก็บข้อมูล (contour ภูมิลักษณะของแผ่นดิน) และต้องการไปรู้ปัญหาจริง ทุกอย่างต้องสัมผัสด้วยความเป็นจริง จึงจะแก้ไขได้ผลตามจุดประสงค์ ดังนั้นจึงต้องเสด็จหลายๆ ครั้งเพื่อศึกษาภูมิลักษณะของแผ่นดินให้แน่ชัดก่อนดำริจะสร้างเขื่อน ฝาย อ่างเก็บน้ำ พระราชดำริแต่ละโครงการจึงเกิดจากการสะสมประสบการณ์ตรงมากมหาศาล

๖. ในพระราชหฤทัยสิ่งที่ทรงหวังคือความสัมพันธ์ของบ้าน วัด และโรงเรียน (บวร) ที่เป็นวิถีของคนสยาม ให้กลับคืนสู่วิถีชนบท

แต่ ๖ ข้อที่กล่าวมาก็แสดงถึงปณิธานของโพธิสัตว์ ที่จะรักษาประโยชน์สุขของคนชนบท นี่แหละคือสัจจะ-อธิษฐานบารมีของในหลวง

บทที่ ๑๐

เมตตาบารมี

เมตตาบารมี

การเข้าใจเพื่อนร่วมทุกข์คือเมตตาบารมี

ในภาษาพูด ความหมายของเมตตาถูกนำมาใช้ในสภาวะธรรม กว้างขวาง บางที่อาจใช้เป็นตัวแทนของพรหมวิหารธรรมด้วยซ้ำ คือ ในบางครั้งอาจตรงกับ ความหมายของเมตตา แต่บางครั้งอาจไป ซ้อนทับกับความหมายของกรุณา มุทิตา และอุเบกขาด้วย

ในบัญญัติของอภิธรรมที่เป็นบัญญัติของปรมัตถธรรม เกี่ยวกับ จิตและเจตสิก เมตตา มีความหมายเป็นสภาวะธรรมของโสภณเจตสิก ที่เกิดพร้อมกัน ๑๙ องค์ธรรม ได้แก่ ศรัทธา สติ หิริ โอตตปปะ อโลภะ อโทสะ ตัตถมัชฌัตตตา กาย-จิตตปัสสัทธา กาย-จิตตลหุตา กาย-จิตตมุกตา กาย-จิตตกัมมัณฺญตา กาย-จิตตปาคุณฺญตา กาย-จิตตชุกตา พุดให้ฟังง่ายคือมีศรัทธา สติ สมาธิ ความสงบ ความดี หลายๆ อย่างเกิดพร้อมๆ กัน ดังนั้นจึงนิยมพุดให้ฝึกสติ หรือให้มี ศรัทธา เพราะถ้ามีตัวใดตัวหนึ่ง ตัวอื่นๆ ก็จะมีอยู่เอง

อุปมาคล้ายเครื่องเทศ ๑๙ อย่าง ทำเป็นเครื่องแกงมากมาย หลายชนิด ขึ้นกับจะมีเครื่องเทศตัวใดโดดเด่นกว่าตัวที่เหลือนั่นเอง

ผู้มีสติปัญญาจะไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น

สติปัญญาบางทีก็ติดมากับบุพกรรมแรกเกิด เช่น ทารกบางคน เกิดมาเลี้ยงง่าย ไม่รบกวนพ่อแม่เลย ก็เสมือนทารกนั้นมีเมตตาต่อ บุพการีนั่นเอง ทารกที่เลี้ยงง่ายมักเป็นมิตรกับคนแปลกหน้า ยิ้มง่าย

หัวเราะง่าย ใครเห็นก็หลงรักทันที แค่เห็นหน้า เห็นความบริสุทธิ์ ก็ทำให้ผู้มองเกิดความสุขได้ทั้งวัน

เมตตาที่มีในตัวทารกจึงแสดงสภาวะสากล ทำให้ผู้พบเห็น อารมณ์ดีตามไปหมด

เจ้าชายสิทธัตถะเมื่อครั้งทรงเป็นพระราชกุมาร ก็มีบุพกรรม ที่เป็นเมตตาสากล ใครใกล้ชิดก็หลงรักไปหมด

ความที่เจ้าชายสิทธัตถะแวดล้อมไปด้วยความสุข ความสะดวก สบาย ความอบอุ่นใจไปทุกเรื่อง ครั้นพระองค์ได้ทอดพระเนตรเห็น คนวรรณะต่ำถูกกดขี่ พระองค์จึงไม่สบายพระทัย และไม่สบพระทัยที่ได้รับคำอธิบายว่า ผู้มีวรรณะต่ำเพราะเกิดจากเท้าของพรหม กรรม จากการเกิดทำให้เขาต้องเป็นแรงงาน และไม่มีสิทธิ์เรียกร้องความ ชอบธรรมอะไรเลย เพราะพรหมณ์อธิบายว่า การเกิดของมนุษย์ เพื่อมาใช้กรรมตามลิขิตของพรหม

ความไม่สบพระทัยในการอธิบายหลากหลายเรื่องราว ไม่ว่าจะ เรื่องกรรม การบูชาัญญ การให้ทานกับพรหมณ์จึงจะได้บุญ และ อื่นๆ อีก ทำให้เจ้าชายสิทธัตถะตัดสินใจตัดสินใจออกผนวช (บรรพชา) เป็นโยคีเพื่อแสวงหาโมกขธรรม (การหลุดพ้น) จากปัญหาขัดข้องใจ ทั้งปวง

เพราะเมตตาสากล เจ้าชายสิทธัตถะจึงทรงค้นคว้าหาความจริง อันประเสริฐด้วยพระองค์เอง

เพราะเมตตาดต่อสรรพชีวิต พระองค์บัญญัติศีลข้อที่หนึ่ง ห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต หรือทำทารุณกรรมต่อสัตว์หรือมนุษย์

เพราะรู้ว่ามนุษย์ต้องพึ่งธรรมชาติ จึงบัญญัติศีลข้อที่สอง ห้ามลักทรัพย์ หรือใช้ทรัพยากรธรรมชาติแบบสิ้นเปลือง

เพราะรู้ว่ามนุษย์ทุกข์เพราะพรากจากของรัก จึงบัญญัติศีลข้อที่สาม ห้ามล่วงเกินของรักของหวงของผู้อื่น

เพราะรู้ว่ามนุษย์อยู่ในวังวนของโลภธรรมแปด จึงบัญญัติศีลข้อที่สี่ ห้ามพูดเท็จ และลงในกุศลธรรมบถอีก ๓ คือ ห้ามพูดส่อเสียด ห้ามพูดคำหยาบ ห้ามพูดไร้แก่นสาร

เพราะรู้ว่ามนุษย์มักประมาท จึงบัญญัติศีลข้อที่ห้า ห้ามดื่มสุราของเสพติดทั้งหลาย

ทั้งนี้ ศีลทั้งห้าข้อ เป็นข้อบัญญัติที่จะทำให้เกิดสันติสุขระหว่างสังคมมนุษย์ เพราะมนุษย์มีพฤติกรรมของความเป็นสัตว์สังคม

มีแต่พระพุทธเจ้าที่ยกย่องภพมนุษย์ให้ประเสริฐว่าภพอื่น ๆ เช่น ประเสริฐกว่าภพเทวดา หรือภพพรหม

ที่วามมนุษย์ประเสริฐว่าภพอื่น ๆ ก็เพราะมนุษย์ได้รูปนาม (ร่างกาย) ที่เหมาะสมจะใช้เป็นเครื่องมือค้นพบโลกุตตรสัจจะ เช่น นิพพาน เป็นต้น

เมื่อมนุษย์ค้นพบโลกุตตรสัจธรรม มนุษย์ก็จะได้ตนเองเป็นที่พึ่ง สามารถจะแก้ไขปัญหาอุปสรรคได้ด้วยการมองเห็นความจริงด้วยตนเอง ศักยภาพดังกล่าวอาจช่วยให้เห็นอสังสารวัฏอีกด้วย

เมตตาบารมีของในหลวง

คนไทยรุ่นข้าพเจ้าจะมีโอกาสได้ชมภาพยนตร์พระราชกรณียกิจซึ่งสมัยก่อนเป็นภาพยนตร์ขาวดำ

แต่ที่ประทับใจจริงๆ คือการได้อ่าน “เจ้านายเล็กๆ - ยุวกษัตริย์” พระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ พ.ศ. ๒๕๓๐

ประทับใจรูปของในหลวงอายุ ๔ ชั้นษา เดินตามลำพังในวังสระปทุมเหมือนเด็กโตๆ

ระหว่างอายุ ๑-๖ ชั้นษา พระองค์พำนักอยู่ในประเทศไทย การเล่นชนของพระองค์และพระพี่นาง พระเชษฐาไม่ใช่เด็กธรรมดาทั่วไป ทรงมีพระจริยวัตรน่าทึ่งน่าติดตามตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ คล้ายกับมีเมตตาสากลไม่ต่างจากผู้มีบุญบารมีทั่วไป

และเมื่อต้องทรงรับเป็นพระมหากษัตริย์ตั้งแต่อายุ ๑๘ ชั้นษา พุดง่าย ๆ ขณะเป็นวัยรุ่นก็ถูกแต่งตั้งให้เป็นยุวกษัตริย์ ต้องสละวิชาวิทยาศาสตร์ที่ชอบเรียน ไปเรียนนิเวศรัฐศาสตร์ ต้องสละความเป็นวัยรุ่น ทำหน้าที่เหมือนเป็นผู้ใหญ่

เนื่องจากกำพร้าพระราชบิดาตั้งแต่ยังไม่ถึงสองชั้นษา จะอยู่ได้ การบริหารของสมเด็จพระบรมราชชนนี ภาษาพูดก็คือ อยู่ได้ การอบรมเลี้ยงดูของแม่ตั้งแต่เล็ก จึงติดนิสัยของแม่อย่างมาก เช่น รู้จักประหยัด ชอบความเรียบง่าย ขยันทำงาน มีความอดทนเป็นเลิศ

เหล่านี้คือคุณสมบัติของสมเด็จพระบรมราชชนนี (สมเด็จพระย่าของ
ปวงชนชาวไทย)

มหาบุรุษแทบทุกคนรักแม่ เมื่อสมเด็จพระแม่ชอบปรัชญา ชอบ
ศึกษาพุทธธรรม พระองค์ท่านก็ทรงชอบด้วย สมเด็จพระแม่ชอบ
โหราศาสตร์ ชอบวิชาแผนที่ พระองค์ก็ทรงชอบด้วย สมเด็จพระแม่ชอบ
ธรรมชาติ ชอบท่องเที่ยวไปดูพิพิธภัณฑน์ หรือธรรมชาติที่เป็นป่าเขา
ลำเนาไพร พระองค์ก็ทรงชอบด้วย สมเด็จพระแม่ชอบเล่นกีฬา ทรงเสียด
น้ำแข็ง พระองค์ก็ทรงชอบด้วย สมเด็จพระแม่ชอบหัตถกรรม ชอบ
ทำงานด้วยมือตนเอง พระองค์ก็ทรงชอบด้วย ทรงสร้างเรือใบรุ่น
ต่างๆ และทรงชอบขับเรือใบเป็นความสำราญพระทัย

สรุปแล้วทรงมีสมเด็จพระแม่เป็นต้นแบบที่ดั่งงามแทบทุกอย่าง

หลังพิธีบรมราชาภิเษก พระองค์ได้ทำหน้าที่พระเจ้าแผ่นดิน
มิใช่แค่เมตตาสากลที่เสมือนเป็นพระฉายาอยู่ในพระวรกาย แต่พระ
ราชหฤทัยก็มีเมตตาสากลเป็นแกนนำด้วย

สิ่งที่น่าประทับใจมากคือ ระหว่างที่ทรงเป็นยุวกษัตริย์
ยาปฏิชีวนะหรือยาฆ่าเชื้อโรคยังได้รับการพัฒนาไม่สู้ดี ยังมีการ
ทดลองในวงแคบ ทำให้ผู้ชายที่ป่วยเป็นโรคหนองใน จะมีแผลลุกลาม
เป็นที่น่าเกลียด น่ากลัว เรียกว่าโรคเรื้อน

เนื่องจากเป็นโรคติดต่อจากความใกล้ชิด ดังนั้น ถ้ามีใครใน
ครอบครัวเป็น โอกาสของคนในครอบครัวนั้นจะเป็นด้วยมีมาก ด้วย
เหตุนี้ แค่ป่วยหนึ่งคน แต่ทั้งครอบครัวจะถูกเหมารวมว่าน่ารังเกียจ
ไปหมด

การถูกพรหมทัณฑ์โดยผู้อื่นยิ่งน่ากลัวกว่าเป็นโรค ใครที่คาดว่าตนเองป่วยจึงซุกซ่อนตัว ไม่ยอมให้ใครเห็น

ความกลัวระบาศของโรคเรื้อน มากจนกระทั่งน่าจะลามไปถึงพยาบาลหรือผู้ทำงานสาธารณสุขด้วยซ้ำ

หลังจากวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สื่อสารมวลชนทุกช่องได้พยายามไปติดตามอดีตของคนไทยที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากในหลวงมาออกอากาศ

ชายผู้หนึ่งอายุ ๗๐ กว่าปี เล่าถึงความหลังด้วยน้ำตานองหน้าว่า ตอนที่เขายังหนุ่มป่วยเป็นโรคนี้เขาหมดหวังในชีวิต ในหลวงทรงมาเยี่ยมและทรงจับมือของเขาออกทีวี ปรากฏว่าจิตวิทยาหมู่แห่งความกลัวหายไป เขาก็มีกำลังใจมากขึ้น และยินดีที่จะรักษาตัว

มิใช่แค่นี้ ในหลวงพระราชทานพระราชทรัพย์ ตั้งศูนย์รักษาโรคเรื้อน ทรงให้ไปติดตามผู้ป่วยโรคเรื้อนมาอยู่รวมกันที่ศูนย์ และนำลูกๆ ของเขามาด้วย โดยให้ลูกของผู้ป่วยมาเรียนร่วมกัน นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่ได้ทรงตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ (การรวมใจระหว่างพระราชากับราษฎรอนุเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อน)

นายแพทย์ผู้เป็นผู้อำนวยการสถานพยาบาลโรคเรื้อนเล่าว่า จากวันนั้นได้รักษาคนป่วยแสนกว่าราย จนโรคเรื้อนแทบหายไปจากประเทศ พบว่าปีหนึ่งมีผู้ป่วยไม่เกิน ๕๐๐ คน

ในหลวงทรงพระเมตตาต่อเด็กมากเป็นพิเศษ

ยิ่งเข้าไปในชนบทที่ห่างไกล ทรงเห็นว่าเด็กชนบทขาดโอกาสเกือบทุกอย่าง ด้วยความเชื่อมั่นว่าการศึกษาก่อนหน้านี้จะช่วยเด็ก ๆ เหล่านั้น จึงเริ่มต้นจัดตั้งโรงเรียนพระราชทาน โดยเฉพาะทรงเชื่อมั่นว่าต้องสนับสนุนการศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาด้วย เด็กชนบทเด็กชาวไทยภูเขาที่อยู่ตามชายแดน จึงจะพอมีโอกาสที่จะพัฒนาสมรรถนะของตนได้

เริ่มต้นโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ (ในหลวงและราษฎรช่วยกัน) โรงเรียนราชวินิต ที่บางแก้ว สมุทรปราการ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗

ต่อไปก็สร้างโรงเรียนร่มเกล้า โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ซึ่งทั้งหมดอยู่ตามต่างจังหวัด ให้ทหารและตำรวจช่วยสอน

มีเพียงแค่นั้น ทรงเสด็จเยี่ยมโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียง เช่น โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เพื่อศึกษากิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเหล่านั้น

ทุกครั้งที่มิรัชพิธิสมโภชน์ เช่น รัชดาภิเษก รัชมังคลาภิเษก กาญจนภิเษก กระทรวงศึกษาธิการได้เพิ่มโรงเรียนเข้าไปเพื่อเฉลิมพระเกียรติในหลวง เสมือนในหลวงดูแลโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ

ต่อมาทรงตั้งโรงเรียนจิตรลดา เพื่อเป็นสถานศึกษาสำหรับพระราชโอรสและพระราชธิดา และทรงปรับปรุงโรงเรียนไกลกังวล

หัวหิน จนกระทั่งเป็นโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานสูง และจากโรงเรียนไกลกังวล หัวหิน ได้บริหารให้มีการถ่ายทอดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมไปยังโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล เพื่อปรับมาตรฐานของโรงเรียนภูธรเหล่านั้น

สำหรับเยาวชนวัยรุ่น ทรงตั้งโรงเรียนพระดาบส เพื่อจัดการสอนวิชาเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้

ปัจจุบันยังมีโรงเรียนศิลปอาชีพ ในพระบรมราชานุภมภ์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ทุกพระองค์ในราชวงศ์นี้ทรงมีโครงการส่วนพระองค์ที่จะสนับสนุนการศึกษาทุกรูปแบบ ทรงเชื่อมั่นว่า ให้โอกาสในการศึกษาก็เสมือนให้โอกาสในการมีชีวิตที่ดีนั่นเอง

ที่เหลือเชื่อคือ ยังทรงไปสอนด้วยพระองค์เองในบางครั้ง

นอกจากจะทรงเมตตาต่อเด็กเป็นพิเศษแล้ว ก็ยังทรงเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะปัญหาสุนัขจรจัดในประเทศไทย ทรงรับสุนัขข้างถนนไปเลี้ยงในวัง ให้ชื่อว่า “ทองแดง” คนไทยเรียก “คุณทองแดง” เพราะว่ามีโอกาสใกล้ชิดในหลวง ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องคุณทองแดง และจัดทำเป็น ส.ค.ส. มิใช่แค่นี้ สัตว์ป่า สัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ ก็ทรงรับเป็นพระราชภาระอนุรักษไว้ และพยายามให้นักวิชาการทำโครงการขยายพันธุ์สัตว์ที่มีปัญหาเหล่านั้น

พระเมตตาที่ยิ่งใหญ่ ที่แสดงถึงพระองค์เข้าถึงความหมายของคำว่า “เพื่อนร่วมทุกข์” คือ พระราชดำริให้สัญชาติไทยกับเด็ก ๆ ที่อยู่ชายขอบซึ่งเป็นเด็กอพยพหนีสงคราม เด็กเกิดในป่า พ่อแม่มิได้พามาแจ้งเกิด

ต่อไปนี่คือข้อเขียนของ นางสาวธัญญลักษณ์ คุณอนันต์วาทินักศึกษาปีที่ ๔ สาขาการสอนพระพุทธศาสนาของมหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ได้เขียนเล่าเรื่อง ถ้าไม่มีในหลวงจะเกิดปัญหารุนแรงอย่างไรบ้าง เธอก็เป็นเด็กคนหนึ่งที่ไม่ได้แจ้งเกิด และเป็นเด็กไม่มีสัญชาติ

เธอเล่าว่า แคในหลวงทรงมีพระราชดำรัสให้กระทรวงมหาดไทยช่วยเหลือเด็กไร้สัญชาติ ก็เหมือนว่า ทรงให้ชีวิตใหม่กับเขาเหล่านั้น ถ้าเธอมิได้รับโอกาสให้มีสัญชาติไทย เธอคงไม่มีโอกาสได้มาศึกษาพระพุทธศาสนาที่มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย

และถ้าไม่ได้เรียนพระพุทธศาสนา ชีวิตของเธอก็ไม่ต่างจากชีวิตของชาวเขา ที่ยังไม่รู้ว่า ชีวิตคืออะไร ควรจัดการกับชีวิตอย่างไร ให้มีความทุกข์น้อยที่สุด และมีความสุขมากที่สุด

ข้าพเจ้าจึงนำข้อเขียนของเธอมาพิมพ์ลงในหนังสือนี้ด้วย เพื่อคนไทยจะได้สำนึกบ้างว่า แคมีบัตรประชาชนที่ราชการออกให้ก็คุ้มกับการปกป้องรักษาชีวิตของเรา

“ในความคิดของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าไม่มีในหลวง ปัญหาในสังคมไทยก็จะมีมากขึ้น ปัญหาที่จะกล่าวถึงก็คือ ความรุนแรงต่อ

เด็ก เด็กที่ไร้สัญชาติไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ จะทำอะไรก็ไม่ได้ เด็กที่ไร้สัญชาติก็เหมือนกับสัตว์มีชีวิตตัวหนึ่ง เพราะเวลาที่เจอปัญหาต้องการความช่วยเหลือบางประการ จะไม่สามารถขอความช่วยเหลือได้เลย จะถูกมองว่าเป็นแค่คนรับใช้คนหนึ่งที่จะทำอะไรกับมันก็ได้โดยที่ไม่มีความผิด เช่น ถ้าเป็นผู้หญิงก็อาจจะนำไปขาย หรือให้ผู้หญิงขายตัวก็เป็นได้ ส่วนผู้ชายที่ไร้สัญชาติก็อาจจะนำไปใช้แรงงานโดยไม่มีค่าจ้าง ใช้งานฟรี และที่สำคัญคือเวลาที่ไม่สบายก็ไม่สามารถที่จะไปหาหมอหรือไปโรงพยาบาลได้ เพราะไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน ถ้าเจอตำรวจ ต้องหลบหน้าหลบตากลัวถูกจับ เพราะไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน ใช้ชีวิตหลบๆ ซ่อนๆ ทำให้ตนเองเกิดความกลัวตลอดเวลา สิ่งทีกล่าวนำทั้งหมดเป็นความรุนแรงมากสำหรับผู้ไร้สัญชาติไทย ฉะนั้น ในหลวงทรงมีพระราชดำริสให้กระทรวงมหาดไทยเปิดคลินิกกฎหมายสัญชาติ เพื่อให้บริการตอบปัญหา ประสาน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายสัญชาติในระดับอำเภอและจังหวัด และให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับประชาชนที่สนใจ เปิดโอกาสให้ผู้ไร้สัญชาติสามารถได้สัญชาติไทยได้ สิ่งทีในหลวงทรงทำถือว่าเป็นสิ่งที่สุดยอดมาก เพราะเหมือนกับเปิดโอกาสให้คนได้เกิดใหม่ในสังคมไทย ได้มีโอกาสเหมือนกันกับคนอื่น ๆ เท่าเทียมกันได้ มีสิทธิ์เท่าเทียมกับคนอื่น ๆ ถือว่าเป็นผู้ที่ทำให้ผู้อื่นพ้นจากความทุกข์ ทำให้ผู้อื่นมีความสุขในการใช้ชีวิตมากขึ้น

ถ้าไม่มีในหลวง การแก้ปัญหารุนแรงที่กล่าวมาทั้งหมดคงไม่เกิดขึ้น และที่สำคัญผู้ไร้สัญชาติจะไม่มีโอกาสได้เป็นคนไทยที่สมบูรณ์แบบเหมือนคนอื่น ๆ อย่างแน่นอน”

๓ ผู้มีเมตตาสากล
๓ ผู้นำความยินดีทั่วหน้า
พระภุมิพลมหाराชา
๓ ผู้ไม่มีวันตาย

บทที่ ๑๑

อุเบกขาบารมี

อุเบกขาบารมี

การเข้าถึงสัจธรรมคืออุเบกขาบารมี

โดยภาษาพูด อุเบกขาบารมีก็มีการเข้าใจหลากหลายไม่ต่างจากเมตตาบารมี บางทีเห็นหนึ่งเฉยๆ เป็นทองไม่รู้ร้อน ก็คิดว่ามี “อุเบกขา”

เมตตาเป็นสภาวะของการมีสติ (ตามหลักอภิธรรม)

อุเบกขานั้นสภาวะของการมีสติรวมกับปัญญา เพราะปัญญาเป็นเจตสิกคนละตัวกับสติ คนมีสติอาจไม่มีปัญญาก็ได้ “เมตตาล้นฟ้าจนอันธพาลล้นโลก” เป็นวลีกล่าวหาผู้มีสติแต่ขาดปัญญา

อุเบกขาบารมีมีลักษณะคล้ายกับสัมปชัญญะ แต่ทว่ามุ่งไปที่ปัญญาที่แยบคาย รู้ความจริงตรงหน้าว่าอะไรคืออะไร ส่วนสัมปชัญญะอาจจะแคร์ แต่อาจไม่แยบคายพอ

อุเบกขาบารมี มีอยู่กับใคร ไม่ว่าจะทำอะไร จะถูกต้องไปหมด

เหตุที่ทำให้ทำอะไรถูกต้องไปหมด เพราะเข้าใจกลไกการรับกระทบที่ปัจจัยภายนอกเร้าผ่าน ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ และแสดงความรู้เท่าทัน คือ ไม่บวกและไม่ลบ แต่ไม่ใช่โมหะ เพราะโมหะหมายถึงกำลังหมุ่นอยู่ว่าจะไปบวกหรือไปลบ

พระอรหันต์ผู้รู้แจ้งโลก สามารถอยู่กับโลกอย่างรู้ทัน เหตุที่เข้าใจความหมายของชีวิตดี จึงมีชีวิตอยู่เพื่อผู้อื่นเท่านั้น กิจที่ต้องทำของตนเองจบสิ้นแล้ว (พรหมจรรย์อยู่จบแล้ว)

ถามว่าพระอรหันต์ไม่รู้บวกหรือไม่รู้ลบหรือ ตอบว่า รู้ดีทุกอย่าง

แต่มีญาณปัญญาเห็นว่า บวกก็ดีลบก็ดีล้วนเป็นเช่นนั้นเอง (ตถตา)
หรือเห็นทุกอย่างเป็นของว่าง (สุญญตา)

ดังนั้น พระอรหันต์นั่งอยู่ที่ใด สันติสุขย่อมอยู่ที่นั่น

อุเบกขาบารมีของในหลวง

การที่จะวิเคราะห์เรื่องอะไรก็ตาม จะทำได้มากที่สุดเท่าที่ปัญญา
ที่มีเอื้อเพื่อให้

ผู้ที่อ่านบทความที่เขียน จะเข้าใจได้เท่าที่ปัญญาของท่าน
เอื้อเพื่อให้เช่นกัน

เมื่อจะวิเคราะห์อุเบกขาบารมีของในหลวง เราทำได้แค่การ
อนุমান (คาดคะเน) และถ้าจะให้ดีกว่านั้น ต้องวิเคราะห์จาก
ผู้ติดตาม ข้าพเจ้าก็จะคาดคะเนอุเบกขาบารมีโดยสติปัญญาของ
ตนเองบ้าง แต่นอกนั้นจะขอลอก “หลักธรรมตามรอยพระยุคลบาท”
ของ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่งเป็น
ผู้ติดตามใกล้ชิดพระองค์ท่านนานกว่า ๔๐ ปี หนังสือที่ลอกมานี้พิมพ์
เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙

อุเบกขาบารมีที่ผู้เขียนคาดคะเนได้แก่

การที่พระองค์มีสติสัมปชัญญะเต็มร้อยเสมอ เมื่อพระองค์ท่าน
ไปเป็นประธานการแข่งขันกีฬา ที่วิมุกตบรรพตถ่ายสีพระพักตร์ขณะที่
เกมกำลังเข้าด้ายเข้าเข็ม ไม่เคยเลยสักครั้งที่จะเห็นพระพักตร์ตื่นเต้น
เหมือนกันกับที่เราเชียร์กีฬา

เวลาที่ชาวบ้านพุทราชาติพท์ผัด อ่านตามหนังสือ “พระราช
อารมณ์ขันของในหลวง” ของวิลาศ มณีวัต พระองค์จะทรงพูดแก้
ที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันกับทุกคน

เช่นครั้งหนึ่ง ชาวบ้านจะถวายไม้ขีดไฟจุดชิการ์ โดยกล่าวว่า
“ขอถวายพระเพลิง” ในหลวงตรัสว่า “ยัง...ยังก่อน”

ขณะกำลังเขียนต้นฉบับ ข้าพเจ้ายังหัวเราะขันเลย แต่พระองค์
พูดแล้วก็วางพระพักตร์เฉยๆ นี่คืออุเบกขาบารมี

เวลาที่บ้านเมืองเกิดวิกฤต ผู้นำทางการเมืองไม่ยอมกัน ต่างฝ่าย
ต่างมีพวกถือข้างอยู่มาก ราษฎรที่เหลืออยู่ใจหายใจคว่ำ อยากให้
ในหลวงออกมาเลือกใครสักคน เพราะราษฎรดูตามข่าวที่ข้อเท็จจริง
ต่างฝ่ายต่างกล่าวหาว่าอีกฝ่ายผิด ราษฎรอยู่อย่างคนนอกไม่รู้ว่า
จะเอาอย่างไรดี

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ภาพที่คนไทยโล่งใจที่สุด ที่วี้ออก
ข่าวทรงตรัสให้ พลเอกสุจินดา คราประยูร และพลตรีจำลอง ศรีเมือง
เข้าเฝ้าที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

พระราชดำรัสของพระองค์ท่าน มีดังต่อไปนี้

...ประเทศของเราไม่ใช่ประเทศของคนหนึ่งคนหรือสองคน

เป็นประเทศของทุกคน

เข้าหากัน ไม่ใช่เผชิญหน้ากัน เพื่อแก้ปัญหา

เพราะปัญหามีอยู่

เวลาคนปฏิบัติรุนแรง มันลืมหัด

ลงท้ายเขาก็ไม่รู้ว่ ตีกันเพราะอะไร แล้วจะแก้ปัญหาว่ไร

คิดเพียงว่ ต้องเอาชนะ

แล้วใครจะชนะ ไม่มีทาง อันตรายทั้งนั้น มีแต่แพ้

คือต่างคนต่างแพ้ ผู้ที่เผชิญหน้าก็แพ้
และแพ้ที่สุดคือประเทศชาติ ประชาชน
และเป็นประชาชนทั้งประเทศ ไม่ใช่เฉพาะประชาชนใน
กรุงเทพฯ

ถ้าสมมติเฉพาะในกรุงเทพฯ เสียหายไป ประเทศจะเสียหาย
ทั้งหมด

แล้วจะมีประโยชน์อะไรที่ะหงตนะว่า ขณะ
เวลาอยู่บนกองซากปรักหักพัง...

แล้วความสงบก็กลับคืนประเทศไทย นี่คืออำนาจของอุเบกขา
บารมีของพระองค์ท่าน ที่ยิ่งใหญ่ของปวงชนชาวไทย

ข้าพเจ้าเขียนต้นฉบับในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ชาว
ต่างประเทศที่นำเมืองอเลปโปของประเทศซีเรียมาฉายให้ดู เมืองนี้
เป็นเมืองสวยงาม ขึ้นทะเบียนเป็นเมืองมรดกโลก แต่ภาพที่เห็น
เต็มไปด้วยซากปรักหักพัง ดูแล้วน่าสะเทือนใจ

ขณะนี้อพยพชาวเมืองอเลปโปออกไป เพราะรัฐบาลยึดเมืองนี้
ได้จากกลุ่มกบฏ ถามว่า มีอะไรดีบ้าง เมื่อผู้นำฝ่ายรัฐบาลและฝ่าย
กบฏไม่ยอมกัน ถามว่า ราษฎรล้มตายเรือนแสน พิกัด ไม่มีที่อยู่
ต้องเป็นผู้ลี้ภัยเป็นเรือนล้าน ไปอยู่ประเทศไหนประชาชนของ
ประเทศนั้นก็รังเกียจ กลัวจะเป็นกลุ่มกบฏแฝงอยู่ เพราะชอบวาง
ระเบิดไม่เลือกที่

ประเทศไทยผ่านวิกฤตแบบเมืองอเลปโปของประเทศซีเรีย
มาหลายต่อหลายครั้ง

ถ้าไม่ใช่เพราะบารมีของในหลวง ปานนี้ข้าพเจ้าจะมีที่เขียน
ต้นฉบับเพื่อถวายเป็นราชภักดีหรือไม่

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ได้เขียน “หลักธรรมตามรอยพระ
ยุคลบาท” สิบข้อ ขอให้อ่านด้วยสติปัญญา อย่าอ่านด้วยการจับผิด
ว่าไม่เห็นหน้าจะเกี่ยวกับอุเบกขาบารมีของในหลวง

สติปัญญาที่อ่านแล้วระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุด
มิได้ของในหลวง นั้นแหละเรียกว่า อุเบกขาบารมี

“หลักสิบประการตามรอยพระยุคลบาท” โดย ดร.สุเมธ
ตันติเวชกุล

๑. ทำงานอย่างผู้รู้จริง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ (ท่าน
พูดไว้ พ.ศ. ๒๕๔๘)

บ้านเมืองทะเลาะกันเช่นนี้ น่าเศร้าใจที่สุด พูดกัน ฟุ้งกันแต่
เรื่องประชาธิปไตยเยอะเยอะ คิดว่าการเลือกตั้งคือประชาธิปไตย
เลือกตั้งกันตะบัน เสร็จแล้วก็ไม่เอา

ประชาธิปไตยที่แท้จริง ดูที่กฎหมาย วินัยที่จะรับผิดชอบสังคม
และประโยชน์ของสาธารณะเป็นที่ตั้ง

๒. คือความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมะ และความถูกต้อง

ชีวิตของมนุษย์มิใช่โรยด้วยกลีบกุหลาบ ทุกคนมีอุปสรรค บาง
ครั้งถูกกดดัน ถูกอิจฉา ถูกทำลาย ดังนั้นต้องอดทน

ตั้งแต่ปลายปีพ.ศ. ๒๕๕๓ มาจนทุกวันนี้ (พ.ศ. ๒๕๕๘)
พระเจ้าอยู่หัวพระราชทานปริญญาไปแล้วรวมน้ำหนัก ๒๒๐ ตัน

พระองค์ไม่เคยปริปาก ประทับอยู่ในป่าในดง มีดคำ แมลงบินเข้าตา ทากต๋อยดึงออกและปล่อยไป นี่คือพระเจ้าอยู่หัว

ธรรมะ ความถูกต้อง ทรงถ้อยยิ่งกว่าสิ่งใด เงินที่ถวายเป็นเสด็จ พระราชกุศล ท่านเอาไปทำบุญหมด เพราะฉะนั้นจะเผชิญเรื่องอะไร ได้ทั้งสิ้น เพราะไม่มีแผลใจ

๓. ความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย ประหยัด

พระองค์ทรงน้อมพระวรกายไปหาประชาชน คุณเข้าต่อหน้า ประชาชน ถามทุกข์สุข ปรีกษาหารือกับเขาเป็นชั่วโมงๆ บางที ประทับพับเพียบเสมอพื้นเดียวกับประชาชน เป็นเวลานาน ๕-๖ ชั่วโมง ส่วนพวกเราเปลอ พลิกกลับท่า แค่ ๓-๔ ชั่วโมงก็พังพาบแล้ว

เวลาประชุม พวกเรานั่งล้อมวงกันกับพื้นไม่ต้องเปลืองโต๊ะนั่ง

ฉลองพระองค์ใส่ได้เป็นสิบปี ฉลองพระบาท ๕๙ ปี ยังไม่ได้เปลี่ยน ยี่ห้อเลย ทรงรองเท้าผ้าใบคู่เก่า นาฬิกาของพระองค์ท่านไม่ก็ร้อยบาท นะครับ

เพราะฉะนั้น ประหยัด อ่อนน้อม เรียบง่าย กันเกิดครับ ทำได้ทันทีทำได้ทุกคน ในหลวงทำเป็นตัวอย่างแล้ว

๔. มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก

จะทำอะไร ขจัดความเห็นแก่ตัวออกไปก่อน มุ่งเอาส่วนรวม เป็นที่ตั้ง นั่นคือ ประโยชน์ของแผ่นดิน ถ้าเราถนอมแผ่นดินนี้ให้คง เจริญอย่างถูกต้อง เราก็จะได้ประโยชน์ไปด้วย

การทรงงานตลอดชีวิตของพระองค์ท่าน ทรงงานเพื่อส่วนรวม ตลอด

เคยไปขอพระราชทานพรกับพระองค์ท่าน บอกว่าเป็นวันเกิด ทรงดำริว่า “ขอให้มี่ร่างกายแข็งแรง เพื่อสามารถทำประโยชน์ให้คนอื่นได้ ขอให้มีความสุขจากการทำงาน และได้รับความสุขจากผลสำเร็จของงาน”

๕. รับผิดชอบต่อความเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดที่แตกต่าง

เมื่อ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ พระองค์ทรงเตือน ให้นักบริหารหรือกัน ฟังแต่ละคนแสดงเหตุผลแสดงผลออกมา และช่วยกันดูว่า เหตุผลอันไหนถูกต้องมากกว่า เมื่อตกลงกันได้ก็เริ่มปฏิบัติได้เลย

๖. มีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร

พระเจ้าอยู่หัวทรงทำอะไรมุ่งมั่นมาก เรื่องความขยันไม่ต้องพูด ทรงงานไม่มีวันเสาร์วันอาทิตย์ ไม่มีเวลากลางวันเวลากลางคืน

ตอนที่น้ำท่วม พระองค์ก็อดใจ เพราะเห็นรัฐบาลทำอะไรประชุมกัน น้ำท่วมเดินทางเป็นวินาที พอรับสั่งเสร็จ ข้าราชการบอกว่า พรุ่งนี้จะไปดำเนินการ ท่านบอกน้ำท่วมไม่รอเวลา ให้ไปทำทันทีเลย ในฐานะข้าราชการ งานของประชาชนรอไม่ได้

๗. มีความสุจริตและความกตัญญู

ในหลวงทรงกตัญญูต่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กตัญญูต่อแผ่นดิน กตัญญูต่อสิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ทรงแสดงให้พวกเราดูทุกอย่าง และทรงดำริว่า ความกตัญญูต้องยึดไว้

๘. ฟังตนเอง ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง

ข้าราชการคนหนึ่ง กลางคืนไปเล่นดนตรี กลางวันมานอนหลับ ผมบังคับให้เขาเลิกเอาอย่างเดียว อย่าจับปลาสองมือ เขาไปคิดอยู่

หนึ่งสัปดาห์ และมาเขียนใบลาออกจากราชการ เพราะเขาจีเนียสทางดนตรี

สอนฟังตนเอง คือเศรษฐกิจพอเพียง ทุกคนควรกำหนดคำว่า “พอ” ให้กับตนเองให้ได้ ดูตัวเอง ดูรายได้ของตัวเอง ความสามารถของตัวเอง ไม่ใช่เห็นเพื่อนมี อยากมีตามเขา

๙. รักประชาชน

ท่านทรงรักประชาชน ทำงานเพื่อประชาชน คนที่รับราชการ ถือว่ารับงานของราชามาทำต่อ สิ่งแรกที่ต้องทำคือ รักประชาชน คุณปลูกความดี คุณได้ความรักกลับมา แน่นอนที่สุด

๑๐. การเอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน

พระองค์ท่านตรัสว่า ที่บ้านเมืองรอดมาได้ ก็เพราะทุกคนยังให้กันอยู่ ครอบครัวยังช่วยเหลือกัน ชุมชนยังเอื้อกันอยู่ ข้าราชการยังให้บริการแก่ประชาชน เวลาเกิดทุกข์ยากที่ไหน ทุกคนยังรวมตัวกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นสังคมที่หาที่ไหนมิได้ในโลก

ผมอยากจะฝากอีกว่าการดำเนินชีวิตของพวกเราตัดห้าธรรมใส่ธรรมห้าตัว

ธรรมที่ต้องทำลายคือ หลง โลภ โง่ โกง กัด

ธรรมห้าตัวคือ หนึ่ง สร้างความพอดีให้เกิดกับจิตใจ

สอง สร้างความพอดีให้เกิดกับสังคม

สาม สร้างความพอดีให้เกิดกับเศรษฐกิจ

สี่ สร้างความพอดีให้เกิดกับเทคโนโลยี

ห้า สร้างความพอดีให้เกิดกับทรัพยากรธรรมชาติ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และ
ปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึง
ระดับรัฐ การบริหารประเทศต้องดำเนินทางสายกลาง

พอเพียงคือ พอประมาณ มีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
พอสมควร

ยังไม่สายหรืออครับ ที่พวกเราจะหันมาดำเนินชีวิตตามรอย
พระบาทของพระองค์ท่าน

บทที่ ๑๒

ปัจฉิมกถา

ปัจฉิมกถา

ทศบารมีคือกฎธรรมชาติธรรมดา

ไม่ว่าใครก็ตาม จะทำอะไรก็ตาม กิจนั้นสำเร็จได้ต้องอาศัย
ธรรมสิบประการ (ทศบารมี) ทั้งนี้ ตัวอย่างเช่น

หุงข้าวที่สำเร็จแล้วรับประทานได้ ปลุกบ้านที่คนเข้าไปอาศัยได้
เรียนหนังสือที่ประกอบอาชีพได้ ทำอะไรก็ตามจะเล็กจิ๋วหรือใหญ่โต
ก็ต้องการบารมี ๑๐ อย่างนี้

คนยุคข้าพเจ้าหุงข้าวเป็นตั้งแต่อายุน้อยๆ เลยคิดว่าหุงข้าว
ไม่เห็นเกี่ยวกับทศบารมี ถ้าหุงข้าวเลี้ยงคนในงานมีเป็นร้อยเป็นพัน
อย่างไรๆ ต้องมีคนรวมตัวกันเพื่อหุงข้าวอยู่ดี

ถ้าปลุกกระต๊อบหรือเพิงพักพึ่งดูไม่เห็นยากอะไร แต่ถ้าปลุก
บ้าน ปลุกศาลา ปลุกโรงเรียน กำลังของทศบารมีไม่พอ โครงการ
ดังกล่าวก็ไม่สำเร็จ

ยิ่งถ้าปลุกผังจิตวิญญาณของมนุษย์ ผู้มีทศบารมีไม่สูงพอไม่มี
ทางจะทำได้ จะเห็นว่าพ่อแม่บางครอบครัวสอนลูกไม่ได้ ลูกไม่เชื่อฟังเลย

ปรับระดับจากครอบครัวเป็นวัด เป็นโรงเรียน หมู่บ้าน จังหวัด
และประเทศ ผู้นำของกลุ่มชนเหล่านั้นต้องมีทศบารมีเพิ่มกำลังขึ้น
แน่นอน

อย่าคิดว่าบรมราชาภิเษกโดยไม่มีทศบารมีจะสังการอะไรแล้ว
คนจะเชื่อ ยกเว้นเป็นนิยายเล่าสนุกเท่านั้น

สิ่งที่อัศจรรย์ที่สุดคือ การสร้างทศบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ อยู่ในยุคเปลี่ยนผ่านสามความเชื่อ คือจากยุคที่ใช่คลอง มายุคที่ใช่ถนน และยุคที่ใช้ออนไลน์สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน ผันกันว่าจะใช้หัวใจจิ้มจิ้มอย่างเดียว

ที่หนักกว่านั้นคือเป็นยุคที่อารยธรรมของโลกได้รับอิทธิพลจากวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีพร้อมกันทั่วโลก ถึงกับประดิษฐ์คำว่า “โลกาภิวัตน์” ขึ้นมาในอารยธรรม

ในหลวงทรงเติบโตในบุพการีที่มีสัมมาทิฐิ มีปณิธานตรงกันว่า เห็นประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตน และมีชีวิตที่พอเพียง เรียบง่าย ดัดดิน ทั้งๆ ที่พระองค์มีพระเกียรติสูงสุดในแผ่นดิน

ข้าพเจ้าเชื่อว่า ในหลวงทรงแสวงหาทุกวิถีทาง ที่จะไม่ปฏิเสธ วิถีคิดแบบตะวันตก แต่ก็ดำรงวิถีคิดแบบพุทธไว้ด้วย

พระราชกรณียกิจอันดับแรก คือทรงอยากรู้จักประชาชน รวมถึงรู้จักแผ่นดินไทย ดังนั้นจึงทรงวางแผนเสด็จเยี่ยมประชาชนทุกภาค

พระองค์ได้ประจักษ์ด้วยสายพระเนตรว่า สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม และเป็นสังคมที่ต้องการการบริหารจัดการน้ำ ไม่ใช่พึ่งน้ำฝนตามฤดูกาลเท่านั้น

พระองค์ได้ทรงรับรู้ว่า ราษฎรขาดน้ำในหน้าแล้ง และในบางพื้นที่ถูกน้ำท่วมในหน้าฝน ปัญหาคือทำอย่างไรจะแก้ไขให้มีน้ำกิน น้ำใช้ น้ำเพื่อการเกษตร ไม่ใช่ น้ำที่สร้างปัญหา

การจะบริหารจัดการน้ำเป็นเรื่องใหญ่ เพราะภูมิลักษณะของแผ่นดินไทยแตกต่างกันไปตามภูมิภาค ไม่เหมือนกัน

พระองค์จึงทรงสนพระทัยเรียนรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำ ในขณะนั้นรัฐบาลมีนโยบายสร้างเขื่อนขนาดใหญ่หลายแห่ง พระองค์ ทรงเสด็จไปทอดพระเนตร ทรงไปซ้ำๆ ราวกับเป็นวิศวกรคุมการสร้าง เขื่อน

ทรงตั้งพระราชหฤทัยจะช่วยคนชนบท แต่ไม่ใช่ช่วยแบบรัฐสวัสดิการ จ่ายเงินแสนสำหรับรถคันแรก เอาใบเสร็จการท่องเที่ยวไปหักลดภาษี แต่ไปเพื่อศึกษาลักษณะของพื้นที่ ทรงสอบถามข้อมูลจากผู้นำท้องถิ่น แต่ก็มีได้แล้งน้ำใจ ทุกครั้งเสด็จไปจะนำแพทย์และสาธารณสุขไปแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

พระองค์ทรงประทับใจในคุณธรรมจริยธรรมของชนบท ทรงเห็นคุณค่าของความภักดี ความใสซื่อ ความเรียบง่าย ทรงตั้งพระทัยไม่นำความเจริญทางวัตถุไปทำลายคุณธรรมจริยธรรมของคนชนบท ทรงมุ่งแก้ไขให้เขาเหล่านั้นมีพอยู่พอกิน มากกว่าจะไปชักชวนให้เปลี่ยนจากบ้านเล็กเป็นบ้านตึก ตรงกันข้ามวิถีชีวิตของชนบทไทย เป็นชีวิตที่น่าอยู่

แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเรื่องน้ำให้ได้เท่านั้น

ปัญหาคือทำอย่างไรให้ชนบทมีน้ำกิน น้ำใช้ น้ำทำการเกษตร ได้ตลอดปี ถ้าพวกเขาไม่เดือดร้อนเรื่องน้ำเท่านั้น เขาสามารถปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหาร เพราะภูมิอากาศของประเทศไทยเหมาะสมที่จะทำการเกษตรได้ตลอดปี

การจะทรงช่วยชุมชนใด ในหลวงทรงสังเกตธรรมชาติรอบๆ ที่นั้น อะไรเป็นพืชเจ้าถิ่น อะไรที่มีอยู่ จากนั้นพระองค์จะ

นำผู้เชี่ยวชาญในหลากหลายสาขาของวิชาการเกษตรมาประชุม
รวมกัน ร่วมกันหาทางออกหลายๆ หัวคิด แต่เป้าหมายชัดเจน
อยู่แล้ว การแก้ไขต้องทำด้วยประโยชน์สูง ประหยัดสุด

วิเทโศบายที่แยบยลไม่มีในตำราเล่มใดในโลก ก็เกิดจากการ
เข้าใจ และการเข้าใจในธรรมชาติตรงหน้า ด้วยเหตุนี้พระราชดำริ
ทรงแนะนำบางพื้นที่ให้ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก แต่ต้องกันมิให้มีการ
ทำลายป่าแบบลุ่มล้งระบบนิเวศ บางพื้นที่ทรงแนะนำให้ปลูกป่าสาม
อย่าง เพื่อประโยชน์สี่อย่าง บางพื้นที่ต้องทำป่าพรุ ป่าชายเลน และ
ปัญหาบางอย่างใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ เช่น โครงการใช้ผักตบชวาที่เป็น
พืชให้ภาพลบ แต่ในหลวงทรงนำมาใช้บำบัดน้ำเสียในบึงพระราม ๙

และไม่ใช่แก้ปัญหาชั้นตอนเดียวเป็นอันเสร็จ ความทุกข์ยังเกิด
จากการมีปัญหาค่อเนื่องมากมายหลายชั้นตอน ความสุขจะได้มาก็
ต้องสร้างเหตุปัจจัยที่เหมาะสม ดังนั้นโครงการสหกรณ์การเกษตร
โครงการธนาคารข้าว โค เมล็ดพันธุ์ จึงเป็นพระราชดำริติดตามมา
นี่คือพ่อหลวงของปวงชนอย่างแท้จริง

และเพื่อให้โครงการที่พัฒนาเห็นผลเป็นรูปธรรม ทรงดำริให้มี
โครงการหลวง ทำวิจัยการเกษตรให้เป็นตัวอย่าง นี่คือนโยบายเชิงรุก
ที่แยบยล

ทั้งหมดทั้งสิ้นก็เพื่อช่วยให้คนชนบทยืนบนลำแข้งของตนได้
ปลอดภัยจากการเป็นหนี้สิน โครงการทั้งหลายทั้งปวงจึงเป็นเรื่อง
ของอริยสัจ ช่วยเพื่อให้เขาช่วยตนเองได้ นี่คือการที่พระองค์
ทรงเคารพและเคารวะความเป็นมนุษย์ของทุกคน นับว่าพระองค์
คือพุทธบริษัทที่แท้จริง

ข้าพเจ้าเคยสงสัยว่า ทำไมในหลวงทรงไม่ดำเนินใครที่เป็นเหตุแห่งการตัดป่า ข้าพเจ้าเคยขับรถไปหลายชั่วโมงก็ไม่พ้นทิวทัศน์เขาหัวโล้น ในหลวงทรงอดทนสร้างโครงการพลิกฟื้นคืนสภาพป่าทุกรูปแบบ และทรงเตือนผู้สนองนโยบายว่า ไม่ต้องรีบร้อนกดดันชาวบ้าน ทำให้เขาได้เห็นผลก่อน เพื่อให้เขาเห็นดีเห็นงามก่อน ตรัสว่า “ให้ระเบิดจากข้างใน” พูดเป็นภาษาธรรม ให้เห็นความจริงด้วยตนเอง แล้วเขาจะเพียรทำจริง

ถ้าคนชนบทพึ่งตนเองได้ ปัญหาคนอพยพเข้าเมืองมาหางานทำก็จะลดลง ปัญหาสังคมเกิดจากครอบครัวแตกแยกก็ลดลงตาม แต่ความรัก ความผูกพัน ความสามัคคีระหว่างชุมชน ก็จะเกิดขึ้นเป็นผลพลอยได้

คนชาวสยามเป็นชนชาติที่เอื้ออาทรต่อกัน เคารพธรรมชาติ และดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย

เมื่อคนชนบทตั้งตัวได้แล้ว ที่จะพัฒนาให้ทันสมัยก็ไม่ยาก เขาจะเป็นคนรักงาน คนรู้งาน จะไม่ถูกค่านิยมบริโภคนิยมเรื่องเขมือบคุณธรรมจริยธรรมที่ดั้งเดิมของเขาไป

ในหลวงทรงเป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่

ใครคือผู้นำในทัศนวิสัยของประชาคมโลก

เราทั้งมวลต่างได้ยินได้ฟังชื่อของศาสดาต่างๆ แต่ปัจจุบันศาสดาที่คนเชื่อมากคือนักวิทยาศาสตร์

ชื่อนักวิทยาศาสตร์ที่ติดปากคนทั้งโลก คือ เซอร์ไอแซก นิวตัน ผู้ตั้งทฤษฎีแรงโน้มถ่วงของโลก และคิโดวิชาแคลคูลัส

ทฤษฎีหมายถึงนิยามที่ครอบคลุมข้อเท็จจริงมากมายมหาศาล เช่น การที่บอกว่า โลกมีแรงโน้มถ่วงจึงเป็นไปได้ที่คนจะตกโลก อย่างไรก็ตามก็ต้องอยู่บนผิวโลกนี้แหละ ทฤษฎีนี้ทำให้การกล้วการตกโลก ลงไปนรกหายไป และทำให้คนไม่เชื่อเรื่องการหายตัว การเหาะได้เอง ส่วนทฤษฎีแคลคูลัสเป็นเรื่องของการสมมติให้เหตุปัจจัยเคลื่อนที่ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทฤษฎีของแคลคูลัสนี้เองทำให้เกิดลัทธิ เศรษฐศาสตร์ทุนนิยม ทำให้มีการสร้างมอเตอร์ และเป็นฐานทำให้ เทคโนโลยีทุกอย่างถูกประดิษฐ์ขึ้นมา

โดยขนาดความใหญ่โต ทฤษฎีจะครอบคลุมข้อเท็จจริง มากกว่าหลักการ และหลักการจะครอบคลุมข้อเท็จจริง มากกว่าแนวความคิด

เมื่อตะวันตกผลิตปุ๋ยเคมี สร้างเครื่องจักรมาทุนแรงคนได้ เกษตรเชิงเดี่ยวจึงกลายเป็นเกษตรที่ทันสมัย

คนสยามเคยเป็นสังคมเกษตรที่ในน้ำมีปลาในนามีข้าวก็หายไป กลายเป็นเห็นไร่นาสุดสายตาแทนไร่นาสวนผสม

เมื่อประชาสัมพันธ์จนภาพของเกษตรกรเชื้อในเกษตรกรรม การปลูกพืชเชิงเดี่ยว ปลูกพืชไร่ ปาล์มน้ำมัน ปลูกยาง ฯลฯ เป็นแบบ พืชเชิงเดี่ยวทั่วประเทศ แม้แต่ป่าธรรมชาติก็แอบตัดและปลูกปาล์ม น้ำมันหรือต้นยางแทน

ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงกล้าหาญมากที่จะนำเสนอ “**เกษตร ทฤษฎีใหม่**” เป็นทางออกของการเป็นหนี้สินของเกษตรกรทั่วประเทศไทย

ที่ว่าต้องกล้าหาญมาก เพราะต้องฝ่าความเชื่อภาพการปลุก
พืชเชิงเดี่ยวที่ทํากันจนภาพติดตา เห็นเป็นธรรมดาเช่นนั้นทุกหนทุกแห่ง

ทรงต้องใช้บารมีมหาศาลที่จะสร้างหลักการ **“เศรษฐกิจพอเพียง”**
แทนเศรษฐกิจทุนนิยมกระแสหลัก ประชาชนเห็นศูนย์การค้าระดับ
ยักษ์ขยายทั่วทุกภาค ทุกจังหวัด คอมเพล็กซ์ระดับยักษ์ที่ดูเอา
เยาวชนไทยไปหมกจมทั้งวันทั้งคืน เศรษฐกิจพอเพียงพูดได้
แต่เยาวชนไทยจะทำตามหรือไม่ เพราะเศรษฐกิจทุนนิยมต้องตาม
ด้วยบริโภคนิยม และบริโภคนิยมต้องตามด้วยสินค้าแบรนด์เนม
และสินค้าแบรนด์เนมต้องตามด้วยค่าตัวฟรีเซนต์เตอร์ที่มีระดับ
และฟรีเซนต์เตอร์ที่มีระดับต้องเป็นดาราในและดาราต่างประเทศ
และทั้งดาราและสินค้าแบรนด์เนมต้องตามด้วยชื่อฝรั่ง เกาหลี
หรือญี่ปุ่น แม้กระทั่งเป็นสินค้าผลิตโดยคนไทยก็ต้องจ่ายสิทธิบัตรให้
แบรนด์เนม

**ปฏิจจสมุขบพทขงการลุ่มหลงแบรนต์เนมไปทุกเรื่อง
ทุกประเด็น ไม่ช่วยให้เยาวชนไทยเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียง**

นักวิชาการที่สำเร็จปริญญามาจากระบบตะวันตกเช่นข้าพเจ้า
ได้รับปริญญาเอกมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ถ้าไม่ได้เข้ามาศึกษา
ทำจิตตภาวนาอยู่หลายสิบปี ก็ไม่มีทางที่จะเข้าถึงความจริงแท้ของ
เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงคือการนำมรรคมีองค์แปด หรือมัชฌิมาปฏิปทา
มาปิดฝุ่น ใช้นิยามที่ทันสมัยแทนคำบาลีดั้งเดิม

ถ้าบุคคลใดซึ่งวิปัสสนาปัญญา คือปัญญาที่จะมองเห็นว่าชีวิตคืออะไรด้วยตนเอง โดยตนเอง แทบไม่มีทางเข้าใจ เข้าถึงความพอเพียง

พระองค์ทรงนำแนวคิดจากเศรษฐกิจเชิงพุทธมาปรับแก้ปัญหาของสังคม พระราชดำริของพระองค์ท่านจึงค้นไม่พบในตำราต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น

- ใช้โครงการแก้มลิงเป็นกุศโลบายแก้ปัญหาน้ำแล้งและน้ำท่วม
- ใช้หญ้าแฝกเป็นตัวกันการสไลด์หน้าดิน และการเก็บกักอินทรีย์สารไว้บนเนินดิน
- ใช้ฝายชะลอน้ำ เพื่อเก็บกักความชื้นไว้ในป่า และกันการไหลแรงของกระแสน้ำป่าลงที่ราบลุ่ม
- การใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ เช่น โครงการแก้มลิง โครงการประการังเทียม เป็นต้น

ลักษณะที่ไม่เคยกล่าวโทษว่าใครเป็นเหตุแห่งปัญหา แต่ค่อย ๆ โนมน้าวให้เขาเห็นประโยชน์ในการเปลี่ยนแนวคิดการทำการเกษตรใหม่ ซึ่งจริง ๆ แล้ว ยาก เหนื่อยกว่าเดิม แต่ทว่าได้ผลมั่นคง และยั่งยืน ประกันการเป็นหนี้สินอันเกิดจากความแปรปรวนของตลาดโลก ความแปรปรวนของลมฟ้าอากาศ ความแปรปรวนของการบริหารจัดการของรัฐบาล

ลักษณะที่อดทน รอคอย ให้พสกนิกรเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียง หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือแนวคิดธรรมชาติแก่ธรรมชาติ ไม่ใช่เรื่องง่ายสักอย่าง

“Our loss is our gain” หรือขาดทุนคือกำไร นี่คือปรัชญาสมุปบาทสายไร้ทุกข์ ต้องผู้มีศรัทธาในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า จึงจะเข้าถึงสัจธรรมเปลี่ยนทุกวิกฤตให้เป็นโอกาส

เนื่องจากในหลวงมีโครงการในพระราชดำริ และโครงการหลวงมากมาย ถ้าจะถามว่าพระองค์ทรงปฏิบัติอะไร และอย่างไร จึงได้ชื่อว่าทรงกระทำสิ่งที่ยอดเยี่ยมที่สุดของบารมีแต่ละอย่าง

ต่อไปนี้เป็นข้อวินิจฉัยของข้าพเจ้าผู้เขียนบทความ

บารมีที่ยอดเยี่ยมที่สุดในทัศนะของผู้เขียน คือ

๑. ทานบารมีที่ยอดเยี่ยมที่สุด มาจากภาพที่พระองค์นั่งฟังรถปรึกษากับชาวบ้านถึงเรื่องอะไรสักอย่าง เป็นภาพที่บ่งชัดถึงความไว้เอกลักษณะของพระราชา แต่เป็นลักษณะของความเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ ท่านร่วมทุกข์กับพลสกนิกคนหนึ่ง เพื่อหาทางแก้ปัญหา นั่นเอง

๒. ศิลบารมีที่ยอดเยี่ยมที่สุด คือ **สีพระพักตร์ปกติ** เมื่อพระองค์กำลังชมการแข่งขันฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ – ธรรมศาสตร์ แม้ยังทรงเป็นยุวกษัตริย์ พระชนมพรรษาไม่มากนัก แต่สติสัมปชัญญะช่างยอดเยี่ยม เกินกว่าที่บุคคลทั่วไปจะทำได้ (ราวกับอริยสงฆ์ที่มีอินทริยสังวร)

๓. เนกขัมมบารมีที่ยอดเยี่ยมที่สุด คือ **การเลือกความเรียบง่ายของการออกแบบโบสถ์วัดพระราม ๙ กษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี** มีประเพณีสร้างวัดประจำพระองค์ แต่สัญลักษณ์ของวัดพระราม ๙ เด่นชัด

ที่สุด เรียบง่าย แต่ไม่ทิ้งโครงสร้างของความเป็นไทย ออกแบบให้
ใช้งานได้เป็นมิติมหภาค แต่งบประมาณน้อยที่สุด

๔. ปัญญาบารมีที่ยอดเยี่ยมที่สุด คือ **เกษตรทฤษฎีใหม่** หลักการ
ที่ยอดเยี่ยมที่สุด คือ **เศรษฐกิจพอเพียง** แนวความคิดที่ยอดเยี่ยม
ที่สุด คือ **ใช้ธรรมชาติแก้ธรรมชาติ**

๕. วิริยะบารมีที่เยี่ยมยอดที่สุด คือ **ความเป็นอัครศิลปิน**
และโครงการวิจัยที่ยอดเยี่ยมที่สุด คือ **ความเพียรแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ**
ให้ทุกภูมิภาคของประเทศไทย รวมน้ำท่วมในกรุงเทพฯ อีกด้วย

๖. ขันติบารมีที่เยี่ยมยอดที่สุด คือ **ภาพพระเสโทท่วมพระวรกาย**
และสายพระเนตรเหมือนประกายเพชรแห่งความทนทาน

๗. สัจจะบารมีที่เยี่ยมยอดที่สุด คือวาทะที่ให้ไว้ในวันพระราช
พิธีบรมราชาภิเษก “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุข
แห่งมหาชนชาวสยาม”

๘. อริษฐานบารมีที่ยอดเยี่ยมที่สุด คือ **การตั้งมั่นในการไป**
เยี่ยมเยียนราษฎรในทุกพื้นที่ ไม่ว่าจะเขาสูง หุบลึก ทุรกันดารแคไพ

๙. เมตตาบารมีที่ยอดเยี่ยมที่สุด คือ **การให้สัญชาติไทยกับ**
เยาชนชายขอบ

๑๐. อุเบกขาบารมีที่ยอดเยี่ยมที่สุด คือ **วางใจเป็นกลาง** เมื่อ
ผู้นำการเมืองเป็นเหตุแห่งการแยกข้าวแยกคนไทยเป็นสองข้าวด้วยกัน
เพราะเชื่อในความถูกต้องคนละแนวคิด (ลูกทะเลาะกันเอง พ่อหลวง
จึงต้องใช้อุเบกขาบารมี)

พระองค์ทรงบริหารบาลสังคมไทยด้วยพฤติกรรมของโพธิสัตว์

๑. ทรงใช้พระราชอำนาจที่อยู่เหนือกฎหมาย เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส โดยการรับฎีกาทุกชนิด ที่ขอพระราชทานความช่วยเหลือหรือขอชีวิตเพราะถูกศาลฎีกาตัดสินประหารชีวิต

๒. ทรงใช้พระราชอำนาจที่อยู่เหนือโลกธรรม เปลี่ยนทัศนคติคนป่วยที่สังคมกลัวและรังเกียจ เช่น คนเป็นโรคเรื้อน โรคพิการแต่กำเนิด โดยทรงลงขันด้วยทุนทรัพย์ส่วนพระองค์สามแสนบาท (มากกว่าสิบล้านบาทในยุคนี้) เพื่อก่อตั้งอาคารรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อน และบอกข่าวให้ประชาชนร่วมบุญกุศล โดยตั้งเป็นมูลนิธิราชประชาสมาสัย (ราชาและประชาชนสามัคคีกัน) ในที่สุดสามารถไปค้นหาคนเป็นโรคเรื้อนหนึ่งแสนแปดหมื่นคน ปัจจุบันเหลือคนป่วยประมาณไม่เกิน ๕๐๐ คน เท่านั้น ผู้ป่วยที่พิการแต่กำเนิด หรือพิการด้วยการปฏิบัติหน้าที่ จะอยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์ (มูลนิธิสายใจไทย)

๓. ทรงใช้พระราชอำนาจที่ทรงปรีชาญาณทางเทคโนโลยี สร้างโรงเรียนต้นแบบ “ไกลกังวล” (โรงเรียนในหลวง) และให้มีการสอนผ่านดาวเทียม ส่งตรงไปยังอีก ๑๓๐ โรงเรียนตามตะเข็บชายแดน และภูเขาที่ห่างไกลการคมนาคม ทรงเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ได้แก่ คิดประดิษฐ์เสาอากาศวิทยุ (รุ่นบุกเบิกสมัยนั้น) ที่ทรงตั้งสถานวิทยุ อ.ส.) รวมถึงประดิษฐ์กังหันน้ำชัยพัฒนา เพื่อเป็นเครื่องเติมอากาศบำบัดน้ำเสีย

๔. ทรงใช้พระราชอำนาจที่ทรงเป็นนักอนุรักษ์นิยม อนุรักษ์พันธุ์สัตว์ต่างๆ ที่หายาก อนุรักษ์สัตว์ป่า อนุรักษ์ละครลิง อนุรักษ์

ทุกอย่างที่เป็นของเก่า ไม่ว่าจะเป็นการตีมีดอรัญญิก การทอผ้า การทำหัตถกรรม การที่เป็นวัฒนธรรม และของไทยดั้งเดิมสมัยโบราณ

๕. ทรงใช้พระราชอำนาจที่ทรงเป็นนักวิจัย คิดค้น ป้องกัน ทรัพยากรของแผ่นดิน ทำฝนหลวง ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก ทำฝายชะลอน้ำเพื่อให้น้ำได้ซึมอยู่ในที่สูงได้นาน จนพืชสามารถดูดน้ำและเจริญเติบโตได้ ทำแก้มลิงรับน้ำท่วม ทำเขื่อนกักเก็บน้ำ ทำหญ้าแฝกกันหน้าดินพัง ทำคลองลัดโพธิ์เพื่อเร่งการระบายน้ำและกันไม่ให้ น้ำท่วมเมือง ทำอ่างเก็บน้ำ ทำการแก้มลิงดิน เพื่อเปลี่ยนดินพันสภาพให้ใช้ได้ งานวิจัยที่พระองค์ทรงดำริทำ เพื่อให้ประชาชนมีน้ำทำการเกษตร ทำนาได้ทั้งปี มีน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการท่องเที่ยว

๖. ทรงใช้ความสามารถทางกีฬา ดนตรี และการประพันธ์เพลง ผูกใจนานาชาติ ยามที่ทรงไปเยี่ยมในฐานะพระราชอาคันตุกะ ทรงใช้ดนตรี กีฬา ผูกใจเยาวชนไทย ยุคของข้าพเจ้าผู้เขียน ทรงนำพระราชโอรส พระราชธิดา มาเป็นนักร้อง และพระองค์ทรงดนตรี

๗. ทรงใช้ความเป็นพุทธบริษัทสร้างวัดประจำพระองค์ (วัดพระราม ๙) ให้เป็นตัวอย่างของบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ทรงหล่อพระพุทธรูปประจำรัชกาลแจกไปถึงทุกจังหวัด ทรงทำพระผงแจกข้าราชการ ทรงแบ่งปันทรัพย์กุศลหลวง ทรงสนทนาศรรคมกับพระสงฆ์ และที่สำคัญที่สุดเคยทรงผนวชเป็นเวลา ๑๕ วัน

๘. ทรงใช้ทศพิธราชธรรม โดยเฉพาะเป็นต้นแบบทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

๘.๑ ทรงมีปริจฉาคะ ให้ความช่วยเหลือไม่เลือกศาสนา ชน ชั้น เพศ หรือฐานะันดร อะไรทั้งสิ้น

๘.๒ ทรงเป็นผู้นำที่ขจัดภัยพิบัติจากธรรมชาติ ทำตัวเป็นตัวอย่าง เสด็จเยี่ยมพื้นที่ที่ทราบข่าวภัยพิบัติ พร้อมกับพระราชทานความช่วยเหลือ

๘.๓ ทรงรักษาศีลแปดทุกวันอุโบสถ

๘.๔ ทรงนั่งสมาธิทุกวัน

๘.๕ ทรงดำรงชีวิตด้วยความประหยัด ประหยัดทุกเรื่องที่เป็นเรื่องส่วนตัว

๘.๖ ทรงมีความเพียร แม้มองไม่เห็นฝั่งแห่งความสำเร็จก็ไม่ท้อถอย

๘.๗ ทรงมีความกตัญญูต่อสมเด็จพระเจ้าแม่เป็นเลิศ หาเวลาไปรับประทานอาหารกับสมเด็จพระเจ้าแม่ อยู่ใกล้ชิดสมเด็จพระเจ้าแม่เมื่อมีเวลา

๘.๘ ทรงมีความเมตตาต่อลูกหลาน ยกย่องตามสมควร

๘.๙ ทรงเป็นตัวอย่างในการเลี้ยงดูสุนัขจรจัด “คุณทองแดง” สุนัขทรงเลี้ยงเป็นสุนัขข้างถนนธรรมดา

๘.๑๐ ทรงมีความอดทน ลำบากตรากตรำเป็นเลิศ

๘.๑๑ เมื่อพบเจออุปสรรคไม่ว่าเรื่องใด ทรงเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส เพื่อช่วยเหลือพสกนิกรคนไทยทุกคน

ตำนานที่เป็นความยิ่งใหญ่ของพระมหากษัตริย์พระองค์นี้

๑. ทรงพลิกแผ่นดินฟ้าให้เป็นสายน้ำฝน (ฝนหลวงพระราชทาน)

๒. ทรงพลิกผืนป่าที่หัวโล้น ให้เป็นเกษตรผสมผสานพระราชทานฝายชะลอน้ำ เพื่อพลิกผืนป่าต้นน้ำลำธาร

๓. ทรงปลูกพืชเมืองหนาว ๓ อย่าง และได้ผล ๔ อย่าง พืชกินได้ ทำรายได้ตลอดปี พืชบำรุงดิน พืชต้นน้ำลำธาร และเป็นสุนทรียภาพ

ดิงการท่องเที่ยวมาสู่แผ่นดิน

๔. ทรงพลิกพื้นป่าชายเลน เพื่อทำให้เกิดอาหารสำหรับป่าชายเลน
อาหารในอ่าวไทย

๕. ทรงพลิกพื้นป่าเสื่อมโทรม ให้เป็นป่าที่ทำการเกษตรได้
ทำการแก้งัดดิน ใช้น้ำให้ถูกต้อง เกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืน เกษตรผสม
ผสาน

๖. พระราชทานเกษตรทฤษฎีใหม่ มีกิน มีใช้ มีรายได้พอเพียงทั้งปี

๗. พระราชทานเศรษฐกิจพอเพียง ให้คนไทยหัวใจพุ่งเพื่อได้
ประพุดิปฏิบัติตนใหม่

๘. ทรงบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่ทุกเรื่อง ดนตรี กีฬา
จิตรกรรม ศิลปกรรม ทุกเรื่อง

๙. ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ ทำงานใช้ความเพียรเป็นที่ตั้ง มีเป้าหมายแล้วทำไปโดยไม่ต้องหวังผล

๑๐. ทรงทำให้ดู อยู่ให้เห็น มีเกียรติประวัติชีวิตมากมายนับไม่ถ้วน
ที่เป็นภูมิพลังของแผ่นดิน และภูมิพลังทางจิตวิญญาณแทบทุกเรื่อง

๑๑. ทรงเป็นคานที่จะก่อสร้างฐานแห่งความเจริญทาง
วิทยาศาสตร์ ทางเทคโนโลยี แทบทุกเรื่อง

๑๒. คนไทยหัวใจพุทธต้องเห็นความเป็นพุทธบริษัทของ
พระองค์

คือ การเป็นผู้ให้ตลอด ๗๐ ปีการครองราชย์

การดำรงทศพิธราชธรรม

การปรับตัวให้ก้าวหน้าสมยุคสมัย แต่ไม่ทิ้งหัวใจพุทธ พระองค์

ทรงเป็นพระราชาของพระราชา (King of the Kings)

ภาคผนวก

สาเหตุการเขียนหนังสือของสิริวรรณ

ภาคผนวก

รายชื่อหนังสือธรรมะ ที่เขียนโดยสิริวรรณ

๑. สะท้อนคิด ชีวิตทันสมัย

มูลนิธิเผยแผ่ชีวิตประเสริฐ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน้า ๑๕๙ หน้า

หนังสือเล่มนี้ นำโยนิโสมนสิการ หรือความคิดแบบกายเชิงพุทธ ๑๐ แนวคิด มาใช้เป็น บรรทัดฐานวิเคราะห์ ชีวิตที่ทันสมัยของยุคโลกาภิวัตน์

จุดประสงค์เพื่อให้เข้าใจว่า แนวคิดแบบกายของพุทธ มีลักษณะอย่างไร

สำหรับปัญญาจากการทำภาวนา ทำให้ข้าพเจ้าลงความเห็นว่า แนวคิดแบบกายเชิงพุทธนั้นเป็นเรื่องใหม่ ปราชญ์ตะวันตกยังมิได้มองโลกแง่นี้เลย น่าที่คนไทยจะมองเห็นว่า แนวคิดแบบกายของพุทธธรรมล้ำเลิศจริงๆ มีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาชีวิตอย่างหาประมาณมิได้

๒. อริยสังขลปเหลี่ยม

สำนักพิมพ์เสียงเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๐ หน้า ๒๕๐ หน้า

อริยสังขลปที่คนไทยมักจะจำได้เจเนใจว่า นี้คือการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า จริงๆ แล้วอริยสังขลปมีได้ถึง ๑๐ นัย ทุกนัยดับทุกขีได้ถึงวิมุติมรรคทั้งสิ้น

เมื่ออ่านพบว่า อริยสังขลปมีได้ถึงสิบนัยจาก “วิมุติมรรค” พระอุปติสสะเถระ แปลเป็นไทยโดยพระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธรรมจิตโต) ข้าพเจ้าจึงถึงบางอ้อว่า มีน้าเล่าการปฏิบัติภาวนาของนักปฏิบัติจึงมีได้หลายนัย เสมือนประตูทางเข้าสู่วิมุติมรรคมีถึงสิบทาง

หนังสือเล่มนี้เป็นการขยายแนวคิดแบบคายเชิงพุทธว่าด้วย “อริยสังขลป” วิเคราะห์ออกเป็นสิบนัย โดยวิเคราะห์ให้เข้ากับหลักการของพฤติกรรมศาสตร์ของนักจิตวิทยา

จริงๆ แล้วหนังสือเล่มนี้เป็นการสังเคราะห์อริยสังขลปในระดับหลักการวิจัยของโลกสากล ผู้ที่เป็นนักวิจัยสากลน่าจะทิ้งในหลักการหลังเขียนเสร็จแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้นำแก่นแท้ของหลักการวิจัยของโลกมาเปิดเผยในแง่ของอริยสังขลป

การวิจัยทุกอย่างในโลกมีหลักพื้นฐานเท่าที่แสดงไว้ในอริยสังขลปเหลี่ยมเท่านั้น แก่นธรรมของพุทธธรรมก็ได้มีหลักการมากมายอะไร แก่นวิชาการของวิทยาศาสตร์ก็มีหลักการที่เสนอได้ง่ายๆ ตรงๆ เช่นเดียวกัน ความรู้ทุกชนิดถ้าเข้าถึงแก่นแท้จะพบกับความเรียบง่ายธรรมดาเท่านั้น

๓. อะเมซิ่ง ปริมัตถธรรม

ธรรมทานมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๒ หน้า ๒๑๘ หน้า

โดยสาระสำคัญ ต้องการจะอธิบาย “ธรรมแก้ตา” ที่เสนอโดย ท่านพุทธทาสภิกขุแห่งสวนโมกขพลาราม ว่าธรรมะแต่ละตัวในธรรมแก้ตานั้นแนบชิดอยู่ในวิถีชีวิตของเราอย่างไร

เป็นการเขียนธรรมที่เป็นโลกในแง่ของการดับทุกข์ เช่น น้ำดับไฟ เชื้อนดินกันน้ำ สารเคมีดับไฟ จะเห็นว่าธรรมที่ดับทุกข์ต่างเป็นธรรมะรอบตัวที่ใช้แก้ไขภัยอันตรายเฉพาะหน้า

หนังสือเล่มนี้เริ่มชี้ชวนให้เห็นว่า การดับทุกข์ด้วยการมองอย่างแยบคายเชิงพุทธเป็นอย่างไร

ข้าพเจ้าคิดว่าได้พยายามโยงสภาวะความเป็นโลกและเหนือโลกให้เข้ามาอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยการใช้ธรรมแก้ตาเป็นเครื่องเชื่อมต่อ เป็นการเขียนให้เห็นโลกุตรธรรมในแง่ของโลกธรรมรอบตัว

๔. ปาฏิหาริย์ของความถูกต้อง

ธรรมทานมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๓ หน้า ๒๘๓ หน้า

หนังสือเล่มนี้ได้สรุปแก่นแท้ของกุศลวิบาก ที่ถ้าผู้ใดทำกุศลให้ถึงพร้อม วิบากหรือผลลัพธ์ที่จะได้รับจะเป็นปาฏิหาริย์ที่คนไม่อาจทำนาย หรือพรรณนาให้ครบกระบวนการความได้

เช่นเดียวกับปาฏิหาริย์ของพุทธบารมีที่เหนือคำพรรณนา
เช่นเดียวกับปาฏิหาริย์ของพระภัทรมหาราช ในหลวงรัชกาล
ที่ ๙ ของปวงชนชาวไทย

ภาพคนไทยนับไม่ถ้วนมาแซ่ซ้องถวายพระพรในวันศุกร์
ที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นภาพที่ชาวต่างชาติอาจเข้าใจไม่ได้
ภาพที่ปรากฏจากสื่อทั่วไป คือ บางคนนั่งภาวนา บางคนนั่งสวดมนต์
บางคนคงอ่อนวอนขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ คนที่มาชุมนุมเหล่านั้น
มองไม่เห็นพระพักตร์ของในหลวงเพราะยืนไกลเกิน แต่ทุกหัวใจ
หลอมรวมแสดงความจงรักภักดีที่มีต่อพระองค์ท่าน

นี่คือปาฏิหาริย์ของความถูกต้อง ที่เกิดการพรรณนาของภาษา
หนังสือเล่มนี้วิเคราะห์ให้เข้าใจแจ่มแจ้ง กุศลวิบากที่จะมีในผู้ที่
สร้างกุศลบารมีอย่างต่อเนื่องยาวนาน จะมีลักษณะอย่างไร และ
เพราะอะไรอริยทรัพย์จึงบังเกิดขึ้นได้

คิดว่าได้นำอริยทรัพย์อันเป็นนามธรรม มาตีแผ่ให้เป็น
สัญลักษณ์แบบเดียวกับนักวิทยาศาสตร์ตีแผ่ความจริงของธรรมชาติ
ในแง่สูตรหรือสมการ ซึ่งเป็นสาระของวิทยาศาสตร์ที่ใช้เรียนใช้สอน
กันในวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานทุกระดับชั้นเรียน

ข้าพเจ้าได้นำเสนอการมองอริยทรัพย์ในภาพลักษณ์ของ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน

ถ้าอ่านหนังสือเล่มนี้ด้วยใจเปิดกว้าง น่าจะเห็นความงามของ
พุทธธรรมได้ด้วยตนเอง

ข้าพเจ้าได้พยายามนำผลกรรม วิเคราะห์ในแนวความคิดเชิง
พุทธมานำเสนอในรูปลักษณะของโลก

หวังว่าน่าจะมีคนไทยใจกว้างมองเห็นความมดงามของการ
นำเสนอพุทธธรรมในแนวนี้

น่าเสียดายที่คนไทยไม่ใส่ใจความมดงามของการนำเสนอหลัก
ของพุทธธรรมในแนวนี้

คิดว่าถ้าเป็นของจริงแท้ สัจธรรมในหนังสือเล่มนี้จะอยู่ยง
คงกระพัน รอจนคนไทยใจนักวิชาการมองเห็นค่า ไปปรับใช้เพื่อให้
พุทธธรรมเป็นประโยชน์สูงสุดของโลก

ของแท้ต้องทนทานการพิสูจน์ได้เสมอ เพราะมีสมบัติเหนือ
กาลเทศะนั้นเอง

๕. อิทปิปัจจยตา

อำนาจสูงสุดของธรรมชาติ สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๖
หน้า ๓๖๐ หน้า

เมื่อสามารถแยกแนวความคิดแยกกายระหว่างวิทยาศาสตร์
และพุทธศาสตร์ออกจากกัน ผลลัพธ์ก็คือ สามารถแยกความเชื่อ
เกี่ยวกับอำนาจของศาสตร์ออกจากกันได้ด้วย

วิทยาศาสตร์มองอะไรเป็น “พลังงาน” และแบ่งชนิดของ
พลังงานเป็นพลังงานแม่เหล็กไฟฟ้า (รวมพลังนิวเคลียร์) พลังงาน
ความร้อน พลังโน้มถ่วงของโลก สำหรับชีวิตก็เชื่อในพลังงาน ATP
เป็นต้น

พุทธศาสตร์มองอะไรเป็นอำนาจของเหตุปัจจัย และแบ่งชนิดของอำนาจนี้เป็นสองประเภทใหญ่ คือ อิทัปปัจจยตา อำนาจที่ผลักดันความเป็นโลกและเหนือโลก (เหนือสมมุติบัญญัติ เหนือกาลเทศะเหนือความเชื่อความไม่เชื่อ เหนือความรู้ความไม่รู้) และอำนาจของปฏิจาสมุปบาทที่ผลักดันปรากฏการณ์ภายในจิตมนุษย์ให้รู้สึกทุกข์และไม่ทุกข์ด้วยอาการต่างๆ

อำนาจอิทัปปัจจยตายังแบ่งเป็นอำนาจของไตรลักษณ์ อำนาจของอริยสัจสี่ อำนาจของกรรม และอื่นๆ อีก อำนาจแต่ละอย่างให้ผลลัพธ์ต่างกันเป็นบวกและลบตามกำลังปัญญา

การเข้าถึงอำนาจของอิทัปปัจจยตา นอกจากจะต้องแยกความคิดออกจากความจำแล้ว ยังต้องแยกว่าเป็นความจำอย่างไรในนิยามของพุทธศาสตร์ เช่น จำว่านี่คือ อายตนะ (หก) ชันธ (ห้า) และธาตุ (สี่) ต้องเข้าใจองค์ประกอบทั้งหมด และรู้ว่านี่คือบัญญัติ แยกสภาวะต่างๆ ของบัญญัติเหล่านั้นได้ จึงจะยอมรับว่า สิ่งดังกล่าวมีจริง

สิ่งมีจริงและสิ่งมีเอง เป็นคนละเรื่องกัน

อิทัปปัจจยตาเป็นสิ่งมีเอง กว่าจะพบว่าอำนาจนี้เป็นอย่างไร ต้องแยกสิ่งมีจริงออกไปจนหมด ภาษาพูดคือต้องนั่งภาวนาจนจิตอยู่เหนือความจำทั้งหมด

จิตจึงจะเข้าถึงอำนาจที่มีเองนี้ด้วยตนเอง

หลังจากหยั่งเห็นอำนาจอิทัปปัจจยตาที่มีเองแล้ว เมื่อกลับมาสู่สภาวะธรรมดาของโลก โลกทัศน์ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงหมดชุด เสมือนเปลี่ยนซอฟต์แวร์ของจิตทั้งหมด

มองเห็นอำนาจของเหตุปัจจัยผลักระแสชีวิตอยู่เป็นขณะ
ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง ปัจจัยต่างๆ เป็นขณะโดยอัตโนมัติ

การเขียนอิทัปปัจจยดาจึงยากมาก

การอ่านเอาความยิ่งยากกว่า หนังสือเล่มนี้คงเป็นประวัติศาสตร์
ที่รวมการอ่านไม่รู้เรื่อง หรืออ่านแล้วไม่ได้เรื่องจำนวนมาก

สำหรับข้าพเจ้าแล้วโล่งใจ หลังจากเขียนสำเร็จแล้ว คล้ายสา
ปมตัวยุ่งออกจากจิตไปมาก

อิตตาของข้าพเจ้าที่ชอบนามธรรมยากๆ ได้อาหารโอชา
รับประทานเรียบร้อย คือ ได้เข้าถึงว่า อิทัปปัจจยดาเป็นความธรรมดา
อย่างนี้ๆ

การอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างแท้จริงจึงบังเกิดขึ้น ข้าพเจ้าเริ่มใช้
ชีวิตแบบธรรมดาติดดิน และรู้สึกถึงความธรรมดา คือ ความยิ่งใหญ่
ที่สุด

๖. อนัตตากับชีวิตทันสมัย

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๗ หน้า ๓๐๔ หน้า

“ผู้ใดเห็นอนัตตา ผู้นั้นเห็นเราตถาคต”

ผู้ใดเห็นเราตถาคต ผู้นั้นเห็นอนัตตา”

ในหนังสือเล่มนี้ข้าพเจ้านำกิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อโลกทัศน์
แห่งความนำสมัยมาวิเคราะห์กับหลักอนัตตาของพระพุทธเจ้า
บางคนอ่านแล้วก็เข้าใจอนัตตาแบบจินตมยปัญญา สามารถปล่อยวาง
เรื่องต่างๆ ที่ไม่เคยปล่อยวางได้

ในเล่มได้นำเสนอ อนาคตกับวิถีชีวิต อนาคตกับการเดินทาง อนาคตกับการอ่าน การเขียน การกินอาหารเชยุมิม การซื้อของใน ห้างสรรพสินค้า การบริหารจัดการแบบทันสมัย และอนาคตกับการ เชื้อเชื้อในพันธสัญญาทุกรูปแบบ

ได้ชี้ชวนให้เห็นความจริงว่า เพราะอนาคตแท้ๆ กรรมที่เป็น ปัจจุบันธรรมจึงสร้างมัจฉาทิฎฐิ ทำให้คนไม่กลัวความทุกข์ กระโจน เข้าหาทุกข์ไม่ต่างจากแมงเม่าบินเข้ากองไฟ

๗. คิดให้เป็น เตียวเห็นเอง

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๔๐ หน้า

“เด็ดดอกไม้ดอกเดียว สะเทือนทั่วจักรวาล”

สำนวนเหมือนนกวี อ่านแล้วราวไร้แก่นสาร แท้ที่จริง หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดดับในสิ่งมีเอง ภาษาพูดเรียกอมตธรรม หรือ โลกุตระธรรม

นักวิทยาศาสตร์และนักปราชญ์ตะวันออก ต่างเข้าถึงสิ่งมีเอง แต่ทว่าบัญญัติและใช้ประโยชน์จากสิ่งมีเองคนละแนว

นักปราชญ์ตะวันออก รวมพระพุทธรเจ้า ต้องการให้พุทธบริษัท ใช้สิ่งมีเองเป็นที่พึ่งของทุกคน ที่อยู่ในโลกของความผันแปร เพื่อให้อยู่ได้ ในโลกด้วยการถูกลูกโลกที่มแทงน้อยที่สุด

นักวิทยาศาสตร์ใช้สิ่งมีเองสร้างความพอใจให้มนุษย์ในโลก ในรูปของโทรศัพท์มือถือที่รวมเครื่องล่อต่างๆ มากมาย ประโยชน์มีอยู่

แต่ถูกใช้น้อย ส่วนมากจะใช้สิ่งมีเองในทางเพิ่มค้นหา และอุปาทาน

ไม่ใช่ความผิดของนักวิทยาศาสตร์ แต่ทว่าเป็นชะตากรรมของโลกที่ไม่มีใครเห็นโทษภัยของสิ่งประดิษฐ์เหล่านั้น ตรงตามจริงที่มันเป็น กลับชักชวนกันพูดในแง่เป็นประโยชน์เท่านั้น

หนังสือเล่มนี้ จึงพยายามเขียนให้ใช้ความคิด และความรู้เชิงกุศล เพื่อเข้าไปสร้างดุลยภาพแห่งชีวิต

สาระภายในเล่ม ชี้นำให้สำนึกถึงดุลยภาพของความรู้และความคิดในแง่ของวิทยาศาสตร์และพุทธศาสตร์ พยายามจะถ่ายทอดประสบการณ์มองโลกในแง่พุทธศาสตร์ว่าแตกต่างอย่างไรกับวิทยาศาสตร์

อรรถธรรมที่ดำเนินเรื่องเป็นนามธรรมล้วนๆ เหมือนที่คนปัจจุบันชอบลงทุนหุ้นบุญ หรือสร้างมิตรภาพผ่านอินเทอร์เน็ต หรือทำกิจกรรมต่างๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือ หรือคอมพิวเตอร์

มีหลายคนบอกว่า หนังสือเล่มนี้อ่านแล้วเข้าใจง่ายกว่าทุกเล่ม

สำหรับข้าพเจ้าแล้ว สาระในหนังสือเล่มนี้คือการชี้ชวนให้รู้จักปรับความคิดภายใน เพื่อให้ปรับเปลี่ยนความคิดทำร้ายทำลายตนเองให้มีน้อยลง หรือเพื่อให้รู้จักวิธีใช้ความคิดหักล้างความคิด หรือวิธีคิดให้เพิ่มสุขลดทุกข์

อุปมาสาระของหนังสือเล่มนี้ดูจะเป็นยาหม่อง ยาหอมทางความคิดหรือเป็นสมุนไพรทางความคิด ช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันทางจิตได้ดี

๘. คิดให้ถูก ทุกข์ดับได้ ด้วยอุปนิสกรรม

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๐๘

หนังสือเล่มนี้ได้ นำ “ธรรมโฆษณ์” ของท่านพุทธทาสภิกขุ มาเรียบเรียงในแนวความคิดของ อุปนิสกรรม และใช้ความเข้าใจของ ตนเองเป็นตัวสาริตหรือนำเรื่อง

เป็นเสมือนการนำเที่ยวทางอารมณ์จิตของมนุษย์ ที่มีอยู่ในจิต ของทุกคนที่เป็นมนุษย์ เป็นแก่นแท้ของพุทธธรรม เป็นหัวใจของการ ตรัสรู้ เป็นความยิ่งใหญ่ของการนิรภัยที่ไม่มีสิ่งใดยิ่งใหญ่กว่า

หนังสือเล่มนี้เป็นสัจธรรม จะไม่มีวันตาย และจะเป็นประโยชน์ ต่อมวลมนุษยชาติอย่างหาที่สุดมิได้

ข้าพเจ้ามิได้พูดอวดดีเพื่อยกย่องตนเองแต่เป็นการประกาศ สัจธรรมของพระสัมพันธัญญ์ของพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ในรูปแบบเป็นภาษาร่วมสมัย

เป็นหนังสือที่ดีที่สุดของการเรียบเรียงธรรมจาก “ธรรมโฆษณ์” ของท่านพุทธทาสภิกขุ ที่ข้าพเจ้าเคยเขียนผ่านมา

๙. อุปสมานุสติ นิพพานที่นี้และเดี๋ยวนี้

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๘๐ หน้า

พิมพ์แจกเป็นธรรมทาน โดยผู้เขียนเอง ไม่มีวางจำหน่ายตามท้อง ตลาด

หนังสือเล่มนี้เป็นดุจวิทยานิพนธ์การนั่งภาวนาของข้าพเจ้า เป็นหนังสือที่มาจากกรวิจัยทางจิตของตนเอง เป็นการพบวิธีการใช้

นิพพานเป็นอารมณ์ เพื่อให้จิตสงบ ซึ่งท่านพุทธทาส เรียกว่า นิพพานที่นี้และเดี๋ยวนี้ แต่ในตำราจะเรียกว่า “อุปสมานุสติ”

ข้าพเจ้าพบว่า การใช้นิพพานเป็นอารมณ์ เหมาะกับจริตของ ข้าพเจ้ามากที่สุด เป็นวิธีการที่ข้าพเจ้าได้จากการปฏิบัติภาวนา คำทางมายี่สิบปี และคิดว่าน่าจะเหมาะกับคนสมัยใหม่ที่ชอบการใช้ ความคิดเช่นกัน

๑๐. กาลามสูตรสิบ มหาปรัชญา มหามัชฌิมาปฏิปทา

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๙ หน้า ๒๙๖ หน้า

สำหรับผู้ที่ชอบความท้าทายทางนามธรรม กาลามสูตรสิบเป็น หัวข้อธรรมที่โดดเด่นและน่าสนใจที่สุด

หัวข้อธรรมชุดนี้อาจแยกคนได้ ๓ กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่ง ทั้งใน พระปัญญาธิคุณของพระพุทธเจ้าที่ทรงวางหลักความรู้ไว้สิบแนวทาง กลุ่มที่สองอาจเหมาะว่านี่คือการมองโลกในแง่ลบของพุทธปรัชญา กลุ่มที่สาม คือผู้ที่มองเห็นพ้องกับข้าพเจ้าว่า กาลามสูตรสิบ คือ มหาปรัชญา ไม่มีปรัชญาใดจะยิ่งใหญ่ได้มากกว่านี้ และนี่คือ “ปริศนาธรรม” ที่บอกวิธีวางใจให้แยบคายว่า มัชฌิมาปฏิปทา นั้นมี อยู่แล้วในทุกขณะจิต ถ้าใจของผู้นั้นมีสติปัญญาว่องไว เข้าถึงกระแส ของเหตุปัจจัย ตามกฎธรรมชาติธรรมดา

แท้จริง “กาลามสูตรสิบ” คือ บทกลับของ “อิทัปปัจจยตา” เพราะสภาวะธรรมทั้งสองชนิดต่างก็เป็น “มหามัชฌิมาปฏิปทา” ทั้งคู่ เพียงแต่ว่า ผู้ที่เข้าถึงสภาวะดังกล่าว เข้ามาด้วยการกำหนดจิตขึ้น หรือกำหนดจิตลง

ความหมายของการกำหนดจิตขึ้น หมายถึง ผู้ใช้โลกุตระธรรม

เป็นอารมณ์ ในการทำสมาธิภาวนา ส่วนกำหนดจิตสอง คือ ผู้ที่ใช้
โลกียธรรมเป็นอารมณ์ในการปฏิบัติกัมมัฏฐาน

อุปมาดุจเดียวกับนักวิทยาศาสตร์แห่งหน้ามองดูท้องฟ้า
มองผ่านกล้องโทรทัศน์ เพื่อค้นหาสิ่งที่เหนือความสามารถของสายตา
และบางคนก็ก้มลงมองผ่านกล้องจุลทรรศน์ เพื่อมองดูสิ่งเล็กๆ ที่มอง
ไม่เห็นด้วยตาเนื้อ กาแล็กซี่ จักรวาลต้องค้นผ่านกล้องโทรทัศน์
ส่วนแบคทีเรีย ไวรัส และโมเลกุลต่างๆ ต้องค้นผ่านกล้องจุลทรรศน์

ทั้งสองมิติต่างก็เปิดเผยความจริงที่ขยายโลกทัศน์ของมนุษย์
อย่างมหัศจรรย์

ถ้ากำหนดจิตผ่าน อุปสมานุสติ ก็จะเข้าถึงอำนาจของอิทัปปัจจยตา
ถ้ากำหนดจิตผ่านวิธีการที่ใช้โลกียธรรมธรรมดา ก็จะเข้าถึงอำนาจ
ของสักแต่ว่า ซึ่งคือ “กาลามสูตรสิบ” นั่นเอง

เมื่อใดที่จิตของผู้ใด ไม่ยึดและไม่โยนทิ้ง แต่พร้อมที่จะปรับ
ตามเหตุปัจจัย เมื่อนั้นก็คือ สภาพจิตของผู้มีปัญญาอย่างยิ่งใหญ่ คือ
“มหาัมชฌิมาปฏิบัติ”

ผู้นั้นต้องแทงทะลุ “กาลามสูตรสิบ” อย่างทั่วถึงดีแล้ว

กาลามสูตรสิบจึงเป็นมหากรุณาที่พระพุทธเจ้าทรงวางปริศนา
ธรรมไว้ให้มนุษย์ที่ตกอยู่ในยุคของความคิดสร้างสรรค์ จนกระทั่ง
จับต้นชนปลายอะไรไม่ถูก

ตถตาของผู้เข้าถึงกาลามสูตรสิบ ไม่ใช่ผู้วางเฉย หรือปล่อย
โลกไปตามกระแส แต่ตถตาของผู้ที่เข้าถึงกาลามสูตรสิบ คือ ผู้พร้อม
ที่จะเป็นผู้นำเพื่อให้โลกได้พัฒนาอย่างมีทางสายกลาง

นำโลกโดยไม่ถูกโลกที่มันแทงนั้นแหละ เรียกว่า มหาัมชฌิมา
ปฏิบัติ

กาลามสูตรสิบจึงนับเป็นสุดยอดของมหาปรัชญา และสุดยอด
ของปรีศนาธรรมในขณะเดียวกัน

ข้าพเจ้าเขียนกาลามสูตรสิบ เพื่อถวายเป็นรัตนตรัยบูชา
ทั้งหมดเป็นที่สุดของความรู้และความคิดของตัวข้าพเจ้าเอง

๑๑. ธรรมกับมาตรฐานการผลิตบัณฑิตของ สกอ. และหลักการบูรณาการคุณธรรมในสังคมไทย

สำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๑๐๐ หน้า

หนังสือเล่มนี้เป็นบทความวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อประกอบการ
อบรมคุณธรรมในรูปแบบต่างๆ จัดโดยหน่วยงานต่างๆ ของ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๔

หนังสือนี้รวมพิมพ์เป็นเล่มเพื่อแจกจ่ายคณาจารย์ที่สนใจการ
สอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในชั้นเรียนปกติทั่วประเทศ ผู้ใด
สนใจขอรับได้ที่สำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑๒. วิถีพุทธ วิถีโลกาภิวัตน์

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๒๙๙ หน้า

เป็นการตกลึกความคิดในฐานะนักวิจัยพันธรัฐวิศวกรรมนาน
สองทศวรรษ และในฐานะนักปฏิบัติธรรมยาวนานในเวลาประมาณกัน
เป็นการเปรียบเทียบปรัชญาพุทธศาสตร์และปรัชญา

วิทยาศาสตร์ตามประสบการณ์ของผู้เขียนซึ่งสนใจความหมายของการค้นหาความจริงของชีวิต มากกว่าปรัชญาในความหมายของนิยามและความสัมพันธ์กับตรรกศาสตร์

๑๓. พุทธรวิถิ วิถีแห่งการตื่นรับความเป็นจริง

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๑๔๔ หน้า

แท้จริงสาระของหนังสือเล่มนี้ คือ วิทยานิพนธ์ ที่ตอบโจทย์ “*ความรู้คืออะไร*” ปัญหาค้างคาใจของข้าพเจ้า ซึ่งติดตัวมาตั้งแต่เยาว์วัย โดยสงสัยมาตลอดว่า การเรียนเก่งของตนเองกับสมรรถนะในการช่วยตนเองในวัยเด็ก ไม่เห็นจะสัมพันธ์กัน กว่าจะเข้าถึงธาตุแท้ของวิทยาศาสตร์ ว่าคืออะไร เกิดเมื่อไร ทำไมคนจึงเชื่อว่าเป็นความรู้ ต้องใช้เวลาพัฒนาปัญญากว่าครึ่งศตวรรษ จนกระทั่งแน่ใจว่า ที่เชื่อกันว่าความรู้วิทยาศาสตร์มีมากมายเรียนอีกที่ชาติก็ไม่รู้จบ เนื่องจากนักวิทยาศาสตร์ หรือนักวิชาการทุกสาขาต่างช่วยกันเพิ่ม “*นิยาม*” จากปรากฏการณ์เดิมด้วยความเชื่อหรือเพิ่มมโนภาพใหม่ๆ ยิ่งถ้าอุปมากับขั้นนี้ห้าแล้ว ความรู้ทั้งหมดของวิทยาศาสตร์ คือความวิจิตรของสังขารขั้นนี้เท่านั้นเอง

คุณธรรม จริยธรรม พุดกันมากเท่าไรเอาจริงได้ในกรอบของศีลห้าธรรมห้า ซึ่งเป็นของแท้แต่โบราณได้หมด ความคิดสร้างสรรค์ทุกชนิด ถ้าใช้อย่างขาดสติ คือ ความหลง (โมหะกรรม) เป็นความหลงในมิติเส้นตรงที่เป็นความซ้ำของซึ่งติดมากับการท่องเทียวในสังสารวัฏ

ถ้าตี้นับความจริงแท้ที่ขมวดไว้ในหนังสือเล่มนี้ได้ น่าจะแหงทะลุ “ทุกศาสตร์” ของโลกาภิวัตน์ (ตถาคตา) แต่ต้องไม่ใช่ความรู้ที่ตัดต่อจากอินเทอร์เน็ต จนมีสภาพของขยะความรู้ ไร้วิภักชวาทะ ไร้ศิลป์แห่งไวยากรณ์ซึ่งไม่เหมาะกับการตี้นับความเป็นจริง แต่ต้องลบทิ้งไปจากความจำจึงเหมาะที่สุด (อตัมมยตา)

ถ้าเข้าถึงศาสตร์โดยความเป็นสังขธรรม ก็สามารถจะเพิ่มปัญญาญาณได้ ไม่ว่าจะเป็นวินยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ หรือพุทธศาสตร์ (สุญญตา) กล่าวคือ สมมุติมาอย่างไรต้องรู้เท่าทัน เหนือจากสมมุติเป็นอย่างไรก็เข้าใจแจ่มแจ้ง (สุญญตา)

๑๔. ลานธรรมของพุทธ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๒๗๐ หน้า

หนังสือเล่มนี้ เป็นศิลาจารึกทางจิตวิญญาณที่ถ่ายถอดด้วยภาษาไทย เพื่อท่านผู้อ่านที่สามารถถอดรหัสปริศนาธรรมที่แทรกอยู่มากมายหลายนัยยะ ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนไว้ในการออกแบบกิจกรรม เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ การเข้าถึง “ความเป็นเช่นนั้นเอง” (ตถาคตา)

ถือว่า ข้าพเจ้าได้แสดงความกตัญญูกตเวทิตาต่อบุพการีที่อบรมความเป็นนักคิดด้วยหลักการคิดแยกคายของวิทยาศาสตร์ บ่มเพาะจิตวิญญาณการเป็นคนพูดตรงลัดสั้นชัดเจน

ถือว่า ข้าพเจ้าได้แสดงการบูชาต่อคุณของพระรัตนตรัยที่ทำให้ข้าพเจ้ารังสรรค์ปัญญาญาณจากการเสี่ยสละทุกรูปแบบ บ่มเพาะสมรรถนะที่จะทำให้เข้าถึง “จิตตสังขาร” ของมนุษย์

ถือว่า อักษรภาคภาษาไทยเล่มนี้เป็นมรดกชิ้นที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของข้าพเจ้า ที่ถอดรหัสความเป็นโลกาภิวัตน์ผสมกับความเป็นเช่นนั้นเอง ออกมาเป็น วรรณกรรมทางภาษา ที่แสดงพฤติกรรมศาสตร์ของมนุษยยุคโลกาภิวัตน์

ถือว่า อักษรในหนังสือเล่มนี้สรรค์สร้างเป็นแอนิเมชันของเหตุปัจจัยทั้งทางโลกและทางธรรมคล้ายกับงานมหกรรมที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย ยุคสมัยที่ความรู้ ความจริง ความจำ และความหลง ผสานเป็นหนึ่งในดวงใจของมนุษย

๑๕. พุทธานุภาพ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๒๒๖ หน้า

สมัยเป็นเด็กในยุคสงครามโลกครั้งที่สอง ข้าพเจ้าถูกนับว่าเป็นเด็กเรียนเก่ง ประพฤติตนอยู่ในกรอบของค่านิยมร่วมสมัยมาตลอด แต่มีเป้าหมายในใจที่ติดตัวมาตั้งแต่เด็กคือความสงสัยว่าความรู้คืออะไร ทำไมที่ท่องจำได้ สอบได้ดีแล้วลืมหมดจึงเรียกว่า “มีความรู้”

สมัยเรียนปริญญาเอก ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อราวเกือบครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างที่มีบุกเข้าไปในพรมแดนของความรู้ เพื่อตอบให้ได้ว่ารางวัลโนเบลมีหลักการตัดสินอย่างไร และกลับมาเป็นอาจารย์ทำงานวิจัยก็บุกเข้าไปในความเชื่อ “ความเลิศของงานวิจัยวิทยาศาสตร์เป็นอย่างไร”

หลังจากที่ข้าพเจ้าลาออกจากราชการมาปฏิบัติธรรมในป่า ข้าพเจ้าก็บุกเข้าไปในกิเลสอาสวะของตนเอง เพื่อถามให้ได้ว่าการบรรลุธรรมคืออะไร ต่างจากงานวิจัยรางวัลโนเบลอย่างไร

หนังสือเล่มนี้นับว่าเป็นการแสดงออกซึ่งความเข้าใจของข้าพเจ้าที่จะตอบคำถามว่า เหตุใดพระพุทธเจ้าจึงมีประวัติเช่นนั้น โดยเฉพาะเหตุใดปรากฏการณ์สำคัญจึงเกิดในปี รวมทั้งเทศนาในวันสำคัญเช่นนั้นๆ จึงเป็นอย่างนั้นๆ

นอกจากนี้เมื่อสติถูกเน้นย้ำว่าจำเป็นในทุกลมหายใจของมนุษย์ คำถามจึงเกิดขึ้นว่า ทำไมไม่มีคำจำกัดความของสติให้ชัดเจน นอกจากสติปัญญาอันซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโพธิปักขยธรรม ด้วยเหตุนี้เมื่อได้พบคำถามของพระเจ้ามิลินท์ และคำตอบของพระนาคเสน จึงดีใจนัก ข้าพเจ้าได้ถอดรหัสของ “สติในมิลินทปัญหา” เป็นภาษาร่วมสมัย เสมือนการถอดรหัสของพุทธธรรมทุกเล่มที่เขียนผ่านมาทั้ง ๑๔ เล่ม

เพราะมีบารมีการเป็นอาจารย์ แม้ลาออกจากราชการ ก็ยังมาทำหน้าที่สอนพุทธปรัชญาและวิชากรรมฐาน

ข้าพเจ้ายังหวังให้มีการปฏิรูประบบการศึกษาของไทยโดยแทรกพุทธานุกาภาพลงไปในชีวิต และสอดแทรกอยู่ในการเรียนการสอนของทุกวิชา

ขอความปรารถนาของข้าพเจ้าจงทำให้ผู้บริหารการศึกษาเห็นคุณค่าของ “*ธรรมาภิบาล ในระบบการศึกษาของไทย*” ที่เขียนไว้เป็นบทสุดท้ายด้วยเทอญ

๑๖. จิตตานุภาพ

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๑๙๐ หน้า

ความรู้ของโลกาภิวัตน์ที่ถูกไหลดไว้ในอินเทอร์เน็ต นับปริมาณไม่ถ้วนจริงๆ ไหลดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมากมายมหาศาล รวมทั้งหนังสือธรรมที่เขียนโดยสิริวรุณทั้ง ๑๕ เล่มอีกด้วย

ใครผู้ใดอยากรู้เรื่องอะไร มีสาระหรือไร้สาระมากแค่ไหน ถ้าเมื่อใดเกิดสงสัยว่า ความรู้นั้นๆ ควรปลงใจเชื่อมากน้อยเพียงใด เมื่อใดใครรู้ว่าจะจัดการกับความรู้นั้นอย่างไร ก็ขอเชิญเข้าไปอ่าน “กาลามสูตรสิบ” อันข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ไว้แล้ว ซึ่งได้นำบทสรุปมาเป็นบทที่หนึ่งของ “จิตตานุภาพ”

มนุษย์ในโลกล้วนชื่นชมและหลงใหลในเทคโนโลยีที่ทันสมัยน้อยคนที่จะไม่ทิ้งกับการส่งดาวเทียมเพื่อส่งสัญญาณคลื่นอินเตอร์เน็ตหรือยานอวกาศที่สำรวจจักรวาลที่เหนือประสาทสัมผัสของมนุษย์ทั้งหมดทั้งมวลก็เพราะความเชื่อในอำนาจของแม่เหล็กไฟฟ้าล้วนๆ

ไม่ว่าจะรู้สึกในความยิ่งใหญ่ของอำนาจแม่เหล็กไฟฟ้าปานใด ถ้าเมื่อใดเกิดสำนึกว่า จิตเป็นใหญ่ เป็นประธานของสรรพสิ่ง เมื่อนั้นจิตของท่านจะทิ้งวาทะอำนาจของอิทัปปัจจยตาที่ขับเคลื่อนชีวิตและจักรวาลอยู่นั้น ยิ่งใหญ่กว่าอำนาจของแม่เหล็กไฟฟ้า

ข้าพเจ้าจึงนำบทสรุปของ “อิทัปปัจจยตา” ในข้ออรรถาธิบาย “ความเป็นพระเจ้าของพระเจ้า” หมายความว่าอย่างไร นำมาเป็นบทที่สองของ “จิตตานุภาพ”

มีขณิมาปฏิบัติทาหรือทางสายกลางที่เป็นหนทางแห่งการดับทุกข์ จะชั่วคราวหรือถาวรก็ตาม มีถึงสิบหนทาง ข้าพเจ้าเคยวิเคราะห์ไว้แล้วใน “อริยสัจสิบเหลี่ยม” เส้นทางใดเหมาะกับใครอย่างไร ย่อมขึ้นกับบุพกรรมของเขาแต่ละคนนั้น

ประมวลพรหมจรรย์สิบประการซึ่งเป็นแนวทางที่จะเข้าถึงโลกุตระธรรม ข้าพเจ้าได้นำมาเขียนไว้เป็นบทที่สาม ใครจะใช้แนวทางใดในสิบแนวทาง ก็อาจเข้าถึงโลกุตระธรรมได้ ถ้าถอดรหัสภาษาไทยเป็นสภาวะธรรมได้ด้วยตนเอง

ในบทที่สี่ เป็นการนำเสนอการเข้าสู่โลกุตระธรรมหรือเรียกว่า “นิพพานที่นี้และเดี๋ยวนี้” ด้วยวิธีการที่ได้มาจากประสบการณ์ของตนเองทั้งหมด ๖ แนวทาง แน่นนอนแนวทางอื่นๆ ก็ย่อมมีอีก แต่ที่นำเสนอเป็นการใช้ฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งวัฒนธรรมของโลกาภิวัตน์เป็นตัวตั้งต้น เพื่อเข้าถึง “ความรู้แจ้งโลกาภิวัตน์”

บทที่ห้า เป็นปาฐกถารีย์แห่งความพอใจในฐานะนักปฏิบัติธรรม “ธรรมฉันทะ” ความพอใจในสภาวะธรรมย่อมนำไปสู่กลุ่มธรรมที่เรียกว่า “อิทธิบาทสี่” ซึ่งไม่ว่าจะนำไปใช้กับงานเล็กจิ๋วหรืองานยักษ์ขนาดใดก็สำเร็จได้ตั้งใจหมาย ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ลักษณะของ “ธรรมฉันทะ” ย่อมแตกต่างจากลักษณะของ “ตัณหา” ผู้มีธรรมฉันทะจะไม่ดูหมิ่นงานแม้จะเล็กจิ๋ว เมื่อไม่ดูหมิ่นในงานได้มากแค่ไหน ก็ขจัดภัยในการเกิดมานะทิฏฐิไปได้มากเพียงนั้น หนทางของอิทธิบาทสี่ จึงเป็นต้นทางแห่งการบรรลุธรรมได้

“จิตตานุภาพ” ที่ปรากฏในมือของท่านผู้อ่านเล่มนี้ เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าเขียนและพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นมรดกธรรมร่วมสมัย “จิตตานุภาพ” ย่อมเป็นเครื่องหมายแสดงกตเวทิตาธรรมที่ข้าพเจ้าซาบซึ้งใจในภาษาไทยที่เริ่มประดิษฐ์โดยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช “จิตตานุภาพ” ย่อมเป็นเสมือนเครื่องบูชาธรรมที่ข้าพเจ้ามีต่อคุณพระศรีรัตนตรัย และย่อมเป็นศักดิ์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ที่มีคนไทยคนหนึ่งแสดงความคารวะธรรมต่อสถาบันทั้งสามด้วยความซาบซึ้งใจ

๑๗. อนุตตริยธรรม

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๒๑๖ หน้า

ไม่ต่างจากเพื่อนร่วมโลกทั้งหลายที่อยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ สิ่งที่ยอดเยียมที่สุดในความรู้สึกของข้าพเจ้าในสมัยก่อนหน้าศึกษา แก่นแท้ของพุทธธรรม ก็คือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นกามวัตถุ ตัวอย่าง เช่นการได้สำเร็จปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของประเทศ สหรัฐอเมริกา รวมทั้งประสบการณ์ได้ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติที่ยิ่งใหญ่ของโลก ได้ชมมหกรรมสุดยอดของโลก... ได้ชมทัชมาฮาล... เช่นนี้ เคยรู้สึกว่าได้เสพสิ่งที่สุดยอดของโลกไว้มากมาย แต่ความรู้สึก อิ่มเอมใจเต็มที บริบูรณ์ในทุกกิจกรรมที่ทำแม้ว่าจะจะเป็นเพียงแค่นั่ง เจริญๆ กับธรรมชาติยามเช้า รับประทานอาหารเช้าที่รู้สึกสุดยอดของ บุญบารมี ได้กระทำการสิ่งที่ดีๆ เช่น ได้รู้สึกปราโมทย์ คุ่มค่ากับการเกิด เป็นมนุษย์ ก็ต่อเมื่อได้ทำความรู้แจ้งกับวิถีคิดแบบกายเชิงพุทธ โดยเฉพาะความสามารถเข้าถึงความจริงแท้ที่เป็นขณะ หรือสามารถเข้าถึง ความจริงอันประเสริฐได้อย่าง โดยเฉพาะการได้มีความแจ่มแจ้งในความ คิดชอบและความดำริชอบ

อนุตตริยธรรมคือ ความรู้สึกยอดเยียมที่สุดที่มนุษย์คนหนึ่งจะ รู้สึกได้ ตามหลักของพุทธธรรมมีอยู่ ๖ ประการซึ่งแต่ละข้อธรรมล้วน แล้วแต่ประกาศความประเสริฐของการได้เกิดเป็นมนุษย์ทั้งสิ้น

- ๑) แค่นั่งเฉยๆ ก็สงบกาย สบายจิตไร้ข้อกังวล
- ๒) แคเห็นธรรมชาติดั่งดงาม เสียงหิ่งห้อยเรไรก็รู้ได้ถึงความอัศจรรย์ ของจิต ที่สะสมประสบการณ์ยาวนานจากสังสารวัฏ
- ๓) แคมองเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ง่ายๆ ตรงหน้า เช่น

อาหารแต่ละมื้อ จิตก็สามารถแทงทะลุถึงความพึงพาอาศัยกันระหว่าง
มนุษย์ด้วยกัน สัตว์ด้วยกัน ธรรมชาติอื่นๆ ด้วยกัน ไม่ใช่ญาติก็เป็น
ญาติธรรม ผูกพันกันโดยตรงและโดยอ้อม

๔) ยินดีกับความคิดที่เป็นกุศลและยินดีกับกรรมทานอันตั้งไว้
ดีแล้ว แคนั่งอยู่เฉยๆ ก็เป็นโลกุตระกุศลเรียบร้อยแล้ว

๕) รู้สึกถึงพระคุณของบุพการี มิใช่แค่บุพการีโดยนัยโลก
แต่รวมทั้งบุพการีโดยนัยธรรม ได้แก่ ผู้เขียน ผู้บรรยายธรรมไว้ตั้งแต่
สมัยประเทศไทยมีโรงพิมพ์ใหม่ๆ เมื่อประมาณร้อยปีที่ผ่านมารวมทั้ง
ชาวซึ่งในพระมหากษัตริย์คุณขององค์พระมหากษัตริย์โดยเฉพาะ
พ่อขุนรามคำแหงมหาราชผู้ประดิษฐ์อักษรไทย

๖) กราบแม่พระธรณีของแผ่นดินไทยอันเป็นเสมือนมารดาที่
ประคับประคองชีวิต และเป็นผู้ให้ปัจจัยที่จำเป็นแก่ชีวิตตลอดช่วงเวลาที่
ข้าพเจ้ายังไม่พ้นความทุกข์ยากลำบากจากความไม่รู้ (อวิชชา) แม้
จวบจนปัจจุบันขณะ

ขอขอบคุณนามรูปและกายใจของตนเองที่เป็นที่ผลิตฉันท์ะ วิริยะ
จิตตะและวิมังสา จนสามารถสกัดภาษาไทยออกเป็นภาษาธรรมได้
ขออนุตตริยธรรมที่ยอดเยียมดังบรรยายมานี้ จงปกป้องคุ้มครองและ
ชี้นำสัมมาทิฏฐิให้เกิดในใจของพุทธบริษัททุกคน ขอกราบขอบน้อมต่อ
อนุตตริยสัมมาทิฏฐิ อันข้าพเจ้าได้ค้นพบตามรอยบาทพระศาสดา
สัมมาสัมพุทธเจ้า

๑๘. โภธิญาณ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๙ หน้า ๑๔๐ หน้า

โภธิญาณ คือ ความตื่นรู้ ที่จะทำ พูด คิด เป็นปัจจุบันขณะ สภาวะเช่นนี้พระพุทธรเจ้าตรัสรู้ว่า เป็นความง่าย เป็นความธรรมดา มีแล้วเป็นปกติในทุกคน ขอเพียงทำ พูด คิดอย่างสุจริต อย่างเหนือสมมติบัญญัติทั้งปวง สำนวนก็คือ ทำตามสมมติ แต่ก็อยู่เหนือสมมติ

เมื่อใดเจียหุฟิงผู้เป็นกัลยาณมิตรอธิบายถึงสมรรถนะ โภธิญาณในจิตของแต่ละคน

ทำด้วยความศรัทธา ความเคารพในรูปนามของตน

ทำด้วยความกตัญญูทเวทิตาต่อมนุษย์ทุกคน

ทำด้วยความซาบซึ้งในพระคุณของธรรมชาติ

ทำด้วยความอัศจรรย์ในขณะชีวิตของตน

โภธิญาณดังนี้แหละ ที่จะทำให้เกิดแปลง พุทฺธัง สระระณัง คัจฉามิ ด้วยดวงจิตที่ตื่นรู้และอยู่เหนือภาษาทั้งปวง

๑๙. ญาຍธรรม

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๙ หน้า ๘๘ หน้า

ขณะที่ปราชญ์ตะวันตกพยายามคิด พูด ทำ เพื่อแย่งศรัทธาจาก มหาชน ในรูปของอารยธรรม วัฒนธรรม บันเทิง กีฬา ท่องเที่ยว ธุรกิจ สิ่งประดิษฐ์ และภาษา

โดยที่ปราชญ์ตะวันออกพยายามคิด พูด ทำ เพื่อให้ทุกคนกลับคืน

ความศรัทธา สัจจิตของตนเอง สู่ประสบการณ์ สู่ความรู้สึก นึก คิด และ
ความเป็นปัจจุบันขณะของความไม่มีตัวตน

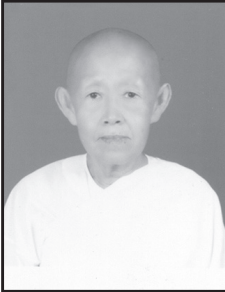
จิตใดมีปัญญาตื่นรู้ มีสัมมาสติหรือโพธิญาณ เห็นสังขารที่ว่าง
จากตัวตน สมภาวะนั้นจะอยู่เหนือความเป็นตะวันออก – ตะวันตก ก็อยู่
เหนือจิตตสังขารทั้งปวง

นั่นแหละคือ **ญายธรรม** (ธรรมที่ถูกต้องงดงาม)

ธรรมแห่งความถูกต้องตามวิถีธรรม

ธรรมแห่งความประพฤติปฏิบัติตามสมควรธรรม

ประวัติแม่ชี
รศ.ดร.ไพเราะ ทิพยทัศน์

- พ.ศ. ๒๕๐๗ ปรินญาตรี (เคมี) เกียรตินิยมอันดับสอง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๐ ปรินญาโท (ชีวเคมี) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๙ ปรินญาเอก UC Sandiego สหรัฐอเมริกา
Post Doc. Training UC Davis สหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. ๒๕๓๕ ลาออกจากราชการไปปฏิบัติธรรม
สำนักปฏิบัติธรรมแม่ชีเขาภูหลวง
อ. ปักธงชัย จ. นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๐ - ปัจจุบัน เขียนหนังสือธรรมะในนามสิริวิรุณ รวม ๒๐ เล่ม
- พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๕๐ สอนธรรมะให้ชาวต่างประเทศที่สวนโมกข์ ๘ ปี
- พ.ศ. ๒๕๔๑ - ปัจจุบัน สอนวิชาพุทธศาสนาที่วิทยาลัยแม่ชี
มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ในสังกัด มมร.
- พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาพุทธศาสตร์ศึกษา
จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.)
- พ.ศ. ๒๕๕๒ - ปัจจุบัน ฟานักที่สถานปฏิบัติธรรมอาศรมมาตา
ต. ภูหลวง อ. ปักธงชัย จ. นครราชสีมา

รายชื่อคณะกรรมการผู้ร่วมบริจาคสมทบทุน
จัดทำหนังสือ “ทศบารมีของในหลวงรัชกาลที่ ๙” พร้อมซีดี
รวมยอดบริจาคทั้งสิ้น ๕๘๗,๐๐๐ บาท

ผู้สมทบทุน ๓๐,๐๐๐ บาท

คุณเจริญชัย-คุณช่อแก้ว เต็มรัตนกุล และลูกหลาน
คุณแม่หมุยเกี้ยว แซ่ก๊ และคุณวัชรนี้ จ้าวพิทักษ์ธรรม
คุณแม่พัทธนันท์ ธรรมพุมพิงค์ และลูกหลาน

ผู้สมทบทุน ๒๐,๐๐๐ บาท

กลุ่มศึกษาและปฏิบัติธรรม

ผู้สมทบทุน ๑๐,๐๐๐ บาท

คุณสุภาพ ทิพยทัศน์ กองทุนธรรมพุมพิงค์ คุณมะลิ ผิวทอง

ผู้สมทบทุน ๕,๐๐๐ บาท

คุณสมปรารถนา สุนทรรังษี-คุณสิทธิศักดิ์ ปฏิเมธีภรณ์, คุณปิยะนันท์ เรื่องจิตวิทยกุล,
คุณศุภิชัย-คุณพรทิภา ตั้งใจตรง, รศ.ดร.ประดิษฐา อินทรโมษิต, รศ.ดร.จริยา สุจารีกุล,
คุณนำเพชร-คุณน้ำทิพย์ โยธินพัฒนา และครอบครัว, คุณประเสริฐ สมิทรวงศ์ และครอบครัว,
คุณสมเกียรติ จารุวิจิตรรัตน และครอบครัว

ผู้สมทบทุน ๔,๐๐๐ บาท

คุณแม่สุนันทา-คุณพ่อวีรยุทธ บุญชูใจ และครอบครัว

ผู้สมทบทุน ๓,๕๐๐ บาท

คุณปัทมา ไชยเสน และครอบครัว

ผู้สมทบทุน ๓,๐๐๐ บาท

คุณสุชาติ สุโรจนานนท์, ภาณุ บุญยิ้ม หวังเจริญ, คุณปัทมาวดี โพธิ์สุน และครอบครัว,
คุณนำผึ้ง-คุณวันเผด็จ พนayangกูร, คุณอนันต์-คุณอรไท วงศ์ปิยะ และครอบครัว, คุณมนต์ณพัทธ์
รัตยาพิมล, คุณชุตินา พรหมมาก, คุณพรศรี หล้าไพบูลย์, คุณเทพพล หล้าไพบูลย์, คุณอมตะ
หล้าไพบูลย์, คุณตลฤดี-คุณปรีชา ลีละศิธร, คุณชายชาญ หล้าไพบูลย์, คุณณัฐพล สำราญจิตชื่น,
คุณทองเจือ ยวบูรณ์, คุณอัครวิทย์ สุวรรณวานิชกุล และครอบครัว, ทพ.ญ.นารีศรี นพคุณ,
ครอบครัว รัตนภัณฑ์พาณิชย์, ดร. ธงชัย พรรณสวัสดิ์, คุณสุริย์รัตน์ เพ็ชรชูชัยพันธ์, คุณธนเดช
ศรีสันติสุข, คุณดาวรัตน์ สุพรรณวันกุล และครอบครัว, คุณธวัช-คุณรานี วรกมล และครอบครัว,

คุณอรัญญา ต้อยคำภีร์, คุณกระวี-คุณสิริยา สินธุเชาวน์ และครอบครัว, คุณวราพรรณ ด่านอุตรา, คุณน้ำทิพย์ รัตพันธ์, คุณวราภรณ์-คุณสาโรจน์ กิรติเตชากร, คุณภรณ์รัตน์ สุขถาวร และคุณกฤษณ์-คุณชวลิตา บุญโยดม, คุณศุภฤกษ์ สิ้นสุพรรณ, คุณเนลินทิพย์-คุณอาภากร หารินเดช, คุณสำเร็จ-คุณลักขณ์-คุณธีรภัทร ไพบุญย์, คุณสุมนา หงสเวช, คุณชวลิต-คุณนุชชาดา ประสงค์ผล

ผู้สมทบทุน ๒,๕๒๐ บาท

คุณทินกร-คุณสุชาดา พันแสน และครอบครัว

ผู้สมทบทุน ๒,๕๐๐ บาท

คุณยาใจ ศรีวีโรจน์

ผู้สมทบทุน ๒,๑๐๐ บาท

คุณวชิรา จิระอุดมทรัพย์

ผู้สมทบทุน ๒,๐๐๐ บาท

คุณไชยยันต์ วิสุทธิธาดา, คุณเยาวลักษณ์ อร่ามทวีทอง, คุณจันทร์เพ็ญ ภิรมย์ลาภา และครอบครัว, คุณประภา ลีลาแมนเทพ, คุณจุฬาลักษณ์ ธนานิมิตร และครอบครัว, คุณจิตรา-คุณยอร์ก แองเจิ้ล, คุณธนคม วิเศษชัยศิลป์, คุณแม่มยุเียง แซ่เอา, คุณลี-คุณสุนันท์ กวีวิโรจน์กุล และลูกหลาน, คุณน้อมจิตต์ อยู่รอด, คุณอรคณา โทณะวนิก, คุณกระจ่าง กิรติธรรมกุล, คุณจงกล ดิษยวิภาส, คุณแสงจันทร์ วัฒนวานิชย์กุล, คุณกะมะลา ภาคสุวรรณ, คุณเป็ยบุตร-คุณนุชรี เลิศดำริห์การ, คุณเทวัญ-คุณวราภรณ์ งามบุญสิน และครอบครัว

ผู้สมทบทุน ๑,๕๒๐ บาท

คุณถวิล-คุณเสมอแซ พัวภูมิเจริญ

ผู้สมทบทุน ๑,๕๐๐ บาท

ครอบครัวช่วยวานิชศิริ, คุณปฤชฎี นาคกรรพ, ครอบครัวด้านดุสิตาพันธ์, คุณอภิชาติ เลิศวิริยจิตต์ และครอบครัว, คุณศิริพรรณ จารีกิจิตติ และครอบครัว, คุณวิจิตรา เกาศล, คุณนันทกา วานิชดม, คุณสมบัติ-คุณจันทิมา-ภญ.จารุพันธ์ กาญจนพาร, คุณวิมลพร ธิติศักดิ์ และครอบครัว, คุณเชาว์-คุณจิรวรรณ ชูทิพย์

ผู้สมทบทุน ๑,๒๐๐ บาท

คุณสุรีมา เบญญาศรีสวัสดิ์, คุณเจี๊ยมฝิง หลิว ครอบครัว และเพื่อน

ผู้สมทบทุน ๑,๐๑๐ บาท

คุณจิตานันท์ หาญศิริยืนยง

ผู้สมทบทุน ๑,๐๐๐ บาท

คุณชัยวัฒน์ หล่อวิเชียรรุ่ง และครอบครัว, คุณแม่ภาณี ภูวนาถนาราษฎร, คุณวิริยาภรณ์ เทิดธรรมรัตน์, คุณบัญญัติ คุณกิมไล้ และพลเรือตรีหญิง ดวงมณี วสันต์ศิริกุล, คุณเอกชัย ไรจน์ทินกร, คุณชัยญาพัชญ์ ณัฐจิราวัฒน์, คุณกิจจา-คุณรุ่งระวี วงษ์พรไพโรจน์, คุณสมเกียรติ เกียรติก้อสิน และคุณศิริลักษณ์ ตั้งวิเทศจิต, คุณแม่ชนุด บุญประคอง, คุณอรรธวรรณ-คุณวิโรจน์ วงศ์ธนาสุนทร, คุณปศุพร บาลเย็น, คุณสุพจน์ ชิตเกษรพงศ์, คุณอาภา ถนิตช่วง, คุณบุญชู มะกรุดทอง, คุณสมร มณีโชติ, คุณวิชชชดา มณีโชติ, คุณวรชิต มณีโชติ, คุณวิชชา มณีโชติ, คุณวีรศักดิ์-คุณศิริพรรณ บรรจงมณี, คุณพีเชษฐ์-คุณปรานี วงศ์สายสุวรรณ, คุณพรรณิ บุญเรือง, คุณวัลลภา ปุณณกะศิริกุล, คุณบรรจง-คุณอาภาภรณ์ ยิ่งยืนยง, คุณฐานุพงศ์ จิระพัชรโรจน์, คุณแม่ไต้ยีน-คุณพ่อมานิตม์ ปิยภัทรกุล, คุณนพโรจน์ โชติจินตนาทัศน์ และครอบครัว, คุณวิชนารณ-คุณบุญส่ง บุญเจริญสมบัติ และบุตร, คุณสนิท ปัญญาสาธิตกิจ-คุณแม่ เหม็งเอ็ง แซ่เจียง และลูกหลาน, ครอบครัวคงจุพากุล และอมรสุทธ, คุณเจตน์ณรงค์-คุณชื่นจิตต์ วิวัฒนาอารมย์ และบุตร, คุณจารุณี-คุณสมพงษ์ หริจันทร์วงศ์, คุณนิสาร์ตน์ อัครพรวศิน และครอบครัว, คุณวิวัฒน์-คุณจุฑารัตน์ ตติรัตน์, ครอบครัวพิทักษ์สาลี, คุณสุนันทา สุขุมธนากุล และครอบครัว, คุณนันทิยา จึงเฉลิมศักดิ์, คุณสุรธีร์ วีระประทีป, คุณสุมาลี เฟแกน, คุณเดช เพชรรัตนกุล, คุณสุวรรณา เจริญข้ามวงษ์, คุณวาสนา ภูปร่าง, คุณมนวิภา เกียรติเลิศธรรม, คุณณัฐติกาญจน์ เรื่องกิจธนาสาร คุณมัทนิน พฤติชนาภัทร และครอบครัว, คุณวิไลลักษณ์ เตชะสาธิต, อุทิศให้ จำลิมเอกประทวน ไม้สนธิ์, คุณสุนันทา จิตสมานกุล, คุณอติภา หับสุวรรณ, คุณนุ้ม ชุนพิทักษ์, ครอบครัว ยิ่ง-ถนอม มีเมศกุล, คุณสุกัญญา-กอข้าว-ต้นกล้า นิยมตรุษ, คุณทัศนีย์ เทียงบูรณะธรรม, คุณรัตนา รั้วเศส, คุณฐิติญา วัฒนวานิชย์กุล, คุณกรรณิกา กลิ่นขจร, ครอบครัวคุ้มข้าววัง, ครอบครัวบุญญะสิริลักษณ์, ครอบครัวหทัยาสิรินันท์, คุณวารณีย์ จันทรวีฑูร, คุณปณิธิ เลิศดำริห์การ, คุณปรินทร์ เลิศดำริห์การ, คุณศิริวรรณ อิงคณานนท์, คุณจีระนันท์ สินประจักษ์ผล, คุณลัดดาพร เทพสวน, คุณธนิดา พิสิฐวรกุล และครอบครัว, คุณยาจิต ศรีวิโรจน์, รศ. สุภาพ ณ นคร, คุณแหลม-คุณล้อย ใช้บางยาง, คุณกนกวรรณ ประสงค์ผล, คุณจุฬารัตน์ มณีวงศ์วัฒนา

ผู้สมทบทุน ๔๕๐ บาท

คุณลัดดาวัลย์ กังวานสุระ และครอบครัว	คุณณัฐพงษ์ โกมลบุตร
คุณสมศักดิ์ มีทรัพย์อรุณ	คุณจินตนา วงษ์วัชรดำรง

ผู้สมทบทุน ๔๐๐ บาท

คุณปิยะพร ดิษฐประพัฒน์ และครอบครัว	คุณวชิรพ จันทรงาม
โตสื่อพระธรรม	อุทิศให้ คุณนิรมล พัวสุภานุกัต
คุณแม่ช้อย บาลเย็น และครอบครัว	คุณวรรณวรางค์ สุทธิรัตน์

ผู้สมทบทุน ๗๐๐ บาท

คุณปิยะลักษณ์ รักษ์เจริญ และคุณวชิราพร สุจิระชาติ

ผู้สมทบทุน ๖๐๐ บาท

คุณกุลชาติ สันทราพรพรณร, คุณกมลทิพย์ อัครศรีประไพ, คุณอัญชานา อินทรศิริสวัสดิ์ และครอบครัว, คุณอำนาจ คงไทย-คุณบุษกร ตำรงธนาอนุรักษ์, คุณวรรณิ์-คุณวรเทพ ลิ้มปิติกุล, คุณปรีดาวดี กิตติรัตน์, คุณจักรพงศ์ สังข์เกษม, คุณประพล เองชวน

ผู้สมทบทุน ๕๐๐ บาท

คุณเนตรชนก ชิตล่อง, คุณอุษา อริยะพุทธิพงศ์, นพ. เวตร หงนิพนธ์ และครอบครัว, คุณรัชฎาภรณ์ ไมยรัตน์, คุณจตุธรรม-คุณพัชรี เรืองจตุโพธิ์พาน และครอบครัว, ต.ญ. วิภาวี ศักดิ์วัฒนภักดี และ ต.ญ. พิมพ์ธาดา เมฆจันทร์เรือง, คุณสมัย มากบุญประสิทธิ์, คุณเล็เอ็ง แซ่ลิ้ม และลูกหลาน, คุณราณี วาสนารุ่งเรือง, คุณสมใจ สิงห์สา, คุณรัตนา ทองปลาต, คุณสุรพงศ์ เขียวยืนยง และครอบครัว, คุณเกษรา อัคราพิทักษ์, คุณศศิธร ฟุ้งสุข, คุณรวิชัย บุคตา, คุณปักข์ แซ่เอี้ย, คุณณัฐชนก เหลืองสถิตย์, คุณนันท์สินี เหลืองสถิตย์, คุณสุพวงษ์ สุขพิริยะ สมบูรณ์, คุณวิมลรัตน์ ปัญจวงค์พันธ์, คุณเปี่ยมพร สวัสดิ์วุฒิพงษ์ และครอบครัว, คุณหทัยวรรณ เอกนาวุฒิพันธ์, คุณพจนา วรสถิตย์, คุณจุฑารัตน์ ไกระวิโยธิน และครอบครัว, คุณกนกพร ศิริหาญยากร, คุณพิมพ์ลดา โรจนรัชฎาภรณ์, คุณเพ็ญพรรณ ตันพิพัฒน์อารีย์, คุณกัญญา ฟ้างูเรือง, คุณนลินี ศตวรรษช้าง

ผู้สมทบทุน ๔๐๐ บาท

คุณกุลณัฐฐา พันธุ์ศรีมีกำลัง

ผู้สมทบทุน ๓๕๐ บาท

คุณทวีโรจน์ ศิระเศวตศักดิ์ และครอบครัว
คุณพิมพ์ลดา ศิระเศวตศักดิ์ และครอบครัว

ผู้สมทบทุน ๓๐๐ บาท

คุณทัศนีย์ นันทนาวงศา, คุณอรุณี วาสะศิริ และครอบครัว, คุณนฤมล แรกตั้ง, คุณพ่อสันต์ ต้นตรعهอำไพ, คุณคงศักดิ์ ชูติวิสุทธิ, ดร. จินดา แซ่ฉั่ว, คุณศรีจันทร์ อัครวิญญาสกุล, คุณวารุณี อัครวิญญาสกุล, คุณยศกร ฉั่วรุ่งเรือง, คุณสุนารี จิระพงศาพันธ์, คุณบรรยง ปุณณะศิริกุล, ครอบครัวแย้มคลี่, คุณรพีพร มณีพงษ์, คุณศิริณี ประพันธ์พจน์, คุณศิริรัตน์ เกาสมบัติ, คุณสุภี ศรีมารุต, คุณศจีทิพ ถวิลหวัง, คุณอมรรัตน์ งามนิล และครอบครัว, คุณศุภิสรา ทิศากอบสุข, คุณสมโชค เขียงฉิน, คุณณัชชา สังข์ครุฑ, คุณอุไรลักษณ์ ผดุงชีวิต, คุณเนตรจิรา เทพปรีชาสกุล, คุณพ่อประยงค์-คุณแม่ประคอง อิ่มโอชา, คุณเกตุดาว ฉันทศิริรักษ์ และครอบครัว, คุณวินิษฐา เรืองเพิ่มพูน และครอบครัว, คุณณภัทร ภู์รักษ์, คุณสมมล เมฆเนย, คุณศรีวิไล เกษรสุจริต,

คุณบุญสรรค์-คุณกมลวรรณ ตำรงธนาหุรกิจ, คุณบรรเจิด-คุณเรณู คงไทย, คุณปาริชาติ แจ่มจันทร์,
คุณจินตนา ปัญจากุล, คุณธิตารัตน์ อิศรางกูร ณ อยุธยา และครอบครัว, คุณขวัญฤกษ์ ยอดกันสี
และครอบครัว, คุณวัลย์ลักษณ์ อุดมพุดมกิจ และครอบครัว

ผู้สมทบทุน ๒๗๐ บาท

คุณบุษผา เลิศไชยประดิษฐ์, คุณกัลยา นาคพงศ์

ผู้สมทบทุน ๒๐๐ บาท

คุณปียวรรณ เนตรอุตร และครอบครัว, คุณกัญญาพร ดิษฐประพัฒน์ และครอบครัว, คุณ
นันทพร ยงบรรทม และครอบครัว, คุณศศิพร แจ่มมโนวงศ์, คุณบุญชรัศม์ แทบทาม และครอบครัว,
คุณวรรณิดา ชนะศิริวัฒน์, คุณรุ่งนภา สุทธิรักษ์, คุณสุพร ศาสตรรัตน์มณี, คุณพรทิพย์-คุณสุนีย์
จิตธารานนท์, คุณปราณี มนต์รี

ผู้สมทบทุน ๑๕๐ บาท

คุณกัญญนันท์ จันทร์โชคทวี และครอบครัว, คุณธนัชพงศ์ หลีจ้วน และครอบครัว,
คุณศศิภาภัสส์ ขติยสุรินทร์, คุณอิสรา ผดุงชีวิต

ผู้สมทบทุน ๑๒๐ บาท

คุณทิพย์เกสร ลายทอง

ผู้สมทบทุน ๑๐๐ บาท

คุณเจษฎา อัครชัยญาสกุล, คุณบุญพึง รัญญาเจริญ, คุณลินดา ภาคพรม, คุณสายรุ่ง
การนอก, คุณสมพงษ์ แก้วมน, คุณดวงใจ ภาคพรม, คุณณัฐธิดา ฉลากกลาง, คุณมนูญศักดิ์
ฉลากกลาง, คุณภาวดี ตั้งจิตสามัคคี, คุณวิมล ตั้งจิตสามัคคี, คุณพนิดา ตุ่มทรัพย์, คุณณัฐธินิข
บุญญาพรสกุล, คุณพีรดา โสภาพ, คุณภัรภัทร โสภาพ, ด.ญ. ภิญญาตา อันตระกูล, คุณนิตยา
โศภารักษ์, คุณสุพรรณณี มณีนิล, คุณเสนจิต อินทร

ผู้สมทบทุน ๖๐ บาท

คุณชวีเฮียง ตูลาผล, คุณพูนทรัพย์ ตูลาผล, คุณสมนึก ตูลาผล, คุณสมพิศ ตูลาผล,

ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม รวม ๒๓,๘๕๐ บาท